

UCHWAŁA NR XXXII/325/2022
RADY GMINY ŁODYGOWICE

z dnia 28 kwietnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju Gminy Łodygowice do 2030 roku

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 6a, art. 10f ust.4 w związku z art. 10e ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. w Dz.U. z 2022 r., poz. 559, z późn. zm.) oraz w związku z art. 9 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t. j. w Dz.U. z 2021 r., poz.1057)

RADA GMINY ŁODYGOWICE uchwala co następuje

- § 1. Uchwala się i przyjmuje do realizacji Strategię rozwoju Gminy Łodygowice do 2030 roku.
- § 2. Strategia rozwoju Gminy Łodygowice do 2030 roku, o której mowa w ust. 1 stanowi załącznik do niniejszej Uchwały.
- § 3. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łodygowice.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Łodygowice.

Przewodniczący Rady Gminy
Łodygowice

Czesław Wandzel

Załącznik do uchwały Nr XXXII/325/2022
Rady Gminy Łodygowice
z dnia 28 kwietnia 2022 r.

Strategia rozwoju Gminy Łodygowice do 2030 roku

Spis treści

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy sytuacji przestrzennej	6
Wnioski z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej	6
Wnioski z przeprowadzonej diagnozy sytuacji gospodarczej	7
Wykaz skrótów	8
1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GEOGRAFICZNEGO, DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA I MOBILNOŚĆ	10
1.1. Położenie względem większych ośrodków	10
1.2. Ukształtowanie terenu	11
1.3. Bogactwa naturalne, możliwości ich eksploatacji i wykorzystania.....	12
1.4. Wewnętrzna i zewnętrzna dostępność komunikacyjna	13
1.5. Plany inwestycyjne w odniesieniu do sieci transportowej określone na szczeblu centralnym .	14
1.6. Mobilność, transport zbiorowy.....	15
1.7. Zasięg sieci, dostępność i jakość Internetu.....	15
2. LUDNOŚĆ I PROCESY DEMOGRAFICZNE.....	16
2.1. Liczba ludności, migracje i przyrost naturalny	16
3. GOSPODARKA I RYNEK PRACY	18
3.1. Liczba, wielkość i rodzaj podmiotów gospodarczych.....	18
3.2. Dominujące branże gospodarki	19
3.3. Bezrobocie w ujęciu obrazującym różne grupy funkcjonalne i dynamika zmian	20
4. ŚRODOWISKO NATURALNE I INFRASTRUKTURA.....	24
4.1. Walory środowiska naturalnego, przyrodnicze i krajobrazowe, różnorodność biologiczna	24
4.1.1. Uwarunkowania klimatyczne	24
4.2. Formy ochrony przyrody i powierzchnia obszarów chronionych	26
4.3. Stan i ochrona środowiska.....	27
4.3.1. Infrastruktura sieciowa	29
4.4. Infrastruktura energetyczna	30
4.5. Stopień wykorzystania odnawialnych źródeł energii	31
4.6. Gospodarka odpadami	31
4.7. Infrastruktura społeczna	32
5. KULTURA I DZIEDZICTWO KULTUROWE.....	33
6. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA	36
7. PLANOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE.....	38
7.1. Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego.....	38
7.2. Obszary zdegradowane i rewitalizacja	38
8. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	40

9.	POLITYKA SPOŁECZNA	45
9.1.	Pomoc społeczna	45
9.2.	Ochrona zdrowia	48
9.3.	Gospodarka mieszkaniowa.....	48
10.	EDUKACJA I WYCHOWANIE	49
11.	KAPITAŁ SPOŁECZNY	54
11.1.	Organizacje pozarządowe.....	54
11.2.	Frekwencja w wyborach.....	56
12.	FINANSE SAMORZĄDOWE.....	56
13.	RAPORT Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY ŁODYGOWICE NA LATA 2014-2020.....	58
14.	ANALIZA SWOT	77
15.	WIZJA I MISJA	78
16.	CELE STRATEGICZNE ROZWOJU GMINY. KIERUNKI PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ DLA OSIĄGNIĘCIA ZAMIERZONYCH CELÓW. OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ ORAZ WSKAŹNIKI ICH OSIĄGNIĘCIA	80
17.	USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE.....	92
18.	SPÓJNOŚĆ KIERUNKÓW ROZWOJU GMINY Z KIERUNKAMI WYNIKAJĄCYMI ZE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WRAZ Z ZAKRESEM PLANOWANYCH DZIAŁAŃ.....	92
18.1.	Obszary Strategicznej Interwencji.....	94
18.1.1.	Zarządzanie ryzykiem powodziowym.....	104
18.1.2.	Gospodarowanie wodami	107
18.1.3.	Przeciwdziałanie skutkom suszy	111
19.	STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA GMINY ŁODYGOWICE.....	112
19.1.	Model struktury funkcjonalno-przestrzennej.....	114
20.	ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	117
21.	SYSTEM REALIZACJI STRATEGII, W TYM WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH.....	122
22.	RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA REALIZACJI ZADAŃ.....	132
23.	MONITORING I EWALUACJA.....	147
	ZAŁĄCZNIK NR 1: WZÓR ANKIETY	148
	ZAŁĄCZNIK NR 2: TABELA EWALUACYJNA.....	151

Wprowadzenie

Strategia rozwoju Gminy Łodygowice do 2030 roku jest jednym z podstawowych dokumentów, który określa strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2030 roku. Pozwala on równocześnie na zapewnienie ciągłości oraz trwałości działania władz, niezależnie od zmieniających się politycznych uwarunkowań. Jego zadaniem jest określenie poszczególnych kierunków działań obejmujących sferę społeczną, gospodarczą, kulturalną oraz edukacyjną, a także ekologiczną. Dokument ten ma także za zadanie zapewnienie nieustannego oraz zrównoważonego rozwoju Gminy przy jednoczesnej poprawie warunków życia mieszkańców. Przedstawia wizję rozwoju, która będzie stanowiła merytoryczną podstawę do ubiegania się o zewnętrzne środki finansowe, w tym z Unii Europejskiej, w celu współfinansowania zamierzonych przedsięwzięć. Ze względu na członkostwo Polski w UE, istotnym punktem odniesienia w trakcie tworzenia Strategii była perspektywa europejska. Horyzont nowej Strategii sięga roku 2030, co stanowi nawiązanie do nowej perspektywy finansowej UE (tj. 2021-2027). Jest więc to szansa na unowocześnienie nie tylko Gminy Łodygowice, ale także i całego regionu pod kątem gospodarczym oraz społecznym.

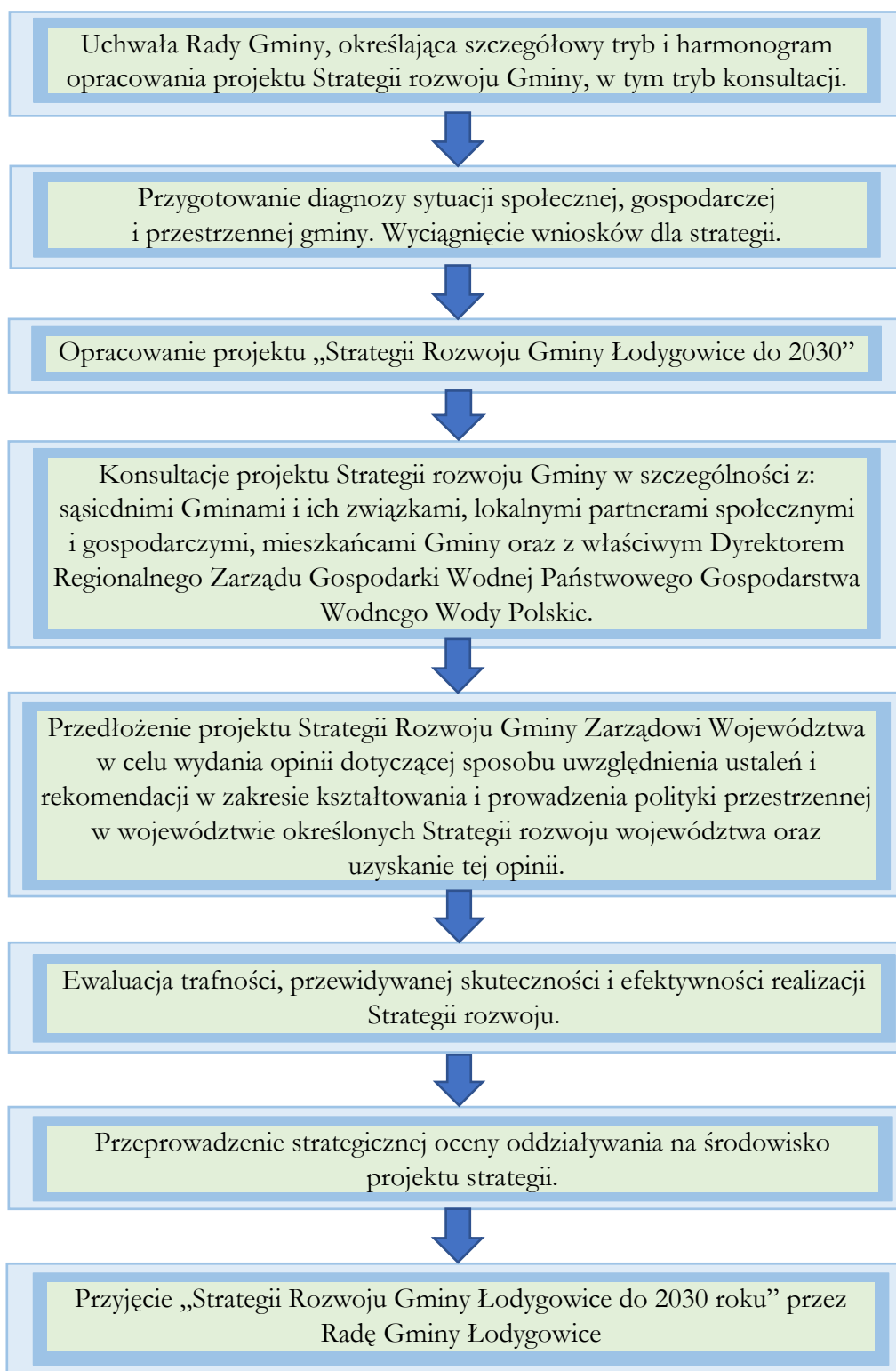
Niniejsza Strategia powstała w oparciu o aktualne dane statystyczne, dokumenty planistyczne oraz sprawozdania. Podstawowymi dokumentami prawnymi wykorzystywanymi do opracowania Strategii były Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym oraz Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Pod uwagę została wzięta również poprzednia *Strategia rozwoju Gminy Łodygowice obowiązująca w latach 2014-2020*. Istotnym elementem prac nad nową Strategią było zaangażowanie lokalnej społeczności. Miała ona bowiem wpływ na diagnozę strategiczną, która została uzupełniona o analizę ankiet przedstawiających opinie mieszkańców.

Strategia rozwoju Gminy Łodygowice do 2030 roku jest dokumentem nadrzędnym relatywnie do innych dokumentów planistyczno-strategicznym, które obowiązują w Gminie Łodygowice. Jest także spójna z dokumentami wyższego rzędu takimi jak *Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”* oraz *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030*. Dokument ten ma za zadanie posłużyć w określeniu kompleksowych działań, zmierzających do całościowego i równomiernego rozwoju Gminy Łodygowice. Uwzględniony został potencjał własny obszaru oraz uwarunkowania, które mogą zająć lub też zachodzą w sferach, które są niezależne od działań samej Gminy.

Założenia dokumentu powstały podczas epidemii wirusa SARS-CoV-2 w kraju, tak więc możliwości wszelkiego rodzaju debat i konsultacji społecznych przeprowadzanych osobiście z mieszkańcami były znacznie utrudnione. Zastosowano więc wirtualną formę ankiet i formularzy dostępnych na głównej stronie internetowej Gminy. Pomimo dynamicznie zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej na poziomie regionalnym, krajowym jak i międzynarodowym, przedstawione cele oraz kierunki działań, niezmiennie umożliwiają realizację przedstawionego planu i wizji Gminy Łodygowice.

Podstawą dla opracowania strategii rozwoju Gminy jest wykonanie pogłębionej oraz wielostronnej diagnozy. Zgodnie z art. 10a ust 1 Ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. *Podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju, projekt polityki publicznej, projekt programu rozwoju lub projekt programu służącego realizacji umowy partnerstwa przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych*, tak więc opracowanie Strategii jest nie tylko standardem realizacyjnym, ale również obowiązkiem ustawowym.

ETAPY OPRACOWANIA STRATEGII ROZWOJU GMINY ŁODYGOWICE

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy sytuacji przestrzennej

Opracowana koncepcja zagospodarowania przestrzennego, która została przedstawiona w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łodygowice*, zakładała stworzenie atrakcyjnych zespołów mieszkaniowych, które przeznaczone byłyby nie tylko dla mieszkańców Gminy, ale także dla mieszkańców pobliskich miast tj. Bielska-Białej i Żywca. Oprócz terenów mieszkaniowych ważnym elementem w strukturze przestrzennej są obszary rekreacyjne, a więc zabudowa letniskowa związana z Jeziorem Żywieckim oraz terenami lasów. Pod kątem funkcjonalnym, wiodącą funkcję pełni mieszkalnictwo wraz z uzupełniającą funkcją turystyczno-rekreacyjną, a także produkcyjno-usługową.

Jedną z głównych zalet Gminy Łodygowice jest bardzo dobrą dostępność komunikacyjna. Poprzez teren Gminy przebiega droga ekspresowa S1, położona na terenie województw śląskiego oraz małopolskiego, która zgodnie z planami łączy Pyrzowice z granicą ze Słowacją w Zwardoniu, droga wojewódzka nr 945, łącząca miasto Bielsko-Biała z Korbielowem prowadząca do granicy ze Słowacją, a także linia kolejowa 139 (Katowice-Zwardoń), która jest pierwszorzędną linią kolejową znaczenia państwowego w województwie śląskim. Wzdłuż tych ciągów komunikacyjnych można zaobserwować zwiększoną aktywizację gospodarczą. Przebieg ulicy Żywieckiej (DW 945) oraz drogi ekspresowej S1 w południowo-wschodniej części Gminy pomimo znaczącego usprawniania komunikacji z gminami ościennymi, wpływa negatywnie na poziom hałasu, natężenie ruchu komunikacyjnego, a także jakość powietrza poprzez zanieczyszczenie spalinami.

Istotnym czynnikiem ograniczającym wprowadzanie ewentualnych zmian w strukturze przestrzennej jest brak dostępnych terenów pod przestrzeń publiczną. Nowe przedsięwzięcia zakładające m.in. budowę parkingów czy też infrastrukturę sportową dla dzieci wymagają wykupywania przez Gminę działek, co jest dodatkowym utrudnieniem np. przy szkołach czy przedszkolach. Dużym utrudnieniem jest brak terenów umożliwiających budowę nowych ścieżek rowerowych. Tereny wzdłuż rzek są w głównej mierze terenami prywatnymi, jedynie fragmentarycznie można na ten cel wydzierżawić działki w zarządzie Wód Polskich.

Według *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łodygowice*, na jej terenie nie występują obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji, obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny, a także nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych.

Szczegółowe dane dotyczące sytuacji przestrzennej na terenie Gminy Łodygowice przedstawione zostały w rozdziale 1 i 7.

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej

Gmina Łodygowice jest drugą co do wielkości pod względem ludności na terenie powiatu żywieckiego. Pod względem gęstości zaludnienia, Gmina zajmuje pierwsze miejsce na tle pozostałych gmin w powiecie.

Z diagnozy sytuacji społecznej Gminy wynika, iż w ciągu ostatnich lat obserwuje się systematyczny wzrost liczby mieszkańców. Jest to związane z czynnikami takimi jak: dobra komunikacja, atrakcyjne położenie oraz uzbrojone tereny mieszkaniowe, a także dobra infrastruktura (szkoły, przedszkola, ośrodki zdrowia). Co więcej, zapisy w *Studium* w znacznym zakresie poszerzają tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową. Stanowi więc to kolejny czynnik zachęcający do osiedlania się na terenie Gminy Łodygowice.

Wraz z ogólnym wzrostem liczby mieszkańców Gminy Łodygowice, rośnie liczba osób w poszczególnych grupach wiekowych. W grupie wiekowej do lat 19 zaobserwować można stopniowy

wzrost liczby mieszkańców, w przeciwieństwie do grupy wiekowej 20-60 lat, gdzie z roku na rok występuje tendencja spadkowa. Większy odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oznacza tzw. „starzenie się społeczeństwa”, co związane jest z migracją ludzi młodych do większych miast oraz poza granicę kraju w celach zarobkowych.

Zmieniająca się sytuacja demograficzna będzie w przyszłości rzutować na popyt związany z poszczególnymi usługami publicznymi, a mianowicie na oświatę i wychowanie, opiekę nad osobami starszymi, usługi komunalne, kulturę oraz sport.

W przypadku szkolnictwa, poziom upowszechnienia placówek szkolnych i przedszkolnych jest dosyć wysoki. Na terenie Gminy funkcjonuje 9 placówek oświaty – 3 przedszkola, 3 szkoły podstawowe, 2 zespoły szkolno-przedszkolne oraz 1 klub dziecięcy. Wśród tych placówek funkcjonują także wykwalifikowane punkty terapeutyczne, które zapewniają specjalistyczną, indywidualną terapię psychologiczno-pedagogiczną dla każdego dziecka.

Wszelkie działania związane z infrastrukturą, kulturą, sportem i rekreacją na terenie Gminy są wynikiem pracy władz samorządowych, które mają na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. Skoncentrowane są one głównie w Gminnym Ośrodku Kultury w Łodygowicach, gdzie odbywają się imprezy oraz uroczystości o szerokiej tematyce. Dodatkowo na terenie Gminy funkcjonuje kilka klubów sportowych, które zajmują się nie tylko działalnością sportową oraz szkoleniową, ale także organizują festyny.

Na terenie Gminy funkcjonuje także Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który realizuje własne, a także zlecone Gminie zadania obejmujące m.in. pomoc społeczną, świadczenia rodzinne oraz zaliczki alimentacyjne.

Mieszkańcy w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej mogą korzystać z usług świadczonych przez funkcjonujące na terenie Gminy przychodnie lekarskie. W przypadku specjalistycznej opieki zdrowotnej, odbywa się ona najczęściej na zasadzie specjalistycznych zakładów (przychodnie specjalistyczne, opieka ambulatoryjna - szpital) w większych miastach tj. w Żywcu i Bielsku-Białej w prywatnych gabinetach. Sytuacja demograficzna Gminy i rosnąca liczba mieszkańców w starszym wieku wymaga konieczności opracowania systemowych rozwiązań wsparcia seniorów np. poprzez oferowanie usług opiekuńczych oraz organizowanie zajęć kulturalnych i rekreacyjnych.

Szczegółowe dane dotyczące sytuacji społecznej na terenie Gminy Łodygowice przedstawione zostały w rozdziale 2, 5 oraz 6.

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy sytuacji gospodarczej

Na tle średnich wyników dla powiatu, Gmina Łodygowice charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem rozwoju przedsiębiorczości. Według danych opublikowanych przez GUS na terenie Gminy (na koniec 2020 roku) w bazie REGON zarejestrowanych było 1 661 podmiotów gospodarczych. Stanowiło to 10,6% wszystkich podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie powiatu żywieckiego. Udział ten uplasował Gminę Łodygowice na pierwszym miejscu wśród wszystkich gmin powiatu. W dalszej kolejności umiejscowiły się gminy: Węgierska Górka 1528 podmiotów – 9,8%, Jeleśnia 1264 podmiotów – 8,1% i Radziechowy-Wieprz 1125 podmiotów – 7,2%.

Wśród największych podmiotów gospodarczych zlokalizowanych na terenie Gminy wyróżnia się: ŁODYGOWIANKA Sp. z o.o., MOSTMARPAL Sp. z o.o., Firma Usługowa CATKOP Sławomir Pasionek Zakład Górniczy Łodygowice – Kruszywa, TEMA Kruszywa Sp. z o.o., ZUH MIXPOL P.

MICHULEC, ECO TEAM SERVICE Sp. z o. o., ESOX Automatyka przemysłowa, FORMED Pro Sp. z o.o., AVA SEATS Sp. z o.o.

Na terenie Gminy Łodygowice w ciągu ostatnich lat niezmiennie zaobserwować można spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych. W 2014 roku było to 481 osób, natomiast w roku 2020 już 302 osoby. Spadek bezrobocia dotyczył w równym stopniu każdej grupy wiekowej. Można więc wnioskować, iż osoby poszukujące pracy bez względu na wiek są w stanie skorzystać z oferty pracodawców na terenie Gminy. Zmniejszyła się także liczba osób określanych jako trwale bezrobotne – z poziomu 239 osób w roku 2014 do poziomu 136 osób w roku 2020. %. Na tle powiatu żywieckiego, Gmina niezmiennie od 2014 roku utrzymuje niższą wartość poziomu stopy bezrobocia.

Obszar Gminy objęty jest rozwiniętym transportem publicznym. Oprócz przebiegu drogi ekspresowej S1 oraz drogi wojewódzkiej DW 945, na terenie Gminy funkcjonuje również Kolej Państwowa, PKS Bielsko-Biała, a także przebiega linia podmiejska Komunikacji miejskiej w Żywcu. Mieszkańcy mogą także skorzystać także z oferty usług przygotowanych przez przewoźników prywatnych. Na chwilę obecną, Gmina nie posiada szczegółowych planów dotyczących modernizacji dróg. Jakikolwiek remonty/budowy wynikają z bieżących potrzeb oraz wniosków mieszkańców i zebrań wiejskich.

Stopień zwodociągowania i skanalizowania Gminy można określić jako wysoki. Z roku na rok rośnie także liczba odbiorców ogrzewających mieszkania gazem. Ze względu na szybkie tempo rozbudowy osadnictwa mieszkaniowego na terenie poszczególnych sołectw, konieczna będzie dalsza rozbudowa sieci, aby umożliwić nowopowstającym budynkom podłączenie się do nich. Istniejąca infrastruktura w kolejnych latach będzie także wymagać prac modernizacyjnych.

Dla Gminy Łodygowice jednym z celów priorytetowych w ciągu ostatnich lat była organizacja przedsięwzięć w zakresie ochrony środowiska. Gmina wspiera mieszkańców w wymianie starych źródeł ciepła, a działaniach mających na celu unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest. Niestety, pomimo tego na terenie Gminy nadal jest niska jakość powietrza atmosferycznego, na którą istotny wpływ ma przede wszystkim niska emisja spowodowana przez wykorzystywanie kotłów grzewczych, ale także swój udział mają lokalne kotłownie, niewielkie zakłady usługowe oraz przemysłowe i transport samochodowy. Istotnym problemem jest również duże zanieczyszczenie Jeziora Żywieckiego oraz porastający nadbrzeża trujący barszcz Sosnowskiego.

Szczegółowe dane dotyczące sytuacji gospodarczej na terenie Gminy Łodygowice przedstawione zostały w rozdziale 3 oraz 4.

Wykaz skrótów

Skrót / Termin	Rozwinięcie
b.d.	brak danych
BDL GUS	Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
KRS	Krajowy Rejestr Sądowy
PKB	Polska Klasyfikacja Działalności
OZE	odnawialne źródła energii
PM2,5	Pył zawieszony PM2,5

Skrót / Termin	Rozwinięcie
PM10	Pył zawieszony PM10
PN	ciśnienie nominalne
SN	linie średniego napięcia
WN	linie wysokiego napięcia
nN	linie niskiego napięcia
SWOT	Służy do analizy strategicznej. Opiera się na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans i zagrożeń.
OSI	Obszary Strategicznej Interwencji
WORP	Wstępna Ocena Ryzyka Powodziowego
PZRP	Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym
POPGW	Plan Ochrony przed Powodzią w dorzeczu Górnej Wisły
JCWP	Jednolite Części Wód Powierzchniowych
JCWPd	Jednolite Części Wód Podziemnych
JCWP RW	Jednolite Części Wód Powierzchniowych Rzecznych
JCWP RWr	Jednolite Części Wód Powierzchniowych Zbiornikowych
JCWP LW	Jednolite Części Wód Powierzchniowych Jeziornych
JCWP TW	Jednolite Części Wód Powierzchniowych Przejściowych
JCWP CW	Jednolite Części Wód Powierzchniowych Przybrzeżnych
NAT	Naturalna część wód
SCW	Sztuczna część wód
SZCW	Silnie zmieniona część wód
aPWŚK	Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju
aPGW	Aktualizacja planów gospodarowania wodami

Źródło: Opracowanie własne

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GEOGRAFICZNEGO, DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA I MOBILNOŚĆ

1.1. Położenie względem większych ośrodków

Gmina Łodygowice to Gmina wiejska, pod względem administracyjnym należąca do powiatu żywieckiego w województwie śląskim. Od północy i północnego-wschodu graniczy z Gminą Czernichów, od wschodu i południowego – wschodu graniczy z miastem Żywiec (w większości poprzez Jezioro Żywieckie), od południowego – zachodu graniczy z Gminą Lipowa, natomiast od zachodu sąsiaduje z Gminami Buczkowice i Wilkowice.

Rysunek 1.1.1 Położenie Gminy

Źródło: Strategia rozwoju Gminy Łodygowice 2014-2020

Tabela 1.1.1 Sołectwa Gminy Łodygowice

Sołectwo	Powierzchnia [ha]	Liczba ludności
Łodygowice	1 876,45	7 527
Pietrzykowice	994,21	4 590
Zarzecze	408,85	1 372
Bierna	316,73	1 112

Źródło: zasoby Urzędu Gminy Łodygowice

Herb, będący wizytówką Gminy, jest jednym z najważniejszych atrybutów, które służą identyfikacji i promocji. Symbolizuje on lokalny samorząd, integrację społeczności lokalnej oraz przywiązanie do swojego miejsca zamieszkania. Rolniczo – turystyczna Gmina Łodygowice, składa się z 4 sołectw – Łodygowice, Pietrzykowice, Bierna i Zarzecze. Każde pole w herbie symbolizuje poszczególne miejscowości, a kolor żółty i zielony nawiązuje do wiejskiej specyfiki miejscowości.

Źródło: strona internetowa Gminy Łodygowice

Pole żółte /lewy górny róg/ - Łodygowice

Fronton XVII wiecznego Zamku, wybudowany przez Stanisława Warszyckiego /herbu "Abdank"/. Warszyccy byli właścicielami dóbr łodygowickich w latach 1636 –1733.

Pole zielone /prawy górny róg/ - wieś Pietrzykowice

Charakter rolniczy. Założycielem Pietrzykowic był sołtys Piotr - stąd klucze, które pojawiają się na starych pieczęciach do laku.

Pole zielone /lewy dolny róg/ - wioska Bierna

Również ma rolniczy charakter, stąd symbol żółtego (złotego) kłosa.

Pole żółte /prawy dolny róg/ - Zarzecze

Symbol żaglówki. Wieś o typowo turystyczno-wypoczynkowym charakterze. Położona jest nad brzegiem Jeziora Żywieckiego. Jest to nowa miejscowość powstała w latach 60-tych po zalaniu niecki i utworzeniu zapory na rzece Soła.

1.2. Ukształtowanie terenu

Gmina wiejska Łodygowice położona jest pod względem geograficznym w makroregionie Beskidów Zachodnich na pograniczu Beskidu Małego, Śląskiego oraz Żywieckiego. Głównym budulcem tych regionów są utwory fiszu karpackiego. W jego skład wchodzi piaskowce, zlepieńce, łupki, mułowce, a także iłowce poprzecinane skałami magmowymi i węglanowymi. Teren Beskidu Małego jest natomiast w większości tworzony przez piaskowce gólskie.

Obszar Gminy, zajmujący 36 km², rozpościera się przy wjeździe do Kotliny Żywieckiej, obok której znajduje się tzw. Brama Wilkowska u stóp Magurki (909 m n.p.m.) oraz Czupła (933 m n.p.m.). Teren, na jakim mieści się Gmina jest znacznie pofałdowany, a jego powierzchnia jest w dużej mierze pokryta lasami. Na atrakcyjność Gminy zdecydowanie ma wpływ bliskie usytuowanie gór, dostęp do jeziora i bogactwo lasów, jak również górskie rzeki i potoki, duża liczba szlaków turystycznych oraz ekologicznie czysty teren.

1.3. Bogactwa naturalne, możliwości ich eksploatacji i wykorzystania

Wody powierzchniowe

Poprzez teren Gminy Łodygowice przepływają potoki: Żylica, Kalonka, Bartoszowiec i Wieśnik, a także kilka mniejszych. Dodatkowo Gmina posiada dostęp do Jeziora Żywieckiego na długości około 4,5 km. Jego powierzchnia wynosi około 1000 ha (długość 7 km, szerokość 1,5 km, głębokość średnia 9,5 +m, maksymalna 28 m). Jezioro położone jest na granicy Kotliny Żywieckiej oraz Beskidu Małego i pełni ono funkcję zbiornika retencyjnego na rzece Sole. Zbiornik utworzony został poprzez zalanie wsi, m.in. Tresnej, Starego Żywca i Zarzecza oraz Zadziewa. We wnętrzu zapory o wysokości 38 m znajduje się elektrownia wodna o mocy 21 MW. Dzięki temu zbiornik wykorzystywany jest do produkcji energii elektrycznej. Główną jednak jego funkcją jest ochrona przeciwpowodziowa, ochrona biologiczna rzek, a także regulacja stosunków wodnych.

Krajobraz jeziora położonego blisko gór przyciąga wielu turystów, którzy chętnie wędrują, a także uprawiają szereg sportów wodnych takich jak windsurfing czy żeglarstwo. Pola namiotowe, przystanie żeglarskie, ośrodki wczasowe czy też ośrodki sportów wodnych zapewniają doskonałe warunki jako baza wypoczynkowa nie tylko dla mieszkańców, ale także turystów.

Wody podziemne

Gmina należy do karpackiego regionu hydrogeologicznego, podregionu zewnętrznokarpackiego. Wody podziemne występują głównie w postaci wód szczelinowych oraz wód szczelinowo-porowych w utworach z okresu kredy i paleogenu (w głównej mierze piaskowce i zlepieńce). W strefach zbudowanych z piaskowców wydajności mogą osiągać do 5 m³/h, natomiast w strefach z przewagą łupków z reguły nie przekraczają one 2 m³/h. Głębokość zalegania zwierciadła wód podziemnych waha się od kilku do kilkudziesięciu metrów na kulminacjach. W dolinie potoku Żylica występują wody porowe w utworach czwartorzędowych. Na całym obszarze występuje brak izolacji pierwszego poziomu wodonośnego od powierzchni terenu.

Kopaliny

Na terenie Gminy występują złoża surowców naturalnych, spośród których wyróżnić można kruszywa naturalne, surowce ceramiki budowlanej, a także kamienie drogowe. Ze względu na obecność złóż surowców naturalnych, Gmina Łodygowice zobowiązana jest od strony prawnej do wypełnienia szeregu obowiązków, takich jak kontrola podmiotów działających na terenie Gminy, a także nadzór nad pracami wydobywczymi, aby były zgodne z obowiązującymi przepisami.

Lasy

Według danych GUS, w 2019 roku powierzchnia lasów ogółem w gminie stanowiła powierzchnię około 859,28 ha. Odnotowana jest zdecydowana przewaga lasów prywatnych w strukturze własności lasów w gminie – jedynie 127,51 ha z 859 ha to lasy publiczne, a tylko 7,70 ha to własność Gminy. Jest to ewenement w skali Powiatu Żywieckiego, gdyż wskaźnik lesistości w gminie wynosi 24%, co daje jeden z najniższych na tle powiatu (dla powiatu żywieckiego lesistość wynosi 51,8%). Cała powierzchnia leśna jest skupiona w głównej mierze w obrębie partii podszczytowych pasm górskich Beskidu Małego. Otacza ona od północy, północnego-zachodu oraz północnego-wschodu teren Gminy: Gronia Czupła, Soliska – jako duże, zwarte kompleksy leśne, o zróżnicowanej strukturze własności, schodzące nieregularnymi enklawami („sięgaczami”) w pasmo pogórza, głównie w Łodygowicach Górnych i Biernej. Główne gatunki drzew to świerk, sosna i buk.

1.4. Wewnętrzna i zewnętrzna dostępność komunikacyjna

Drogi krajowe i powiatowe

Przez teren Gminy przebiega trasa kolejowa relacji: Katowice - Zwardoń. Mieszkańcy Gminy korzystają z 3 stacji kolejowych: Łodygowice Górne, Łodygowice i Pietrzykowice Żywieckie. Transport drogowy natomiast wykorzystuje istniejącą sieć dróg o różnych parametrach technicznych. Podstawowymi elementami sieci drogowej Gminy Łodygowice przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1.4.1 Sieć dróg na terenie Gminy Łodygowice

Lp.	Klasa	Numer drogi	Nazwa drogi	Przebieg drogi	Długość [km]
DROGI WOJEWÓDZKIE					
1.	S	945 (kiedyś droga DK69)	Bielsko-Biała – Żywiec - Zwardoń	Od granicy z Gminą Buczkowice ul. Żywiecka skrzyżowanie z ul. Handlową do skrzyżowania z ul. Radosną	0,72
2.				Od skrzyżowania z ul. Polną w Gminie Buczkowice do granicy z miastem Żywiec	3,75
DROGI POWIATOWE					
1.	Z	1400 S	Łodygowice – Kalna – Godziszka	Od granicy węzła drogowego S1 Łodygowice, do granicy administracyjnej powiatów żywieckiego i bielskiego.	0,352
2.	Z	1401 S	Buczkowice – Rybarzowice	Od granicy powiatów żywieckiego i bielskiego, Łodygowice, ul. Beskidzka, do skrzyżowania z DW945 (Łodygowice, ul. Żywiecka).	0,311
3.	G	1404 S	Bystra – Hucisko - Łodygowice	Od granicy administracyjnej powiatów żywieckiego i bielskiego. Do skrzyżowania z DW945 (Łodygowice, ul. Żywiecka).	4,021
4.	Z	1406 S	Zarzecze – Tresna	Od skrzyżowania z DW945 (Zarzecze, ul. Żywiecka). Do skrzyżowania z DW 948 (Tresna, ul. Żywiecka).	6,055
5.	Z	1455 S	Pietrzykowice – Lipowa – Ostre – Twardorzeczka – Leśna	Od skrzyżowania z DW945 (Żywiec, ul. Wesoła). Do skrzyżowania z DP 1405 S (Leśna, ul. Świętego Michała Archaniola).	14,982
6.	Z	1459 S	Pietrzykowice Dołem	Od skrzyżowania z DW945 (Żywiec, ul. Wesoła). Do skrzyżowania z DP 1455 S (Pietrzykowice, ul. Jana Pawła II)	3,345
Droga krajowa (droga ekspresowa)				Długość	
Bielsko-Biała – Zwardoń (S1)				4,80 km	

Zródło: Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2017-2020

Zgodnie z pismem Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach, remont nawierzchni tej drogi jest wymagany ze względu na stan techniczny. Droga wykazuje uszkodzenia, których nienaprawienie spowoduje skrócenie czasu bezpiecznej eksploatacji. DW 945 znajduje się w administracji Zarządu Dróg Wojewódzkich w Katowicach od 2015 roku, kiedy to Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad na podstawie art. 10 ust. 5 Ustawy o drogach publicznych z dnia 21 marca 1985 r. przekazała odcinek DK 69, w związku z oddaniem do użytkowania drogi S1 na całym odcinku od Bielska-Białej do Żywca. Od tamtego czasu nie przeprowadzono żadnych remontów/modernizacji/przebudowy DW 945 na terenie Gminy Łodygowice.

Uzupełnieniem podstawowej sieci drogowej są drogi gminne, których długość wynosi 258 km. Wszystkie drogi są utwardzone nawierzchnią bitumiczną, posiadają swoją nazwę oraz numer zgodnie z uchwałą nr 237/119/II/2004 podjętą przez Zarząd Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach.

- Sołectwo Łodygowice - 161 dróg
- Sołectwo Pietrzykowice - 139 dróg
- Sołectwo Bierna - 37 dróg

- Sołectwo Zarzecze - 32 drogi

Ponadto istnieje także ok. 100 km dróg dojazdowych do gruntów rolnych, część z nich posiada nawierzchnię żwirową.

1.5. Plany inwestycyjne w odniesieniu do sieci transportowej określone na szczeblu centralnym

Drogi powiatowe

Na podstawie porozumień z powiatem planowana jest budowa chodników na odcinkach dróg powiatowych, na których takich chodników brakuje. Na chwilę obecną jest to:

- ul. Beskidzka w Łodygowicach,
- fragment ul. Piłsudskiego w Łodygowicach,
- fragment ul. Jana Pawła II w Pietrzykowicach,
- fragment ul. Kopernika w Biernej.

Drogi wojewódzkie

Realizowane będzie zadanie pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej polegająca na budowie chodnika przy drodze wojewódzkiej DW 945 w Gminie Łodygowice” w ramach programu WID 2021+, który organizowany jest przez Samorząd Województwa Śląskiego. PROGRAM WID 2021+ dotyczy zadań prowadzonych na drogach wojewódzkich, dla których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego, współfinansowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Tabela 1.5.1 Finansowanie zadania

Podmiot realizujący	2023	2024	Razem
	Projekt bud.	Roboty bud.	
Gmina	900 000,00 zł	4 050 000,00 zł	4 950 000,00 zł
Zarząd Dróg Wojewódzkich	00,00 zł	4 050 000,00 zł	4 050 000,00 zł
Razem	900 000,00 zł	8 100 000,00 zł	9 000 000,00 zł

Źródło: zasoby Urzędu Gminy Łodygowice

Chodnik przy drodze wojewódzkiej DW 945 w Gminie Łodygowice – etap I (ul. Żywiecka) na odcinku od skrzyżowania z drogą powiatową 1401 S (ul. Beskidzka w Łodygowicach) do skrzyżowania z drogą powiatową 1406 S (ul. Beskidzka w Zarzeczu) – ok. 3,2 km. Na terenie Gminy Łodygowice inwestycja obejmie 3 miejscowości: Łodygowice, Pietrzykowice i Zarzecze.

Zakres rzeczowy zadania:

- wykonanie mapy do celów projektowych,
- przeprowadzenie postępowania przetargowego w celu wybrania wykonawcy dokumentacji projektowej,
- wykonanie dokumentacji technicznej oraz uzyskanie decyzji budowlanej,
- przeprowadzenie postępowania przetargowego w celu wyboru wykonawcy robót budowlanych,
- realizacja robót budowlanych,
- oddanie nowego obiektu do użytkowania.

Do obowiązków Gminy należeć będzie realizacja zadania, przetargi oraz podpisywanie umów z wykonawcami. Zarząd Dróg Wojewódzkich będzie partycypował w kosztach dotyczących robót budowlanych w 50%. Jednocześnie Gmina będzie czynić starania w sprawie budowy chodnika przy drodze wojewódzkiej aż do granicy z Miastem Żywiec.

2. LUDNOŚĆ I PROCESY DEMOGRAFICZNE

2.1. Liczba ludności, migracje i przyrost naturalny

Według stanu na 31 grudnia 2020 roku, liczba mieszkańców Gminy wynosiła 14 601. Najwięcej osób mieszka w Łodygowicach – 7 527, następnie w Pietrzykowicach – 4 590, Zarzeczcu – 1 372 i Biernej – 1 112. Główną przyczyną wzrostu liczby mieszkańców Gminy jest dodatni przyrost naturalny, a także rosnąca z roku na rok liczba osób, które osiedlają się na terenie Gminy. Od 2015 roku w całej gminie przybyło łącznie 437 osób.

Według danych z Urzędu Gminy Łodygowice za 2020 rok, przyrost naturalny w gminie wyniósł 5. Dodatni przyrost naturalny w gminie utrzymuje się niezmiennie od 2014 roku. Jedynie w 2020 roku różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów była stosunkowo najniższa. Na wynik ten mógł mieć wpływ wzrost śmiertelności, który spowodowany był epidemią wirusa SARS-CoV-2.

Tabela 2.1.1 Liczba ludności w poszczególnych sołectwach według stanu na 31 grudnia danego roku

ROK	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Łodygowice	7 203	7 255	7 313	7 386	7 459	7 518	7 527
Pietrzykowice	4 502	4 526	4 545	4 551	4 568	4 593	4 590
Bierna	1 011	1 005	1 009	1 027	1 067	1 100	1 112
Zarzeczce	1 384	1 378	1 378	1 378	1 365	1 368	1 372
Razem	14 100	14 164	14 245	14 342	14 459	14 579	14 601

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Łodygowice

Niezmiennie od wielu lat można zaobserwować przewagę w ilości kobiet w stosunku do mężczyzn zamieszkujących Gminę. Szczegółowe zestawienie w podziale na płeć przedstawione zostało w poniższej tabeli.

Tabela 2.1.2 Liczba ludności w gminie w podziale na płeć

ROK	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kobiety	7 180	7 211	7 242	7 258	7 325	7 400	7 409
Mężczyźni	6 920	6 953	7 003	7 084	7 134	7 179	7 192
Razem	14 100	14 164	14 245	14 342	14 459	14 579	14 601

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Łodygowice

W podziale na poszczególne kategorie wiekowe można zauważyć, że w roku 2015 odnotowany został niewielki spadek liczby ludności w grupie wiekowej od 0 do 5 lat oraz od 6 do 19 lat, a więc w tzw. grupie przedprodukcyjnej. Zaobserwować można również spadek liczby mieszkańców w grupie wiekowej od 20 do 60 lat.

W 2020 roku, w stosunku do roku 2014 odnotowano:

- wzrost liczby ludności w grupie wiekowej od 0 do 5 lat o około 10%,
- wzrost liczby ludności w grupie wiekowej od 6 do 19 lat o około 3%,
- spadek liczby ludności w grupie wiekowej od 20 do 60 lat o około 2%,
- wzrost liczby ludności w grupie wiekowej powyżej 60 lat o około 16%.

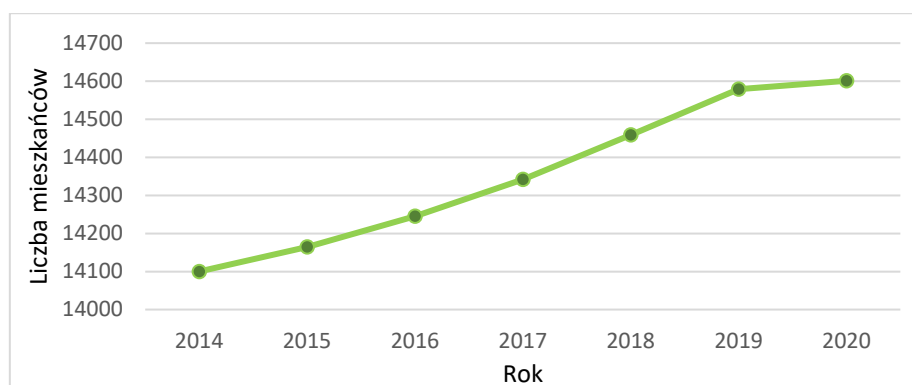
Więszy odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oznacza tzw. „starzenie się społeczeństwa”. Zjawisko to związane jest z migracją ludzi młodych do większych miast oraz poza granicę kraju w celach zarobkowych, a także z brakiem perspektywy rozwoju i zatrudnienia w okolicach.

Tabela 2.1.3 Struktura wieku mieszkańców Gminy

ROK	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Od 0 do 5 lat	959	976	998	1 018	1 051	1 071	1 070
Od 6 do 19 lat	2 216	2 202	2 213	2 220	2 238	2 241	2 285
Od 20 do 60 lat	8 343	8 325	8 304	8 327	8 299	8 270	8 173
Powyżej 60 lat	2 582	2 661	2 730	2 777	2 871	2 997	3 073

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Łodygowice

Rysunek 2.1.1 Liczba mieszkańców Gminy w latach 2014-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Biorąc pod uwagę rok 2020 można zauważyć, że liczba zameldowań w ciągu ostatnich lat zaczęła stopniowo wzrastać. Ważnymi czynnikami zachęcającymi do wyboru Gminy Łodygowice na miejsce zamieszkania są: atrakcyjne położenie, dobra komunikacja, bliskość drogi ekspresowej S1, linii kolejowej, uzbrojone tereny mieszkaniowe oraz dobra infrastruktura (szkoły, przedszkola, ośrodki zdrowia). Szczegółowe dane dotyczące migracji wewnętrznych i zagranicznych w gminie przedstawia Tabela 2.1.4.

Z roku na rok coraz więcej osób buduje w gminie własne domy jednorodzinne lub adaptuje domy letniskowe na całoroczne. Biorąc pod uwagę, że przeprowadzona zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy, poszerza w znacznym zakresie tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, należy się spodziewać, że ten trend zostanie utrzymany w ciągu najbliższych lat.

Tabela 2.1.4 Zmiany w ewidencji ludności w gminie

ROK	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Zameldowania*	222	280	305	297	214	260	267
Wymeldowania	147	60	150	120	138	70	146
Urodzenia	169	164	174	153	177	162	168
Zgony	137	138	158	139	149	122	163

*zameldowanie na stałe

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Łodygowice

3. GOSPODARKA I RYNEK PRACY

3.1. Liczba, wielkość i rodzaj podmiotów gospodarczych

Pod koniec roku 2020 według danych GUS, na terenie Gminy zarejestrowanych było 1 661 podmiotów w rejestrze REGON, w tym 25 w sektorze rolniczym, leśniczym, łowieckim i rybackim, 570 w przemysłowym i budowlanym. Największą grupę spośród nich stanowiły podmioty prowadzące pozostałą działalność.

Tabela 3.1.1 Liczba przedsiębiorców zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej

ROK	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba podmiotów	1 382	1 407	1 423	1 446	1 498	1 594	1 661

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Powyższe dane nie przedstawiają całkowitej liczby podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy, gdyż nie zawierają podmiotów wpisanych w Krajowym Rejestrze Sądowym. W KRS według stanu na 11.10.2021 r. zarejestrowanych jest 110 przedsiębiorców na terenie Gminy Łodygowice.

Tabela 3.1.2 Największe przedsiębiorstwa działające na terenie Gminy

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Miejscowość	Charakterystyka działalności
1.	ŁODYGOWIANKA Sp. z o.o.	Łodygowice	Producent wyrobów z drewna. Spółka specjalizuje się w produkcji galanterii z litego drewna.
2.	MOSTMARPAL Sp. z o.o.	Zarzecze	Lider polskiego rynku w dziedzinie fundamentowania pod wszelkiego rodzaju budownictwo. Przedsiębiorstwo specjalizuje się w wykonawstwie wierconych pali fundamentowych pionowych i ukośnych. Realizuje również szeroki zakres prac ogólnobudowlanych.
3.	Firma Usługowa CATKOP Sławomir Pasonek Zakład Górniczy Łodygowice – Kruszywa	Łodygowice	Przedsiębiorstwo zajmuje się wydobywaniem i przerobem kamienia naturalnego.
4.	TEMA Kruszywa Sp. z o.o.	Zarzecze	Przedsiębiorstwo zajmuje się wydobywaniem i przerobem kamienia naturalnego.
5.	ZUH MIXPOL P. MICHULEC	Łodygowice	Firma zajmująca się sprzedażą paliw napędowych.
6.	ECO TEAM SERVICE Sp. z o.o.	Łodygowice	Gminna spółka komunalna, której przedmiot działalności stanowi w głównej mierze odbiór odpadów komunalnych oraz dostarczanie wody do nieruchomości położonych na terenie Gminy Łodygowice.
7.	NETTO Sp. z o.o.	Łodygowice	Sieć sklepów oferujących produkty spożywcze, chemiczne i przemysłowe.
8.	JERONIMO MARTINS POLSKA Sp. z o.o.	Łodygowice	Sieć sklepów oferujących produkty spożywcze, chemiczne i przemysłowe.
9.	ESOX Automatyka przemysłowa	Łodygowice	Instalacje przemysłowe, montaż linii produkcyjnych oraz urządzeń przemysłowych
10.	CHŁODNIA „KRAUS” Sp. z o.o.	Łodygowice	Hurtownia produktów mrożonych.
11.	„POCHŁOPIEN” R. POCHŁOPIEN	Łodygowice	Producent płyt wiórowych surowych, płyt MDF/HDF, laminowanych, OSB i sklejk, a także blatów kuchennych.
12.	SZKÓŁKA KRZEWÓW K. i K. CIERNIAK	Łodygowice	Przedsiębiorstwo ukierunkowane na produkcję roślin ozdobnych.
13.	FORMED Pro Sp. z o.o.	Łodygowice	Producent sprzętu szpitalnego

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Miejscowość	Charakterystyka działalności
14.	Zakład Produkcyjno-Handlowy BRAM-MET Tomasz Kania	Łodygowice	Konstrukcje metalowe, bramy, kraty, okna, drzwi
15.	AVA SEATS Sp. z o.o.	Łodygowice	Wyposażenia sal audytoryjnych i kinowych, stadionów, hal i boisk sportowych
16.	PIEKARNIA S.C. GÓRA	Łodygowice	Piekarnia, handel artykułami spożywczymi
17.	OSWIR NEPTUN S.C.	Zarzecze	Ośrodek Sportów Wodnych i Rekreacji „Neptun” oferuje wczasy i wypoczynek nad Jeziorem Żywieckim.
18.	NADWIŚLAŃSKA AGENCJA TURYSTYCZNA	Zarzecze	Ośrodek wypoczynkowy oferujący wczasy i wypoczynek nad Jeziorem Żywieckim.

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Łodygowice

Pomimo dość dużej liczby firm na terenie Gminy najczęściej mieszkańcy Gminy znajdują zatrudnienie w pobliskich miastach, jak Żywiec czy Bielsko-Biała. Związane jest to z niewystarczającą liczbą miejsc pracy i koniecznością zmiany miejsca zamieszkiwania w poszukiwaniu pracy.

Spółka gminna

Zadania z zakresu gospodarki komunalnej realizuje przedsiębiorstwo utworzone przez gminę Łodygowice na podstawie ustawy o gospodarce komunalnej. Eco Team Service Sp. z o.o. powstała 31 grudnia 2012 roku w następstwie realizacji uchwały nr XIX/195/2012 z 14.09.2012 r. Rady Gminy Łodygowice w sprawie likwidacji jednostki budżetowej Zakład Gospodarki Komunalnej w Łodygowicach oraz utworzenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Właścicielem Spółki Eco Team Service Sp. z o.o. w 100% jest Gmina Łodygowice, której intencją od samego początku było, aby własna spółka komunalna realizowała zadania z zakresu użyteczności publicznej, zaspokajając jednocześnie wszelkie potrzeby wspólnoty samorządowej. Nadrzędnym celem działania przedsiębiorstwa jest spełnienie oczekiwań właścicielskich.

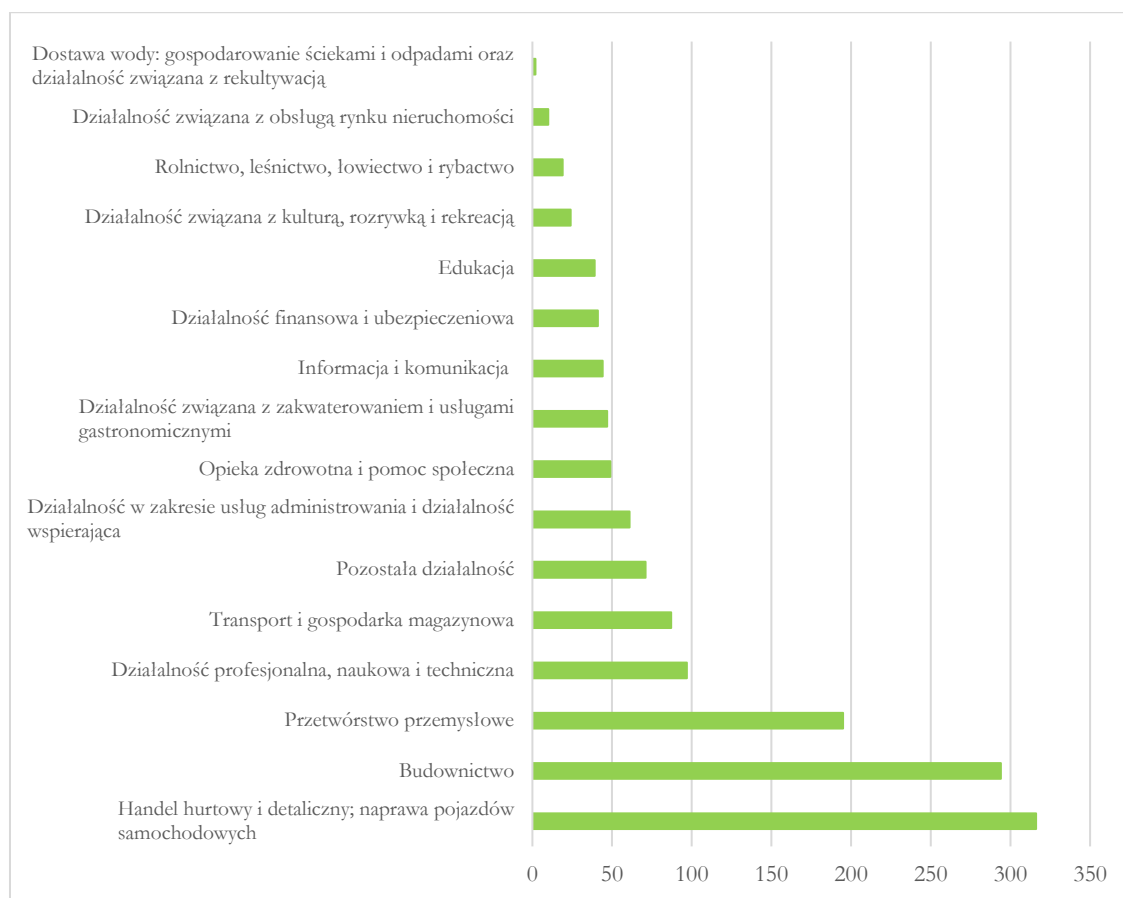
W celu realizacji powyższego założenia spółka wykonuje zadania takie jak:

- uzdatnianie oraz dostawa wody do ponad 3 000 punktów,
- odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych,
- zarządzanie obiektami komunalnymi, należącymi do spółki (cmentarz w Zarzeczcu oraz Łodygowicach Górnych, ośrodki zdrowia w Łodygowicach i Pietrzykowicach, „Sołtysówka” w Pietrzykowicach),
- zarządzanie obiektami komunalnymi, będącymi własnością Gminy Łodygowice (kompleks zamkowo-parkowy, Centrum Kultury, obiekty sportowe, place zabaw, a także parkingi),
- wykonywanie prac drogowych i mostowych (remonty, modernizacje),
- bieżące utrzymanie dróg gminnych (z wyjątkiem odśnieżania),
- inne usługi (remontowe, przewozowe) na rzecz jednostek gminnych, szkół oraz przedszkoli.

3.2. Dominujące branże gospodarki

Ze względu na rodzaj działalności najwięcej firm z terenu Gminy Łodygowice zajmuje się handlem oraz różnego rodzaju usługami. Pozostałe ważne branże to budownictwo, przetwórstwo przemysłowe oraz transport i gospodarka magazynowa.

Rysunek 3.2.1 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w gminie Łodygowice w 2019 roku

Źródło: GUS (stan na 31.12.2019)

3.3. Bezrobocie w ujęciu obrazującym różne grupy funkcjonalne i dynamika zmian

Pod pojęciem bezrobotnego, zgodnie z Ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj.. Dz. U. 2021 poz. 1001 ze zm.) należy rozumieć *osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub w danej służbie albo innej pracy zarobkowej albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkołach dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu programu nauczania tej szkoły oraz uczącej się w branżowej szkole II stopnia i szkole policealnej, prowadzącej kształcenie w formie stacjonarnej lub zaocznej, lub w szkole wyższej, gdzie studiuje na studiach niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.*

Według Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu na terenie Gminy Łodygowice na koniec roku 2020 zarejestrowane były 302 osoby bezrobotne – 173 kobiet i 129 mężczyzn, w tym prawo do zasiłku posiadało 55 osób – 31 kobiet i 24 mężczyzn. Największa liczba bezrobotnych w ostatnich latach przypadła na rok 2014 – 481 osób. W 2014 roku odnotowano również największą liczbę długotrwale bezrobotnych – 239 osób. Szczegółowe dane dotyczące bezrobocia w gminie w latach 2014-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3.3.1 Liczba osób bezrobotnych w latach 2014-2020 na terenie Gminy Łodygowice

LATA	Liczba bezrobotnych				
	Ogółem		W tym z prawem do zasiłku		Liczba długotrwale bezrobotnych
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	
2014	226	255	36	48	239
2015	197	185	38	40	194
2016	169	149	37	25	155
2017	154	117	33	22	130
2018	160	150	34	32	126
2019	144	96	31	21	108
2020	173	129	31	24	136

Źródło: zasoby Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu

Tabela 3.3.2 przedstawia strukturę osób bezrobotnych w podziale na czas pozostawania bez pracy, wiek, poziom wykształcenia oraz staż pracy na przełomie lat 2014-2020. W 2020 roku w grupie, dotyczącej czasu pozostawania bez pracy w miesiącach najczęściej zarejestrowanych bezrobotnych było między 6, a 12 miesiącami. Pod kątem wieku najliczniejszą grupę stanowiły osoby między 25, a 44 rokiem życia. Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych w 2020 roku miało wykształcenie zasadnicze zawodowe. W przypadku stażu pracy, najczęściej osób liczyła grupa ze stażem 1-5 lat.

Tabela 3.3.2 Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy w latach 2014-2020

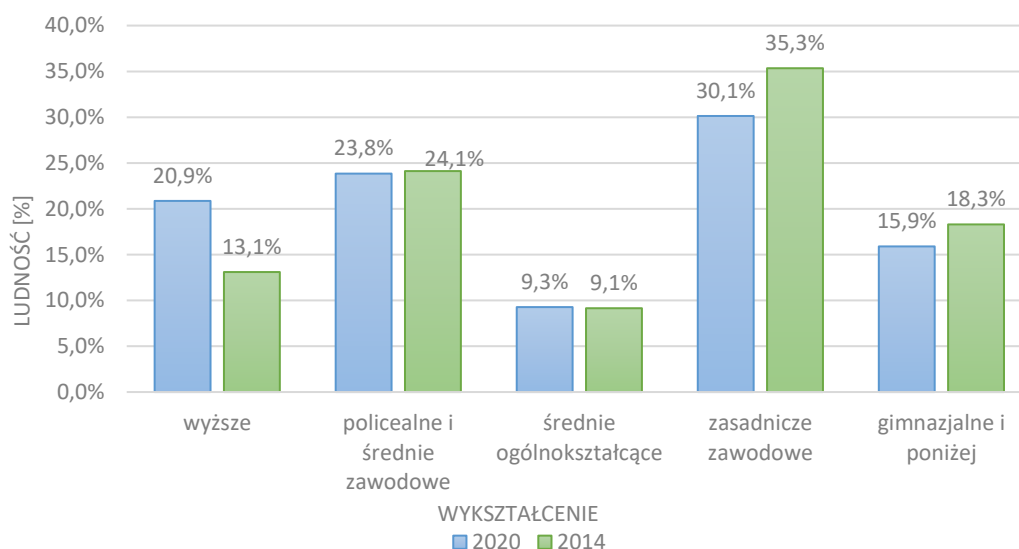
WYSZCZEGÓLNIENIE		LATA						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	50	39	34	21	39	19	22
	1-3	74	79	57	63	63	47	37
	3-6	77	63	64	47	63	46	43
	6-12	89	52	45	42	44	37	77
	12-24	90	43	43	31	43	38	61
	powyżej 24	101	106	75	67	58	53	62
Wiek	18-24	64	45	34	18	42	22	42
	25-34	119	84	85	65	75	52	69
	35-44	93	94	71	66	70	63	79
	45-54	109	85	73	59	67	47	58
	55-59	70	53	35	46	38	30	36
	60-64	26	21	20	17	18	26	18
Wykształcenie	wyższe	63	52	57	51	55	46	63
	policealne i średnie zawodowe	116	89	66	62	76	59	72
	średnie ogólnokształcące	44	40	40	21	25	20	28
	zasadnicze zawodowe	170	129	106	95	109	75	91
	gimnazjalne i poniżej	88	72	49	42	45	40	48
Staż ogółem pracy	do 1 roku	66	53	43	29	45	46	55
	1-5	95	75	59	55	61	35	69
	5-10	69	60	59	54	58	40	45

WYSZCZEGÓLNIENIE		LATA						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	10-20	86	65	57	53	57	49	62
	20-30	87	76	58	47	49	47	38
	30 i więcej	34	21	14	20	17	11	13
	bez stażu	44	32	28	13	23	12	20

Źródło: zasoby Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu

W 2014 roku największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (35,3%), najmniejszą natomiast osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (9,1%). W przypadku roku 2020, sytuacja nie uległa znaczącej zmianie – największą grupę zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (30,1%), a najmniejszą osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (9,3%). Zasadniczą zmianę można zaobserwować w stosunku do udziału osób z wykształceniem wyższym – w 2014 roku grupę tę stanowiło 13,1%, natomiast w 2020 roku udział ten zwiększył się do 20,9% w stosunku do ogółu. Szczegółowe dane przedstawia poniższy rysunek.

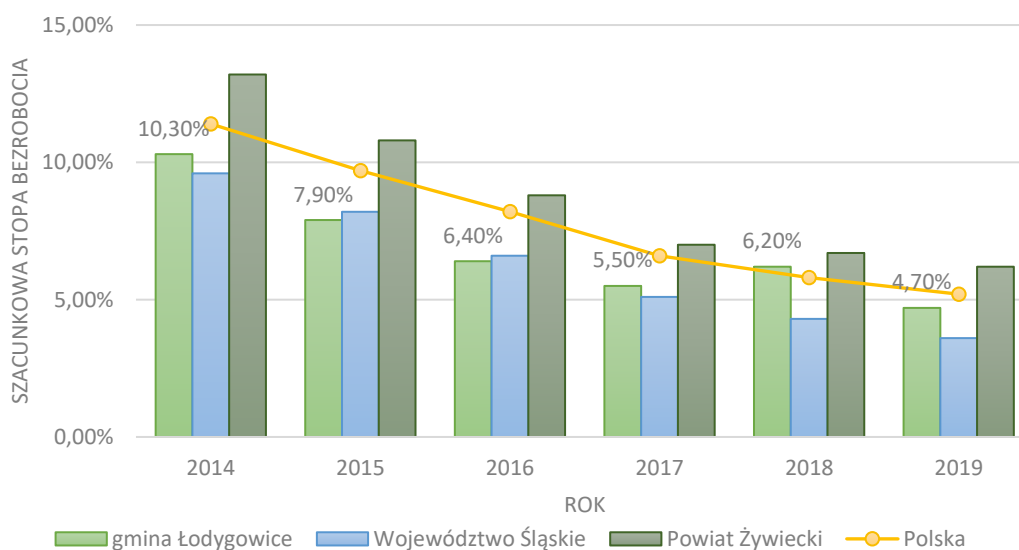
Rysunek 3.3.1 Wykształcenie w gminie Łodygowice w latach 2014 i 2020

Źródło: zasoby Powiatowego Urzędu Pracy w Żywcu

Biorąc pod uwagę dane z ostatnich lat, najwyższy wskaźnik bezrobocia w gminie Łodygowice odnotowano w roku 2014 (10,3%). W roku 2019 stopa bezrobocia osiągnęła wartość ponad dwa razy mniejszą (4,70%). Na tle powiatu żywieckiego, Gmina Łodygowice niezmiennie od 2014 roku utrzymuje niższą wartość stopy bezrobocia.

Rysunek 3.3.2 Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Łodygowice na tle powiatu żywieckiego, Województwa Śląskiego i Polski w latach 2014-2019

Źródło: opracowanie na podstawie danych z GUS

Działania podejmowane w zakresie pomocy i umożliwienia znalezienia pracy osobom bezrobotnym muszą być podejmowane nieustannie. Czynności realizowane w tym zakresie powinny opierać się na:

- zachęcaniu przedsiębiorców do inwestowania na terenie Gminy Łodygowice,
- tworzeniu warunków (poprzez budowę infrastruktury okołoturystycznej) do rozwoju turystyki w Zarzeczcu,
- tworzeniu warunków dla przedsiębiorców zachęcających ich do zatrudniania nowych pracowników,
- uczestniczeniu w programach Powiatowego Urzędu Pracy aktywizujących osoby bezrobotne ze szczególnym wykorzystaniem spółki komunalnej Eco Team Service Sp. z o.o.,
- realizacji projektów dotowanych ze środków unijnych i krajowych mających na celu aktywizację osób pozostających długotrwale bez pracy, zachęcaniu młodych osób do zakładania własnej działalności gospodarczej,
- realizacji projektów w zakresie podnoszenia kwalifikacji i umiejętności przez zainteresowane osoby,
- utrzymaniu dobrej komunikacji z miastami Żywiec i Bielsko-Biała.

Przeprowadzona w Gminie ankietyzacja miała na celu wskazanie obszarów problemowych poprzez ocenę m.in. integracji lokalnej społeczności, aktywności społecznej mieszkańców, patologii społecznych, kompetencji zawodowych mieszkańców czy też sytuacji na rynku pracy w Gminie Łodygowice. Pod kątem społecznym, najgorzej prezentuje się aspekt dotyczący zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne – 38,6% ankietowanych mieszkańców odniosło się negatywnie do pytania, a także aspekt dotyczący integracji lokalnej społeczności – prawie 37,3% odpowiedzi było negatywnych. Najlepszy natomiast wynik odnosi się do kompetencji zawodowych mieszkańców – 44,5% ankietowanych ma pozytywne odczucia. Szczegółowe dane przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 3.3.3 Ocena aspektów funkcjonowania Gminy Łodygowice pod kątem społeczno-gospodarczym, wpływających na warunki życia mieszkańców

Aspekt	Jednostka	bardzo źle	źle	dostatecznie	dobrze	bardzo dobrze
Integracja lokalnej społeczności	%	9,2	28,1	37,9	22,9	2
Aktywność społeczna mieszkańców		5,9	30,1	45,1	17,6	1,3
Zaangażowanie mieszkańców w sprawy lokalne		8,5	30,1	43,1	15,7	2,6
Patologie społeczne (alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie)		5,2	18,3	41,2	31,4	3,9
Ubóstwo		3,3	8,5	49,7	34,6	3,9
Kompetencje zawodowe mieszkańców		2	4,6	49	42,5	2
Sytuacja na rynku pracy		5,2	21,6	39,9	30,7	2,6
Przedsiębiorczość mieszkańców		3,3	11,8	45,8	37,3	2
Poziom rozwoju sektora usług i handlu		4,6	17,6	34,6	34,6	8,5
Wsparcie dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw		14,4	36,6	34	14,4	0,7
Poziom inwestycji gospodarczych realizowanych w Gminie		19,6	22,2	32,7	19	6,5
Dostęp do nowoczesnych technologii		13,7	26,8	31,4	22,2	5,9
Dostępność terenów inwestycyjnych		17	18,3	41,8	17	5,9

Zródło: wyniki ankietyzacji mieszkańców

4. ŚRODOWISKO NATURALNE I INFRASTRUKTURA

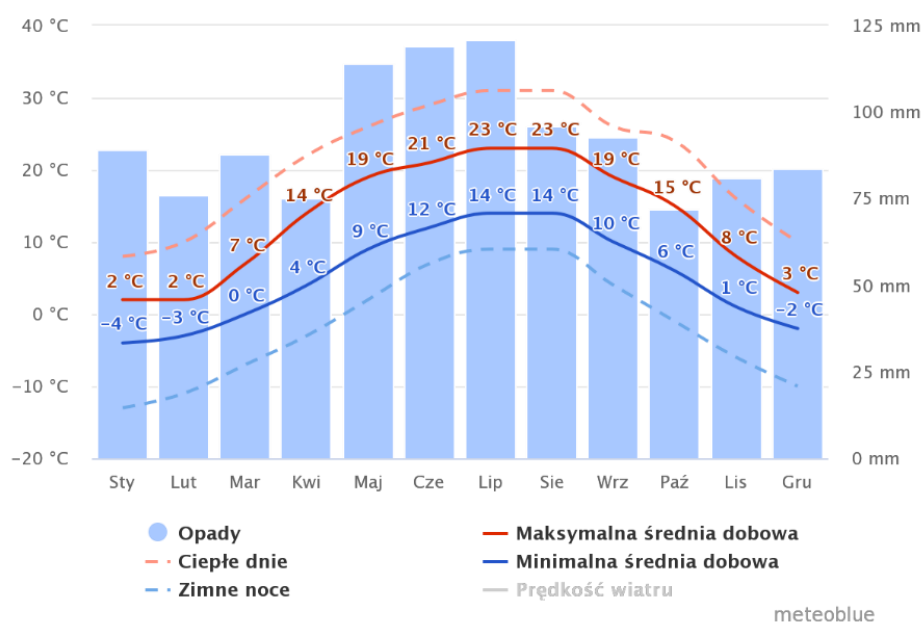
4.1. Walory środowiska naturalnego, przyrodnicze i krajobrazowe, różnorodność biologiczna

Położenie Gminy Łodygowice w makroregionie Beskidów Zachodnich, gdzie malowniczy krajobraz gór łączy się z urzekającym widokiem na Jezioro Żywieckie, tworzy obszar o niepowtarzalnych walorach przyrodniczych, kulturowych, a także turystycznych. Dostęp do jeziora i pobliskich gór, szlaki turystyczne czy też duże kompleksy leśne, to miejsca wpływające zdecydowanie pozytywnie na całość Gminy. Warto również wspomnieć o zabytkowych obiektach znajdujących się na jej terenie, których wartość historyczna jest bezcenna.

4.1.1. Uwarunkowania klimatyczne

Zgodnie z regionalizacją klimatyczną Polski wg W. Okołowicza i D. Martyn, Gmina Łodygowice znajduje się w obrębie regionu karpackiego. Na panujący na jej terenie klimat ma wpływ gór średnich oraz wysokich. Średnia roczna temperatura wynosi od 6°C do 8°C, roczna suma opadów waha się między 800, a 1000 mm, natomiast długość okresu wegetacyjnego wynosi od 200 do 220 dni. Szczegółowe dane średnioroczne przedstawione zostały na rysunku poniżej.

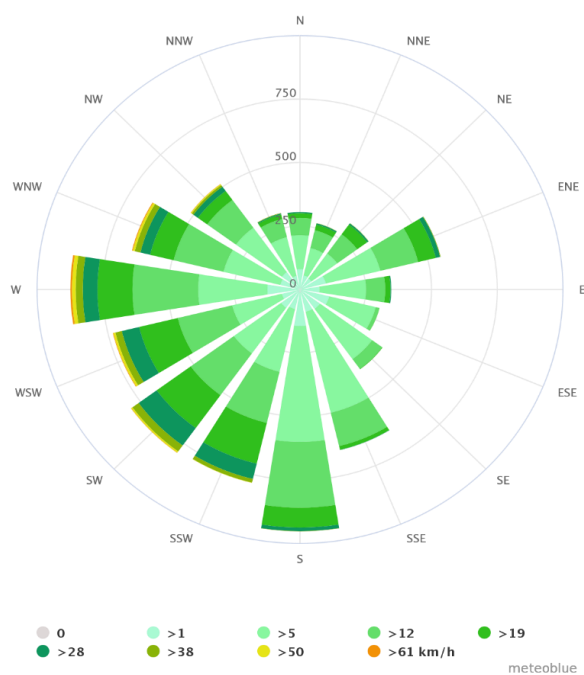
Rysunek 4.1.1 Średnie temperatury i opady na terenie Gminy Łodygowice

Źródło: meteoblue.com

Wiatrami dominującymi na terenie Gminy Łodygowice są wiatry wiejące z południa, zachodu, a także południowego-zachodu. Charakterystycznym zjawiskiem pojawiającym się na tym obszarze są wiatry fenowe, które występują w okresie wiosennym oraz jesiennym. Jest to rodzaj silnego, ciepłego, a także suchego wiatru wiejącego od szczytów gór w kierunku dolin. Szczegółowe dane przedstawia rysunek poniżej.

Rysunek 4.1.2 Róża wiatrów dla Gminy Łodygowice

Źródło: meteoblue.com

4.2. Formy ochrony przyrody i powierzchnia obszarów chronionych

W granicach Gminy Łodygowice zlokalizowane są obszarowe formy ochrony przyrody w rozumieniu Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2019 r., poz. 1614 tj.):

Obszar Natura 2000 Beskid Mały

Północna część Gminy leży w granicach Obszaru Natura 2000 Beskid Mały.

Nazwa obszaru: Beskid Mały

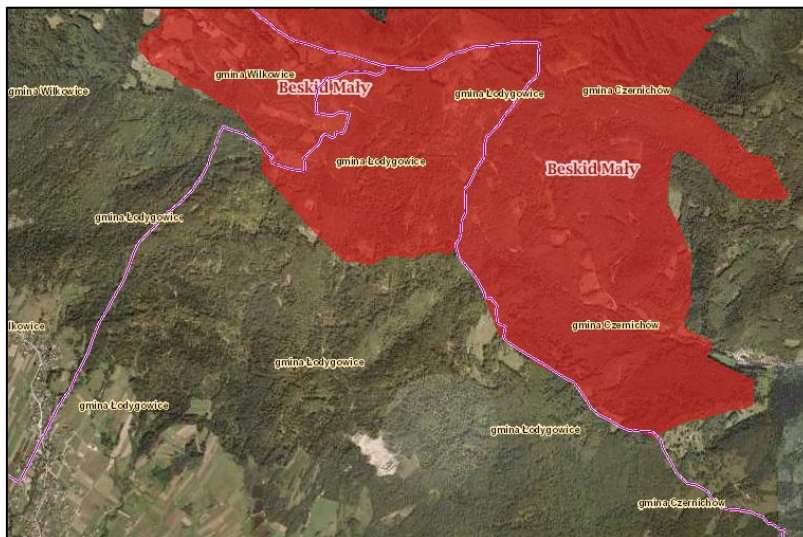
Kod obszaru: PLH 240023

Powierzchnia: 7186,16 ha

Forma ochrony w ramach sieci Natura 2000: Specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa)

Obszar położony jest w masywie Beskidu Małego, w paśmie Magurki Wilkowieckiej (Czupel 933 m n.p.m.) i grupie Łamanej Skąły (929 m n.p.m.). Beskid Mały zbudowany jest z utworów serii śląskiej, reprezentowanych głównie przez twarde, odporne na wietrzenie piaskowce godulskie, które przeławicowane są łupkami, piaskowcem i zlepieńcami istebniańskimi dolnymi. Niektóre formy skałkowe zbudowane są z piaskowców ciężkowickich. Układ dolin jest koncentryczny, grzbiety oraz szczyty zaokrąglone, a stoki dość strome. Na omawianym terenie znajduje się kilkadziesiąt skałek, jaskiń i schronisk podskalnych. Powierzchniowo dominują tutaj zbiorowiska leśne, łąkowe są rzadsze, a sporadycznie występują zbiorowiska torfowiskowe, ziołoroślowe i naskalne.

Rysunek 4.2.1 Północna część Gminy w granicach obszaru Natura 2000 Beskid Mały

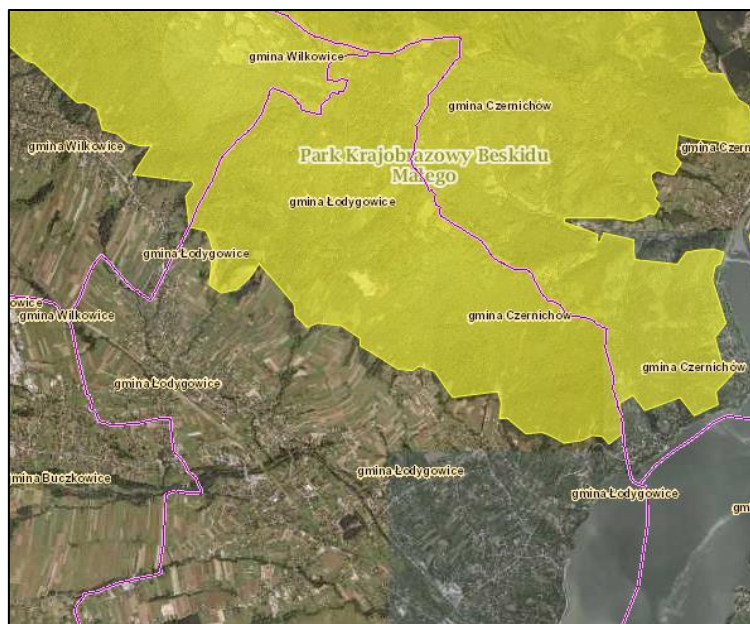
Źródło: Zasoby Urzędu Gminy Łodygowice

Park Krajobrazowy Beskidu Małego

Park Krajobrazowy Beskidu Małego zajmuje powierzchnię 257,70 km². Wokół parku utworzono strefę ochronną o powierzchni 222,53 km². Beskid Mały stanowi rozciągającą się równoleżnikowo grupę górską o długości około 35 km i szerokości 12 km. Na zachodzie od Beskidu Śląskiego oddziela go Brama Wilkowiecka, natomiast na wschodzie od Beskidu Makowskiego oddziela go dolina Skawy.

Przełom rzeki Soły z trzema zbiornikami zaporowymi w Czańcu, Porąbce i Tresnej dzieli Beskid Mały na dwie części. Mniejsza, zachodnia to Pasma Magurki Wilkowickiej z najwyższym szczytem Czuplem (933 m n.p.m.), a większa powierzchniowo część wschodnia, to grupa Łamanej Skały (929 m n.p.m.).

Rysunek 4.2.2 Park Krajobrazowy Beskidu Małego

Źródło: Zasoby Urzędu Gminy Łodygowice

Pomniki przyrody

Na terenie Gminy zlokalizowany jest jeden pomnik przyrody nieożywionej. Jest to Jaskinia „Wietrzna Dziura” – jaskinia osuwiskowa w piaskowcach godulskich. Położona w miejscowości Łodygowice, w masywie Magurki, oddalona o około 1 km od schroniska PTTK. Pomnik ten utworzony został 23 kwietnia 1993 roku.

4.3. Stan i ochrona środowiska

Gmina Łodygowice należąca do strefy bielsko-żywieckiej w 2019 roku została zakwalifikowana do strefy C ze względu na ponadnormatywne stężenia substancji zanieczyszczających powietrze. W związku z tym strefa bielsko-żywiecka, w tym Łodygowice, została objęta obowiązkiem opracowania programu ochrony powietrza.

W strefie, do której należy Gmina, stwierdzono:

- przekroczenie dopuszczalnej częstości przekraczania poziomu dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz PM₁₀ w roku kalendarzowym,
- przekroczenie poziomu docelowego ozonu w roku kalendarzowym,
- przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w roku kalendarzowym.

W celu poprawy tychże wskaźników, Gmina w 2020 roku realizowała założenia w Programie Ograniczenia Niskiej Emisji (PONE). Podstawowym celem tegoż dokumentu jest ograniczenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery, poprzez kompleksową likwidację istniejących i nieefektywnych źródeł ciepła. Cel ten osiągany jest m.in. dzięki wprowadzaniu ekologicznych oraz energooszczędnych urządzeń grzewczych, a także odnawialnych źródeł energii. Program ten umożliwił

zmodernizowanie 27 kotłowni węglowych za łączną kwotę 77 444,92 zł (Łodygowice – 17, Pietrzykowice – 2, Zarzecze – 3, Bierna – 5).

Kolejnym dokumentem, który służy poprawie jakości powietrza jest Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN), którego ramy czasowe sięgały roku 2020. Zakładał on 4 cele szczegółowe, do których należała:

1. redukcja emisji CO₂ na terenie Gminy,
2. zwiększenie udziału wykorzystania energii odnawialnej na terenie Gminy Łodygowice,
3. zwiększenie efektywności energetycznej w obiektach zlokalizowanych na terenie Gminy Łodygowice,
4. Redukcja zanieczyszczeń do powietrza, w tym benzo(a)pirenu, PM10 oraz PM2,5.

Poprzez modernizację źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych oraz użyteczności publicznej oraz udział w Projekcie „Słoneczna Żywiecczyzna”, który zakłada dofinansowania do OZE, Gmina Łodygowice czynnie wspiera założenia PONE oraz PGN. Po zakończeniu okresu ich realizacji, rekomendowane jest aktualizowanie tychże dokumentów.

Wody i rozlewiska stanowią 4,5% obszaru Gminy Łodygowice. Zagrożeniem dla jakości wód na jej terenie mogą być skażenia komunalne, których źródłem mogą być braki w infrastrukturze kanalizacyjnej, w szczególności nieszczelne osadniki przydomowe. Jako czynniki zagrażające można wskazać również stosowane w rolnictwie środki chemiczne oraz spłukiwane z nawierzchni dróg substancje ropopochodne.

Przeprowadzona w Gminie ankietyzacja miała na celu wskazanie obszarów problemowych poprzez ocenę m.in. stan infrastruktury technicznej, gospodarkę komunalną, zanieczyszczenie środowiska naturalnego czy świadomość ekologiczną mieszkańców. Wyniki przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 4.3.1 Ocena aspektów funkcjonowania Gminy Łodygowice pod kątem środowiskowym, wpływających na warunki życia mieszkańców

Aspekt	Jednostka	bardzo źle	źle	dostatecznie	dobrze	bardzo dobrze
Stan infrastruktury technicznej (wodociągowa, kanalizacyjna itp.)	%	5,2	9,2	27,5	44,4	13,7
Ilość i stan techniczny zasobów mieszkaniowych Gminy		7,2	12,4	47,1	30,1	3,3
Stan infrastruktury komunikacyjnej: drogi, chodniki, parkingi, oświetlenie, połączenia komunikacyjne, ścieżki rowerowe		18,3	22,9	30,7	21,6	6,5
Gospodarka komunalna		7,8	13,7	23,5	39,2	15,7
Zanieczyszczenie środowiska naturalnego		20,9	24,2	30,7	21,6	2,6
Świadomość ekologiczna mieszkańców		20,9	33,3	35,3	9,8	0,7

Źródło: wyniki ankietyzacji mieszkańców

Kolejnym istotnym problemem w zakresie ochrony środowiska są niewątpliwie dzikie wysypiska śmieci, które występują w różnych miejscach w Gminie między innymi przy rzece Żylica, potoku Wieśnik, nad Jeziorem Żywieckim czy przy drogach gminnych i powiatowych. Przeprowadzona ankietyzacja pozwoliła również na wskazanie kolejnego problemu, jakim jest Barszcz Sosnowskiego, który rośnie wzdłuż głównych rzek w Gminie stwarzając niebezpieczeństwo dla mieszkańców.

4.3.1. Infrastruktura sieciowa

Wodociąg

Zgodnie z danymi GUS za 2020 rok, sieć rozdzielcza w gminie Łodygowice ma długość 142,4 km, a w 2020 roku dostarczono 266,2 dam³ wody Do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zamieszkania podłączonych jest 3 575 przyłączy. W poniższej tabeli przedstawiona została szczegółowa charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Gminy Łodygowice w latach 2015-2020.

Tabela 4.3.2. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Gminy Łodygowice na przełomie lat 2015-2020

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	142,4	142,4	142,4	142,4	142,4	142,4
2.	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3 577	3 603	3 641	3 641	3 641	3 757
3.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	250,0	255,0	286,0	275,0	304,0	266,2
4.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	13 901	14 001	14 117	14 272	14 411	14 484
5.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	m ³	17,9	18,0	20,1	19,2	21,0	18,3
6.	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	98,9	98,9	98,9	98,9	98,9	99,0
7.	Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej	%	98,0	97,2	96,0	93,0	93,4	93,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Kanalizacja

Gmina Łodygowice posiada sieć kanalizacyjną o długości 179,2 km, którą w 2020 roku odprowadzono 394,5 dam³ ścieków Do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zamieszkania prowadzi 3 773 przyłączy. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółową charakterystykę sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Łodygowice w latach 2015-2020.

Tabela 4.3.3. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Łodygowice na przełomie lat 2015-2020

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	180,3	181,0	181,0	181,0	181,0	179,2
2.	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3 539	3 548	3 685	3 622	3 702	3 773
3.	Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	312,6	329,7	377,4	371,6	369,0	394,5
4.	Ścieki oczyszczone odprowadzone	dam ³	313,0	330,0	355,0	371,0	369,0	385,0
5.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	14 037	14 137	14 253	14 410	14 551	14 621
6.	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9
7.	Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej	%	97,1	96,3	95,1	92,8	91,3	89,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Tabela 4.3.4 Infrastruktura w gminie Łodygowice

Pompownie przydomowe	Ilość	Pompownie sieciowe	Ilość	Tłocznie ścieków	Ilość
Bierna	5	Bierna	8	Bierna	0
Łodygowice	9	Łodygowice	22	Łodygowice	0
Pietrzykowice	12	Pietrzykowice	25	Pietrzykowice	2
Zarzecze	2	Zarzecze	9	Zarzecze	1

Źródło: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

Gazociąg

Zasilanie Gminy Łodygowice realizowane jest z gazociągu wysokoprężnego ϕ 250 CN 6,3 MPa relacji Bielsko – Buczkowice – Żywiec, którego trasa przebiega wzdłuż granic Gminy z Buczkowicami i Lipową. W Gminie zlokalizowano dwie stacje redukcyjno – pomiarowe I – stopnia zlokalizowane w Rybarzowicach (obsługuje rejon Łodygowic, Biernej i Zarzecza) oraz Pietrzykowicach (obsługuje rejon Pietrzykowic). Długość czynnej sieci na terenie Gminy wynosi.

Tabela 4.3.5 przedstawia szczegółową charakterystykę sieci gazowej na terenie Gminy Łodygowice w latach 2015-2020.

Tabela 4.3.5 Charakterystyka sieci gazociągowej na terenie Gminy Łodygowice na przełomie lat 2015-2020

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Długość czynnej sieci ogółem	km	154 610	154 715	155 110	156 751	159 357	-*
2.	Czynne przyłącza do budynków ogółem	szt.	2 555	2 596	2 627	2 684	2 804	2 987
3.	Odbiorcy gazu	gosp.	1 824	1 872	1 931	2 045	2 221	2 394
4.	Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	1 154	1 189	1 239	1 335	1 520	1 699
5.	Zużycie gazu w MWh	MWh	12 379,9	14 813,2	16 287,2	18 738,0	19 881,8	23 724,2
6.	Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	6 001	6 103	6 256	6 605	7 107	7 565
7.	Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	42,7	43,1	43,8	45,8	48,8	51,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

*liczba niemiarodajna

4.4. Infrastruktura energetyczna

Elektroenergetyka (linie wysokiego, średniego i niskiego napięcia)

Cały obszar Gminy jest zelektryfikowany. Przez teren Gminy przebiegają napowietrzne i kablowe linie elektroenergetyczne oraz zlokalizowane są stacje transformatorowe. Teren Gminy zasilany jest z Głównego Punktu Zasilającego Żywiec liniami elektroenergetycznymi 15 kV „Łodygowice”, „WOPR”, „Słotwina”. Dystrybucją energii elektrycznej na terenie Gminy Łodygowice zajmuje się Tauron Dystrybucja S.A. Oddział w Bielsku-Białej. Obszar ten zasilany jest z 63 stacji transformatorowych SN/nN, w tym 7 stacji, które są własnością odbiorców.

Głównym źródłem sieci 15 kV na obszarze Gminy Łodygowice są:

- Stacja transformatorowa 110/30/15 kV GPZ Żywiec w Żywcu, wyposażona jest w dwa transformatory 110/30/15 kV o mocy 25/16/16 MVA i zasilana liniami napowietrznymi 110 kV relacji: GPZ Komorowice – GPZ Żywiec i GPZ Szczyrk – GPZ Żywiec, przyłączonymi bezpośrednio i pośrednio (poprzez stacje transformatorowe 110/15 kV) do stacji

transformatorowej 220/110 kV Komorowice w Bielsku-Białej, wyposażonej w dwa autotransformatory 220/110 kV o mocy 160 MVA oraz dodatkowo zasilana jest dwiema liniami napowietrzno-kablowymi 30 kV relacji: EW Tresna – GPZ Żywiec, przyłączonymi bezpośrednio do Elektrowni Wodnej w Tresnej,

- Stacja transformatorowa 110/15 kV GPZ Szczyrk w Szczyрку, wyposażona jest w dwa transformatory 110/15 kV o mocy 16 MVA i zasilana linią napowietrzno-kablową 110 kV relacji: GPZ Magurka – GPZ Szczyrk i linia napowietrzna 110 kV relacji: GPZ Szczyrk – GPZ Żywiec, przyłączonymi pośrednio (poprzez stacje transformatorowe 110/15 kV) do stacji transformatorowej 220/110 kV Komorowice w Bielsku-Białej, wyposażonej w dwa autotransformatory 220/110 kV o mocy 160 MVA,
- Stacja transformatorowa 110/15 kV GPZ Zabłocie w Żywcu, wyposażona jest w dwa transformatory 110/15 kV o mocy 16 MVA i zasilana liniami napowietrznymi 110 kV relacji: GPZ Sporysz – GPZ Zabłocie i GPZ Węgierska Górka – GPZ Zabłocie przyłączonymi pośrednio (poprzez stacje transformatorowe 110/15 kV) do stacji transformatorowej 220/110 kV Komorowice w Bielsku-Białej, wyposażonej w dwa autotransformatory 220/110 kV o mocy 160 MVA.

Tabela 4.4.1 Rodzaj linii napięcia na terenie Gminy Łodygowice

Napięcie	Rodzaj linii	Długość [km]
110 kV	napowietrzna	9,9
15 kV	napowietrzna	63,6
	kablowa	9,2
0,4 kV	napowietrzna	161,9
	kablowa	81,4

Źródło: Raport o Stanie Gminy Łodygowice za 2020 r.

Zaopatrzenie w ciepło

Na obszarze Gminy nie występuje scentralizowana gospodarka ciepła. Ogrzewanie obiektów i produkcja ciepłej wody użytkowej w gospodarstwach domowych jednorodzinnych odbywa się indywidualnie w oparciu o różne źródła energii (węgiel i drewno, gaz ziemny, gaz płynny, olej opałowy i energia elektryczna, OZE). Wszystkie obiekty będące własnością Gminy posiadają kotłownie gazowe, a większość dodatkowo wyposażona jest w instalacje solarne.

4.5. Stopień wykorzystania odnawialnych źródeł energii

W przypadku wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w gminie, w latach 2020-2021 Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu objął za cel realizację projektu Słoneczna Żywiecczyzna. Efekt tego działania zakłada montaż 280 instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych w gminie.

4.6. Gospodarka odpadami

Przedsiębiorstwo, które zajmuje się świadczeniem usług w zakresie odbioru odpadów komunalnych na terenie Gminy Łodygowice to Eco Team Service sp. z o.o. Spółka ta zarządza również dwoma cmentarzami komunalnymi w Zarzeczcu i w Łodygowicach Górnych. Jest także operatorem drugiej co do wielkości sieci wodociągowej na terenie Powiatu Żywieckiego. Ważnym punktem pod względem segregacji odpadów w gminie jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który znajduje się w Żywcu przy ul. Brackiej 51.

Tabela 4.6.1 Odbiór odpadów w latach 2018-2020

Miesiąc	2018	2019	2020
	tony	tony	tony
I	363,583	373,150	402,389
II	354,430	388,844	354,725
III	382,651	324,378	326,113
IV	366,660	345,007	345,802
V	264,320	373,200	339,244
VI	438,481	352,648	346,318
VII	236,749	393,365	335,539
VIII	269,228	288,783	337,443
IX	250,732	283,95	277,190
X	305,501	359,372	677,717
XI	339,942	348,515	403,868
XII	291,590	332,135	361,796
RAZEM	3863,867	4163,347	4508,144

Zródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Łodygowice

4.7. Infrastruktura społeczna

Na terenie Gminy Łodygowice znajduje się m.in. 8 budynków – placówek edukacyjnych, w których mieszczą się szkoły, przedszkola oraz klub dziecięcy, 2 budynki administracji publicznej, 8 budynków świadczących usługi z zakresu opieki zdrowotnej, a także 4 remizy strażackie. Szczegółowe dane przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 4.7.1 Infrastruktura społeczna na terenie Gminy Łodygowice

Budynki szkolne i przedszkolne	
Nazwa	Adres
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Królowej Jadwigi w Łodygowicach	Łodygowice, ul. Okrężna 1
Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Władysława Jagiełły w Łodygowicach (od IX.2021 zmiana nazwy szkoły na: Szkoła Podstawowa nr 2 w Łodygowicach)	Łodygowice, ul. Piłsudskiego 121
Szkoła Podstawowa nr 3 Specjalna w Łodygowicach	Łodygowice, ul. Żywiecka 210
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pietrzykowicach	Pietrzykowice, ul. Kościuszki 120
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zarzeczcu	Zarzecze, ul. Staszica 8
Przedszkole Publiczne nr 1 im. Ottona Klobusa w Łodygowicach	Łodygowice, ul. Piłsudskiego 4
Klub dziecięcy im. Ottona Klobusa w Łodygowicach	
Przedszkole Publiczne nr 2 w Łodygowicach	Łodygowice, ul. Piłsudskiego 127
Przedszkole Publiczne nr 1 w Pietrzykowicach	Pietrzykowice, ul. Szkolna 1
Obiekty sportowe i rekreacyjne poza terenami szkół	
Boisko LKS w Łodygowicach	Łodygowice, ul. Piastowska 19
Boisko LKS w Zarzeczcu	Zarzecze, ul. Sportowa
Boisko LKS w Pietrzykowicach	Pietrzykowice, ul. Bory 4
Kompleks sportowy Orlik w Pietrzykowicach	Pietrzykowice, ul. Bory 2
Boisko i plac zabaw w Biernej	Bierna, ul. Kopernika
Plac zabaw obok kościoła w Pietrzykowicach	Pietrzykowice, ul. Handlowa
Plac zabaw i siłownia zewnętrzna w Łodygowicach	Łodygowice, przy zamku
Plac zabaw za remizą w Zarzeczcu	Zarzecze, ul. Beskidzka 40
Obiekty kulturalne	
Gminny Ośrodek Kultury w Łodygowicach	Łodygowice, ul. Plac Wolności 5
Centrum Kultury w Łodygowicach	Łodygowice, ul. Plac Wolności 4
Kompleks zamkowo-parkowy (zamek) w Łodygowicach	Łodygowice, ul. Królowej Jadwigi 6
Kompleks zamkowo-parkowy (oficyny) w Łodygowicach	Łodygowice, ul. Królowej Jadwigi 6
Centrum Integracji Wiejskiej „Sołtysówka” w Pietrzykowicach	Pietrzykowice, ul. Poczтовая 2

Świetlica i siedziba KGW	Bierna, ul. Szkolna 10
Centrum Integracji Społecznej w Zarzeczu	Zarzecze, ul. Kwiatowa 2
Budynki administracji	
Urząd Gminy w Łodygowicach	Łodygowice, ul. Piłsudskiego 75
Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół i Przedszkoli	Łodygowice, ul. Królowej Jadwigi 6
Ośrodki Zdrowia	
Ośrodek Zdrowia w Łodygowicach (Praktyka Grupowa Lekarzy Rodzinnych „Medyk” S.C.)	Łodygowice, ul. Królowej Jadwigi 5
Centrum Rehabilitacji w Pietrzykowicach	Pietrzykowice, ul. Turkusowa 1
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „VITA”	Pietrzykowice,
Nova-Dent s.c. NZOZ. Gabinet stomatologiczny	Łodygowice, ul. Żywiecka 145
Gabinet stomatologiczny Lek. med. Anna POLACZEK POSPIECH	Łodygowice, ul. Piłsudskiego 10
Gabinet stomatologiczny. Lek. stomatolog Mikołajczyk T.	Łodygowice, ul. Królowej Jadwigi 4
IPS Bogumiła Kliš - stomatolog	Pietrzykowice, ul. Jana Pawła II 100
Remizy strażackie	
Remiza w Biernej	Bierna, ul. Kopernika 34
Remiza w Łodygowicach	Łodygowice, ul. Żywiecka 84
Remiza w Pietrzykowicach	Pietrzykowice, ul. Jana Pawła II 80
Remiza w Zarzeczu	Zarzecze, ul. Beskidzka 40
Cmentarze komunalne	
Cmentarz w Łodygowicach	Łodygowice, ul. Ks. A. Wąchala
Cmentarz w Zarzeczu	Zarzecze, ul. Jana Pawła II
Obiekty sakralne i cmentarze parafialne	
Kościół p.w. św. Stanisława BM	Łodygowice, ul. Plac św. Stanisława 2
Kościół p.w. SS. App. Szymona i Judy Tadeusza z cmentarzem parafialnym	Łodygowice, ul. Jana Pawła II 3
Kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa z cmentarzem parafialnym	Pietrzykowice, ul. Ks. Nowaka 1
Kościół p.w. Wszystkich Świętych	Zarzecze, ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 17

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji zawartych na stronie internetowej Gminy Łodygowice

Dodatkowo 13 lutego 2020 roku Rada Gminy Łodygowice podjęła Uchwałę nr XIII/134/2020 w sprawie utworzenia spółdzielni socjalnej. Określała ona utworzenie Spółdzielni Socjalnej z siedzibą w Czernichowie. Jej członkami są Gmina Łodygowice oraz Gmina Czernichów.

5. KULTURA I DZIEDZICTWO KULTUROWE

Gminny Ośrodek Kultury

Życie kulturalne w Gminie rozwija się dzięki Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Łodygowicach. Został on powołany do życia w 1974 roku i funkcjonuje jako samodzielna instytucja kultury, która posiada osobowość prawną. Działa natomiast na podstawie statutu nadanego przez Radę Gminy Łodygowice. Działalność tej instytucji skupia się głównie na prowadzeniu sekcji, kół zainteresowań i zespołów dla dzieci oraz młodzieży. GOK organizuje lub współuczestniczy w organizowaniu wielu różnych imprez cyklicznych. Przy GOK funkcjonują m.in.:

- Zespół Regionalny „Magurzenie”,
- Młodzieżowa Orkiestra Dęta,
- kapela ludowa,
- formacja tańca „Axlop”,
- sekcja plastyczna,
- koło modelarskie,
- „popołudnie przedszkolaka”
- sekcja nauki gry.

W GOK-u cyklicznie odbywają się także imprezy takie jak: Przegląd Zespołów Kolędniczych w Pietrzykowicach, Przegląd Kolęd i Pastorałek, Koncert noworoczny MOD, Koncert Walentynkowy, Akcja Ferie z GOK-iem, Koncert z okazji Dnia Kobiet, Jarmark Wielkanocny, Turniej Sportowy o

Puchar Wójta Gminy, Dzień Dziecka, Letnie kino plenerowe, Gminna Feta, Dożynki Gminne i Mikołajki dla dzieci. W zależności od potrzeb, organizowane są także imprezy takie jak: Rodzinny Rajd Rowerowy, imprezy promocyjne, jubileusze małżeńskie oraz imprezy rocznicowe np. 11 listopada czy imprezy sakralne (czuwania, koncerty).

Zespół Regionalny „Magurzenie”

Zespół powstał w roku 1984, w jego skład wchodzi 50 osobowa grupa młodzieży w wieku 15-26 lat. Program zespołu obejmuje m.in. tańce, pieśni i melodie pasterskie górali żywieckich, a także tańce mieszczan żywieckich oraz z regionu krakowskiego.

Fundacja Braci Golec

Założona w 2003 roku przez Łukasza Golca i Pawła Golca. Fundacja jest prężnie działającą organizacją pozarządową kształcąca dzieci. Każdego roku przyjmuje pod opiekę młode talenty, ucząc ich gry na instrumentach i śpiewu góralskiego.

Młodzieżowa Orkiestra „MOD”

Jest to orkiestra reprezentacyjna Gminy Łodygowice, która powstała w 2000 roku. W skład wchodzi około 50 muzyków, natomiast w jej repertuarze znajdują się marsze, muzyka popularna, a także standardy muzyki rozrywkowej. Orkiestra występuje na imprezach lokalnych oraz reprezentuje gminę poza jej granicami. Jest również organizatorem wielu wydarzeń muzycznych.

Gminna Biblioteka Publiczna

Stanowi ona lokalne centrum informacji kulturalnej oraz edukacyjnej. Oprócz tradycyjnej działalności, biblioteka prowadzi bądź uczestniczy w różnych przedsięwzięciach mających na celu propagowanie czytelnictwa, kultury, wiedzy oraz tradycji. Filia GBP mieści się w Pietrzykowicach. W 2020 roku stan księgozbioru wyniósł 27615 sztuk, 863 egzemplarzy zbiorów multimedialnych oraz 23 tytuły z prenumeraty czasopism. Liczba udostępnień w ciągu roku na zewnątrz i na miejscu wyniosła 25 614 książek, 1989 egzemplarzy zbiorów multimedialnych oraz 855 sztuk czasopism. Z powodu dwukrotnego wprowadzenia ogólnokrajowego lockdown'u, a także przeprowadzonego remontu, Biblioteka nie wypożyczała przez 62 dni w roku materiałów bibliotecznych.

Na terenie Gminy odbywają się również m.in. Międzynarodowe Regaty Żeglarskie, Zawody Sportowo Pożarnicze, pikniki, festyny i liczne imprezy o charakterze rozrywkowym oraz imprezy okolicznościowe czy też jubileusze. Co więcej, różne formy działalności kulturalnej prowadzą parafie np.: konkursy na palmę wielkanocną, przedstawienia teatralne, konkursy plastyczne, czy też spotkania okolicznościowe oraz koncerty.

Ważnym elementem dziedzictwa kulturowego, który składa się na ogólny krajobraz kulturowy Gminy Łodygowice są występujące kompleksy obiektów zabytkowych:

Zespoły wydzielone:

- zespół parkowo-zamkowy – składa się on z dworu obronnego z 1631 roku, przebudowanego w drugiej połowie XIX wieku w stylu neogotyckim, murowanego, parku wraz z pozostałościami fortyfikacji ziemnych z 1673 roku, na rzucie czworoboku z czterema basztami w narożach – wśród starodrzewia zachowane ziemne fragmenty bastionów, kurtyn oraz ślady fosy. Zespół dworski, w którego skład wchodzi dwór obronny, park oraz fortyfikacje ziemne, wpisano do rejestru zabytków – nr. rej.: A-599/89 z 01.06.1990 r.,
- zespół ogrodowo-willowy (teren Zespołu Szkół Specjalnych w Łodygowicach).

Zespoły zabudowy sakralnej:

Kościół p.w. św. Szymona i Judy Tadeusza – wybudowany w latach 1631-1634 z inicjatywy ówczesnego proboszcza Stanisława Kaszkowica, powiększony w II połowie XVII i II połowie XVIII wieku. Kościół jednonawowy o konstrukcji zrębowej, z wielobocznie zamkniętym prezbiterium i podobnie zakończonymi od południa i północy kaplicami. Prowadzi do niego 56 kamiennych schodów. Charakterystyczna wieża z kopułą zbudowana została w 1797 r. Jest to obiekt drewniany, stanowiący przykład budownictwa śląsko-małopolskiego. Wpisany do rejestru zabytków – nr. rej.: A-87 z 10.01.1969 r. oraz A-186/77 z 20.09.1977 r.

Kapliczki przydrożne:

- Kapliczka Męki Pańskiej przeniesiona z Placu Wolności w Łodygowicach na cmentarz parafialny. Pochodzi z połowy XIX wieku,
- Kapliczka na Midorowym Polu wzniesiona w dniu 15 maja 1848 roku na pamiątkę zniesienia pańszczyzny,
- Kapliczka Chrystusa Zmartwychwstałego ufundowana przez radnego Gminy Baltazara Imielskiego z żoną w 1861 roku,

Dzwonnica w Biernej. Wybudowana z funduszy komitetu w Biernej działającego przy parafii.

Obiekty przyrodnicze i kulturowo-przyrodnicze:

- park zamkowy
- ogród modernistyczny (przy dawnej willi Dobijów)
- cmentarz rzymsko-katolicki z początku XIX wieku założony w 1801 r. Nowsza część powstała w 1943 r., nieregularny plan, aleje obsadzone drzewami przecinają się prostopadłe. W skład historycznego założenia wchodzi brama, kostnica oraz 6 grobów o metryce historycznej, najstarsze z 1801 r. i 1865 r. Wpisany do rejestru zabytków – nr. rej.: A-614/89 z 03.11.1989 r.

Urządzenia inżynierjno-techniczne

- most na Żylicy z II połowy XIX w.

Przeprowadzona w Gminie ankietyzacja miała na celu wskazanie obszarów problemowych pod kątem braków w zapleczu kulturowym poprzez ocenę m.in. oferty placówek kulturalnych czy też stanu technicznego zabytków. Aż 65,3% ankietowanych mieszkańców oceniło pozytywnie stan techniczny zabytków. Najgorzej oceniona została oferta placówek kulturalnych – 42,5% mieszkańców oceniło ją „bardzo źle” lub „źle”. Szczegółowe dane przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 5.1 Ocena aspektów funkcjonowania Gminy Łodygowice pod kątem kulturowym, wpływających na warunki życia mieszkańców

Aspekt	Jednostka	bardzo źle	źle	dostatecznie	dobrze	bardzo dobrze
Oferta placówek kulturalnych	%	13,7	28,8	27,5	21,6	8,5
Stan techniczny zabytków		2,6	5,2	26,8	43,1	22,2
Estetyka i funkcjonalność przestrzeni publicznych		7,2	13,1	39,9	32	7,8

Źródło: wyniki ankietyzacji mieszkańców

6. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Na terenie Gminy Łodygowice swoją działalność prowadzi kilka klubów sportowych. Mieszkańcy mogą w nich doskonalić swoje umiejętności różnych dyscyplinach sportowych. Corocznie wyróżnianych jest kilku sportowców, którzy otrzymują nagrody finansowe. Co więcej, kluby piłkarskie oprócz prowadzenia działalności sportowej i szkoleniowej, organizują również festyny i imprezy sportowe.

Klub sportowy „ORION”

Działalność klubu ma na celu upowszechnianie i popieranie wszelkich form aktywności fizycznej wśród dzieci oraz młodzieży, a także wychowywanie przez kulturę fizyczną i propagowanie ruchu jako ciekawej formy spędzania wolnego czasu z uwzględnieniem jego funkcji prozdrowotnych. Podczas Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w Giżycku KS ORION Łodygowice sklasyfikowany został na 13 miejscu najlepszych klubów Gimnastyki Artystycznej w Polsce. Pod opieką wykwalifikowanej kadry trenerskiej w sekcji rekreacyjnej gimnastyki artystycznej ćwiczy około osiemdziesiąt dzieci, głównie dziewczynek, z Łodygowic, Wilkowic, Buczkowic, Żywca i Bielska oraz okolicznych miejscowości.

Klub sportowy „Żylica”

Klub sportowy założony w 2014 roku, w którym organizowane są zajęcia z boksu. Członkowie mają okazję zaznajomić się od podstaw z jego specyfiką, a także nauczyć się jak trenować oraz jak wykorzystać zdobyte umiejętności w praktyce. Zajęcia prowadzone są w Łodygowicach w SP nr 1, a także na Sali treningowej w Szczyrku.

Pozostałe funkcjonujące kluby sportowe:

- Ludowy klub sportowy „BORY”
- Ludowy klub sportowy „JEZIORO ŻYWIECKIE”
- Ludowy klub sportowy „SŁOWIAN”
- Uczniowski klub sportowy „JEDYNKA”
- Uczniowski klub sportowy „WIKING”

Malownicze położenie Gminy Łodygowice ma znaczący wpływ na rozwijającą się na tym obszarze turystykę. Udogodnienia terenu w postaci bliskości gór, których łagodne zbocza są częstym miejscem wędrówek dla początkujących turystów oraz dostęp do Jeziora Żywieckiego, stanowią doskonałą bazę wypadową w ciągu całego roku. Dodatkowym atutem jest bliskie położenie względem Słowacji oraz Czech.

Na przyrodnicze walory Gminy Łodygowice zdecydowanie mają wpływ:

- duże kompleksy leśne,
- dostęp do Jeziora Żywieckiego, które oferuje świetną bazę wypadową dla wędkarzy, żeglarzy oraz amatorów sportów wodnych,
- szlaki turystyczne takie jak czerwony z Łodygowic (od sklepu „Stara Gmina”) przez liczne wzniesienia do Międzybrodzia Bialskiego, Czernichowa oraz przez Czupel na Magurkę (909 m n.p.m.) szlak niebieski do Czernichowa, a także szlak żółty z Małej Tresnej na Porzysłop, gdzie łączy się ze szlakiem czerwonym i szlak zielony z dworca PKP w Łodygowicach Dolnych przez Łysy Groń do Czernichowa,
- niedalekie położenie gór, a przy tym wyciągów narciarskich, które w zimie są uciechą dla narciarzy, a w miesiącach ciepłych dla miłośników sportów lotniarskich i samolotowych,

Na terenie Gminy dostępna jest szeroka baza noclegowa. Tabela 6.1 przedstawia większe obiekty turystyczne znajdujące się na terenie Gminy.

Tabela 6.1 Wybrane obiekty z bazy noclegowej w Gminie Łodygowice

Lp.	Nazwa	Lokalizacja	Oferta
1.	Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Zarzeczcu	Zarzeczcu ul. Żeglarska	usługi całoroczne, zbiorowe zakwaterowanie, 80 miejsc noclegowych w domkach campingowych
2.	Ośrodek Żeglarski „FREGATA” w Zarzeczcu	Zarzeczcu ul. Żeglarska	158 miejsc noclegowych, aktywny wypoczynek (sporty wodne, wędkarstwo, piesze wycieczki, narciarstwo, rower)
3.	Ośrodek Sportów Wodnych i Rekreacji „Neptun”	Zarzeczcu ul. Beskidzka	usługi sezonowe, domki campingowe oraz pawilon z 9 pokojami gościnnymi (razem około 150 miejsc noclegowych), aktywny wypoczynek (sporty wodne, wędkarstwo, piesze wycieczki, narciarstwo, rower)
5.	Cubus-Beskidy	Zarzeczcu ul. Handlowa	usługi całoroczne, 40 miejsc noclegowych, aktywny wypoczynek (sporty wodne, wędkarstwo, piesze wycieczki, narciarstwo, rower)
6.	Ośrodek Wypoczynkowy „Igor”	Zarzeczcu ul. Kwiatowa	usługi całoroczne, 65 miejsc noclegowych, aktywny wypoczynek (sporty wodne, wędkarstwo, piesze wycieczki, narciarstwo, rower)
7.	Ośrodek Wypoczynkowy „Nad Jeziorem”	Zarzeczcu ul. Wilcza	usługi całoroczne, 12 miejsc noclegowych, aktywny wypoczynek (sporty wodne, wędkarstwo, piesze wycieczki, narciarstwo, rower)
8.	Uroczysko nad Jeziorem Żywieckim	Zarzeczcu ul. Beskidzka	usługi całoroczne, 6 domków po 6 miejsc, aktywny wypoczynek (sporty wodne, wędkarstwo, piesze wycieczki, narciarstwo, rower)
9.	Dom wypoczynkowy Agat	Zarzeczcu ul. Kwiatowa	24 miejsca noclegowe, aktywny wypoczynek (sporty wodne, wędkarstwo, piesze wycieczki, narciarstwo, rower)
10.	Domki Całoroczne Cztery Pory Roku	Zarzeczcu ul. Nadbrzeżna	24 miejsca noclegowe, aktywny wypoczynek (sporty wodne, wędkarstwo, piesze wycieczki, narciarstwo, rower)
11.	Domki nad Jeziorem Żywieckim - Adamczyk	Zarzeczcu ul. Kardynała Wyszyńskiego	44 miejsca noclegowe, aktywny wypoczynek (sporty wodne, wędkarstwo, piesze wycieczki, narciarstwo, rower)
12.	Pokoje Gościnne Joanna	Bierna ul. Wesoła	usługi całoroczne, 36 miejsc noclegowych, aktywny wypoczynek (sporty wodne, wędkarstwo, piesze wycieczki, narciarstwo, rower)
13.	Rancho-Bierna	Bierna ul. Kopernika	usługi całoroczne, 20 miejsc noclegowych, aktywny wypoczynek (sporty wodne, wędkarstwo, piesze wycieczki, narciarstwo, rower)
14.	Cubus-Beskidy	Bierna ul. Handlowa	usługi całoroczne, 25 miejsc noclegowych, aktywny wypoczynek (sporty wodne, wędkarstwo, piesze wycieczki, narciarstwo, rower)
15.	Agroturystyka u Andrzeja	Łodygowice ul. Polna	16 miejsc noclegowych, aktywny wypoczynek (sporty wodne, wędkarstwo, piesze wycieczki, rower)
16.	Dom Na Zboczu	Łodygowice ul. Myśliwska	6 miejsc noclegowych, aktywny wypoczynek (sporty wodne, wędkarstwo, piesze wycieczki, rower)
17.	Domek u Basi	Pietrzykowice ul. Tadeusza Kościuszki	8 miejsc noclegowych, aktywny wypoczynek
18.	Centrum Integracji Wiejskiej „Sołtysówka” w Pietrzykowicach	Pietrzykowice ul. Poczтовая	16 miejsc noclegowych, sala konferencyjna

Źródło: opracowanie własne

Przeprowadzona w Gminie ankietyzacja miała na celu wskazanie obszarów problemowych pod kątem ewentualnych braków w zapleczu sportowym oraz turystycznym poprzez ocenę m.in. bazy sportowej i rekreacyjno-wypoczynkowej.

Aż 60,8% ankietowanych mieszkańców oceniło negatywnie wykorzystanie potencjału turystycznego Gminy. Niekorzystnie oceniona została także promocja Gminy – 43,1% mieszkańców oceniło ją „bardzo źle” lub „źle”. Szczegółowe dane przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 6.2 Ocena aspektów funkcjonowania Gminy Łodygowice pod kątem zaplecza sportowego i turystycznego, wpływających na warunki życia mieszkańców

Aspekt	Jednostka	bardzo źle	źle	dostatecznie	dobrze	bardzo dobrze
Baza sportowa i rekreacyjno-wypoczynkowa	%	13,7	24,2	31,4	20,3	10,5
Wykorzystanie potencjału turystycznego Gminy		29,4	31,4	28,1	9,8	1,3
Promocja Gminy		19,6	23,5	31,4	18,3	7,2

Źródło: wyniki ankietyzacji mieszkańców

7. PLANOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

7.1. Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego

Wszystkie sołectwa Gminy Łodygowice posiadają aktualne Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego. Wykaz obowiązujących Miejscowych Planów Przestrzennych w Gminie Łodygowice przedstawiony został w poniższej tabeli.

Tabela 7.1.1 Wykaz obowiązujących Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego

Lp.	Nr uchwały	Data publikacji	Nazwa MPZP
1.	Uchwała Nr XXXIV/373/2018 z dnia 26 lipca 2018 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Poz. 4955 z dnia 2 sierpnia 2018 r.	„Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Łodygowice – sołectwa Łodygowice”
2.	Uchwała Nr XXI/243/2017 z dnia 16 lutego 2017 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Poz. 1162 z dnia 23 lutego 2017 r.	„Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Łodygowice – sołectwa Pietrzykowie”
3.	Uchwała Nr XXVII/306/2017 z dnia 28 listopada 2017 r.	Dz. Urz. Woj. Śląskiego Poz. 6491 z dnia 4 grudnia 2017 r.	„Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Łodygowice – sołectwa Bierna i Zarzecze”

Źródło: główna strona internetowa Gminy Łodygowice

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łodygowice uchwalone przez Radę Gminy Łodygowice Uchwałą Nr XXV/288/2013 z dnia 25 czerwca 2013 r. jest dokumentem aktualnym. Poprzednie obowiązywało od 1999 r. Zmiana ta była głównie wynikiem:

- wielkości sygnalizowanych potrzeb przez osoby fizyczne i podmioty gospodarcze wprowadzania zmian do poprzedniego studium,
- zmiany szeregu uwarunkowań, w tym zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie, procesów przekształceń własnościowych, procesów inwestycyjnych, zmian w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenów,
- konieczności aktualizacji zapisów warunkujących zasady kształtowania przyszłej polityki przestrzennej Gminy, w tym uwzględnienie aktualnych trendów demograficznych, społecznych i gospodarczych przy planowaniu przyszłego rozwoju.

7.2. Obszary zdegradowane i rewitalizacja

Według Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r (Dz. U. 2021.0.485 tj..) rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Obszar Gminy, który znajduje się w stanie kryzysowym wynikającym z koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, a w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby

mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami (o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. poz. 1696 i 2473), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych - w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw,
- środowiskowych - w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Na podstawie przeprowadzonej w Gminie ankietyzacji oraz dokonanej analizy ilościowej, która była uzupełniona pogłębioną analizą dokonaną przy współpracy zainteresowanych uczestników procesu, wytypowano obszary zdegradowane w Gminie Łodygowice:

1. Na terenie całej Gminy występują rozproszone ogniska problemów takich jak; patologie społeczne, bieda, przestępczość, wysokie bezrobocie, słaby rozwój usług i handlu, utrudniony dostęp do usług edukacyjnych, brak dostępu do nowoczesnych technologii.
2. Jeden z głównych problemów w zakresie ochrony środowiska dotyczy występujących na terenie Gminy Łodygowice dzikich wysypisk śmieci. Pojawiają się one między innymi nad Jeziorem Żywieckim, przy rzece Żylica oraz przy potoku Wieśnik, a także w pobliżu dróg powiatowych i gminnych. Kolejnym problemem środowiskowym jest niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców, który rzutuje na niski stan jakości powietrza w Gminie (spalanie odpadów komunalnych w domach, nielegalne pozbywanie się odpadów, wykorzystywanie przestarzałych źródeł ciepła).
3. Pod względem występujących trudności związanych z zagospodarowaniem terenu, na całym terenie Gminy Łodygowice występują problemy przestrzenne dotyczące stanu dróg, chodników, terenów zielonych oraz jakości samego krajobrazu. Mieszkańcy na drodze przeprowadzonej ankietyzacji jako zdegradowane budynki infrastruktury technicznej głównie wskazywali:
 - stację PKP w Łodygowicach Górnych i Dolnych,
 - stację PKP Pietrzykowice,
 - Elegant Dom Handlowy,
 - Kościół w Łodygowicach Dolnych,
 - teren byłej Garbarni.

4. Pomimo doskonałej lokalizacji Gminy pod kątem turystycznym i rekreacyjnym, mieszkańcy negatywnie ocenili poziom promocji Gminy oraz zagospodarowanie terenu pod kątem możliwości jej rozwoju w tym kierunku.

8. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Gmina Łodygowice w trosce o bezpieczeństwo mieszkańców dokłada wszelkich starań. Na terenie Gminy działają cztery jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych: OSP Bierna, OSP Łodygowice, OSP Pietrzykowice, OSP Zarzecze.

Dwie z nich tj. OSP Łodygowice i OSP Pietrzykowice są włączone w struktury Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Dodatkowo jednostka OSP Łodygowice jest włączona w struktury 16 Kompanii Wojewódzkiego Obwodu Operacyjnego.

W trzech jednostkach OSP tj. Łodygowice, Pietrzykowice i Zarzecze zainstalowany jest zintegrowany system alarmowania i ochrony ludności, umożliwiający zdalne, radiowe uruchamianie systemów alarmowych. System ten jest wspomagany również za pomocą powiadomień telefonicznych oraz powiadomień sms wysyłanych w przypadku alarmu bezpośrednio do strażaków.

Według danych na dzień 31.12.2020 r. nad bezpieczeństwem mieszkańców Gminy Łodygowice czuwa 93 strażaków, posiadających przeszkolenie pożarnicze, ważne badania lekarskie oraz mogących brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczo – gaśniczych.

W 2020 roku jednostki OSP z terenu Gminy Łodygowice brały udział w 187 interwencjach związanych z gaszeniem pożarów, likwidacją miejscowych zagrożeń. Wśród tych interwencji 14-krotnie były to alarmy fałszywe. Jednostki OSP włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego 21 razy pełniły zabezpieczenie rejonu operacyjnego JRG Żywiec. Szczegółowy zakres interwencji poszczególnych jednostek OSP przedstawia poniższa tabela.

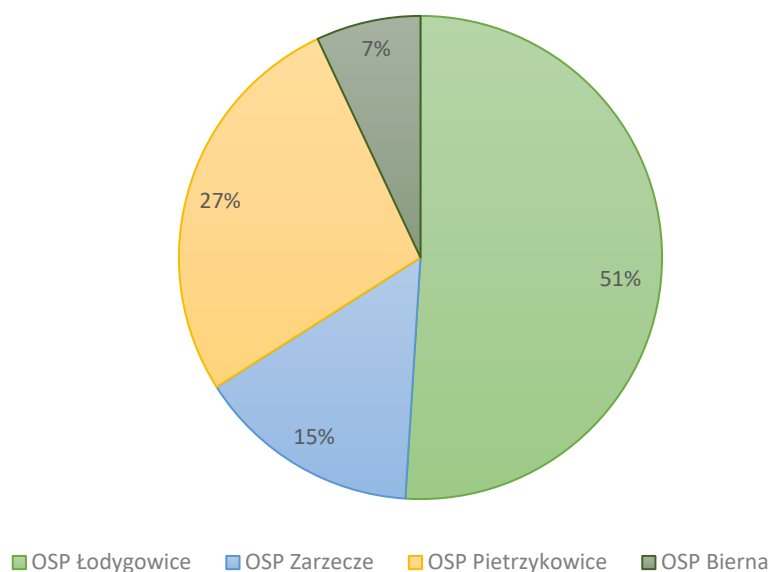
Tabela 8.1 Zakres interwencji poszczególnych jednostek OSP na terenie Gminy

JEDNOSTKA OSP	Rodzaj prowadzonych działań						Ogółem		Udział OSP w zabezpieczeniu operacyjnym obszaru chronionego
	Pożary		Miejscowe zagrożenia		Alarmy fałszywe				
	teren Gminy	poza Gminą	teren Gminy	poza Gminą	teren Gminy	poza Gminą	teren Gminy	poza Gminą	
OSP Bierna	6	2	4	1	2	0	12	3	0
OSP Zarzecze	13	2	12	1	2	0	27	3	0
OSP Łodygowice	40	0	49	0	4	0	93	0	18
OSP Pietrzykowice	18	0	25	0	6	0	49	0	3
RAZEM	77	4	90	2	14	0	181	6	21

Źródło: zasoby Urzędu Gminy Łodygowice

W 2020 roku jednostka OSP Łodygowice odnotowała największą ilość wyjazdów do interwencji tj. 93 wyjazdy co stanowi 51% ogółu interwencji wszystkich jednostek z terenu Gminy Łodygowice. Procentowy udział poszczególnych jednostek w interwencjach przedstawia poniższy wykres:

Rysunek 8.1 Procentowy udział jednostek OSP w interwencjach w 2020 roku

Źródło: zasoby Urzędu Gminy Łodygowice

Ochotnicza Straż Pożarna Łodygowice

Ochotnicza Straż Pożarna w Łodygowicach posiada cztery samochody ratowniczo – gaśnicze:

- GBARt Renault Midlum – średni samochód ratowniczo – gaśniczy z zbiornikiem wodnym wyposażony dodatkowo w moduł ratownictwa technicznego
- GBA Magirus – średni samochód ratowniczo – gaśniczy z zbiornikiem wodnym
- GLBMRt Mercedes Benz Sprinter – lekki samochód ratownictwa technicznego wyposażony w agregat wysokociśnieniowy ze zbiornikiem wodnym
- SLRR Land Rover Defender – lekki samochód rozpoznawczo ratowniczy.

Jednostka OSP Łodygowice w pełni wyposażona jest w podstawowy sprzęt ratowniczo – gaśniczy tj. armaturę wodną, podręczny sprzęt ratowniczo – gaśniczy, którego ubytki są na bieżąco uzupełnianie. Jednostka posiada komplet umundurowania bojowego (ubranie bojowe, hełm, rękawice, buty specjalistyczne, kominiarki) dla wszystkich strażaków mogących brać udział w akcjach ratowniczo – gaśniczych. Jednostka posiada 6 kompletów aparatów ochrony dróg oddechowych oraz dwa zestawy ratownictwa medycznego z deskami ortopedycznymi. Dodatkowo wyposażona jest w następujący sprzęt:

- lekki zestaw ratownictwa technicznego LUCAS,
- średni zestaw ratownictwa technicznego Webber,
- kamerę termowizyjną,
- pilarki spalinowe,
- piła do betonu i stali,
- motopompy pożarnicze, pływające i szlamowe,
- agregaty prądotwórcze,
- turbowentylator.

Ochotnicza Straż Pożarna Pietrzykowice

Ochotnicza Straż Pożarna w Pietrzykowicach posiada trzy samochody ratowniczo – gaśnicze:

- GBARt Mercedes Atego– średni samochód ratowniczo – gaśniczy z zbiornikiem wodnym wyposażony dodatkowo w moduł ratownictwa technicznego
- GBA Daf – średni samochód ratowniczo – gaśniczy z zbiornikiem wodnym
- GLM Ford – lekki samochód ratowniczo – gaśniczy

Jednostka OSP Pietrzykowice w pełni wyposażona jest w podstawowy sprzęt ratowniczo – gaśniczy tj. armaturę wodną, podręczny sprzęt ratowniczo – gaśniczy, którego ubytki są na bieżąco uzupełniane. Jednostka posiada komplet umundurowania bojowego (ubranie bojowe, hełm, rękawice, buty specjalistyczne, kominiarki) dla wszystkich strażaków mogących brać udział w akcjach ratowniczo – gaśniczych. Jednostka posiada 4 komplety aparatów ochrony dróg oddechowych oraz jeden zestaw ratownictwa medycznego z deską ortopedyczną. Dodatkowo wyposażona jest w następujący sprzęt:

- lekki zestaw ratownictwa technicznego Holmatro,
- pilarki spalinowe,
- motopompy pożarnicze, pływające i szlamowe,
- agregaty prądotwórcze,
- turbowentylator.

Ochotnicza Straż Pożarna Zarzecze

Ochotnicza Straż Pożarna w Zarzeczu posiada jeden samochód ratowniczo – gaśniczy GLBM Lublin wyposażony w agregat wysokociśnieniowy ze zbiornikiem wodnym.

Jednostka OSP Zarzecze w pełni wyposażona jest w podstawowy sprzęt ratowniczo – gaśniczy tj. armaturę wodną, podręczny sprzęt ratowniczo – gaśniczy, którego ubytki są na bieżąco uzupełniane. Jednostka posiada komplet umundurowania bojowego (ubranie bojowe, hełm, rękawice, buty specjalistyczne, kominiarki) dla wszystkich strażaków mogących brać udział w akcjach ratowniczo – gaśniczych. Jednostka posiada 1 komplet aparatów ochrony dróg oddechowych oraz jeden zestaw ratownictwa medycznego z deską ortopedyczną. Dodatkowo wyposażona jest w następujący sprzęt:

- pilarki spalinowe,
- motopompy pożarnicze, pływające i szlamowe,
- agregat prądotwórczy.

Ochotnicza Straż Pożarna Bierna

Ochotnicza Straż Pożarna w Biernej posiada jeden samochód ratowniczo – gaśniczy GLM Ford. Jednostka OSP Bierna w pełni wyposażona jest w podstawowy sprzęt ratowniczo – gaśniczy tj. armaturę wodną, podręczny sprzęt ratowniczo – gaśniczy, którego ubytki są na bieżąco uzupełniane. Jednostka posiada komplet umundurowania bojowego (ubranie bojowe, hełm, rękawice, buty specjalistyczne, kominiarki) dla wszystkich strażaków mogących brać udział w akcjach ratowniczo – gaśniczych. Jednostka posiada 1 komplet aparatów ochrony dróg oddechowych oraz jeden zestaw ratownictwa medycznego z deską ortopedyczną. Dodatkowo wyposażona jest w następujący sprzęt:

- piły spalinowe
- motopompy pożarnicze i spalinowe

Urząd Gminy co roku przyznaje środki finansowe z budżetu na ochronę przeciwpożarową. Środki te przeznaczone są na paliwo, oleje, naprawę sprzętu i samochodów, zakup części zamiennych i nowego sprzętu, umundurowanie bojowe strażaków, badania okresowe strażaków oraz ubezpieczenie, badania kierowców, ubezpieczenie i przeglądy samochodów.

Komisariat Policji w Łodygowicach

W Komisariacie Policji w Łodygowicach etatowo pełni służbę 25 funkcjonariuszy policji. Teren działania to Gmina Łodygowice (4 sołectwa) oraz Gmina Lipowa (6 sołectw). W roku 2014, 2015 oraz 2017 Komisariat policji w Łodygowicach posiadał pełny stan osobowy, natomiast w roku 2016 oraz w latach 2018-2020 występowały okresy z jednym lub dwoma wakatami. Policjanci z Komisariatu Policji w Łodygowicach w roku:

- 2016 wykonali 2597 służb (1 służba = 1 policjant będący w służbie 8 godzin),
- 2017 wykonali 2682 służby,
- 2018 wykonali 2387 służb,
- 2019 wykonali 2605 służb,
- 2020 wykonali 2344 służby.

Pozostałe dane w rozbiciu na lata 2014-2020 z podziałem na sołectwa Gminy Łodygowice, podaje się w ujęciu tabelarycznym. Dane dotyczące wykroczeń są ogólne i dotyczą uzyskanych wyników z całego terenu podległego komisariatowi Policji. Poniżej przedstawione zostały tabele ze szczegółowymi danymi dotyczącymi wykroczeń na terenie Gminy Łodygowice w podziale na sołectwa na przełomie lat 2014-2020. Można zauważyć, że najwyższa liczba wykroczeń zarejestrowana została w 2020 roku. Najwięcej przestępstw odnotowuje się w sołectwie Łodygowice.

Tabela 8.2 Wykroczenia na terenie Gminy Łodygowice w 2014 roku

2014 r.	Łodygowice	Pietrzykowice	Zarzecze	Bierna	Razem Gmina Łodygowice
Interwencje	797	296	133	64	1290
Przestępstwa ogółem	135	45	19	30	229
Przestępstwa przeciwko mieniu	65	17	4	7	93
Kradzieże (art. 278 § 1 kk)	19	4	1	0	24
Przeciwko życiu i zdrowiu	5	3	2	4	14

Źródło: pismo Komendy Powiatowej Policji w Żywcu

Tabela 8.3 Wykroczenia na terenie Gminy Łodygowice w 2015 roku

2015 r.	Łodygowice	Pietrzykowice	Zarzecze	Bierna	Razem Gmina Łodygowice
Interwencje	791	341	190	99	1421
Przestępstwa ogółem	110	46	18	17	191
Przestępstwa przeciwko mieniu	57	16	4	9	86
Kradzieże (art. 278 § 1 kk)	11	4	3	3	21
Przeciwko życiu i zdrowiu	5	3	0	1	9
Wypadki drogowe ogółem	9	7	2	0	18
• z udziałem pieszych	6	1	0	0	7
• z udziałem rowerzystów	1	1	1	0	3
Kolizje drogowe ogółem	60	43	11	3	117
• z udziałem pieszych	1	0	0	0	1
• z udziałem rowerzystów	0	0	0	0	0

Źródło: pismo Komendy Powiatowej Policji w Żywcu

Tabela 8.4 Wykroczenia na terenie Gminy Łodygowice w 2016 roku

2016 r.	Łodygowice	Pietrzykowice	Zarzeczce	Bierna	Razem Gmina Łodygowice
Interwencje	808	356	189	56	1409
Przestępstwa ogółem	89	30	16	10	145
Przestępstwa przeciwko mieniu	40	13	10	7	70
Kradzieże (art. 278 § 1 kk)	6	2	3	1	12
Przeciwko życiu i zdrowiu	6	0	1	2	9
Wypadki drogowe ogółem	6	4	1	1	12
• z udziałem pieszych	1	0	0	0	1
• z udziałem rowerzystów	2	1	0	0	3
Kolizje drogowe ogółem	40	15	10	2	67
• z udziałem pieszych	0	0	0	0	0
• z udziałem rowerzystów	2	0	1	0	3

Źródło: pismo Komendy Powiatowej Policji w Żywcu

Tabela 8.5 Wykroczenia na terenie Gminy Łodygowice w 2017 roku

2017 r.	Łodygowice	Pietrzykowice	Zarzeczce	Bierna	Razem Gmina Łodygowice
Interwencje	724	351	151	72	1298
Przestępstwa ogółem	89	45	16	7	157
Przestępstwa przeciwko mieniu	19	16	2	2	39
Kradzieże (art. 278 § 1 kk)	2	2	0	0	4
Przeciwko życiu i zdrowiu	7	5	0	1	13
Wypadki drogowe ogółem	5	2	0	1	8
• z udziałem pieszych	1	1	0	0	2
• z udziałem rowerzystów	0	0	0	0	0
Kolizje drogowe ogółem	44	20	7	2	73
• z udziałem pieszych	0	0	0	0	0
• z udziałem rowerzystów	3	1	0	0	4

Źródło: pismo Komendy Powiatowej Policji w Żywcu

Tabela 8.6 Wykroczenia na terenie Gminy Łodygowice w 2018 roku

2018 r.	Łodygowice	Pietrzykowice	Zarzeczce	Bierna	Razem Gmina Łodygowice
Interwencje	801	310	167	56	1 334
Przestępstwa ogółem	207	35	16	19	277
Przestępstwa przeciwko mieniu	59	14	7	5	85
Kradzieże (art. 278 § 1 kk)	14	5	2	2	23
Przeciwko życiu i zdrowiu	6	4	0	0	10
Wypadki drogowe ogółem	6	0	1	0	7
• z udziałem pieszych	1	0	0	0	1
• z udziałem rowerzystów	1	0	1	0	2
Kolizje drogowe ogółem	50	22	9	1	82
• z udziałem pieszych	0	0	0	0	0
• z udziałem rowerzystów	2	0	0	0	2

Źródło: pismo Komendy Powiatowej Policji w Żywcu

Tabela 8.7 Wykroczenia na terenie Gminy Łodygowice w 2019 roku

2019 r.	Łodygowice	Pietrzykowice	Zarzeczce	Bierna	Razem Gmina Łodygowice
Interwencje	868	317	165	79	1429
Przestępstwa ogółem	93	46	16	8	163
Przestępstwa przeciwko mieniu	41	18	8	4	71

Kradzieże (art. 278 § 1 kk)	12	4	0	0	16
Przeciwko życiu i zdrowiu	6	4	1	3	14
Wypadki drogowe ogółem	4	2	0	0	7
• z udziałem pieszych	0	0	0	0	0
• z udziałem rowerzystów	0	0	0	0	0
Kolizje drogowe ogółem	67	24	7	5	103
• z udziałem pieszych	2	0	0	0	0
• z udziałem rowerzystów	1	1	0	0	2

Źródło: pismo Komendy Powiatowej Policji w Żywcu

Tabela 8.8 Wykroczenia na terenie Gminy Łodygowice w 2020 roku

2020 r.	Łodygowice	Pietrzykowice	Zarzecze	Bierna	Razem Gmina Łodygowice
Interwencje	881	348	173	52	1454
Przestępstwa ogółem	70	38	18	8	134
Przestępstwa przeciwko mieniu	33	13	10	3	59
Kradzieże (art. 278 § 1 kk)	13	2	3	0	18
Przeciwko życiu i zdrowiu	3	0	0	0	3
Wypadki drogowe ogółem	2	0	2	0	4
• z udziałem pieszych	1	0	0	0	1
• z udziałem rowerzystów	0	0	1	0	1
Kolizje drogowe ogółem	63	24	7	1	95
• z udziałem pieszych	1	0	0	0	1
• z udziałem rowerzystów	4	0	0	0	4

Źródło: pismo Komendy Powiatowej Policji w Żywcu

Przeprowadzona w Gminie wśród mieszkańców ankietyzacja miała na celu wskazanie obszarów problemowych pod kątem ewentualnych braków dotyczących poziomu obronności w Gminie poprzez ocenę m.in. bezpieczeństwa publicznego. Szczegółowe dane przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 8.9 Ocena aspektów funkcjonowania Gminy Łodygowice pod kątem bezpieczeństwa publicznego, wpływających na warunki życia mieszkańców

Aspekt	Jednostka	bardzo źle	źle	dostatecznie	dobrze	bardzo dobrze
Bezpieczeństwo publiczne	%	3,3	15	37,9	35,9	7,8

Źródło: wyniki ankietyzacji mieszkańców

9. POLITYKA SPOŁECZNA

9.1. Pomoc społeczna

Pomocą społeczną w Gminie zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodygowice. Jest to jednostka budżetowa i organizacyjna Gminy Łodygowice. Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, będące zadaniami Gminy, własne oraz zlecone z zakresu administracji rządowej, a także:

- świadczenia rodzinne,
- pomoc osobom uprawnionym do alimentów,
- podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych,

- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- stypendia szkolne,
- potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- Karty Dużej Rodziny.

Zadaniem Ośrodka jest:

- wsparcie osób oraz rodzin w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są w stanie same pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości,
- pomoc rodzinom w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia.

W poniższej tabeli przedstawiona została liczba kart wydanych przez GOPS na przełomie lat 2014-2020. W stosunku do roku 2014, liczba niebieskich kart w 2020 roku spadła o około 22%, a liczba Kart Dużej Rodziny wydanych tradycyjnie spadła o 64,5%. W Tabeli 9.1.1 przedstawione zostały szczegółowe dane.

Tabela 9.1.1 Liczba kart wydanych przez GOPS w latach 2014-2020

Rok	Liczba niebieskich kart	Liczba Kart Dużej Rodziny (tradycyjne)	Liczba Kart Dużej Rodziny (elektroniczne)
2014	27	544	-
2015	38	316	-
2016	38	231	-
2017	20	157	-
2018	24	173	-
2019	16	412	163
2020	21	193	93

Źródło: zasoby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Tabela 9.1.2 przedstawia szczegółowe dane dotyczące liczby potrzebujących rodzin w Gminie Łodygowice na przełomie lat 2014-2020. W stosunku do roku 2014, liczba rodzin dotkniętych problemem alkoholowym spadła o 30%. Spadek można zauważyć również w przypadku liczby potrzebujących rodzin – w stosunku do 2014 roku liczba ta w 2020 roku zmalała o 52,5%.

Tabela 9.1.2 Liczba potrzebujących rodzin w Gminie Łodygowice w latach 2014-2020

Rok	Liczba rodzin dotkniętych problemem alkoholowym	Liczba potrzebujących rodzin
2014	10	175
2015	6	169
2016	10	152
2017	7	154
2018	3	80
2019	8	79
2020	7	83

Źródło: zasoby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

W przypadku świadczeń rodzinnych wydanych przez GOPS w latach 2014-2020 w większości wypadków zauważyć można spadek porównując rok 2020 do 2014. Liczba wydanych zasiłków rodzinnych bez dodatków zmalała o około 21%, z dodatkami natomiast o około 22%. Wzrosła natomiast ilość wydanych zasiłków pielęgnacyjnych (o około 17%), a także świadczeń pielęgnacyjnych (o około 67%). W przypadku udzielenia form wsparcia w postaci wydanej jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, w 2020 roku odnotowano wzrost o około 7% w stosunku do roku 2014. Spadek

natomiast występuje w przypadku funduszu alimentacyjnego – o ponad 15% w roku 2020 w stosunku do roku 2014. Liczba wydanych świadczeń wychowawczych oraz świadczenia z Programu „Dobry Start” systematycznie z roku na rok wzrasta. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9.1.3 Świadczenia rodzinne wydane przez GOPS w latach 2014-2020

Rok	Zasilek rodzinny		Zasilek pielęgnacyjny	Świadczenia pielęgnacyjne	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	Fundusz alimentacyjny	Świadczenia wychowawcze	Dobry Start
	bez dodatków	z dodatkami						
2014	7 475	11 394	2 423	280	130	996	-	-
2015	6 816	10 511	2 605	282	133	896	-	-
2016	7 880	12 078	2 654	266	140	844	13 605	-
2017	7 887	11 759	2 703	319	127	697	18 690	-
2018	8 269	12 150	2 896	317	139	586	18 137	1 898
2019	7 898	11 702	2 884	467	126	491	26 453	1 962
2020	5 929	8 917	2 826	492	108	464	35 442	1 924

Zródło: zasoby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Na przełomie lat 2014-2020 składki na ubezpieczenie społeczne w postaci Świadczeń Pielęgnacyjnych oraz Specjalnego Zasiłku Opiekuńczego wzrosły o ponad 152%. W przypadku składek w formie Zasiłku Dla Opiekuna z roku na rok występuje tendencja malejąca. Szczegółowe dane zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 9.1.4 Składki na ubezpieczenie społeczne w gminie Łodygowice w latach 2014-2020

Rok	Świadczenie pielęgnacyjne (ŚP) i Specjalny Zasiłek Opiekuńczy (SZO)	Zasiłek Dla Opiekuna (ZDO)
2014	132	-
2015	142	-
2016	141	144
2017	268	96
2018	187	45
2019	342	33
2020	333	24

Zródło: zasoby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Na przełomie lat 2014-2020 składki na ubezpieczenie zdrowotne w postaci Świadczeń Pielęgnacyjnych oraz Specjalnego Zasiłku Opiekuńczego spadły o ponad 41%. W przypadku składek w formie Zasiłku Dla Opiekuna zaobserwować można tendencję wzrostową. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9.1.5 Składki na ubezpieczenie zdrowotne w gminie Łodygowice w latach 2014-2020

Rok	Świadczenie pielęgnacyjne (ŚP) i Specjalny Zasiłek Opiekuńczy (SZO)	Zasiłek Dla Opiekuna (ZDO)
2014	41	-
2015	63	-
2016	47	61
2017	48	74
2018	32	67
2019	24	115
2020	24	115

Zródło: zasoby Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

9.2. Ochrona zdrowia

Ośrodki Zdrowia w Łodygowicach

Praktyka Grupowa Lekarzy Rodzinnych „Medyk” S.C.

Placówka świadczy usługi głównie dla mieszkańców sołectw: Łodygowice, Pietrzykowice, Bierna oraz Zarzecze.

Ośrodki Zdrowia w Pietrzykowicach

Centrum Rehabilitacji w Pietrzykowicach

Placówka działa od 2019 roku i świadczy usługi w zakresie rehabilitacji, masażu oraz chiropraktyki. W placówce zatrudnionych jest 4 lekarzy specjalistów – fizjoterapeutów. Wykorzystywana jest tutaj terapia manualna, metoda McKenziego, technika relaksacji mięśni, osteopatia, chiropraktyka, terapia bocznych skrzywień kręgosłupa, masaże i ćwiczenia indywidualne, instruktaż ćwiczeń i porady oraz treningi stabilizacyjne. W budynku znajduje się również specjalistyczny, w pełni wyposażony gabinet stomatologiczny.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „VITA”

Placówka obsługuje większość mieszkańców Pietrzykowic. Udziela kompleksowych, bezpłatnych świadczeń w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w ramach kontraktu z NFZ. Funkcjonuje od poniedziałku do piątku w godzinach od 08:00 do 18:00. W NZOZ „Vita” pracuje 7 lekarzy następujących specjalności: chorób wewnętrznych, medycyny rodzinnej i pediatrii. Dodatkowo zatrudnione są 3 pielęgniarki oraz 1 położna.

W zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, przychodnie prowadzą działalność w ramach podpisanych kontraktów na leczenie pacjentów ubezpieczonych w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Na terenie Gminy znajdują się także 4 gabinety stomatologiczne:

- Nova-Dent s.c. NZOZ. Gabinet stomatologiczny
- Gabinet stomatologiczny Lek. med. Anna POLACZEK POŚPIECH
- Gabinet stomatologiczny. Lek. stomatolog Mikołajczyk T.
- IPS Bogumiła Kliś - stomatolog

Istniejące placówki ochrony zdrowia w pełni zaspakajają potrzeby zdrowotne mieszkańców na poziomie leczenia podstawowego. Specjalistyczna opieka zdrowotna odbywa się najczęściej na zasadzie korzystania ze specjalistycznych zakładów (przychodnie specjalistyczne, opieka ambulatoryjna - szpital) w Żywcu i Bielsku-Białej w prywatnych gabinetach.

9.3. Gospodarka mieszkaniowa

W strukturze wiekowej budynków mieszkalnych w gminie dominują mieszkania z okresu 1945 - 1970. Standard zamieszkania w gminie jest zróżnicowany. Gmina dysponuje znacznymi rezerwami terenowymi dla wprowadzenia nowej zabudowy mieszkaniowej, a obrazem tego jest znaczny ruch budowlany. Na przestrzeni ostatnich lat można zaobserwować stały wzrost liczby budynków mieszkalnych w Gminie Łodygowice. Szczegółowe dane na przestrzeni lat 2015-2020 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9.3.1 Zasoby mieszkaniowe w gminie Łodygowice na przestrzeni lat 2015-2020

Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Budynki mieszkalne w gminie ogółem	-	3 820	3 878	3 941	4 010	4 105	4 144
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m ²	101,7	102,2	102,9	103,5	104,1	bd.
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m ²	30,9	31,3	31,7	32,1	32,5	bd.
Ogółem mieszkania	-	4 274	4 336	4 402	4 473	4 551	bd.
Ogółem powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	434 630	443 057	452 998	463 048	473 920	bd.
Mieszkania oddane do użytkowania	-	72	65	69	76	82	91

Źródło: dane z GUS

10. EDUKACJA I WYCHOWANIE

Na terenie Gminy funkcjonują następujące placówki oświatowe:

1. Przedszkole nr 1 im. Ottona Klobusa w Łodygowicach
2. Przedszkole nr 2 w Łodygowicach
3. Klub Dziecięcy im. Ottona Klobusa w Łodygowicach
4. Szkoła Podstawowa nr 1 im. Królowej Jadwigi w Łodygowicach
5. Szkoła Podstawowa nr 3 Specjalna w Łodygowicach (przy szkole dodatkowo funkcjonuje bezpłatny Terapeutyczny Punkt Przedszkolny „Serduszkowa Kraina”)
6. Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Władysława Jagiełły w Łodygowicach (od IX.2021 zmiana nazwy szkoły na: Szkoła Podstawowa nr 2 w Łodygowicach)
7. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zarzeczcu
8. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pietrzykowicach – Przedszkole nr 2
9. Przedszkole Publiczne nr 1 w Pietrzykowicach

Łączna liczba miejsc dzieci w szkołach w roku 2020 wynosiła 1288 i w porównaniu do roku 2016 była niższa o 174. Jediną placówką, w której liczba miejsc wzrosła była Szkoła Podstawowa należąca do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Zarzeczcu – w 2020 roku liczba miejsc wzrosła o ponad 53% w stosunku do roku 2016.

Tabela 10.1 Liczba miejsc w szkołach w gminie Łodygowice w latach 2016-2020

Placówka	Miejscowość	2016	2017	2018	2019	2020
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Królowej Jadwigi w Łodygowicach	Łodygowice	539	522	494	476	448
Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Władysława Jagiełły w Łodygowicach (od IX.2021 zmiana nazwy szkoły na: Szkoła Podstawowa nr 2 w Łodygowicach)	Łodygowice	344	337	333	335	322
Szkoła Podstawowa nr 3 Specjalna w Łodygowicach	Łodygowice	31	27	28	25	24
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pietrzykowicach- Szkoła Podstawowa	Pietrzykowice	441	419	370	349	330

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zarzeczcu- Szkoła Podstawowa	Zarzeczce	107	122	151	164	164
RAZEM		1462	1427	1376	1349	1288

Źródło: zasoby Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli

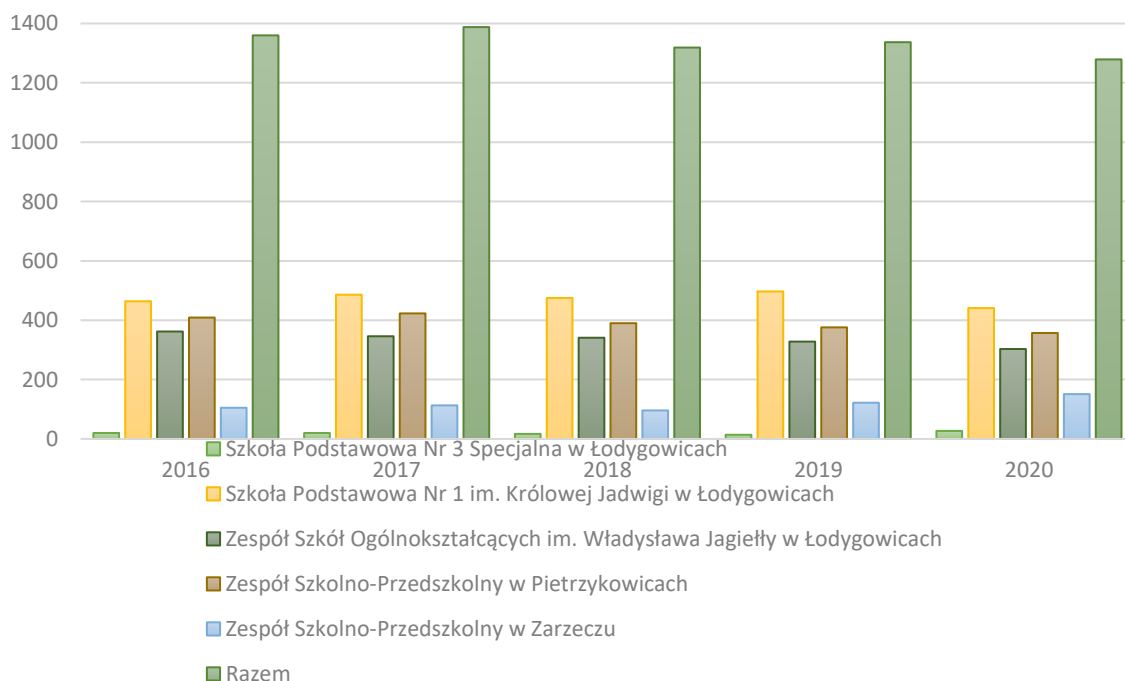
Łączna liczba uczniów w szkołach w 2020 roku wyniosła 1277 i była niższa o 42 osoby w stosunku do roku 2016. Szczególnie spadek ten jest widoczny w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pietrzykowicach (liczba uczniów w stosunku do 2016 roku spadła o około 17%) oraz w Szkole Podstawowej nr 1 im. Królowej Jadwigi w Łodygowicach (spadek o ponad 6%). Jediną szkołą, w której liczba uczniów znacznie wzrosła jest Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zarzeczcu (około 70% w stosunku do 2016 roku). Było to wynikiem utworzenia klasy „0”.

Tabela 10.2 Liczba dzieci w szkołach w latach 2016-2020

Liczba uczniów	2016	2017	2018	2019	2020
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Królowej Jadwigi w Łodygowicach	475	497	441	450	444
Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Władysława Jagiełły w Łodygowicach (od IX.2021 zmiana nazwy szkoły na: Szkoła Podstawowa nr 2 w Łodygowicach)	341	328	303	317	332
Szkoła Podstawowa nr 3 Specjalna w Łodygowicach	17	14	27	16	14
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pietrzykowicach	390	376	357	333	324
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zarzeczcu	96	122	151	164	163
RAZEM	1319	1337	1279	1280	1277

Źródło: zasoby Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli

Rysunek 10.1 Liczba dzieci w szkołach w latach 2016-2020 na terenie Gminy Łodygowice

Źródło: zasoby Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli

Liczba nauczycieli w szkołach na przestrzeni ostatnich lat utrzymuje się na podobnym poziomie. Najwięcej nauczycieli zatrudnionych było w roku 2017 (182 osoby). Szczegóły przedstawione zostały w tabeli poniżej.

Tabela 10.3 Liczba pracujących nauczycieli w szkołach w gminie Łodygowice w latach 2014-2020

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba nauczycieli w etatach i osobach (łącznie we wszystkich szkołach)	159,98	160,33	161,81	158,54	158,74
	172	182	179	176	179

Źródło: zasoby Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli (stan na 30.09 każdego roku)

Łączna liczba miejsc w przedszkolach i klubach dziecięcych w roku 2020 wyniosła 440 i była wyższa o 107 miejsc w stosunku do roku 2016. Znacząco zwiększyła się również liczba miejsc w Przedszkolu Specjalnym – z 5 miejsc w 2016 roku do 20 miejsc w roku 2020. Powstało również dużo nowych miejsc w Przedszkolu nr 2 w Pietrzykowicach – 25 miejsc w roku 2017 do 98 w roku 2020. Liczba miejsc wzrosła również w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Zarzeczu (Przedszkole) – o ponad 27% w roku 2020 w stosunku do roku 2016.

Tabela 10.4 Liczba miejsc w przedszkolach i klubach dziecięcych w gminie Łodygowice w latach 2016-2020

Placówka	Miejscowość	2016	2017	2018	2019	2020
Przedszkole Publiczne nr 1 im. Ottona Klobusa w Łodygowicach	Łodygowice	75	75	75	74	75
Przedszkole Publiczne nr 2 w Łodygowicach	Łodygowice	75	75	75	74	69
Terapeutyczny Punkt Przedszkolny przy Szkole Specjalnej	Łodygowice	5	12	13	16	20
Przedszkole Publiczne nr 1 w Pietrzykowicach	Pietrzykowice	75	75	75	73	74
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pietrzykowicach - Przedszkole nr 2	Pietrzykowice	-	25	82	98	98
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zarzeczu - Przedszkole	Zarzecze	58	74	74	74	74
Klub dziecięcy	Łodygowice	45	45	30	30	30
RAZEM		333	381	424	439	440

Źródło: zasoby Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli

Łączna liczba dzieci w przedszkolach i klubach dziecięcych na terenie Gminy w 2020 roku wyniosła 439 i była wyższa o 109 osób w stosunku do roku 2016. W przypadku Przedszkola Publicznego nr 2 w Łodygowicach oraz Przedszkola Publicznego nr 1 w Pietrzykowicach, liczba dzieci minimalnie zmalała w stosunku do roku 2016. Natomiast w 2020 roku, wzrost liczby dzieci można zaobserwować w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pietrzykowicach (w 2017 roku zostało utworzonych 50 miejsc, natomiast w 2020 roku ich liczba wzrosła o 48 nowych) oraz w Przedszkolu Specjalnym (Terapeutyczny Punkt Przedszkolny przy Szkole Specjalnej), w którym liczba miejsc zwiększyła się z 5 w roku 2016 do 20 w roku 2020.

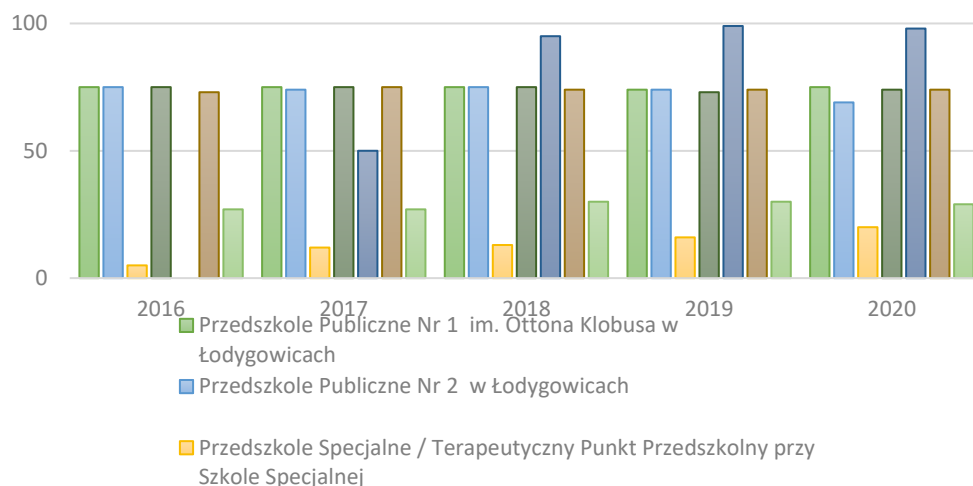
Tabela 10.5 Liczba dzieci w przedszkolach i klubach dziecięcych w latach 2016-2020

Liczba przedszkolaków	2016	2017	2018	2019	2020
Przedszkole Publiczne Nr 1 im. Ottona Klobusa w Łodygowicach	75	75	75	74	75
Przedszkole Publiczne Nr 2 w Łodygowicach	75	74	75	74	69
Przedszkole Publiczne Nr 1 w Pietrzykowicach	75	75	75	73	74
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pietrzykowicach	0	50	95	99	98

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zarzeczcu	73	75	74	74	74
Terapeutyczny Punkt Przedszkolny przy Szkole Specjalnej	5	12	13	16	20
Klub dziecięcy	27	27	30	30	29
RAZEM	330	388	437	440	439

Źródło: zasoby Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli

Rysunek 10.2 Liczba dzieci w przedszkolach i klubach dziecięcych w latach 2016-2020 na terenie Gminy Łodygowice

Źródło: zasoby Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli

Tabela 10.6 Liczba zatrudnionych nauczycieli w przedszkolach w latach 2016-2020 w gminie Łodygowice

Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba nauczycieli w etatach i osobach (łącznie we wszystkich przedszkolach)	18,72	19,40	19,67	19,63	19,91
	26	26	26	26	26

Źródło: zasoby Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli

Łączna liczba przeprowadzonych zajęć dodatkowych w placówkach na terenie Gminy z roku na rok maleje. W porównaniu do roku 2016, w 2020 roku przeprowadzono o około 12% mniej zajęć.

Tabela 10.7 Liczba przeprowadzonych zajęć dodatkowych w placówkach na terenie Gminy Łodygowice w latach 2016-2020

Placówka	Miejscowość	2016	2017	2018	2019	2020
Szkoła Podstawowa Nr 3 Specjalna w Łodygowicach	Łodygowice	22	19	20	18	17
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Królowej Jadwigi w Łodygowicach	Łodygowice	377	365	346	333	314
Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Władysława Jagiełły w Łodygowicach (od IX.2021 zmiana nazwy szkoły na: Szkoła Podstawowa nr 2 w Łodygowicach)	Łodygowice	241	236	233	235	225
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pietrzykowicach-Szkoła Podstawowa	Pietrzykowice	309	293	259	244	231
Zespół Szkolno-Przedszkolny	Zarzeczce	75	74	92	109	115

w Zarzeczcu- Szkoła Podstawowa						
RAZEM		1 024	987	950	939	902

Źródło: zasoby Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli

Liczba posiłków dofinansowanych przez gminę dla dzieci w szkołach z roku na rok maleje. W 2020 roku w stosunku do roku 2016, liczba ta spadła o 50%.

Tabela 10.8 Liczba dofinansowanych przez gminę posiłków w szkołach w latach 2016-2020

Placówka	Miejscowość	2016	2017	2018	2019	2020
Szkoła Podstawowa Nr 3 Specjalna w Łodygowicach	Łodygowice	-	-	-	-	-
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Królowej Jadwigi w Łodygowicach	Łodygowice	21	19	12	20	15
Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Władysława Jagiełły w Łodygowicach (od IX.2021 zmiana nazwy szkoły na: Szkoła Podstawowa nr 2 w Łodygowicach)	Łodygowice	13	5	3	3	4
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pietrzykowicach-Szkoła Podstawowa	Pietrzykowice	4	8	3	2	2
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zarzeczcu- Szkoła Podstawowa	Zarzeczce	8	5	6	3	2
RAZEM		46	37	24	28	23

Źródło: zasoby Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli

Tabela 10.9 Liczba dofinansowanych przez gminę posiłków w przedszkolach w latach 2016-2020

Placówka	Miejscowość	2016	2017	2018	2019	2020
Przedszkole Publiczne Nr 1 im. Ottona Klobusa w Łodygowicach	Łodygowice	2	1	1	1	-
Przedszkole Publiczne Nr 2 w Łodygowicach	Łodygowice	-	-	-	-	-
Przedszkole Specjalne Klub dziecięcy	Łodygowice	-	-	-	-	-
Przedszkole Publiczne Nr 1 w Pietrzykowicach	Pietrzykowice	2	2	-	-	-
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pietrzykowicach - Przedszkole nr 2	Pietrzykowice	-	1	1	-	-
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zarzeczcu- Przedszkole	Zarzeczce	-	-	2	-	-
RAZEM		4	4	4	1	-

Źródło: zasoby Gminnego Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół i Przedszkoli

Tabela 10.10 Średnie wyniki egzaminów przeprowadzonych w gminie Łodygowice w roku 2020

Powiat/Gmina	Egzamin ósmoklasisty		
	j. polski	matematyka	j. angielski
Powiat żywiecki	62,05	46,94	51,99
Łodygowice	62,44	44,94	56,16

Pietrzykowice	57,09	42,70	51,28
Zarzecze	59,89	47,53	54,37
Bierna	-	-	-

Źródło: dane z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Jaworznie

Współczynnik skolaryzacji, czyli liczba osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia, niezależnie od wieku, do liczby ludności (stan w dniu 31.12 danego roku). W 2019 roku współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych w gminie Łodygowice wyniósł 95,36%, natomiast współczynnik skolaryzacji netto osiągnął wynik 94%.

Przeprowadzona w Gminie ankietyzacja miała na celu wskazanie obszarów problemowych pod kątem ewentualnych braków w zapleczu edukacyjnym poprzez ocenę m.in. opieki przedszkolnej i żłobkowej. Szczegółowe dane przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 10.11 Ocena aspektów funkcjonowania Gminy Łodygowice pod kątem kulturowym, wpływających na warunki życia mieszkańców

Aspekt	Jednostka	bardzo źle	źle	dostatecznie	dobrze	bardzo dobrze
Opieka przedszkolna i żłobkowa		4,6	9,2	32,7	39,9	13,7
Oferta edukacyjna szkół podstawowych i ponadpodstawowych	%	8,5	13,1	34	33,3	11,1

Źródło: wyniki ankietyzacji mieszkańców

11. KAPITAŁ SPOŁECZNY

11.1. Organizacje pozarządowe

Na terenie Gminy funkcjonują liczne organizacje pozarządowe, stowarzyszenia (np. EUROBESKIDY), kluby, koła (Koła Emerytów i Rencistów), związki, a także fundacje o różnorodnej funkcji czy też strukturze. Spośród nich wyróżnić można:

Fundacja pomocy dzieciom specjalnej troski „PER CORDA”

Założona 11 lutego 1992 roku w Łodygowicach, z dniem 18 marca 2011 roku uzyskała status organizacji pożytku publicznego. Głównym zamierzeniem tej fundacji jest organizowanie oraz prowadzenie rehabilitacji niepełnosprawnych dzieci. Świadczona jest również pomoc z zakresu poradnictwa dla opiekunów osób niepełnosprawnych, realizowane są akcje charytatywne, a także urządzone są różnorodne formy wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

Stowarzyszenie integracyjne EUROBESKIDY w Łodygowicach

Stowarzyszenie powstało w 1996 roku z inicjatywy obecnego Prezesa Stanisława Handerka i grupy osób, dla których głównym celem była pomoc osobom niepełnosprawnym. Objęte pomocą zostały również dzieci, poprzez organizacje dla nich letniego wypoczynku w formie obozów sportowych oraz zajęć pozalekcyjnych na pływalni. Realizowane są również projekty proekologiczne na rzecz ekologii i ochrony przyrody oraz prowadzony jest szereg działań na rzecz lokalnego patriotyzmu min. opracowanie i publikacje lokalnej gazety.

Stowarzyszenie odnowy inicjatyw obywatelskich w Gminie Łodygowice

Jest to organizacja samorządowa o charakterze społeczno-gospodarczym. Jej celem jest wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju Gminy Łodygowice, Regionu Podbeskidzia i Ziemi Żywieckiej, odnowa inicjatyw obywatelskich, dotyczących ważnych dla społeczności lokalnej

przedsięwzięć, działanie na rzecz wzrostu partycypacji społecznej i rozwoju demokracji oraz przyczynianie się do budowy w regionie lokalnego społeczeństwa obywatelskiego.

Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Zespołu Szkół Imienia Jana Pawła II w Pietrzykowicach

Stowarzyszenie to zostało zawiązane z inicjatywy społecznej, a jego głównymi celami jest działalność charytatywna na rzecz uczniów i absolwentów szkoły oraz ich rodzin, będących w trudnej sytuacji materialnej w zakresie wyrównywania ich szans edukacyjnych i życiowych, upowszechnianie wiedzy dotyczącej życia oraz nauki Jana Pawła II, wspomaganie rozwoju, a także integrowanie społeczności lokalnej w Pietrzykowicach oraz udzielanie pomocy szkole w zakresie poprawy warunków edukacji i wychowania uczniów.

Koła Gospodyń Wiejskich

Ich głównym celem jest prowadzenie działalności kulturalnej. W kołach panie pielęgnują regionalne tradycje oraz kultywują ludowe obrzędy. W pięknych, regionalnych strojach biorą czynny udział w gminnych imprezach. Reprezentują również gminę w różnego rodzaju konkursach, festiwalach, targach, a także wystawach. Członkinie kół integrują społeczność lokalną, wymieniają się doświadczeniami, organizują wolny czas sobie i młodzieży, przyrządzają regionalne potrawy, przekazują wiedzę młodszym pokoleniom, a także rozwijają swoje umiejętności manualne, plastyczne, muzyczne oraz propagują aktywność obywatelską. Na terenie Gminy funkcjonują także Koła Gospodyń Wiejskich (KGW):

- KGW Łodygowice,
- KGW Pietrzykowice,
- KGW Bierna,
- KGW Zarzecze.

Na drodze przeprowadzonej ankietyzacji mieszkańcy wskazali, jakie organizacje społeczne powinny powstać w Gminie Łodygowice. Najczęstsze odpowiedzi jakie się pojawiały dotyczyły:

- rozwoju ekologii,
- integracji mieszkańców, a zwłaszcza dzieci, młodzieży i emerytów,
- poszerzenia oferty kulturalnej dla dzieci i młodzieży,
- rozwoju sportu,
- promowania turystyki w Gminie.

Dodatkowo, mieszkańcy zostali poproszeni o wskazanie działań, jakie powinna prowadzić Gmina, aby mogli się poczuć lepiej w swoim miejscu zamieszkania. Najczęstsze odpowiedzi jakie się pojawiały dotyczyły w głównej mierze:

- rozwoju turystyki oraz wykorzystania położenia Gminy,
- budowy/modernizacji oświetlenia drogowego,
- częstszych patroli/kontroli policji,
- budowy ścieżek rowerowych oraz chodników.

Kolejną kwestią jaka została poruszona podczas przeprowadzonej ankietyzacji było wskazanie obszarów Gminy, które cechują się największą kumulacją negatywnych zjawisk społecznych (tj. duży udział osób dotkniętych patologiami społecznymi, ubóstwem czy bezrobociem). Mieszkańcy zostali poproszeni o wskazanie maksymalnie trzech obszarów. Najczęstsze odpowiedzi dotyczyły dworców PKP na terenie Gminy oraz okolic Parku w Łodygowicach.

11.2. Frekwencja w wyborach

Frekwencja w ostatnich wyborach samorządowych w 2018 roku w gminie Łodygowice wyniosła 52,64%. Wynik ten jest wyższy w porównaniu do Województwa śląskiego (44,47%), ale na tle powiatu żywieckiego 55,86 % Gmina prezentuje się słabiej.

Frekwencja w ostatnich wyborach prezydenckich w 2020 roku w gminie Łodygowice podczas drugiej tury wyniosła 74,48%. Wynik ten zdecydowanie przodował w stosunku do wyniku powiatu żywieckiego (70,63%) oraz Województwa śląskiego (66,91%).

12. FINANSE SAMORZĄDOWE

Wydatki

Wydatki w budżecie to środki publiczne przeznaczone na realizację zadań określonych ustawami m.in. zadania własne jednostek samorządu terytorialnego, zadania z zakresu administracji rządowej, a także inne zlecone jednostkom samorządu terytorialnego, zadania przejęte przez jednostki samorządu terytorialnego, zadania realizowane wspólnie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, pomoc rzeczową lub finansową dla innych jednostek samorządu terytorialnego.

Suma wydatków z budżetu Gminy Łodygowice wyniosła w 2020 roku 66 605 441,44 złotych, co daje 4 567,96 złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to spadek wydatków o 3,2% w porównaniu do roku 2019. Największa część budżetu Gminy Łodygowice została przeznaczona na Dział 855 – Rodzina (33,7%), a także na Dział 801 – Oświata i wychowanie (32,9%). Szczegółowe dane przedstawia tabela poniżej.

Tabela 12.1 Wydatki Gminy Łodygowice w 2020 roku

Lp.	Dział	Wydatki [zł]	Udział [%]
1.	Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	383205,95	0,6
2.	Dział 600 - Transport i łączność	4802127,91	7,2
3.	Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	449268,74	0,7
4.	Dział 710 - Działalność usługowa	29820,5	0,0
5.	Dział 750 - Administracja publiczna	4024962,88	6,0
6.	Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	78872,04	0,1
7.	Dział 752 - Obrona narodowa	69,5	0,0
8.	Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	187152,07	0,3
9.	Dział 757 - Obsługa długu publicznego	275118,38	0,4
10.	Dział 758 - Różne rozliczenia	0	0,0
11.	Dział 801 - Oświata i wychowanie	21899731,61	32,9
12.	Dział 851 - Ochrona zdrowia	297716,66	0,4
13.	Dział 852 - Pomoc społeczna	1723668,01	2,6
14.	Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	109020,13	0,2
15.	Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	852001,74	1,3
16.	Dział 855 - Rodzina	22423581,43	33,7
17.	Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	6922211,02	10,4
18.	Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1868349,71	2,8
19.	Dział 926 - Kultura fizyczna	278563,16	0,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Dochody

Zgodnie z art. 3. ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach j.s.t. (tj.. Dz. U. Nr 88, poz. 539 z 2008 r. ze zm.):

1. Dochodami jednostek samorządu terytorialnego są:
 - 1) dochody własne;

- 2) subwencja ogólna;
- 3) dotacje celowe z budżetu państwa.
2. W rozumieniu ustawy dochodami własnymi jednostek samorządu terytorialnego są również udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz z podatku dochodowego od osób prawnych.
3. Dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być:
 - 1) środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;
 - 2) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej;
 - 3) inne środki określone w odrębnych przepisach.

Suma dochodów do budżetu Gminy Łodygowice wyniosła w 2020 roku 75 721 705,98 złotych, co daje 5 193,18 złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost dochodów o 8,34% w porównaniu do roku 2019. Największą część dochodów wygenerował Dział 756 - Dochody od osób prawnych, fizycznych i od innych jednostek (33,06%). Duża część wpływów pochodzi także z Działu 855 – Rodzina (29,21%) oraz z Działu 758 – Różne rozliczenia (28,86%). Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12.2 Przychody Gminy Łodygowice w 2020 roku

Lp.	Dział	Dochody [zł]	Udział [%]
1.	Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	32 951,45	0,04
2.	Dział 600 - Transport i łączność	405 632,32	0,54
3.	Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	102 912,59	0,14
4.	Dział 750 - Administracja publiczna	180 490,37	0,24
5.	Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	78 872,04	0,10
6.	Dział 752 - Obrona narodowa	69,50	0,00
7.	Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	0,00
8.	Dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	25 037 337,18	33,06
9.	Dział 758 - Różne rozliczenia	21 857 063,37	28,86
10.	Dział 801 - Oświata i wychowanie	1 372 236,24	1,81
11.	Dział 851 - Ochrona zdrowia	0,00	0,00
12.	Dział 852 - Pomoc społeczna	434 348,50	0,57
13.	Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	4 807,05	0,01
14.	Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	14 709,67	0,02
15.	Dział 855 - Rodzina	22 116 973,34	29,21
16.	Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 855 164,94	5,09
17.	Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	174 493,50	0,23
18.	Dział 926 - Kultura fizyczna	53 643,92	0,07

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Zgodnie z Uchwałą nr XXV/263/2021 Rady Gminy Łodygowice w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łodygowice na lata 2021-2029, poniżej przedstawione zostały wydatki oraz dochody Gminy do roku 2025.

Tabela 12.3 Wydatki i dochody Gminy Łodygowice na lata 2021-2025

Rok	Dochody	Wydatki ogółem	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
2021	4 879 958,03 zł	81 363 737,50 zł	68 078 500,63 zł	13 285 236,87 zł
2022	74 866 263,00 zł	75 730 222,59 zł	68 962 526,80 zł	6 767 695,79 zł
2023	900 000,00 zł	74 715 381,00 zł	70 184 019,50 zł	4 531 361,50 zł
2024	8 100 000,00 zł	83 788 656,00 zł	71 358 692,90 zł	12 429 963,10 zł
2025	79 796 570,00 zł	77 290 570,00 zł	72 285 840,00 zł	5 004 730,00 zł

Zródło: Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Łodygowice na lata 2021-2029

13. RAPORT Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY ŁODYGOWICE NA LATA 2014-2020

Plan Strategii rozwoju Gminy Łodygowice na lata 2014-2020 został przyjęty uchwałą Rady Gminy Łodygowice nr XXX/375/2014 z dnia 27 marca 2014 r. Dokument ten miał na celu ocenę i analizę aktualnej wówczas sytuacji, identyfikację istniejących problemów oraz diagnozę ewentualnych potrzeb lokalnej społeczności, a także określenie kierunków działań zmierzających do poprawy stanu istniejącego. Sformułowanie w Strategii celów strategicznych Gminy umożliwiło skoncentrowanie środków jak również zasobów na najważniejszych działaniach, które dążyły do osiągnięcia założonej wizji Gminy.

W *Strategii rozwoju Gminy Łodygowice na lata 2014-2020* zawarto wizję Gminy, która brzmiała „Gmina, w której warto mieszkać”. Opierała się głównie na wykorzystaniu potencjału zasobów ludzkich, przyrodniczych i kulturowych oraz aktywności gospodarczej, które miały na celu wzrost liczby mieszkańców Gminy, ożywienie ruchu turystycznego jak również zachęcenie inwestorów do otwierania działalności gospodarczej w gminie, co przyczynia się do wzrostu jej dochodów wraz z poprawą komfortu życia mieszkańców. Na przestrzeni lat 2014-2020 można zauważyć wzrost liczby ludności w Gminie o 3,5%. Był on spowodowany m.in. zwiększoną liczbą zarejestrowanych zameldowań na stałe (w stosunku do roku 2014 o 20% w 2020). Nastąpił także wzrost liczby przedsiębiorców zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej o około 20%. Świadczy to o tym, iż Gmina wypełniła wizję, stając się miejscem, które jest chętniej zamieszkiwane, a mieszkańcy chętniej otwierają swoje działalności gospodarcze.

W latach 2014-2020 powstało wiele nowych budynków oraz powierzchni użyteczności publicznej. Wykonano szereg prac i remontów, które miały na celu poprawienie komfortu oraz jakości życia mieszkańców. W 2020 roku Gmina Łodygowice przystąpiła również do projektu „Usunięcie gatunków roślin występujących na terenie Gminy Łodygowice (likwidacja Barszczu Sosnowskiego w 2020 r.). Przedsięwzięcie zostało dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Projekt ten miał ważne znaczenie pod kątem bezpieczeństwa mieszkańców.

Tabela 13.1 Przedsięwzięcia w gminie w 2014 roku

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Stopień realizacji
1.	Przebudowa budynku Zespołu Szkół Specjalnych oraz budowa Centrum Integracji Kulturalnej w Łodygowicach	W latach 2013-2014 przebudowano budynek Zespołu Szkół Specjalnych (wymiana okien, docieplenie poddasza, wymiana instalacji centralnego ogrzewania wraz z piecem gazowym, renowacja tynków). Ponadto wybudowane zostało Centrum Integracji Kulturalnej, które jest połączone przeziwiazką z budynkiem szkoły. Wybudowany w ramach projektu obiekt został wyposażony w meble i sprzęt do rehabilitacji. Głównym celem projektu było zmniejszenie różnic społecznych na terenach wiejskich poprzez stworzenie warunków do nauki i rozwoju dla osób niepełnosprawnych. Nowa infrastruktura podniosła komfort nauczania, wzmocniła poczucie bezpieczeństwa uczniów i zapewniła im możliwość wszechstronnego rozwoju i rehabilitacji. Realizacja inwestycji była możliwa dzięki dofinansowaniu ze Szwajcarsko – Polskiego Programu Współpracy.
2.	Budowa placu zabaw przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Łodygowicach (od IX.2021 zmiana nazwy szkoły na: Szkoła Podstawowa nr 2 w Łodygowicach)	W sierpniu 2014 r. przy ZSO w Łodygowicach powstał ogólnodostępny plac zabaw. Do dyspozycji dzieci oddano: zestaw ze zjeżdżalnią, bujawkę na sprężynie, dwie huśtawki ważki na sprężynach, huśtawkę wahadłową podwójną, karuzelę tarczową i drążki potrójne. Dodatkowo wybrukowano również dojście do placu.
3.	Remont ogrodzenia szkoły w Biernej.	
4.	Rozbudowa budynku Gminnego Ośrodka Kultury w Łodygowicach	W latach 2013 – 2014 zrealizowano projekt pn. „Rozbudowa Gminnego Ośrodka Kultury w Łodygowicach”. Inwestycja była finansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz budżetu Gminy Łodygowice. Zakres robót objął: rozbiórkę wtórnych skrzydeł budynku i jego częściową rozbudowę, gruntowny remont elewacji, stolarki i dachu, wymianę wszystkich instalacji, całkowite wyposażenie budynku i przebudowę wejścia wraz z jego dostosowaniem dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Głównym założeniem projektu było uzyskanie infrastruktury o wysokim standardzie, niezbędnej do prowadzenia działalności kulturalnej. Powstała m.in. nowa sala widowiskowa, pomieszczenia do prowadzenia warsztatów, zajęć tanecznych, muzycznych, plastycznych, magazyny strojów itp. Realizacja tej inwestycji była ukoronowaniem realizowanej od kilku lat koncepcji estetycznego zagospodarowania centrum Łodygowic.
5.	Modernizacja placu przy remizie OSP w Zarzeczcu	Dzięki otrzymanej dotacji unijnej z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w 2014 r. Gmina Łodygowice zrealizowała kolejną inwestycję w ramach koncepcji estetycznego zagospodarowania centrów wszystkich sołectw Gminy. Tym razem zmodernizowany został plac przed remizą OSP w Zarzeczcu. W miejscu asfaltowego placu powstała nowa nawierzchnia z kostki, skwerki z zielenią, mała architektura, lampy solarne. Operacja miała na celu zagospodarowanie centrum miejscowości w sposób pozwalający na wzrost jej atrakcyjności turystycznej, dzięki udostępnieniu mieszkańcom Zarzeczca i turystom infrastruktury służącej rozwojowi turystyki. Dodatkowo, ze względu na swoje położenie (centrum wsi, obok remizy) i funkcje zagospodarowany plac, pełniący rolę małego ryneczku, sprzyja rozwojowi kontaktów społecznych.
6.	Turystyczne zagospodarowanie działki 1109/1 nad jeziorem żywieckim w Zarzeczcu.	We wrześniu 2014 r. Gmina zakończyła inwestycję związaną z zagospodarowaniem działki nad jeziorem żywieckim w Zarzeczcu. Nieruchomość ta została zakupiona w celu umieszczenia na niej infrastruktury kanalizacyjnej koniecznej do obsługi terenów położonych najbliższej jeziora. Ponieważ jednak znaczna część działki pozostała niewykorzystana postanowiono zagospodarować ją na potrzeby turystyki. Na ten cel pozyskano dotację unijną. Dzięki temu powstała tu nowa infrastruktura turystyczna – dwa domki kempingowe, wiata grillowa, plac zabaw, mała architektura oraz zieleni urządzona.
7.	Remont zamku w Łodygowicach	Gmina Łodygowice otrzymała 3 mln złotych na remont zamku w Łodygowicach. Projekt pn. „Współpraca przez kulturę - budowa i modernizacja polsko-słowackich centrów kultury” w 85% jest finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Beneficjentem projektu jest także słowacki partner Gminy (Kysucke Nove Mesto), który będzie u siebie remontował Dom Kultury. W ramach projektu po polskiej stronie odrestaurowany zostanie historyczny zamek (na zewnątrz i w środku), wymieniona zostanie stolarka okienna, instalacje centralnego ogrzewania i instalacje elektryczne, pokrycie dachowe a cały budynek zostanie poddanych

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Stopień realizacji
		specjalistycznemu osuszeniu. Dzięki podjętym pracom zamkowi przywrócona została dawna świetność i będzie niewątpliwie jednym z najładniejszych obiektów zabytkowych na terenie Powiatu Żywieckiego.
8.	Nieodpłatny dostęp do Internetu	Kolejnym etapem przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu była realizacja 2014 r. projektu E_ integracja w Gminie Łodygowice – kontynuacja, która umożliwiła wyposażenie 40 gospodarstw domowych o trudnej sytuacji materialnej, bądź posiadających niepełnoprawnych członków rodziny w nowoczesne zestawy komputerowe (komputer stacjonarny i urządzenie wielofunkcyjne). Kolejne 40 komputerów wraz z oprogramowaniem przekazano do szkół na terenie Gminy. Szkoły zostały również wyposażone w hot-spoty, dzięki czemu Internet jest rozprowadzany drogą Wi-Fi. W ramach projektu przeszkolono 40 osób, które otrzymały komputery, 50 uczniów oraz 10 nauczycieli. Ważnym elementem projektu była budowa sieci szkieletowej umożliwiającej nieodpłatny dostęp do Internetu. Projekt potrwa do końca 2015 r.
9.	Realizacja w latach 2013-2014 projektu „Wspólna strategia szansą lepszego rozwoju”,	Celem projektu było przygotowanie Gminy Łodygowice i jej czeskiego partnera – Związku Gmin Mikroregionu Žermanické, a Těrlické přehrady do nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020 w zakresie przygotowania dokumentów stanowiących podstawę dalszego zrównoważonego rozwoju obu partnerów. W ramach projektu opracowano m.in. Strategię rozwoju Gminy Łodygowice na lata 2014-2020. Projekt współfinansowany w 95% przez Unię Europejską w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013
10.	Infrastruktura drogowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa chodnika w ciągu ul. Jana Pawła II na odcinku od skrzyżowania z ul. Kościuszki do kościoła w Pietrzykowicach – 1226 mb. 2. Budowa parkingu przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Łodygowicach wraz z drogą dojazdową do szkoły i chodnikiem. 3. Nowa nakładka asfaltowa na ul. Przejazdowej, ul. Nowy Świat - II etap i ul. Sportowej w Łodygowicach. 4. Remont chodnika przy ul. Kr. Jadwigi (od sklepu „Jedynka” do mostu koło GOK-u). 5. Remont przepustu w ciągu ul. Stromej w Łodygowicach. Wykonano nowe gzymsy i płytę główną, opaskę żelbetową, izolację i nawierzchnię asfaltową. Zainstalowano także nowe bariery. 6. Montaż 70 mb. barier energochłonnych przy ul. Wajdów w Łodygowicach. 7. Remont ul. Wajdów, ul. Brackiej i ul. Osiedlowej w Łodygowicach. 8. Modernizacja dróg gminnych w Gminie Łodygowice - wykonano następujące drogi: <ul style="list-style-type: none"> • Łodygowice: ul. Gajowa (120 m), ul. Ks. Marszałka (507 m), ul. Sadowych etap I (230 m), ul. Jodłowa etap II (133m), • Pietrzykowice: ul. Jutrzenki (40 m), ul. Nagietek (70 m), ul. Osiedlowa (183 m), ul. Łączna I etap (380 m), • Bierna: ul. Rolnicza (372 m), • Zarzecze: ul. Pokoju (125 m).

Zródło: Urząd Gminy Łodygowice

Tabela 13.2 Przedsięwzięcia w gminie w 2015 roku

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Stopień realizacji
1.	Centrum Integracji Społecznej w Zarzeczu	Bezpośrednio nad Jeziorem Żywieckim w Zarzeczu, dzięki środkom unijnym, powstał mały kompleks, który służyć ma lokalnym stowarzyszeniom, fundacjom, szkołom i grupom nieformalnym. Obiekt wynajmowany jest bezpłatnie dla organizacji i instytucji z terenu Gminy Łodygowice. Miejsce to wyposażone jest w dużą wiatę (na ok. 45 osób), dwa grille, plac zabaw, toalety, 8 miejsc noclegowych, oświetlenie zewnętrzne i parking.
2.	Montaż elektrycznego dzwonka w dzwonnicy w Biernej	

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Stopień realizacji
3.	Budowa sali gimnastycznej w Zarzeczcu	Zakres robót objął: budowę sali gimnastycznej wraz z przewiązką przy szkole oraz wykonanie pomieszczeń szatni szkolnej w istniejącym budynku szkoły, wykonanie instalacji wewnętrznych, roboty wykończeniowe oraz wyposażenie, w tym nagłośnienie i monitoring wizyjny. W obiekcie znajdują się: parter - sala gimnastyczna (25,6x12) z boiskami do piłki ręcznej, koszykówki i siatkówki oraz sprzętem do gimnastyki (drabinki, materace, lina do wspinania, kółka gimnastyczne, ławki, stojak do skoku wzwyż, skrzynia), magazyn sprzętu sportowego, portiernia, łazienka dla niepełnosprawnych, szatnia z łazienką dla dziewcząt, szatnia z łazienką dla chłopców, toalety, pokój instruktora z łazienką, kotłownia I piętro - 2 sale dydaktyczne, pomieszczenie socjalne i dwie łazienki poddasze - 2 sale dydaktyczne, pomieszczenie magazynowe.
4.	Remonty szkół w Biernej i Zarzeczcu	W 2015 roku nowy rok szkolny uczniowie w Biernej i Zarzeczcu powitali w odmienionych szkołach. Przez całe wakacje trwały intensywne prace remontowe w obu budynkach. Wymieniono podłogi, instalacje elektryczne i lampy, pomalowano ściany, dodatkowo w Biernej wyremontowano łazienki, a w Zarzeczcu wymieniono drzwi wewnętrzne. Klasy i korytarze nabrały estetycznego wyglądu.
5.	Zakup komputerów	Dzięki pozyskanemu dofinansowaniu ze środków unijnych, w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Gmina zakupiła 25 komputerów na potrzeby Gminnego Ośrodka Kultury, Gminnej Biblioteki Publicznej i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodygowicach. Dzięki temu, w ogólnodostępnej świetlicy w GOK-u, utworzono 10 stanowisk komputerowych z których mogą korzystać mieszkańcy. Również takie stanowiska powstały w bibliotece w Łodygowicach i jedno w bibliotece w Pietrzykowicach. Wszyscy chętni mieszkańcy Gminy mogą bezpłatnie, w godzinach pracy tych instytucji, skorzystać z komputera i Internetu. Ponadto przeprowadzono bezpłatne szkolenia dla mieszkańców 50+ z obsługi komputera.
6.	Witanie małych mieszkańców	Każdy nowonarodzony mieszkaniec Gminy jest witany upominkiem – kocykiem i poduszką.
7.	Zainicjowanie akcji Koperta życia	---

Zródło: Urząd Gminy Łodygowice

Tabela 13.3 Przedsięwzięcia w gminie w 2016 roku

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Stopień realizacji
1.	Internet Wi-Fi w obiektach publicznych	Od marca 2016 roku można korzystać z darmowego i szybkiego Internetu we wszystkich ogólnodostępnych obiektach gminnych. Darmowe Wi-Fi dostępne jest w Urzędzie Gminy, Zamku, Gminnym Ośrodku Kultury, Centrum Kultury i Ośrodku Zdrowia w Łodygowicach, Sołtysówce i Ośrodku Zdrowia w Pietrzykowicach.
2.	Remont budynku ZSO w Łodygowicach (od IX.2021 zmiana nazwy szkoły na: Szkoła Podstawowa nr 2 w Łodygowicach)	W 2016 r. przeprowadzono generalny remont łazienek- parter i I piętro, szatni w sali sportowej i pokoju nauczycielskiego w ZSO.
3.	Zakup pojazdu dla ZSS w Łodygowicach	Samochód przystosowany do przewozu osób niepełnosprawnych
4.	Dotacje na wymianę pieców	W 2016 r. uruchomiono program dofinansowania z budżetu Gminy wymiany starych kotłów na zakup fabrycznie nowych kotłów grzewczych proekologicznych niskoemisyjnych opalanych węglem lub biomasą.
5.	Modernizacja placu zabaw przy zamku	Wymiana zabawek i położenie nawierzchni.
6.	Remont placu zabaw przy kościele w Pietrzykowicach	

7.	Ogrodzenie i wiaty na boisku w Pietrzykowicach	Wykonanie 139 m ogrodzenia oddziałującego płytę boiska od widowni i montaż 2 wiat stadionowych.
----	--	---

Zródło: Urząd Gminy Łodygowice

Tabela 13.4 Przedsięwzięcia w gminie w 2017 roku

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Stopień realizacji
1.	Utworzenie przedszkola w szkole w Pietrzykowicach	Przebudowa części pomieszczeń w budynku szkoły w Pietrzykowicach i adaptacja ich na przedszkole dla 75 dzieci
2.	Modernizacja pomieszczeń w budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Łodygowicach.	Montaż nowej wykładziny na korytarzach, częściowa wymiana instalacji elektrycznej i stolarki drzewianej, remont sanitariatów
3.	Remont kaplicy cmentarnej w Zarzeczcu	Nowa konstrukcja dachu, zew. struktura szkieletowa, wymiana drzwi i okien, prace remontowe i wykończeniowe, nawierzchni zew. Projekt współfinansowany ze środków UE.
4.	Projekt Kultura - to my	Celem ogólnym projektu była ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszaru pogranicza polsko - słowackiego. Projekt realizowany był od maja do października 2017 r. i obejmował: <ul style="list-style-type: none"> • warsztaty taneczne zespołów Magurzanie i Jedľovina i opracowanie wspólnego układu tanecznego, • organizacja koncertu i wieczorku góralskiego z muzyką polską i słowacką, • kino plenerowe, • wizyty studyjne mające na celu przybliżenie ich uczestnikom historii i kultury obszaru pogranicza- 50 mieszkańców Gminy brało udział w wycieczce na Słowację.
5.	Dwie publikacje o gminie	W ramach mikroprojektu „Historia i krajobraz kulturowy”, współfinansowanego z funduszy unijnych, Gmina Łodygowice wydała dwie publikacje o historii Łodygowic i Pietrzykowic. Autorem obu opracowań jest pan Jacek Kachel, historyk, dziennikarz, fotograf, członek Bielsko-Bialskiego Towarzystwa Historycznego i Towarzystwa Naukowego Żywieckiego, autor wielu książek historycznych.
6.	Pomnik w Łodygowicach Górnych	Budowa Pomnika Poległym za Ojczyznę, wysiedlonym w maju 1942 r. z Gminy Łodygowice, Żołnierzom Niezłomnym oraz walczącym w polskim podziemiu niepodległościowym i antykomunistycznym
7.	Bezpłatne szczepienia	Uruchomienie „Programu profilaktyki i promocji zdrowia w Gminie Łodygowice na lata 2017-2020” w zakresie nieodpłatnych szczepień: <ul style="list-style-type: none"> – przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) dla dziewcząt w wieku 12 lat – przeciwko pneumokokom dla dzieci w wieku 3 lat – przeciwko grypie dla osób powyżej 65 roku życia
8.	Bezpłatny Kurs pierwszej pomocy	Bezpłatny Kurs pierwszej pomocy dla 140 mieszkańców Gminy.
9.	Zakup i przekazanie działki pod budowę nowego komisariatu w Łodygowicach	

Zródło: Urząd Gminy Łodygowice

Tabela 13.5 Przedsięwzięcia w gminie w 2018 roku

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Stopień realizacji
1.	Wykorzystanie zasobów przyrodniczych Jeziora Żywieckiego w Zarzeczcu oraz brzegów rzeki Żylicy w Łodygowicach i Zarzeczcu na cele edukacyjne i rekreacyjne	<p>We wrześniu 2018 r. zakończono budowę ścieżki spacerowo-dydaktycznej o długości ok. 2,7 km w ramach projektu „Wykorzystanie zasobów przyrodniczych Jeziora Żywieckiego w Zarzeczcu oraz brzegów rzeki Żylicy w Łodygowicach i Zarzeczcu na cele edukacyjne i rekreacyjne”. Początek ścieżki usytuowany jest przy byłym Komisariacie Policji w Łodygowicach, następnie prowadzi wzdłuż istniejącej drogi gminnej ul. Piastowskiej w pobliżu rzeki Żylicy, wzdłuż ul. Sportowej w Zarzeczcu i dalej po wale Jeziora Żywieckiego, aż do zatoki jeziora w sąsiedztwie Klubu Żeglarskiego „Halny”. Na wale zamontowano również ławki, kosze i lampy solarne. Ponieważ dofinansowanie pochodziło w funduszy na wspieranie działań z zakresu ochrony bioróżnorodności na trasie ścieżki zamontowano tablice edukacyjne o tematyce związanej z ochroną przyrody oraz hotele dla owadów. Dla rowerzystów utworzono również MOR (miejsce obsługi rowerzystów) ze stanowiskiem do naprawy rowerów.</p> <p>Projekt, poza robotami budowlanymi, obejmował także uporządkowanie terenów nadbrzeżnych oraz przeprowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej skierowanej do mieszkańców i turystów w celu wspierania działań z zakresu ochrony bioróżnorodności.</p> <p>Celem projektu była ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej na obszarze Gminy Łodygowice poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie warunków dla poprawy bioróżnorodności w obszarze projektowym; - stworzenie miejsca rekreacyjno-edukacyjnego i edukacji ekologicznej. <p>Nowa infrastruktura służy ochronie różnorodności biologicznej poprzez wyeliminowanie presji chaotycznego ruchu turystycznego. Ze ścieżki dydaktycznej można obserwować przyrodę na terenach nadbrzeżnych i obszarach cennych przyrodniczo.</p> <p>Projekt współfinansowany ze środków UE.</p>
2.	Wzrost atrakcyjności Łodygowic poprzez zagospodarowanie zabytkowego parku- etap I	Przedsięwzięcie obejmuje zagospodarowanie parku w Łodygowicach poprzez: przebudowę głównych ciągów pieszo-jezdnych na terenie parku, przebudowę i rozbudowę ścieżek spacerowych na terenie parku, remont ogrodzenia.
3.	Remont przedszkola nr 1 w Pietrzykowicach	Modernizacja kuchni, wymiana ogrodzenia i wybrukowanie nawierzchni przed budynkiem
4.	Budowa placu zabaw w Pietrzykowicach	Inwestycja w 80% dofinansowana z budżetu Województwa Śląskiego w ramach Konkursu Przedsięwzięć inicjatyw lokalnych.
5.	Wyposażenie świetlicy w remizie OSP Bierna	Inwestycja w 80% dofinansowana z budżetu Województwa Śląskiego w ramach Konkursu Przedsięwzięć inicjatyw lokalnych.
6.	Organizacja konkursu „Łodygowice, Gmina, w której warto mieszkać!”	Dla osób, które zameldowały się na terenie Gminy Łodygowice.
7.	Zakończenie procedury zmiany planów zagospodarowania przestrzennego Gminy	

Źródło: Urząd Gminy Łodygowice

Tabela 13.6 Przedsięwzięcia w gminie w 2019 roku

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Stopień realizacji
1.	Roboty drogowe w ramach Funduszu Sołectkiego w Gminie Łodygowice	<ol style="list-style-type: none"> 1. remont drogi gminnej ul. Widok w sołectwie Łodygowice (dł. 129 m) 2. remont ul. Dębowej w Pietrzykowicach (dł. 210 m) 3. wykonanie nakładki asfaltowej na ul. Harcerskiej w Zarzeczcu 4. położenie nawierzchni asfaltowej na ul. Cichej w Biernej

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Stopień realizacji
2.	Remont ul. Kard. Wyszyńskiego w Zarzeczcu	Zakres robót: roboty rozbiórkowe i ziemne, wymianę podbudowy, wymianę nawierzchni chodnika, nową nawierzchnię asfaltową, regulację studzienek, czyszczenie rowów i przepustów, wymianę kanalizacji. Dofinansowane w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.
3.	Utwardzenia dróg	<ol style="list-style-type: none"> 1. ul. Agrestowa w Łodygowicach – 355 m. 2. ul. Czysta w Łodygowicach – 40 m pobocza 3. ul. Cicha w Łodygowicach – 105 m 4. ul. Spokojna w Łodygowicach – 179 m 5. ul. Okrężna w Łodygowicach – 60 m 6. ul. Poziomkowa w Łodygowicach – 52 m 7. ul. Storczyków w Łodygowicach – 256 m 8. ul. Agrestowa w Pietrzykowicach – 190 m 9. ul. Osiedle Czarne w Pietrzykowicach – 20 m 10. ul. Kręta w Pietrzykowicach – 160 m 11. ul. Szkolna w Pietrzykowicach – 65 m 12. ul. Wierzbowa w Pietrzykowicach – 115 m 13. ul. Wspólna w Zarzeczcu – 109 m 14. ul. Dębowa w Biernej - 140 m 15. ul. Wilcza w Biernej – 33 m 16. ul. Szklarska w Biernej – 214 m 17. ul. Kwiatowa w Biernej – 70 m
4.	Odwodnienie dróg	<ol style="list-style-type: none"> 1. ul. Żeromskiego w Łodygowicach (90 m, przyczółki, rury drenarskie, studnie) 2. ul. Zjazdowa w Łodygowicach (20 m, rury) 3. ul. Wspólna w Łodygowicach (zakup materiału) 4. ul. Spadzista w Łodygowicach (przebudowa przepustu) 5. ul. Turystyczna w Łodygowicach (90 m, korytka betonowe) 6. rejon ul. Kaniów w Łodygowicach (250 m, materiały- kruszywo, rury) 7. ul. Nad Żylicą w Łodygowicach (12 m, rury, przyczółki) 8. ul. Spacerowa w Łodygowicach (rury, korytka z kratą) 9. ul. Polna w Pietrzykowicach (przebudowa przepustu) 10. ul. Zjazdowa w Pietrzykowicach (acodren) 11. ul. Wielodroga w Pietrzykowicach (40 m, rura, korytka) 12. ul. Turystyczna w Pietrzykowicach (150 m, rura drenarska, acodren, studnia) 13. ul. Modrzewiowa w Pietrzykowicach (6 m, rura, przyczółki) 14. ul. Górską w Biernej (15 m, rury, korytka) 15. ul. Handlowa w Biernej (6 m, rury, przyczółki) 16. ul. Staszica w Zarzeczcu (40 m, rury, utwardzenie pobocza klinicem) 17. wjazd na plac OSP w Zarzeczcu 18. ul. Harcerska w Zarzeczcu (40 m, rury)
5.	Pozimowy cząstkowy remont dróg	Jesienny cząstkowy remont dróg
6.	Modernizacja dróg gminnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. ul. Leśna, Łodygowice – 438 m 2. ul. Miodowa, Łodygowice – 323 m 3. ul. Różana, Łodygowice – 177 m

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Stopień realizacji
		<ul style="list-style-type: none"> 4. ul. Działkowa, Pietrzykowice – 312 m 5. ul. Modrzewiowa, Pietrzykowice – 659 m 6. ul. Porzeczkowa, Pietrzykowice – 158 m 7. ul. Chodnikowa, Bierna – 293 m 8. ul. Topolowa, Bierna – 209 m 9. ul. Czysta, Łodygowice
7.	Nowy parking w Łodygowicach Górnych	Wybudowano parking przy ul. Piłsudskiego w Łodygowicach obok szkoły i przedszkola. Działka pod parking została zakupiona początkiem 2019 roku, następnie przeprowadzono rozbiórkę znajdującego się tam budynku. Parking o nawierzchni z kostki brukowej ma 456 m ² powierzchni i 23 stanowiska postojowe.
8.	Budowa chodników przy drogach powiatowych	<ul style="list-style-type: none"> 1. chodnik przy ul. Kasztanowej w Łodygowicach na odcinku 747,5 mb. od posesji nr 60 (działka 6310/4 w rejonie skrzyżowania z ul. Na Stawach) do działki 6407 (obok Dworku Góralskiego) 2. chodnik przy ul. Kościuszki w Pietrzykowicach na odcinku 679 mb. od posesji nr 62 w kierunku skrzyżowania ul. Kościuszki z ul. Wesołą (do ul. Ogrodowej)
9.	Montaż nowych wiat przystankowych	<ul style="list-style-type: none"> 1. przy ul. Jana Pawła II obok skrzyżowania z ul. Proszą w Pietrzykowicach 2. przy ul. Kościuszki obok skrzyżowania z ul. Świerkową w Pietrzykowicach
10.	Oświetlenie przejść dla pieszych przy ul. Żywieckiej	Zakup i montaż 6 lamp hybrydowych przy 3 przejściach dla pieszych przy ul. Żywieckiej obok skrzyżowań z ul. Kalonka, Bzową i Pod Grapą
11.	Montaż oświetlenia ulicznego	<ul style="list-style-type: none"> Łodygowice - ul. Bracka (5 opraw) Łodygowice - ul. Ks. Marszałka (5 opraw) Łodygowice - ul. Zjazdowa (5 opraw) Pietrzykowice - ul. Ogrodowa (4 oprawy) Bierna - ul. Cicha (1 oprawa)
13.	<p>Malowanie dachu budynku UG wraz z remontem kominów</p> <p>Montaż I części ogrodzenia boiska LKS Jezioro Żywieckie w Zarzeczcu</p> <p>Remont pomieszczenia na parterze budynku remizy OSP w Biernej</p> <p>Montaż kotła c.o. wraz z osprzętem w remizie OSP w Pietrzykowicach</p>	
14.	Przebudowa zabytkowych zabudowań oficyn przy budynku dworskim w Łodygowicach na potrzeby Centrum Aktywności Lokalnej	Przedmiotem projektu były roboty budowlane przy budynku oficyn, stanowiących część kompleksu zamkowo-parkowego w Łodygowicach. Zakres inwestycji obejmował przebudowę zabytkowych oficyn zamkowych wraz z zagospodarowaniem najbliższego otoczenia budynku oraz jego adaptacją przeznaczeniem na potrzeby Centrum Aktywności Lokalnej. W wyniku prac budowlanych przywrócona została bryła obiektu z końca XIX w. Wykonane prace budowlane pozwoliły na uzyskanie spójnego charakteru przestrzeni zabytkowej. Centrum mieści następujące jednostki: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Klub Seniora oraz Świetlicę środowiskową dla dzieci. Zamysłem Gminy było stworzenie jednego miejsca, w którym osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, często niepełnosprawne i bezradne życiowo mogły w jednym miejscu skorzystać z kompleksowej oferty pomocy. Projekt współfinansowany ze środków UE.
15.	Rewitalizacja parku etap I	Zrealizowano projekt „Zagospodarowanie placu przed zamkiem w ramach projektu Wzrost atrakcyjności Łodygowic poprzez zagospodarowanie zabytkowego parku – etap I”. Prace obejmowały remont oraz częściową wymianę ogrodzenia parku a także montaż nowych bram wjazdowych, ponadto został przebudowany układ komunikacyjny przed zamkiem: położono nową nawierzchnię z kostki granitowej, wykonano partery kwiatowe, zamontowano ławki, kosze i ozdobne kule oraz nowe lampy.
16.	Termomodernizacja budynku ZS nr 1 Łodygowicach	Celem projektu było zwiększenie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej zlokalizowanych w Gminie Łodygowice. Zakres prac obejmował: docieplenie dachu nad przewiązką i magazynami: ułożenie folii paroizolacyjnej, izolacja z wełny mineralnej grubości układana na istniejącym suficie podwieszanym, ułożenie folii paroprzepuszczalnej, ocieplenie ścian elewacji szkoły płytami styropianowym,

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Stopień realizacji
		malowanie istniejącego tynku akrylowego, oraz wykonanie nowego tynku mozaikowego na części nieocieplanej, wymiana parapetów zewnętrznych, rynien i rur spustowych, wymiana drzwi zewnętrznych stalowych, wymiana instalacji odgromowej, malowanie podbitki. Projekt współfinansowany ze środków UE.
17.	Rozbudowa Centrum Integracji Społecznej w Zarzeczcu	Prace budowlane obejmowały – poszerzenie wiaty grillowej i dachu, budowę sanitariatów oraz montaż rolet i zakup dodatkowych ławek i stołów
18.	Plac zabaw w Biernej obok boiska	Montaż zabawek – huśtawka, plaster miodu, piasek na sprężynie, bujawka ważka, kółko i krzyżyk z tablicą do rysowania, ławka z oparciem, kosz, regulamin placu
19.	Doposażenie Orlika w Pietrzykowicach	
20.	Programy ograniczenia niskiej emisji	I. Program skierowany był do uczestników projektu Ograniczenie niskiej emisji w gminie Łodygowice poprzez modernizację indywidualnych kotłowni domowych, z którymi Gmina zawarła w październiku 2018 r. umowy uczestnictwa w projekcie. W ramach tego programu dofinansowana została wymiana kotłów węglowych na gazowe. Efektem programu był modernizacja 29 kotłowni (Łodygowice – 19, Pietrzykowice – 7, Zarzeczce- 1, Bierna -2). II. Program trwa od 2016 roku. W jego ramach można było uzyskać dofinansowanie na wymianę starego kotła węglowego na kocioł na ekogroszek lub biomasę. W 2019 zmodernizowano 20 kotłowni węglowych za łączną kwotę 60 000 zł (Łodygowice – 10, Pietrzykowice – 9, Zarzeczce- 1).
21.	Uruchomienie punktu konsultacyjnego rządowego Programu Czyste Powietrze.	Gmina Łodygowice mając na uwadze wysoki stopień zanieczyszczenia powietrza oprócz prowadzonego od 2016 r. programu dofinansowania wymiany źródła ciepła podpisała porozumienie z WFOŚiGW w Katowicach w ramach obsługi programu Czyste Powietrze. W ramach swojego programu dofinansowania wymiany źródła ciepła rozpowszechnia również autorskie broszury informacyjne na temat substancji dozwolonych do spalania, smogu oraz prawidłowego spalania w kotłach starszego typu.
22.	Usuwanie obcych gatunków roślin występujących na terenie Gminy Łodygowice	Dzięki pozyskanej dotacji z WFOŚiGW w Katowicach zrealizowano I etap walki z barszczem Sosnowskiego. Zabiegami likwidacyjnymi zostało objęte ponad 10 ha terenu.
23.	Darmowe przejazdy MZK dla osób, które ukończyły 70	Dzięki porozumieniu z Burmistrzem Miasta Żywiec oraz dopłatami Gminy Łodygowice do kursów MZK od 1 stycznia 2019 r. osoby, które ukończyły 70 rok życia mogą podróżować autobusami MZK Żywiec za darmo.
24.	Nieodpłatny odbiór odpadów azbestowych od mieszkańców	Łącznie odebrano 151 ton odpadów azbestowych
25.	Projekt - Usługi społeczne w gminie Łodygowice w ramach Centrum Aktywności Lokalnej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kluby seniora <p>W projekcie utworzono dwa kluby seniora w Łodygowicach i Pietrzykowicach, w których uczestniczyło łącznie 248 seniorów z naszej Gminy (Bierna – 26 osób, Łodygowice – 123 osób, Pietrzykowice – 78 osób, Zarzeczce – 21 osób). Zorganizowano 2158 godzin zajęć gimnastycznych, komputerowych, tańca towarzyskiego, kulinarnych, fitness aerobik, Cafe-Kultura, aqua aerobik, muzycznych, nordic walking, zdrowego żywienia, z języka angielskiego i niemieckiego, psychologii. Seniorzy brali również udział w wycieczkach m.in. do Muzeum Deportacji, Muzeum Chleba w Radzionkowie, Muzeum Powstań Śląskich, do Krakowa - teatr im. J. Słowackiego, dzielnica Kazimierz, starówka, podziemia, Wawel. W ramach zajęć Cafe-Kultura zorganizowano wyjazdy do kina Janosik w Żywcu, a także wyjazdy do Teatru Polskiego w Bielsku-Białej.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Świetlica środowiskowa <p>Utworzono świetlicę środowiskową dla dzieci i młodzieży, która mieściła się w szkole w Biernej a docelowo w oficynach zamkowych. Skorzystało z niej 77 dzieci (Bierna – 36 osób, Łodygowice – 17 osób, Pietrzykowice – 5 osób, Zarzeczce – 19 osób). Rodzaj zajęć i formy wsparcia uzależnione były od potrzeb dzieci w roku szkolnym oraz podczas wakacji. W roku szkolnym dzieci korzystały z pomocy w nauce</p>

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Stopień realizacji
		<p>szkolnej, odrabianiu zadań domowych, zrozumieniu szkolnego materiału itp. Natomiast podczas wakacji miały one ogólnorozwojowy charakter. Prowadzone były dodatkowe zajęcia (łącznie 1880 godzin) z przyrody, matematyki, techniki, modelarstwa, robotyki z programowaniem, języka angielskiego, artystyczne. Dzieci wyjeżdżały na wycieczki do: Beskidzkiego Centrum Nauki Naukotechnika w Świnnej, Elektrowni szczytowo-pompowej na Górze Żar, Parku rozrywki w Inwałdzie, Ninja Parku Jumpownia w Bielsku-Białej, Teatru Lalek Banialuka, Leśnego parku Niespodzianek, Nadleśnictwa Bielsko oraz Muzeum Fauny i Flory Morskiej i Śródlądowej w Jaworzu, Centrum Wspinaczkowego PRIMAROCA w Bielsku-Białej, Afrykarium we Wrocławiu, Muzeum Drukarstwa, wzgórze zamkowe i starówka w Cieszynie, Interaktywnego Centrum Pszczelarstwa „Apilandia” w Kleczy Dolnej, Studia Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej. W ramach projektu zakupiono na potrzeby klubów i świetlicy – sprzęt komputerowy, meble, sprzęt do ćwiczeń, siłownię zew., pomoce dydaktyczne, zabawki, książki, gry, mat. biurowe.</p> <p>➤ Usługi opiekuńcze Z usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych mogły korzystać osoby, które z różnych przyczyn, między innymi wieku i chorób wymagały pomocy innych osób. Pomoc obejmowała zaspokajanie codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Z usług opiekuńczych korzystało 16 mieszkańców Gminy (9 osób z Łodygowic, 4 osoby z Pietrzykowic, 3 osoby z Zarzecza).</p> <p>➤ Indywidualne konsultacje psychologiczne Z indywidualnych konsultacji psychologicznych skorzystało 41 podopiecznych GOPS (2 osoby z Biernej, 19 osób z Łodygowic, 12 osób z Pietrzykowic, 8 osób z Zarzecza). Wsparcie polegało na udzielaniu pomocy psychologicznej indywidualnej w formie terapeutycznej, konsultacyjnej i wspierającej osoby z różnorodnymi zaburzeniami i problemami psychologicznymi oraz pracy psychologicznej z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi w zakresie motywowania do leczenia oraz utrzymywania abstynencji.</p> <p>Projekt współfinansowany ze środków UE.</p>
26.	Projekt - Mam szansę odnieść sukces. Wzmocnienie potencjału edukacyjnego w Pietrzykowicach oraz Łodygowicach.	<p>Okres realizacji – styczeń – listopad 2019 r. Projektem objęte były dwie szkoły: Szkoła Podstawowa w Pietrzykowicach oraz ZSO w Łodygowicach (od IX.2021 zmiana nazwy szkoły na: Szkoła Podstawowa nr 2 w Łodygowicach)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba uczestników: 541 uczniów i 66 nauczycieli. 2. Dla uczniów obu szkół zorganizowano 2340 godzin zajęć z tematyki: doradztwo zawodowe, szachy, fizyka, matematyka, robotyka, elementy programowania, angielski, logopedia, komputerowe, rewalidacyjne, teatralne, praca z uczniem z dysleksją rozwojową, geografia, chemia, przyroda, biologia, socjoterapeutyczne i psychoedukacyjne dla dzieci z zaburzeniami komunikacji społecznej, socjoterapeutyczne, korekcyjno-kompensacyjne, gimnastyka korekcyjna na basenie. 3. Na potrzeby szkół zakupiono sprzęt IT – 4 tablety, 21 laptopów, monitor interaktywny do pracowni fizykochemicznej, 3 tablice interaktywne, ploter, 2 rzutniki, głośnik bezprzewodowy, 2 zestawy multimedialne, 3 projektory, 4 mikrofony nagłowne z nadajnikami i odbiornikami. 4. Dla obu szkół zakupiono pomoce dydaktyczne do zajęć z: doradztwa zawodowego, szachowych, matematyki, fizyki, rewalidacji, pracy z uczniem z dysleksją i dysortografią rozwojową, logopedycznych i socjoterapeutycznych, chemii, robotyki, geografii, przyrody i biologii, korekcyjno-kompensacyjnych, języka angielskiego oraz meble szkolne i materiały biurowe. 5. Dla nauczycieli zorganizowano szkolenia: Alternatywne metody nauczania i wychowania, Praca z uczniem zdolnym na wszystkich etapach kształcenia, Wspieranie uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych. 6. Ponadto uczniowie wzięli udział w wycieczkach do: Warszawy, Mikro Centrum Nauki „Naukotechnika” w Świnnej, Centrum Górskiego „Korona Ziemi” w „Legendii” w Chorzowie.

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Stopień realizacji
27.	Projekt - Nasze dzieci - nasza przyszłość. Wzmocnienie potencjału edukacyjnego w Łodygowicach oraz Zarzeczcu.	<p>Okres realizacji – styczeń – listopad 2019 r. Projektem objęte były trzy szkoły: Szkoła Podstawowa nr 1 w Łodygowicach Szkoła Podstawowa nr 3 Specjalna w Łodygowicach Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zarzeczcu</p> <ol style="list-style-type: none"> Liczba uczestników: 354 uczniów i 87 nauczycieli. Dla uczniów Szkoły Podstawowej Specjalnej zorganizowano 864 godziny zajęć: psychoedukacyjnych, ćwiczeń specjalistycznych, logopedycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, sensomotorycznych, komunikacji alternatywnej. Dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 zorganizowano 1056 godzin zajęć: dla uczniów młodszych – matematyka, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, ćwiczenia specjalistyczne, szachy, bawię się i uczę, dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - korekcyjno- kompensacyjne, czytam i rozumiem, zajęcia z uczniem zdolnym – matematyka, język angielski, chemia, fizyka, biologia, przyroda. Dla uczniów Szkoły Podstawowej w Zarzeczcu zorganizowano 736 godzin zajęć: dla uczniów młodszych – korygowanie wad postawy, gimnastyka buzi i języka, łatwy start w szkole, dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – rewalidacyjne, myślę, rozwiązuję i wiem, matematyka, język obcy, zajęcia z uczniem zdolnym – matematyka, język obcy, przyroda, informatyka. Na potrzeby szkół zakupiono sprzęt IT – 5 tabletów, 16 laptopów, 10 licencji oprogramowania biurowego, 2 monitory interaktywne, tablicę interaktywną, 1 projektor, drukarkę laserową, 2 urządzenia wielofunkcyjne, 4 radioodtwarzacze, aparat cyfrowy. Dla szkół zakupiono pomoce dydaktyczne do zajęć z: matematyki, fizyki, chemii, biologii, języka angielskiego, psychoedukacyjnych i rewalidacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych, szachowych a także programy komputerowe, gry edukacyjne, sprzęt sportowo-rekreacyjny, oraz meble szkolne i materiały biurowe. Dla nauczycieli zorganizowano szkolenia: Alternatywne metody nauczania i wychowania, Alternatywne metody prowadzenia lekcji, Motywowanie uczniów, Praca z uczniem zdolnym, Dziecko zagrożone dysleksją i innymi zaburzeniami – wspomaganie rozwoju, Specjalne metody na specjalne potrzeby, Porozumienie i współpraca. Ponadto uczniowie wzięli udział w wycieczkach do: Warszawy i Mikro Centrum Nauki „Naukotechnika” w Świnnej.

Zródło: Urząd Gminy Łodygowice

Tabela 13.7 Przedsięwzięcia dotyczące infrastruktury drogowej przeprowadzone w 2020 roku w gminie Łodygowice

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Stopień realizacji
1.	Przebudowa ul. Łagodnej w Łodygowicach (646 m)	Zakres robót: roboty ziemne, podbudowy, nawierzchnie z mieszanek mineralno-bitumicznych, pobocza, próg zwalniający, korytka, montaż oświetlenia ulicznego. Dofinansowane w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.
2.	Remont ul. Agrestowej w Łodygowicach (402 m)	Zakres robót: podbudowy, nawierzchnie z mieszanek mineralno-bitumicznych, pobocza, regulacja pionowa studzienek
3.	Remont ul. Turystycznej w Biernej i Zarzeczcu (1190 m)	Zakres robót: roboty ziemne i rozbiórkowe, podbudowy z kruszyw, nawierzchnie z mieszanek mineralno-bitumicznych, ścieki betonowe, regulację pionową studzienek. Dofinansowane w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.
4.	Fundusz Sołecki – Remont ul. Pod Groniem w Łodygowicach (220 m)	Zakres robót: roboty przygotowawcze i ziemne, korytowanie, nawierzchnia drogi z kruszywa łamanego,
5.	Fundusz Sołecki – Remont ul. Chabrowej w Pietrzykowicach (252 m)	Zakres robót: roboty przygotowawcze i ziemne, roboty rozbiórkowe, podbudowy z kruszyw, frezowanie nawierzchni, nawierzchnia drogi z mieszanki mineralno-bitumicznej, pobocza z kruszywa, regulacja studzienek,

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Stopień realizacji
6.	Fundusz Sołecki - Remont ul. Pokoju w Zarzeczcu (413 m)	Zakres robót: roboty przygotowawcze i ziemne, roboty rozbiórkowe, frezowanie nawierzchni, podbudowy z kruszyw, nawierzchnia drogi z mieszanki mineralno-bitumicznej, pobocza z kruszywa,
7.	Utwardzenia dróg	<ol style="list-style-type: none"> 1. ul. Jutrzenki w Pietrzykowicach – 60 m 2. ul. Morelowa w Pietrzykowicach – 190 m 3. ul. Słoneczna w Biernej – 117 m 4. ul. Graniczna w Łodygowicach – 55 m 5. ul. Asnyka w Łodygowicach 6. ul. Jutrzenki/Jesionowa w Łodygowicach 7. ul. Pod Groniem w Łodygowicach
8.	Odwodnienie dróg	<ol style="list-style-type: none"> 1. ul. Jodłowa w Łodygowicach (2 m, rura betonowa) 2. ul. Leśna w Łodygowicach (20 m, korytka) 3. ul. Spacerowa w Łodygowicach (80 m, korytka) 4. ul. Na Stawach w Łodygowicach (50 m, przepust, rura) 5. ul. Wspólna w Łodygowicach (18 m, rury) 6. ul. Różana w Łodygowicach 105 m, korytka, rury) 7. ul. Habdasów w Łodygowicach (65 m, korytka) 8. ul. Żeromskiego w Łodygowicach (udrożnienie rowu) 9. ul. Potok w Łodygowicach (udrożnienie rowu) 10. ul. Porąbki w Łodygowicach (udrożnienie rowu) 11. ul. Zjazdowa w Pietrzykowicach (9 m, korytka, rura spustowa) 12. ul. Gajowa w Pietrzykowicach (40 m, korytka) 13. ul. Słowackiego w Pietrzykowicach (4 m, korytka) 14. ul. Rolnicza w Pietrzykowicach (42 m, korytka) 15. ul. Piastowska w Zarzeczcu – (rura, studnia rewizyjna) 16. ul. Osiedlowa w Biernej (55 m, korytka)
9.	Fundusz sołecki	Odwodnienie ul. Leśnej w Biernej- 81 m korytek oraz rur 63 m rur
10.	Pozimowy cząstkowy remont dróg	
11.	Modernizacja dróg gminnych	<p>Roboty przygotowawcze i ziemne, roboty rozbiórkowe, nawierzchnia z mieszank mineralno-bitumicznych, podbudowy z kruszyw łamanych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ul. Stroma, Łodygowice – 196 m 2. ul. Jutrzenki, Łodygowice – 194 m 3. ul. Poziomkowa, Łodygowice – 208 m 4. ul. Szczęśliwa, Pietrzykowice – 311 m 5. ul. Kręta, Pietrzykowice – 551 m 6. droga bn. 3420, Pietrzykowice – 76 m 7. ul. Bratkowa, Pietrzykowice – 130 m
12.	Remont drogi wew. obok budynku Urzędu Gminy	
13.	Budowa drogi do pompowni ścieków w Pietrzykowicach (4576/1)	
14.	Wykonanie placu przy przepompowni ścieków przy ul. Spacerowej w Łodygowicach	
15.	Budowa parkingu Park&Ride w Łodygowicach	Przedmiotem projektu była budowa punktu multimodalnego przy stacji PKP w Łodygowicach Dolnych- parkingu, kanalizacji deszczowej i oświetlenia. Projekt zakładał stworzenie 26 miejsc parkingowych dla samochodów osobowych (w tym 2 miejsc dla osób z niepełnosprawnościami), zatokę postojową dla busów i autobusów, wiatę rowerową.

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Stopień realizacji
		Celem projektu była redukcja emisji zanieczyszczeń do atmosfery poprzez budowę infrastruktury dającej możliwość pozostawienie środków transportu osobowego w celu skorzystania z transportu publicznego. Rezultatem realizacji projektu jest zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza oraz zwiększenie liczby osób korzystających z transportu zbiorowego, zwiększenie zainteresowanie ofertą przewoźników oraz stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi usług transportu zbiorowego(kolejowego i autobusowego). Projekt współfinansowany ze środków UE.
16.	Położenie nawierzchni z kostki brukowej na parkingu przy szkole w Zarzeczcu	
17.	Wykonanie drogi przeciwpożarowej przy szkole w Zarzeczcu	
18.	Położenie kostki brukowej na ścieżce od placu zabaw do zamku	
19.	Oświetlenie przejścia dla pieszych przy drodze wojewódzkiej	Zakup i montaż 2 lamp hybrydowych przy przejściu dla pieszych przy ul. Wesołej (DW 946) obok skrzyżowania z ul. Stojałowskiego Wykonanie projektu dla montaż oświetlenia hybrydowego 2 przejść dla pieszych – ul. Wesoła w Pietrzykowicach obok skrzyżowania ul. Jana Pawła II i ul. Żywiecka w Łodygowicach obok skrzyżowania z ul. Grunwaldzką.
20.	Montaż oświetlenia ulicznego	Łodygowice - ul. Słoneczna (4 oprawy) Pietrzykowice - ul. Krokusowa (3 oprawy) Pietrzykowice - ul. Turystyczna (2 oprawy) Łodygowice - Ks. Marszałka II etap (5 opraw) Bierna - ul. Leśna (1 oprawa) i ul. Spacerowa (3 oprawy) Fundusz Sołecki
21.	Projekt: „Blżej przedszkola. Wsparcie Przedszkola Specjalnego z Łodygowicach”	Celem projektu jest podniesienie jakości edukacji przedszkolnej w roku szkolnym 2019/2020 poprzez doposażanie placówki oraz rozszerzenie oferty przedszkola o dodatkowe zajęcia do dnia 31.08.2020 r. Grupę docelową stanowi 12 uczestników z Terapeutycznego Punktu Przedszkolnego „Serduszkowa Kraina” przy Szkole Podstawowej nr 3 Specjalnej w Łodygowicach.

Zródło: Urząd Gminy Łodygowice

Tabela 13.8 Przedsięwzięcia dotyczące obiektów gminnych przeprowadzone w 2020 roku w gminie Łodygowice

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Stopień realizacji
1.	Fundusz sołecki- Bierna	Na wyposażenie OSP Bierna zakupiono i zamontowano: stację DSP 52BS z radiotelefonem DM1400, terminal GSM, instalację antenową, dwa radiotelefony DP4600e z ładowarką i mikrofonogłośnikami oraz akumulator zapasowy
2.	Rozpoczęcie budowy zaplecza przy budynku ogólnodostępnym w Pietrzykowicach	W lipcu rozpoczęto budowę zaplecza szatniowego przy boisku do piłki nożnej w Pietrzykowicach przy ul. Bory 4. Na parterze budynku zaplanowano 2 szatnie dla zawodników wraz z sanitariatami, pokój sędziów, biuro, magazyn, aneks kuchenny oraz pomieszczenie gospodarcze. Ponadto, dostępne od zewnątrz, w.c. ogólnodostępne dla niepełnosprawnych i kobiet oraz w.c. ogólnodostępne dla mężczyzn. Kubatura budynku: 1069,24 m ³ , pow. zabudowy 213 m ² , pow. użytkowa 174,50 m ² . Wokół budynku nawierzchnia z kostki brukowej.
3.	Budowa placu zabaw w Zarzeczcu	Za remizą OSP w Zarzeczcu wybudowano nowy plac zabaw. Zakres robót obejmował: montaż zabawek - zestaw systemowy, huśtawka potrójna, równoważnia, karuzela, regulamin, ławki, kosze, nawierzchnia bezpieczna, dojście z kostki brukowej i bramka, ogrodzenie od strony remizy, przebudowa linii energetycznej nad placem.
4.	Montaż platformy schodowej dla niepełnosprawnych na wejściu do budynku Urzędu	
5.	Malowanie pomieszczeń w Centrum Kultury w Łodygowicach	
6.	Wymiana kotła gazowego w budynku Centrum Kultury w Łodygowicach	
7.	Zakup wyposażenia klubu seniora w oficynach (naczynia, telewizor, meble, zmywarka)	
8.	Montaż dodatkowego monitoringu wizyjnego w zamku (4 kamery) i oficynach (8 kamer)	
9.	Wymiana koszy ulicznych i ławek na terenie całej Gminy.	
10.	Montaż hydrantu obok budynku Urzędu Gminy	
11.	Montaż II części ogrodzenia boiska LKS Jezioro Żywieckie w Zarzeczcu	
12.	Zakup traktorka mtd92 do koszenia boiska LKS Słowian w Łodygowicach	

Tabela 13.9 Inne przedsięwzięcia przeprowadzane w Gminie Łodygowice w 2020 roku

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Stopień realizacji
1.	Program ograniczenia niskiej emisji	Program trwa od 2016 roku. W jego ramach można było uzyskać dofinansowanie na wymianę starego kotła węglowego na kocioł na gaz, ekogroszek lub biomasę. W 2020 zmodernizowano 27 kotłowni węglowych (Łodygowice – 17, Pietrzykowice – 2, Zarzecze – 3, Bierna – 5).
2.	Montaż 6 czujników jakości powietrza na terenie Gminy	Lokalizacja czujników: ZSO Łodygowice (od IX.2021 zmiana nazwy szkoły na: Szkoła Podstawowa nr 2 w Łodygowicach), ZS nr 1 Łodygowice, była szkoła w Biernej, szkoła Zarzecze, szkoła Pietrzykowice, ośrodek zdrowia Pietrzykowice. Prezentacja danych online - temperatura, wilgotność, stężenie pyłów, ciśnienie.
3.	Usuwanie obcych gatunków roślin występujących na terenie Gminy Łodygowice	Dzięki pozyskanej dotacji z WFOŚiGW w Katowicach zrealizowano II etap walki z barszczem Sosnowskiego. Zabiegami likwidacyjnymi zostało objęte ponad 10 ha terenu.
4.	Bezpłatne szczepienia	W ramach „Programu profilaktyki i promocji zdrowia w Gminie Łodygowice na lata 2017-2020” w zakresie nieodpłatnych szczepień: przeciwko grypie dla osób powyżej 65 roku życia w 2020 roku zaszczepiono 237 osób
5.	Program dofinansowania z budżetu Gminy usuwania azbestu z budynków mieszkalnych	Wykonano inwentaryzację wyrobów azbestowych na terenie Gminy (1 269,129 Mg) i przyjęto Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Łodygowice na lata 2020-2032, co pozwoli na pozyskanie funduszy zewnętrznych na ten cel.
6.	Zakup i dystrybucja do seniorów 5000 sztuk maseczek	
7.	Zakup laptopów	Zakupiono 52 laptopy, które trafiły do najbardziej potrzebujących uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Łodygowice, niemających warunków technicznych do uczestnictwa w kształceniu zdalnym. Zakup laptopów został sfinansowany w całości w ramach realizacji projektu pn. Zdalna Szkoła współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.
8.	Projekt – Bliżej przedszkola. Wsparcie Przedszkola Specjalnego w Łodygowicach	Okres realizacji – wrzesień 2019 – listopad 2020 r. Projektem objęty był Terapeutyczny Punkt Przedszkolny Serduszkowa Kraina przy w Szkole Podstawowej nr 3 Specjalnej w Łodygowicach. Realizator: Gminny Zespół Ekonomiczno- Administracyjny Szkół i Przedszkoli.

Tabela 13.10 Lista projektów realizowanych w ramach RPO WSL 2014-2020 w gminie Łodygowice w latach 2016-2019

Źródło: Zasoby Urzędu Gminy Łodygowice

Lp.	Tytuł projektu	Nabór
1.	Mam szansę odnieść sukces. Wzmocnienie potencjału edukacyjnego w Pietrzykowicach oraz Łodygowicach	RPSL.11.01.04-IZ.01-24-216/17
2.	Nasze dzieci - nasza przyszłość. Wzmocnienie potencjału edukacyjnego w Łodygowicach oraz Zarzeczcu	RPSL.11.01.04-IZ.01-24-214/17
3.	Dobry start przedszkolaka	RPSL.11.01.03-IZ.01-24-173/17
4.	Bliżej przedszkola. Wsparcie Przedszkola Specjalnego w Łodygowicach	RPSL.11.01.02-IZ.01-24-234/18
5.	Usługi społeczne w gminie Łodygowice w ramach Centrum Aktywności Lokalnej	RPSL.09.02.02-IZ.01-24-148/17
6.	Przebudowa zabytkowych zabudowań oficyn przy budynku dworskim w Łodygowicach na potrzeby Centrum Aktywności Lokalnej	RPSL.10.03.02-IZ.01-24-127/16
7.	Wykorzystanie zasobów przyrodniczych Jeziora Żywieckiego w Zarzeczcu oraz brzegów rzeki Żylicy w Łodygowicach i Zarzeczcu na cele edukacyjne i rekreacyjne	RPSL.05.04.03-IZ.01-24-166/17
8.	Budowa parkingu Park&Ride w Łodygowicach	RPSL.04.05.02-IZ.01-24-300/19
9.	Termomodernizacja budynku ZS nr 1 w Łodygowicach	RPSL.04.03.02-IZ.01-24-106/16

Tabela 13.11 Przedsięwzięcia w Gminie Łodygowice dotyczące modernizacji dróg w latach 2015-2020

Lp.	Przedsięwzięcie	Wyszczególnienie
ROK 2015		
1.	Investycje zrealizowane w ramach usuwania skutków powodzi	remont 470 mb. drogi ul. Zjazdowej w Łodygowicach remont przepustu ramowego na ul. Sportowej w Łodygowicach, równocześnie uregulowano ponad 100 mb. potoku Bliźni
2.	Modernizacja ul. Jasnej w Łodygowicach	Odcinek 424 m
3.	Modernizacja ul. Jaworowej w Łodygowicach	Odcinek 223 m
4.	Remont ul. Konwaliowej w Łodygowicach	Odcinek 190 m
5.	Remont ul. Malarskiej w Łodygowicach	Odcinek 120 m
6.	Modernizacja ul. Wodnej w Łodygowicach	Odcinek 201 m
7.	Modernizacja ul. Rzepkowy Potok w Pietrzykowicach	Odcinek 262 m
8.	Modernizacja ul. Szkolnej w Pietrzykowicach	Odcinek 330 m
9.	Modernizacja drogi rolniczej Osiedle Czarne Pietrzykowice	Odcinek 390 m
10.	Remont ul. Tapicerskiej w Pietrzykowicach	Odcinek 190 m
11.	Modernizacja ul. Pięknej w Pietrzykowicach	Odcinek 209 m
12.	Modernizacja ul. Brzozowej w Biernej	Odcinek 185 m
13.		remont ul. Kwiatowej w Biernej remont odwodnienia - ul. Porąbki w Łodygowicach naprawa nawierzchni - ul. Żwirowa w Pietrzykowicach udrożnienie rowu - ul. Pokoju w Zarzeczcu, remont odwodnienia ul. Osiedlowa w Łodygowicach, remont ul. Miodowej w Łodygowicach
14.	Utwardzenie dróg	Bierna: ul. Wesoła, ul. Kwiatowa, ul. Topolowa, Łodygowice - odnoga ul. Mickiewicza, Pietrzykowice - ul. Pogodna, ul. Zbożowa (wymiana przepustu), ul. Młodych, ul. Sikorek, ul. Pocztowa
15.		Wykonanie dojazdu do kładki przy ul. Różanej w Łodygowicach
16.	Montaż nowych wiat przystankowych	przy ul. Żywieckiej obok PKP Pietrzykowice Żywieckie przy ul. Jana Pawła II obok kościoła w Pietrzykowicach
ROK 2016		
1.	Modernizacja ul. Bory w Pietrzykowicach	Odcinek 1185 m
2.	Modernizacja odnogi ul. Bory	Odcinek 128 m
3.	Modernizacja ul. Poprzecznej w Pietrzykowicach	Odcinek 247 m
4.	Modernizacja ul. Jaworowej w Pietrzykowicach	Odcinek 174 m
5.	Modernizacja ul. Rolnej w Łodygowicach	Odcinek 210 m

Lp.	Przedsięwzięcie	Wyszczególnienie
6.	Modernizacja ul. Kalonka wraz z wykonaniem miejsc postojowych w Łodygowicach	Odcinek 72 m
7.	Modernizacja ul. Pogodnej w Łodygowicach	Odcinek 211 m
8.	Modernizacja ul. Pogodnej w Zarzeczcu	Odcinek 263 m
9.	Modernizacja ul. Strażacka w Biernej	Odcinek 30 m
10.	Modernizacja ul. Wąskiej w Biernej	Odcinek 132 m
11.	Nowe nakładki asfaltowe	ul. Malinowa w Pietrzykowicach – 190 m, ul. Przelotowa w Pietrzykowicach – 500 m, ul. Żwirowa w Pietrzykowicach – 186 m, ul. Wilcza w Zarzeczcu – 120 m, ul. Żeromskiego w Łodygowicach – 185 m,
12.	Dojazdy do pompowni ścieków	ul. Jodłowa w Pietrzykowicach (dojazd do pompowni – etap I) ul. Nowy Świat w Łodygowicach (dojazd do pompowni ŁŁC-P9) ul. Szarotek w Łodygowicach (dojazd do pompowni) ul. Ceglana w Łodygowicach (dojazd do pompowni) droga 240/16 w Zarzeczcu (dojazd do pompowni PZ-3) ul. Bory w Pietrzykowicach (dojazd do pompowni ŁPC-P3 na 2329)
13.	Modernizacja ul. Chałpniczej w Pietrzykowicach wraz z wykonaniem zatoki przy pompowni ścieków	
14.	Budowa drogi do pompowni P18 w Pietrzykowicach (3358/1, 3357/1, 3356/2)	
15.	Remont ul. Łącznej w Łodygowicach	Odcinek 540 m
16.	Utwardzenia dróg	ul. Agrestowa w Łodygowicach – 90 m, ul. Asnyka w Łodygowicach – 35 m, ul. Wesoła w Łodygowicach – 50 m, ul. Wyzwolenia w Łodygowicach, ul. Miodowa w Pietrzykowicach – 30 m, ul. Południowa w Pietrzykowicach – 70 m, ul. Promenada w Pietrzykowicach, ul. Zadolne w Pietrzykowicach, ul. Górską w Biernej, ul. Nadbrzeżna w Zarzeczcu – 55 m
17.	Odwodnienie dróg	odwodnienie ul. Porąbki etap I (85 m korytek, 6 m rury) wykonanie rowu przy ul. Strażackiej w Łodygowicach (6 m rury) remont przepustu przy ul. Zjazdowej w Łodygowicach udroźnienie 175 m rowu przy ul. Potok w Łodygowicach i wymiana przepustu odwodnienie ul. Pięknej w Pietrzykowicach (60 m rury) odwodnienie ul. Wierzbowej w Pietrzykowicach (70 m rury) odwodnienie ul. Rzepkowy Potok w Pietrzykowicach (27 m korytek) remont przepustu na ul. Kierowców w Pietrzykowicach remont odwodnienia ul. Osiedlowa w Biernej wykonanie rowu odwadniającego ul. Łęgowa w Biernej (82 m korytek)
18.	Remont mostu w ciągu ul. Na Stawach w Łodygowicach	Przedsięwzięcie w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych
19.	Remont mostu w ciągu ul. Szkolnej w Pietrzykowicach	
20.	Położenie kostki brukowej na parkingu przy szkole w Pietrzykowicach	
21.	Budowa parkingu o nawierzchni z kostki brukowej obok przedszkola w Łodygowicach Dolnych	
22.	Powiększenie parkingu przy cmentarzu w Łodygowicach Górnych	
23.	Budowa chodników	chodnik ul. Jana Pawła II w Pietrzykowicach na odcinku 356 m od ul. Wesołej do ul. Suchej chodnik ul. Kopernika w Biernej na odcinku 114 m od sklepu do ul. Krzywej
24.	Montaż nowych wiat przystankowych	przy ul. Żywieckiej obok skrzyżowania z ul. Stojałowskiego w Pietrzykowicach w Zarzeczcu przy ul. Beskidzkiej (obok Balatonu)
25.	Montaż oświetlenia ulicznego	Łodygowice - ul. Jodłowa (2 oprawy), ul. Sosnowa (1 oprawa), ul. Kubinów (4 oprawy), ul. Zjazdowa (3 oprawy), ul. Strażacka (1 oprawa), ul. Osiedlowa i Krzywa (3 oprawy), ul. Potok (1 oprawa) Pietrzykowice - ul. Jaśminowa (5 opraw), ul. Kalonka (1 oprawa) Bierna - ul. Turystyczna (5 opraw), ul. Ogrodowa i Spokojna (4 oprawy)

Lp.	Przedsięwzięcie	Wyszczególnienie
ROK 2017		
1.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1464 S w km 0+885,00 do km 1+110,00 o długości 225 mb. położonej w Łodygowicach (ul. Sobieskiego) wraz z budową chodnika Projekt współfinansowany ze środków UE.	
2.	Modernizacja dróg gminnych	Łodygowice, ul. Orna – etap I, ul. Jesionowa, ul. Spacerowa, Pietrzykowice, ul. Krótka, ul. Strażacka Zarzecze, ul. Handlowa, ul. Nadbrzeżna – etap I, Bierna, ul. Wesoła, ul. Leśna – etap II,
3.	Modernizacja ul. Kubinów w Łodygowicach	545 m
4.	Modernizacja ul. Dobrej w Łodygowicach	372 m,
5.	Montaż barierki przy ul. Różanej w Łodygowicach	
6.	Wymiana barierki przy ul. Stojałowskiego w Pietrzykowicach	
7.	Dojazd do pompowni	ul. Jodłowa w Pietrzykowicach (dojazd do pompowni – etap II) dojście do pompowni P10 przy ul. Kościuszki w Pietrzykowicach (364/5)
8.	Utwardzenia dróg	Pietrzykowice, ul. Leszczynowa – 61 m, bez nazwy nr 3601, ul. Narcyzowa – 36 m, ul. Jabłoniowa – 109 m, ul. Mała – 170 m, ul. Chabrowa - 100 m, Bierna, ul. Widokowa - 64 m, ul. Polna – 260 m, ul. Jodłowa – 240 m
9.	Odwodnienie dróg	Łodygowice, ul. Nowy Świat, 9 m rury + 112 m rury, ul. Jesionowa, 22 m korytek, ul. Strażacka, 83 m korytek, ul. Potok, 65 m korytek, kanał z rusztem, ul. Kolejowa, Prusa, Spółdzielców, 40 m rury, ul. Wspólna, 23 m rury, ul. Różana – dostawa 40 m korytek, ul. Żeromskiego - montaż rury 13 m, ul. Turystyczna - udrożnienie rowu, montaż korytek, rury, ul. Sportowa – 90 m rury, ul. Leśna – 80 m rury, Pietrzykowice, ul. Bukowa (23 m korytek), Zarzecze, ul. Pokoju, 6 m rury, Bierna, ul. Modrzewiowa – 18 m korytek, ul. Turystyczna - naprawa zapadniętego przepustu
10.	Remont mostu w ciągu ul. Ogrodowej w Pietrzykowicach	
11.	Remont mostu w ciągu ul. Rzemieślniczej w Biernej	
12.	Inwestycje zrealizowane w ramach usuwania skutków powodzi	remont przepustu w ciągu ul. Łęgowej w Zarzeczu remont mostu w ciągu ul. Kubinów w Łodygowicach
13.	Położenie kostki brukowej na parking przy cmentarzu w Pietrzykowicach	
14.	Budowa parkingu przy zamku w Łodygowicach wraz z oświetleniem i dojściem do zamku	
15.	Budowa chodnika ul. Jana Pawła II w Pietrzykowicach (dł. 184 mb.) od skrzyżowania z drogą gminną (ul. Sucha) w kierunku kościoła	
16.	Montaż nowych wiat przystankowych	przy ul. Piłsudskiego w Łodygowicach obok skrzyżowania z ul. Jodłową przy ul. Beskidzkiej w Zarzeczu obok zjazdu na ul. Wilczą
17.	Montaż oświetlenia ulicznego	Łodygowice ul. Żeromskiego (10 opraw) Pietrzykowice, ul. Kasztanowa (1 oprawa) Bierna, ul. Cicha – (2 oprawy), ul. Rolnicza (3 oprawy)
ROK 2018		
1.	Modernizacja dróg gminnych	Łodygowice - ul. Sosnowa – 656 m, ul. Habdasów, – 99 m, ul. Szczęśliwa – 301 m, Pietrzykowice - ul. Rolnicza – 253 m, Bierna - ul. Leśna etap I – 138 m,
2.	Nakładka asfaltowa na ul. Krótkiej w Biernej	
3.	Nakładka asfaltowa na ul. Plażowej i Pogodnej w Zarzeczu	
4.	Utwardzenie dróg	Łodygowice, ul. Storczyków – 42 m, ul. Sadowych – 250 m, ul. Mickiewicza – 80 m, Pietrzykowice, ul. Kręta – 162 m, ul. Różana, 197 m, ul. Zarębki – 43 m, ul. Jaśminowa – 76 m, ul. Dębowa – 88 m, Osiedle Czarne-32 m, Zarzecze, ul. Wspólna – 106 m, ul. Na Kępie – 146 m, Bierna, ul. Turystyczna – 49 m
5.	Odwodnienie dróg	Łodygowice, ul. Sportowa (wykonanie rowu), ul. Porąbki (rury), ul. Ceramiczna (rury), ul. Różana (korytka), ul. Nowy Świat (korytka), ul. Sosnowa Pietrzykowice, ul. Rolnicza (rury), ul. Konwaliowa (rury), Zarzecze, ul. Łęgowa (naprawa kraty), ul. Handlowa (korytka)

Lp.	Przedsięwzięcie	Wyszczególnienie
6.	Budowa chodników	chodnik dla pieszych w ciągu drogi powiatowej 1464 S – ul. Kopernika w Biernej na odcinku o długości 251 mb. chodnik w ciągu drogi powiatowej 1455 S – ul. Jana Pawła II w Pietrzykowicach na odcinku o długości 373 mb.
7.	Inwestycja zrealizowana w ramach usuwania skutków powodzi	Remont mostu w ciągu ul. Krótkiej w Biernej
8.	Montaż oświetlenia ulicznego	Pietrzykowice, ul. Zadolne (5 opraw) Pietrzykowice, ul. Różana (2 oprawy)
9.	Modernizacja dróg gminnych	Łodygowice - ul. Jana Pawła II, ul. Zielona, ul. Wrzosowa, ul. Różana, Zarzecze, ul. Dworcowa, Pietrzykowice, ul. Osiedle Czarne, ul. Pocztowa, ul. Poselska, ul. Zielona
10.	Odwodnienie części ul. Żeromskiego	
11.	Przebudowa ul. Ceglanej w Łodygowicach	Modernizacja chodnika dla pieszych przy ul. Piłsudskiego w Łodygowicach od ul. Chabrowej do przedszkola
ROK 2019		
1.	Roboty drogowe w ramach Funduszu Sołeckiego w Gminie Łodygowice	remont drogi gminnej ul. Widok w sołectwie Łodygowice (dł. 129 m) remont ul. Dębowej w Pietrzykowicach (dł. 210 m) wykonanie nakładki asfaltowej na ul. Harcerskiej w Zarzeczu (dł. 248 m) położenie nawierzchni asfaltowej na ul. Cichej w Biernej (dł. 274 m)
2.	Remont ul. Kard. Wyszyńskiego w Zarzeczu (dł. 494 m)	
3.	Modernizacja ul. Czystej w Łodygowicach	
4.	Utwardzenia dróg	Łodygowice - ul. Agrestowa – 355 m, ul. Czysta – 40 m pobocza, ul. Cicha – 105 m, ul. Spokojna – 179 m, ul. Okrężna – 60 m, ul. Poziomkowa – 52 m, ul. Storczyków – 256 m, Pietrzykowice - ul. Agrestowa – 190 m, ul. Osiedle Czarne – 20 m, ul. Kręta – 160 m, ul. Szkolna – 65 m, ul. Wierzbowa – 115 m, ul. Zarzecze – ul. Wspólna – 109 m, Bierna - ul. Dębowa - 140 m, ul. Wilcza – 33 m, ul. Szklarska – 214 m, ul. Kwiatowa – 70 m
5.	Odwodnienie dróg	ul. Żeromskiego w Łodygowicach (90 m, przyczółki, rury drenarskie, studnie) ul. Zjazdowa w Łodygowicach (20 m, rury) ul. Wspólna w Łodygowicach (zakup materiału) ul. Spadzista w Łodygowicach (przebudowa przepustu) ul. Turystyczna w Łodygowicach (90 m, korytka betonowe) rejon ul. Kaniów w Łodygowicach (250 m, materiały- kruszywo, rury) ul. Nad Żylicą w Łodygowicach (12 m, rury, przyczółki) ul. Spacerowa w Łodygowicach (rury, korytka z kratą) ul. Polna w Pietrzykowicach (przebudowa przepustu) ul. Zjazdowa w Pietrzykowicach (acodren) ul. Wielodroga w Pietrzykowicach (40 m, rura, korytka) ul. Turystyczna w Pietrzykowicach (150 m, rura drenarska, acodren, studnia) – ul. Modrzewiowa w Pietrzykowicach (6 m, rura, przyczółki) ul. Górską w Biernej (15 m, rury, korytka) ul. Handlowa w Biernej (6 m, rury, przyczółki) ul. Staszica w Zarzeczu (40 m, rury, utwardzenie pobocza kłińcem) wjazd na plac OSP w Zarzeczu ul. Harcerska w Zarzeczu (40 m, rury)
6.	Pozimowy cząstkowy remont dróg	
7.	Jesienny cząstkowy remont dróg	
8.	Modernizacja dróg gminnych	Łodygowice - ul. Leśna – 438 m, ul. Miodowa – 323 m, ul. Różana – 177 m, Pietrzykowice - ul. Działkowa – 312 m, ul. Modrzewiowa – 659 m, ul. Porzeczkowa – 158 m, Bierna - ul. Chodnikowa – 293 m, ul. Topolowa – 209 m,
9.	Nowy parking w Łodygowicach Górnych	Wybudowano parking przy ul. Piłsudskiego w Łodygowicach obok szkoły i przedszkola. Działka pod parking została zakupiona

Lp.	Przedsięwzięcie	Wyszczególnienie
		początkiem 2019 roku, następnie przeprowadzono rozbiórkę znajdującego się tam budynku. Parking o nawierzchni z kostki brukowej na 23 stanowiska postojowe

Zródło: Zasoby Urzędu Gminy Łodygowice

Zadania zrealizowane przez gminną spółkę komunalną Eco Team Service Sp. z o.o.:

2015 r.

1. Modernizacja stacji uzdatniania wody i budowa zbiornika retencyjnego w Łodygowicach. Dzięki pozyskanym środkom z Unii Europejskiej spółka uruchomiła nowoczesną stację uzdatniania wody w Łodygowicach przy ul. Na Stawach. W ramach inwestycji wprowadzono nowoczesny system zabezpieczeń, filtracji wody, system ozonujący, aparaturę monitorującą wszystkie procesy na stacji z możliwością zdalnej kontroli, ale także wybudowano zbiornik retencyjny, gromadzący oczyszczoną wodą, o pojemności 700 m³.
2. Zakup walca drogowego Wacker.
3. Zakup samochodu Mitsubishi od obsługi sieci wodociągowej.

2016 r.

1. Budowa kaplicy na cmentarzu w Łodygowicach Górnych.
2. Remont Klubu Promyczek w Pietrzykowicach.

2017 r.

1. Zakup ciągnika McCormik do koszenia i odśnieżania.
2. Zakup kosiarki Kubota.
3. Zakup wywrotki Iveco Daily do obsługi dróg gminnych.
4. Modernizacja placów zabaw: przy Orliku w Pietrzykowicach i w Biernej.
5. Zakup agregatu prądotwórczego Himoinsa.
6. Nowa brama na cmentarz w Zarzeczcu.
7. Projekt „Energia ze źródeł odnawialnych dla ETS”

9 mikroinstalacji fotowoltaicznych służących do zasilania w energię elektryczną budynków będących własnością Spółki (pompownie wody, stacje uzdatniania wody, Ośrodki Zdrowia, Centrum Integracyjne Sołtysówka);

10 lamp solarno-wiatrowych (cmentarze komunalne, pompownia Bartoszowiec);
Projekt współfinansowany ze środków UE.

2018 r.

1. Alejki na cmentarzu Komunalnym w Łodygowicach.
2. Wprowadzenie e- faktur.
3. Zakup samochodu Ford Transit do transportu odpadów segregowanych.
4. Zakup samochodu Ford do obsługi obiektów komunalnych.
5. Zakup śmieciarki Mercedes-Benz.
6. Zakup busa Renault Master.

2019 r.

1. Projekt Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Gminie Łodygowice. Budowa nowych instalacji technologicznych w istniejących budynkach stacji uzdatniania wody oraz całkowitą zmianę technologii uzdatniania wody z chlorowania na ozonowanie. Zakres rzeczowy projektu obejmował 2 stacje:
 - Stacja Uzdatniania Wody Wodociąg I Szkoła w Pietrzykowicach, ul. Handlowa

- Stacja Uzdatniania Wody Wodociąg II Żarnówka w Pietrzykowicach, ul. Słoneczna
- Projekt współfinansowany ze środków UE.
2. Rozbudowa parkingu przy Ośrodku Zdrowia Pietrzykowice.
 3. Wykonanie uziemienia Ośrodku Zdrowia Pietrzykowice.
 4. Zakup monitoringu poziomu wody na zbiorniku Wielodroga Pietrzykowice.
 5. Remont schodów Ośrodku Zdrowia Łodygowice
 6. Zakup przyczepy ciężarowej.
 7. Zakup kosiarki bijakowej.
 8. Zakup traktora Farmtrak.
 9. Zakup pługu.
 10. Zakup łańcuchów do traktora Kubota.
 11. Zakup zgrzewarki elektrooporowej.
 12. Zakup i montaż 200 szt. wodomierzy.
 13. Remont sieci wodociągowej ul. Sołecka, remont sieci wodociągowej ul. Agrestowa Łodygowice, remont sieci wodociągowej Szkoła Zarzecze.

2020 r.

1. Zakup śmieciarki.
2. Budowa parkingu dla Klientów Spółki.
3. Wymiana 293 szt. wodomierzy.
4. Modernizacja sieci wodociągowej.
5. Wymiana wykładziny w Ośrodku Zdrowia w Pietrzykowicach.

14. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest jedną z najpopularniejszych metod diagnostycznych. Na podstawie wniosków z przeprowadzonej uprzednio analizy społecznej, gospodarczej oraz przestrzennej można zidentyfikować poszczególne jej elementy. Składają się one z czterech kategorii, nazwane z j. ang.: *strengths* – mocne strony, *weaknesses* – słabe strony, *opportunities* – szanse oraz *threats* – zagrożenia. Cechy wewnętrzne Gminy, a więc jej mocne i słabe strony, są czynnikami zależnymi od jej decyzji, natomiast szanse i zagrożenia są czynnikami zewnętrznymi, gdyż są one niezależne od Gminy, pojawiają się w jej otoczeniu.

Tabela 14.1 Analiza SWOT

CECHY GMINY WEWNĘTRZNE	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Położenie i komunikacja	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dostęp do sieci telefonicznej, komórkowej i internetowej. 2. Korzystne położenie względem ośrodków takich jak - Żywiec, Bielsko-Biała, Szczyrk, Góra Żar. 3. Wysokie skanalizowanie i zwodociągowanie Gminy. 4. Dobre warunki do uprawiania sportów wodnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niska jakość przestrzeni publicznych oraz słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna 2. Niedobór/niska jakość terenów publicznych 3. Zły stan infrastruktury komunikacyjnej – brak wystarczającego oświetlenia, zbyt mało dróg asfaltowych, brak chodników w wielu miejscach w gminie, brak ścieżek rowerowych, brak parkingów 4. Zdegradowane obiekty takie jak dworce PKP w Gminie 5. Brak terenów pod budowę nowych ścieżek rowerowych, parkingów itp.
Sfera gospodarcza	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Szerokie spektrum gospodarki w gminie - budownictwo, usługi, rolnictwo, turystyka 2. Własna spółka komunalna Eco Team Service Sp. z o.o. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słabo rozwinięta baza noclegowa, szczególnie w zakresie ośrodków turystycznych o średnim i wyższym standardzie 2. Niski poziom bazy gastronomicznej w gminie - mało punktów gastronomicznych

3. Dostępność terenów do zagospodarowania na cele publiczne, rozwój infrastruktury turystycznej, a także poszerzenie sposobu spędzania wolnego czasu	3. Bliskość większych miast takich jak Żywiec oraz Bielsko-Biała stanowi konkurencję dla drobnej przedsiębiorczości w gminie, zwłaszcza handlu
4. Możliwość wykorzystania terenów i budynków zdegradowanych na nowe cele gospodarcze	4. Wysoki poziom bezrobocia, a w tym rosnące od 2017 roku bezrobocie długotrwałe
Sfera społeczna	
1. Wysoka świadomość społeczna i aktywna postawa mieszkańców (OSP, KGW, kluby sportowe, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe)	1. Niedostatecznie rozwinięta oferta rekreacyjna, szczególnie pod kątem różnych grup wiekowych
2. Korzystna i stabilna na przestrzeni ostatnich lat sytuacja demograficzna w gminie:	2. Ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej
3. wzrost liczby mieszkańców,	3. Pogłębiający się problem dotyczący spożywania alkoholu wśród nieletnich, który skutkuje nasilającymi się patologiami społecznymi
4. dodatni przyrost naturalny.	4. Niewystarczająco rozwinięta baza oferty kulturalnej Gminnego Ośrodka Kultury
5. Atrakcje kulturowe i historyczne regionu - np. bogaty folklor i tradycje ludowe	5. Brak całodobowej opieki zdrowotnej
6. Dostępne tereny pod zabudowę mieszkaniową	
7. Dobrze funkcjonujące jednostki OSP	
8. Współpraca Gminy z aktywnymi społecznie organizacjami pozarządowymi	
9. Rozwój polityki prorodzinnej oraz osób niepełnosprawnych i starszych	
Środowisko naturalne	
1. Szerokie spektrum walorów przyrodniczo - krajobrazowych Gminy (dużo terenów zieleni, Jezioro Żywieckie), które umożliwiają rozwój zaplecza turystycznego.	1. Bardzo niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców
2. Poprawiający się stan środowiska naturalnego - wzrost wykorzystania OZE, stopniowa eliminacja kotłowni węglowych	2. Zanieczyszczenie powietrza
3. Rozwinięta sieć wodociągowa i wysokie skanalizowanie Gminy	3. Zanieczyszczenie Jeziora Żywieckiego
4. Położenie Gminy wpływa pozytywnie na warunki i możliwości uprawiania szerokiego spektrum sportów	4. Pojawiające się inwazyjne gatunki roślin (barszcz Sosnowskiego), które zagrażają mieszkańcom
5. Dostępność terenów leśnych	5. Niewykorzystane i niezagospodarowane wolne przestrzenie
6. Realizacja programu Słoneczna Żywiecczyzna, którego efektem ma być 280 instalacji fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych	6. Narastające zanieczyszczenie środowiska, spowodowane m.in. poprzez powstające dzikie wysypiska śmieci
7. Miejsce pod nowe tereny inwestycyjne	7. Uciążliwości związane z DW945 (np. hałas, zanieczyszczenie powietrza)
8. Szlaki turystyczne na terenie Gminy	8. Brak terenów umożliwiających na stworzenie nowej przestrzeni publicznej
9. Chęć poszerzania wiedzy mieszkańców dotyczącej ekologii	
CECHY GMINY ZEWNĘTRZNE	
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Dostępność zewnętrznych źródeł finansowania, w tym m.in. perspektywa finansowa Unii Europejskiej na lata 2021-2027	1. Niewystarczające środki finansowe w budżecie Gminy
2. Polityka prorodzinna państwa (program „Rodzina 500+”, „Maluch+”, „Dobry Start”)	2. Niewykorzystany potencjał Gminy, który nie przyciąga nowych turystów
3. Polityka państwa wspierająca osoby starsze (Program wieloletni „Senior+” na lata 2021-2025, Program wieloletni na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025)	3. Niestabilna sytuacja na rynku pracy związana z globalnym spadkiem gospodarczym
4. Programy antysmogowe	4. Nasilenie się zmian klimatycznych oraz ich negatywny wpływ na Gminę (np. anomalie pogodowe oraz idące za tym straty mienia prywatnego i komunalnego)
5. Nacisk na rozwój OZE przy jednoczesnym wsparciu finansowym przeznaczonym na ten cel	5. Pogłębiający się problem zaburzeń psychicznych wynikających w związku z pandemią COVID-19
6. Kryzys gospodarczy możliwością na przewagę konkurencyjną Gminy	

Źródło: opracowanie własne

15. WIZJA I MISJA

W celu zobrazowania przyszłości jednostki, określenia sytuacji gospodarczej i społecznej w perspektywie na kolejne lata, ustalana jest wizja rozwoju Gminy. Stanowi ona swego rodzaju

końcowy stan, do którego zmierzać będzie cała wspólnota samorządowa, a mianowicie władze lokalne oraz ich partnerzy. Obraz, jaki określony jest zapisami wizji, zakłada stworzenie warunków do trwałego rozwoju gospodarczego, społecznego, edukacyjnego, kulturowego oraz ekologicznego Gminy Łodygowice:

Wizja

Gmina Łodygowice w 2030 roku jest miejscem dobrze zorganizowanym, które cechuje się współpracą oraz współudziałem społeczności lokalnych, gdzie kształtowana jest silna tożsamość kulturowa, która poprzez swój systematyczny rozwój stwarza możliwości rozwojowe mieszkańcom, dając im poczucie bezpieczeństwa publicznego, ekonomicznego, zdrowotnego oraz socjalnego. To miejsce, gdzie zachowane są walory przyrodnicze, kulturowe oraz krajobrazowe, przy jednoczesnym rozwoju turystyki i rekreacji w gminie. To Gmina, która odpowiedzialnie kształtuje swoją politykę gospodarczą, przestrzenną, a także środowiskową, gdzie skutecznie reaguje się na wszelkie pojawiające się zmiany.

Ujęta została również misja Gminy, która jest urzeczywistnieniem zakładanej wizji. Misja ta zakłada:

1. Podnoszenie jakości życia mieszkańców, aktywizacja i integracja społeczności lokalnej i wszechstronny rozwój mieszkańców.
2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości.
3. Wysoka jakość usług publicznych oparta na infrastrukturze o wysokim standardzie.
4. Optymalne wykorzystanie walorów turystycznych i środowiskowych Gminy.
5. Zrównoważony i zharmonizowany ze środowiskiem naturalnym rozwój społeczno-gospodarczy Gminy.

Misja

Stałe dążenie do poprawy warunków życia mieszkańców w przyjaznym i bezpiecznym środowisku, przy zachowaniu rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez wykorzystanie potencjału turystycznego Gminy

Przeprowadzona ankietyzacja miała na celu wyodrębnienie obszarów, jakich według mieszkańców brakuje na terenie Gminy. Jedna osoba mogła wskazać jednocześnie kilka miejsc, łącznie oddanych zostało 758 głosów. W poniższej tabeli przedstawione zostały wytypowane przez mieszkańców brakujące obszary.

Tabela 15.1 Wyniki ankietyzacji w Gminie Łodygowice dotyczące brakujących obszarów

Lp.	Obszar	Liczba oddanych głosów
1.	Ścieżki rowerowe	100
2.	Oświetlenie ulic	72
3.	Infrastruktura i obiekty przyciągające turystów	68
4.	Zajęcia dodatkowe dla dzieci i młodzieży	60
5.	Rekreacyjne tereny zielone	58
6.	Zajęcia kulturalne, sportowe i edukacyjne	47
7.	Chodniki	45
8.	Nowe drogi	40
9.	Place zabaw	40

Lp.	Obszar	Liczba oddanych głosów
10.	Możliwości zdobycia nowych kwalifikacji zawodowych	34
11.	Miejsca pracy	33
12.	Świetlice dla dzieci i młodzieży	32
13.	Obiekty sportowe	29
14.	Siłownie na świeżym powietrzu	26
15.	Tereny inwestycyjne	25
16.	Połączenia komunikacją publiczną	23
17.	Żłobki	18
18.	Przedszkola	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankietyzacji

16. CELE STRATEGICZNE ROZWOJU GMINY. KIERUNKI PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ DLA OSIĄGNIĘCIA ZAMIERZONYCH CELÓW. OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ ORAZ WSKAŹNIKI ICH OSIĄGNIĘCIA

Kluczowym etapem podczas prac nad opracowywaniem Strategii Rozwoju jest określenie celów strategicznych, operacyjnych, a także wynikających z nich zadań. Cele strategiczne i operacyjne Gminy są oparte na wnioskach z diagnozy oraz z przeprowadzonej ewaluacji.

Cele strategiczne – to cele długodystansowe, założone w perspektywie wieloletniej. Służą one uporządkowaniu oraz określeniu głównych problemów, na jakich należy się skupić podczas realizacji Strategii. Cele strategiczne najczęściej dzieli się na sfery dotyczące konkretnych kierunków rozwoju np. dotyczące środowiska, gospodarki czy infrastruktury.

Cele operacyjne – to cele dotyczące średniego horyzontu czasowego, które wyznaczane są na niższym szczeblu. Służą one głównie zdefiniowaniu działań, jakie należy przedsięwziąć podczas realizacji celów strategicznych.

Kierunki działań – są realizowane w perspektywie krótkoterminowej, mają na celu wyznaczenie konkretnych inwestycji oraz zadań, jakie Gmina powinna zrealizować w trakcie trwania Strategii.

Przeprowadzona w Gminie ankietyzacja oraz opracowana analiza SWOT umożliwiły wytyczenie celów do realizacji w kolejnych latach.

Tabela 16.1 Cele strategiczne, operacyjne i zadania wyznaczone dla Gminy Łodygowice oraz oczekiwane rezultaty i wskaźniki

I. CEL STRATEGICZNY:			
Gmina Łodygowice Gminą z nowoczesną gospodarką, w oparciu o przedsiębiorczość mieszkańców			
1. Cel operacyjny – Poprawa sytuacji na rynku pracy		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
Kierunki działań	1.1. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych i nabywanie nowych umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> • spadek bezrobocia wśród mieszkańców, • dostosowanie form oraz kierunków kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy, 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba mieszkańców objętych programami aktywizacji zawodowej i społecznej (os.)
	1.2. Doradztwo zawodowe, organizowanie kursów i szkoleń dla dorosłych		
	1.3. Działania na rzecz wydłużenia aktywności zawodowej mieszkańców Gminy		
	1.4. Aktywizacja zawodowa osób, które są nieaktywne zawodowo oraz poszukujących pracy		
	1.5. Organizacja robót publicznych, staży, prac społecznie użytecznych, a także prac interwencyjnych dla osób najuboższych		
	1.6. Zapewnienie kompleksowej pomocy dla osób niezaradnych życiowo		
	1.7. Wspieranie innowacyjności		
2. Cel operacyjny – Aktywizacja rozwoju usług bazujących na głównych zasobach Gminy		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
Kierunki działań	2.1. Rozwój handlu oraz usług towarzyszących turystyce (rękodzieło artystyczne, pamiątkarstwo, rzemiosło itp.)	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie liczby nowych inwestycji (napływ nowego kapitału inwestycyjnego) na teren Gminy, • poszerzenie bazy hotelowej oraz gastronomicznej, • podniesienie świadomości walorów turystycznych oraz rekreacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podjętych działań w ramach wsparcia rzemiosła (szt.), • liczba podjętych działań w ramach współpracy w lokalnymi przedsiębiorcami i stowarzyszeniami (szt.),
	2.2. Wspieranie i rozwój rolnictwa ekologicznego		
	2.3. Doradztwo oraz organizacja specjalistycznych szkoleń dla rolników		
	2.4. Promowanie gospodarstw agroturystycznych		
	2.5. Współpraca z mediami		

	2.6. Promowanie produktu lokalnego	wśród mieszkańców Gminy, odwiedzających jednodniowych i turystów	<ul style="list-style-type: none"> liczba podjętych działań w ramach wsparcia produktów turystycznych (szt.)
3. Cel operacyjny – Stworzenie zachęcających do inwestowania warunków oraz prowadzenia własnych działalności i podwyższenie konkurencyjności przedsiębiorstw		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
Kierunki działań	3.1. Wspieranie tworzenia nowych przedsiębiorstw	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie atrakcyjności Gminy pod kątem tworzenia oferty dla nowych mieszkańców i przedsiębiorców, zwiększenie liczby przedsiębiorstw na terenie Gminy, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> liczba utworzonych programów wsparcia dla przedsiębiorców (szt.)
	3.2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorstw istniejących		
	3.3. Stworzenie warunków w celu wykorzystania nowoczesnych technologii w sektorze MŚP		
	3.4. Zapewnienie doradztwa prawnego oraz szkoleń dla przedsiębiorców, a także dla planujących rozpocząć działalność gospodarczą		
	3.5. Przygotowanie kompleksowej oferty inwestycyjnej dla potencjalnych inwestorów		
	3.6. Organizowanie szkoleń dla pracowników z sektora MŚP		
	3.7. Realizowanie zadań gminnych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego		
4. Cel operacyjny – Rozwinięta branża turystyczna		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
	4.1. Wspieranie podmiotów prowadzących działania na rzecz rozwoju turystyki	<ul style="list-style-type: none"> poprawa oferty turystycznej i rekreacyjnej Gminy, zwiększenie atrakcyjności turystycznej, 	<ul style="list-style-type: none"> liczba utworzonych punktów informacji turystycznej (szt.), liczba podjętych działań promocyjnych organizowanych
	4.2. Wspieranie oraz budowa i modernizacja szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych i ścieżek tematycznych na terenie Gminy		

Kierunki działań	4.3. Wykorzystanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych do promocji turystyki w Gminie	<ul style="list-style-type: none"> poprawa atrakcyjności przestrzeni publicznych 	<p>w ramach współpracy z organizacjami zewnętrznymi i stowarzyszeniami (szt.),</p> <ul style="list-style-type: none"> liczba podjętych działań w ramach wsparcia rzemiosła (szt.)
	4.4. Rozszerzenie oferty Punktu Informacji Turystycznej		
	4.5. Rozbudowanie bazy noclegowej i gastronomicznej		
	4.6. Promocja turystyczna regionu poprzez wspólne działanie Gminy Łodygowice, powiatu oraz sąsiednich gmin		
	4.7. Wydawnictwa, publikacje, portale internetowe i imprezy promujące Gminę		
	4.8. Budowa pól namiotowych, campingów i infrastruktury turystycznej oraz okołoturystycznej		
	4.9. Budowa infrastruktury aktywnego wypoczynku (np. skatepark, park linowy, place zabaw)		
	4.10. Promowanie, upowszechnianie i ochrona dziedzictwa kulturowego		
II. CEL STRATEGICZNY			
Gmina Łodygowice Gminą dbającą o dobrobyt swoich mieszkańców			
1. Cel operacyjny – Aktywizacja społeczna dzieci i młodzieży oraz seniorów		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
Kierunki działań	1.1. Ogólnodostępne świetlice wiejskie	<ul style="list-style-type: none"> wzmacnianie tożsamości społecznej i kulturowej mieszkańców, poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego wśród mieszkańców o charakterze kulturalnym, 	<ul style="list-style-type: none"> liczba wydarzeń kulturowych zorganizowanych przez Gminę w ciągu roku (szt.),
	1.2. Zapewnienie pomocy młodzieży zagrożonej społecznie		
	1.3. Rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych		
	1.4. Organizowanie imprez sportowych, zawodów, rajdów, turniejów itp.		

	<p>1.5. Zapewnienie wsparcia oraz aktywizacja osób starszych i niezaradnych życiowo</p> <p>1.6. Wsparcie przedsięwzięć sportowych i turystycznych</p> <p>1.7. Wsparcie i współpraca z klubami sportowymi</p> <p>1.8. Wsparcie dla inicjatyw społecznych organizowanych przez seniorów i dla seniorów</p> <p>1.9. Kontynuacja aktywizacji ruchowej seniorów</p> <p>1.10. Budowa ośrodka sportowo-rehabilitacyjno-rekreacyjnego – Centrum Integracji Rodzin</p>	<ul style="list-style-type: none"> • integracja i aktywizacja mieszkańców różnych grup wiekowych, • integracja osób starszych, możliwość spędzania czasu wolnego z osobami o podobnym wieku i zainteresowaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przeprowadzonych wydarzeń kulturowych w świetlicach wiejskich (szt.), • liczba utworzonych domów sąsiedzkich (szt.)
2. Cel operacyjny – Poprawa jakości edukacji dzieci i młodzieży		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
Kierunki działań	2.1. Organizowanie dodatkowych zajęć dla zdolnych uczniów	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa warunków nauczania w szkołach, • wdrożenie rozszerzonej oferty zajęć pozalekcyjnych jako umożliwienie kontynuacji ścieżki edukacyjnej w lepszych uczelniach dzięki dobrym wynikom z egzaminów 	<ul style="list-style-type: none"> • średnie wyniki nauczania w szkołach (%), • liczba prowadzonych zajęć pozalekcyjnych (szt.), • liczba uczniów korzystających z zajęć dodatkowych (os.), • liczba zakupionych pomocy dydaktycznych (szt.)
	2.2. Wsparcie edukacyjne dla uczniów wymagających indywidualnej pomocy		
	2.3. Kontynuowanie pomocy w formie stypendiów dla najzdolniejszych		
	2.4. Doskonalenie kadry pedagogicznej		
	2.5. Zapewnienie i organizacja wczesnego wsparcia wspomagania rozwoju dziecka		
	2.6. Organizowanie zajęć wyrównawczych w przedszkolach		
	2.7. Zapewnienie pomocy psychologicznej oraz pedagogicznej w szkołach		
	2.8. Lokalna oferta kształcenia ustawicznego		
	2.9. Zapewnienie zróżnicowanej oferty edukacyjnej w szkołach		
3. Cel operacyjny – Podniesienie bezpieczeństwa w Gminie oraz jakości opieki zdrowotnej		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań

Kierunki działań	3.1. Wzmocnienie nadzoru policji	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa bezpieczeństwa w Gminie • zmniejszenie liczby zachorowań i zgonów z powodu problemów zdrowotnych dzięki wcześniejszemu wykryciu chorób w ramach badań profilaktycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przeprowadzonych kontroli policji (szt.), • liczba przeprowadzonych badań profilaktycznych (szt.)
	3.2. Wzmocnienie jednostek OSP poprzez ich wyposażenie w sprzęt, w tym do zapobiegania skutkom klęsk żywiołowych		
	3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego (nowe przejścia dla pieszych, lustra, oznakowanie)		
	3.4. Przeciwdziałanie uzależnieniom		
	3.5. Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług zdrowotnych		
	3.6. Bezpłatne badania i konsultacje dla mieszkańców		
	3.7. Współpracowanie z jednostkami z sektora prywatnego świadczącego usługi medyczne		
	3.8. Wsparcie działań na rzecz poprawy poczucia bezpieczeństwa mieszkańców		
	3.9. Organizacja kampanii informacyjnych dotyczących prowadzenia zdrowego trybu życia oraz zapobiegania chorobom cywilizacyjnym		
4. Cel operacyjny – Stworzenie przestrzeni atrakcyjnej dla mieszkańców		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
Kierunki działań	4.1. Pomoc dla osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa jakości życia i włączenie społeczne osób z niepełnosprawnością, 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zlikwidowanych barier architektonicznych (szt.) • liczba wybudowanych siłowni zewnętrznych i placów zabaw (szt.),
	4.2. Organizowanie przedsięwzięć na rzecz integracji społeczności lokalnej		
	4.3. Organizowanie przedsięwzięć na rzecz integracji międzypokoleniowej		

4.4. Wspieranie tworzenia placówek z opieką stacjonarną oraz usług opiekuńczych, sąsiedzkich, asystenckich i opieki wytchnieniowej	<ul style="list-style-type: none"> • podniesienie jakości życia poprzez zwiększoną aktywność rekreacyjną, • poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego wśród mieszkańców o charakterze kulturalnym, • zwiększanie poziomu wiedzy mieszkańców, rozwijanie pasji, zainteresowań, • zapewnienie swobodnego dostępu do dóbr, usług oraz możliwości udziału w życiu społecznym i publicznym osób o szczególnych potrzebach, • realizacja polityki krajowej nastawionej na wsparcie rodzin i osób starszych oraz niesamodzielnych 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba organizacji pozarządowych działających w obszarze sportu wspieranych przez Gminę (szt.), • liczba wydarzeń współorganizowanych z organizacjami (szt.)
4.5. Wspieranie osób samotnych, w szczególności starszych, niepełnosprawnych oraz samotnych rodziców		
4.6. Kompleksowa pomoc dla rodzin z małymi dziećmi		
4.7. Budowa nowych i modernizacja istniejących obiektów sportowych/rekreacyjnych i placów zabaw		
4.8. Zwiększenie nakładów finansowych dotyczących działalności kulturalnej w celu rozszerzenia oferty zajęć stałych, a także imprez plenerowych i okolicznościowych		
4.9. Poszerzenie oraz zróżnicowanie oferty kulturalnej dla mieszkańców i turystów		
4.10. Organizowanie imprez kulturalnych, wystaw, festynów itp.		

III. CEL STRATEGICZNY

Gmina Łodygowice Gminą przyjazną środowisku o nowoczesnej infrastrukturze

1. Cel operacyjny – Wysoka jakość środowiska		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
Kierunki działań	1.1. Wspieranie niskoemisyjnego transportu	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie atrakcyjności Jeziora Żywieckiego, • łagodzenie skutków zmian klimatycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zakupionych autobusów niskoemisyjnych (szt.) • liczba pojazdów zeroemisyjnych w posiadaniu Gminy (szt.)
	1.2. Wspieranie proekologicznych działań oraz inwestycji związanych ze zmianą klimatu		
	1.3. Działania mające na celu poprawę jakości środowiska (wód, powietrza, gleby, ekosystemów)		

	1.4. Rewitalizacja terenów nadbrzeżnych	<ul style="list-style-type: none"> poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, poprawa jakości terenów zielonych, rozwój elektromobilności, poprawa bezpieczeństwa oraz komfortu życia mieszkańców poprzez systematyczne usuwanie barszczu Sosnowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> udział oczyszczonej powierzchni Jeziora Żywieckiego (%), długość pasów zieleni izolacyjnej (km), udział powierzchni wolnej od barszczu Sosnowskiego (km²) tonaż ściągniętych wyrobów azbestowych z budynków (t)
	1.5. Rewitalizacja terenów zdewastowanych/zdegradowanych		
	1.6. Ochrona terenów wartościowych przyrodniczo i chronionych		
	1.7. Dofinansowanie usuwania wyrobów azbestowych		
	1.8. Systematyczna likwidacja barszczu Sosnowskiego		
2. Cel operacyjny – Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury technicznej		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
Kierunki działań	2.1. Modernizacja starej sieci wodociągowej	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie ilości odprowadzonych ścieków systemem kanalizacji sanitarnej, 	<ul style="list-style-type: none"> liczba mieszkańców przyłączonych do sieci kanalizacyjnej (os.), długość wybudowanej kanalizacji (km)
	2.2. Budowa zbiorników retencyjnych		
	2.3. Budowa oraz modernizacja ujęć i stacji uzdatniania wody		
	2.4. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej		
	2.5. Utrzymanie urządzeń melioracyjnych w dobrym stanie		
	2.6. Poprawa stanu infrastruktury komunalnej		
	2.7. Współpracowanie z Wodami Polskimi w zakresie budowy i modernizacji infrastruktury zabezpieczającej przed powodzią		
3. Cel operacyjny – Wspieranie efektywności energetycznej oraz pozyskiwanie energii pochodzącej z Odnawialnych Źródeł Energii (OZE)		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
Kierunki działań	3.1. Promocja OZE	<ul style="list-style-type: none"> poprawa efektywności energetycznej budynków, 	<ul style="list-style-type: none"> liczba dni z przekroczeniem dopuszczalnych poziomów
	3.2. Produkcja, dystrybucja i magazynowanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych		

	3.3. Wymiana starych opraw oświetleniowych na energooszczędne	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, a w szczególności pyłów PM2,5, PM10 oraz emisji CO₂, • zwiększenie liczby gospodarstw domowych wykorzystujących ekologiczne źródła ciepła, • ograniczenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery z tradycyjnych źródeł ciepła 	<ul style="list-style-type: none"> • benzo(α)pirenu i pyłu zawieszonego PM10 (dni) • liczba budynków użyteczności publicznej z przeprowadzoną termomodernizacją (szt.) • kwota udzielonych dotacji na wymianę pieców (zł) • liczba nowo powstałych instalacji OZE (szt.)
	3.4. Zastosowanie OZE w obiektach gminnych i do oświetlenia dróg		
	3.5. Wspieranie budownictwa pasywnego		
	3.6. Poprawa efektywności energetycznej budynków w Gminie		
	3.7. Zmniejszenie zużycia konwencjonalnej energii elektrycznej		
4. Cel operacyjny – Społeczność gminna posiadająca szerokie spektrum wiedzy w zakresie ekologii		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
Kierunki działań	4.1. Organizowanie kampanii informacyjnych dotyczących tematyki ochrony środowiska oraz ekologii	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców, • poprawa warunków życia oraz stanu zdrowia mieszkańców, • stała kontrola jakości powietrza atmosferycznego, wpływająca również na podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba przeprowadzonych wydarzeń proekologicznych w ciągu roku (szt.) • liczba zorganizowanych szkoleń (szt.)
	4.2. Organizowanie konkursów i imprez o tematyce proekologicznej		
	4.3. Działania edukacyjne, szkolenia, w tym utworzenie centrum edukacji ekologicznej		
	4.4. Propagowanie racjonalnego korzystania z zasobów środowiska		
	4.5. Wykorzystanie zasobów przyrodniczych Gminy na cele edukacyjne i rekreacyjne		
	4.6. Propagowanie ograniczenia ilości odpadów, w tym bioodpadów		
	4.7. Rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów, w tym zakup pojazdów na ten cel		
IV. CEL STRATEGICZNY			
Gmina Łodygowice Gminą niezawodnie i efektywnie kierowaną			
1. Cel operacyjny – Wysoka jakość infrastruktury drogowej		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań

Kierunki działań	1.1. Budowa nowych dróg gminnych, chodników, parkingów i mostów	<ul style="list-style-type: none"> • poprawa stopnia skomunikowania Gminy, • zmniejszenie natężenia ruchu drogowego na głównych ciągach komunikacyjnych, • ograniczenie hałasu mającego źródło w ruchu komunikacyjnym, • ograniczenie emisji spalin i innych szkodliwych dla zdrowia związków do powietrza, • poprawa spójności dróg 	<ul style="list-style-type: none"> • czas dojazdu do poszczególnych miejscowości (Katowice, Bielsko-Biała, Żywiec) (min), • długość rozbudowanych dróg (km), • długość wybudowanych chodników (km) • liczba wybudowanych punktów oświetleniowych (szt.), • długość oświetlonych odcinków dróg (m)
	1.2. Modernizacja istniejących dróg gminnych, chodników, parkingów i mostów		
	1.3. Budowa kanalizacji deszczowej oraz odwodnienie dróg		
	1.4. Budowa oraz modernizacja oświetlenia dróg i miejsc publicznych		
	1.5. Regulowanie stanu prawnego działek drogowych, a także nabywanie nowych terenów pod budowę dróg		
	1.6. Współdziałanie z zarządcami dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych we wspólnej realizacji zadań		
2. Cel operacyjny – Wysoki poziom innowacyjności		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
Kierunki działań	2.1. Rozbudowa sieci szerokopasmowej	<ul style="list-style-type: none"> • unowocześnienie Gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • długość powstałej sieci światłowodowej (km)
	2.2. Wykorzystywanie nowoczesnych technologii w administracji i oświacie		
	2.3. Działania na rzecz poprawy jakości komunikacji z mieszkańcami		
	2.4. Rozwój e-usług publicznych		
	2.5. Digitalizacja zasobów kultury		
	2.6. Tworzenie warunków do budowy oraz rozbudowy sieci informatycznych		
	2.7. Budowa systemu monitoringu wizyjnego na terenie Gminy		
	2.8. Podniesienie jakości usług społecznych		
	2.9. Wspieranie rozwoju elektromobilności		

3. Cel operacyjny – Kooperacja z podmiotami wewnętrznymi i zewnętrznymi		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
Kierunki działań	3.1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i stowarzyszeniami	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie wspólnych inwestycji komunalnych, • budowa infrastruktury turystycznej, 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba podjętych działań w ramach współpracy metropolitalnej (szt.)
	3.2. Wspieranie organizacji pozarządowych, stowarzyszeń oraz fundacji		
	3.3. Współpraca z gminami partnerskimi w kraju		
	3.4. Współpraca z podmiotami zagranicznymi w ramach Euroregionu Beskidy		
	3.5. Nawiązanie współpracy z nowymi partnerami w kraju i za granicą		
	3.6. Współpraca z PKP dotycząca remontów oraz zagospodarowywania dworców i peronów		
4. Cel operacyjny – Wysoki poziom ładu przestrzennego		Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki osiągnięcia działań
Kierunki działań	4.1. Zagospodarowanie terenów nad brzegami rzek i potoków oraz wału i plaży nad jeziorem żywieckim na cele rekreacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • zapobieganie negatywnym skutkom suburbanizacji, • rozwój zabudowy mieszkaniowej z zachowaniem ładu przestrzennego, • przeciwdziałanie fragmentacji środowiska przyrodniczego, ochrona krajobrazu i racjonalne korzystanie z zasobów środowiska, • poprawa jakości przestrzeni i ochrona ładu przestrzennego w Gminie 	<ul style="list-style-type: none"> • stopień zaktualizowania Studium (%) • powierzchnia terenów inwestycyjnych i mieszkaniowych wyznaczonych w MPZP (km²), • stopień pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego powierzchni Gminy (%), • liczba podjętych inicjatyw w ramach współpracy metropolitalnej dotyczącej zagospodarowania przestrzennego (szt.),
	4.2. Zagospodarowanie terenów przy szkołach		
	4.3. Rewitalizacja terenów zdegradowanych		
	4.4. Ochrona dziedzictwa kulturowego i historycznego		
	4.5. Utrzymywanie infrastruktury kultury w dobrym stanie technicznym		
	4.6. Poprawa stanu technicznego budynków użyteczności publicznej		
	4.7. Budowa przystani wodnej, pomostu widokowego, platform widokowych, tężni itp.		

	4.8. Modernizacja i budowa obiektów sportowych, rekreacyjnych, wypoczynkowych, w tym placów zabaw, siłowni zew., miejsc aktywności ruchowej, skateparków, pumtrucków		<ul style="list-style-type: none"> • liczba podjętych działań w ramach rewitalizacji terenów wiejskich (szt.)
	4.9. System informacji turystycznej i oznakowania Gminy		

Źródło: opracowanie własne

17. USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łodygowice zostało przyjęte przez Radę Gminy Łodygowice Uchwałą Nr XXV/288/2013 z dnia 25 czerwca 2013 r. i jest dokumentem aktualnym. Dodatkowo projektowana jest zmiana do Studium wprowadzająca zmiany obejmujące potrzebę powiększenia terenu cmentarzy ze względu na niewystarczającą powierzchnię grzebalną oraz poszerzenie terenu cmentarza w sołectwie Łodygowice przy ulicy Księdza Marszałka oraz przy ul. Ks. A. Wąchala.

Obszar gminy Łodygowice jest pokryty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Podjęcie niniejszej zmiany Studium będzie stanowić podstawę do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy w granicy opracowania zmiany studium.

Podstawą rozwoju przestrzennego Gminy będzie istniejący układ komunikacyjny, wiążący wszystkie jednostki osadnicze, którego podstawę tworzy ulica Żywiecka przebiegająca przez środkową część Gminy oraz rozbudowa systemu komunikacyjnego, ułatwiająca w szczególności przemieszczanie się pomiędzy wschodnią, a zachodnią częścią Gminy oraz sprawną obsługą wszystkich terenów przeznaczonych pod zabudowę. Ośrodkiem dominującym w strukturze przestrzennej Gminy pozostaje sołectwo Łodygowice jako główny ośrodek usługowy oraz administracyjny, a pozostałe jednostki stanowić będą funkcję uzupełniającą.

Przeprowadzona ekspertyza pozwoliła na wyszczególnienie terenów przeznaczonych pod zabudowę. Rozwój przestrzenny Gminy odbywać się będzie poprzez lokalizację tejże zabudowy w granicach obszarów, które posiadają zwartą strukturę funkcjonalno-przestrzenną, tj. w granicach poszczególnych jednostek osadniczych oraz na obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę. Nowe tereny zabudowy mieszkaniowej powinny mieć na uwadze tereny zieleni oraz dostępność do usług. W pobliżu terenów leśnych i rolniczych, a przede wszystkim w sąsiedztwie terenów objętych ochroną, intensywność zabudowy została znacznie zmniejszona.

Dodatkowo kształtowanie oraz prowadzenie polityki przestrzennej w Gminie wiąże się m.in. z działaniami takimi jak:

- dążenie do wykorzystania OZE (odnawialnych źródeł energii) oraz gazu ziemnego jako podstawowego paliwa do zasilania urządzeń wytwarzających energię cieplną,
- racjonalne wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczo-kulturowego i krajobrazu dla rozwoju turystyki oraz rekreacji,
- konieczność rozwoju, uzupełnienia infrastruktury drogowej oraz sieci infrastruktury technicznej co jest wynikiem rozwoju nowej zabudowy,
- planowanie infrastruktury usług publicznych, a także przestrzeni publicznych, które spełniają wymogi dostępności dla osób niepełnosprawnych.

18. SPÓJNOŚĆ KIERUNKÓW ROZWOJU GMINY Z KIERUNKAMI WYNIKAJĄCYMI ZE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WRAZ Z ZAKRESEM PLANOWANYCH DZIAŁAŃ

Określone w dokumencie cele strategiczne oraz operacyjne są wynikową zidentyfikowanych problemów mieszkańców na obszarze Gminy Łodygowice, jak również wykazują spójność

z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu o randze krajowej oraz wojewódzkiej. W związku z tym, wyznaczone cele oraz zadania, które będą wspomagały ich realizację wpływają pozytywnie na efektywność oraz skuteczność w realizacji Strategii.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” stanowi wynik szczegółowych prac analitycznych oraz procesu konsultacji społecznych, przeprowadzonych w latach 2018-2020. „*Śląskie 2030*” odpowiada również na wyzwania demograficzne stojące przed województwem śląskim. Związane są one w głównej mierze ze starzeniem się społeczności regionu oraz malejącą liczbą mieszkańców co jest wynikiem ujemnego przyrostu naturalnego oraz procesów migracyjnych. *Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego* wpisuje się również w krajową politykę rozwoju określoną w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą 2030 roku) oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030. Odpowiada także na wyzwania polityki europejskiej, które wyrażone zostały w Europejskim Zielonym Ładzie oraz założeniach do Polityki Spójności na lata 2021-2027.

W Strategii tej wyznaczone zostały następujące cele strategiczne:

Cel strategiczny A – Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarcze

Cel strategiczny B – Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca

Cel strategiczny C – Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni

Cel strategiczny D – Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym

Poniższa tabela przedstawia spójność celów strategicznych oraz operacyjnych, które wyznaczone zostały w Strategii rozwoju Gminy Łodygowice do roku 2030 ze *Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”*.

Tabela 18.1 Zbieżność Strategii rozwoju Gminy Łodygowice do 2030 roku ze *Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”*

Cele	
Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”	Strategia rozwoju Gminy Łodygowice do 2030 roku
Cel strategiczny A – Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej gospodarki	I Cel strategiczny – Gmina Łodygowice Gminą z nowoczesną gospodarką, w oparciu o przedsiębiorczość mieszkańców
Cel operacyjny A.1. – Konkurencyjna gospodarka Cel operacyjny A.2. – Innowacyjna gospodarka Cel operacyjny A.3. – Silna lokalna przedsiębiorczość	1 Cel operacyjny – Poprawa sytuacji na rynku pracy 2 Cel operacyjny – Aktywizacja rozwoju usług bazujących na głównych zasobach Gminy 3 Cel operacyjny – Stworzenie zachęcających do inwestowania warunków oraz prowadzenia własnych działalności i podwyższenie konkurencyjności przedsiębiorstw 4 Cel operacyjny – Rozwinięta branża turystyczna
Cel strategiczny B – Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca	II Cel strategiczny – Gmina Łodygowice Gminą dbającą o dobrobyt swoich mieszkańców
Cel operacyjny B.1. – Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych Cel operacyjny B.2. – Aktywny mieszkaniec Cel operacyjny B.3. – Atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauki	1 Cel operacyjny – Aktywizacja przestrzeni Gminy dla potrzeb dzieci i młodzieży 2 Cel operacyjny – Poprawa jakości edukacji dzieci i młodzieży 3 Cel operacyjny – Podniesienie bezpieczeństwa w Gminie oraz jakości opieki zdrowotnej 4 Cel operacyjny – Stworzenie przestrzeni atrakcyjnej dla mieszkańców
Cel strategiczny C – Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni	III Cel strategiczny – Gmina Łodygowice Gminą przyjazną środowisku o nowoczesnej infrastrukturze
Cel operacyjny C.1. – Wysoka jakość środowiska i przestrzeni Cel operacyjny C.2. – Efektywna infrastruktura Cel operacyjny C.3. – Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu	1 Cel operacyjny – Wysoka jakość powietrza 2 Cel operacyjny – Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury technicznej 3 Cel operacyjny – Wspieranie efektywności energetycznej oraz pozyskiwanie energii pochodzącej z Odnawialnych Źródeł Energii (OZE) 4 Cel operacyjny – Społeczność gminna posiadająca szerokie spektrum wiedzy w zakresie ekologii

Cele	
Cel strategiczny D – Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym	IV Cel strategiczny – Gmina Łodygowice Gminą niezawodnie i efektywnie kierowaną
Cel operacyjny D.1. – Zrównoważony rozwój terytorialny Cel operacyjny D.2. – Aktywna współpraca z otoczeniem i kreowanie silnej marki regionu Cel operacyjny D.3. – Nowoczesna administracja publiczna	1 Cel operacyjny – Wysoka jakość infrastruktury drogowej 2 Cel operacyjny – Racjonalne planowanie polityki przestrzennej w Gminie 3 Cel operacyjny – Niezwodny transport publiczny o wysokiej jakości usług komunikacyjnych 4 Cel operacyjny – Wysoki poziom ładu przestrzennego

Źródło: opracowanie własne

18.1. Obszary Strategicznej Interwencji

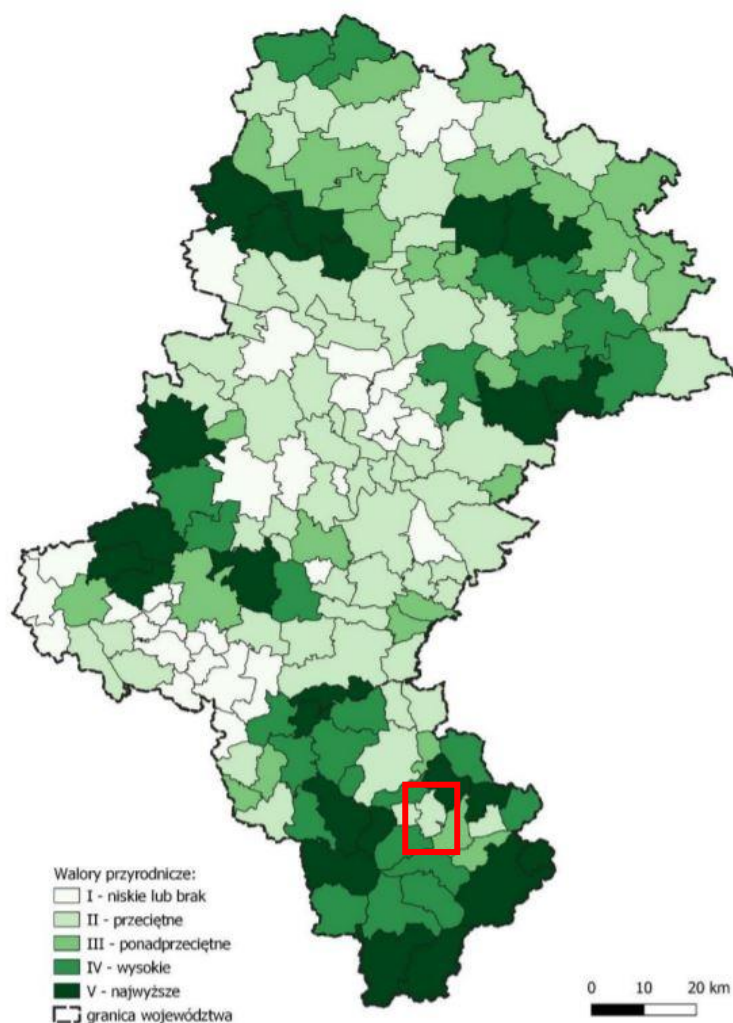
W *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030* zostały wyznaczone Obszary Strategicznej Interwencji (OSI), które wspierane będą z poziomu kraju oraz regionu za pomocą specjalnie dedykowanych instrumentów, tj.: miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze i obszary zagrożone trwałą marginalizacją oraz OSI wymagające ukierunkowanego wsparcia z poziomu kraju, tj. wschodnia Polska i Śląsk (Program Polska Wschodnia+, Program dla Śląska). OSI wyznaczone w KSRR 2030 istotne dla województwa śląskiego to:

- Śląsk,
- miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, (miasta powiększające dystans rozwojowy),
- obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

Zgodnie z niniejszą Strategią, ostatecznie zostało zidentyfikowanych 5 OSI w ujęciu tematycznym przyporządkowanych do dwóch grup, tj.:

- OSI konkurencyjne
 - obszary cenne przyrodniczo
 - ośrodki wzrostu
- OSI problemowe
 - gminy tracące funkcje społeczno-gospodarcze
 - gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza
 - gminy w transformacji górniczej.

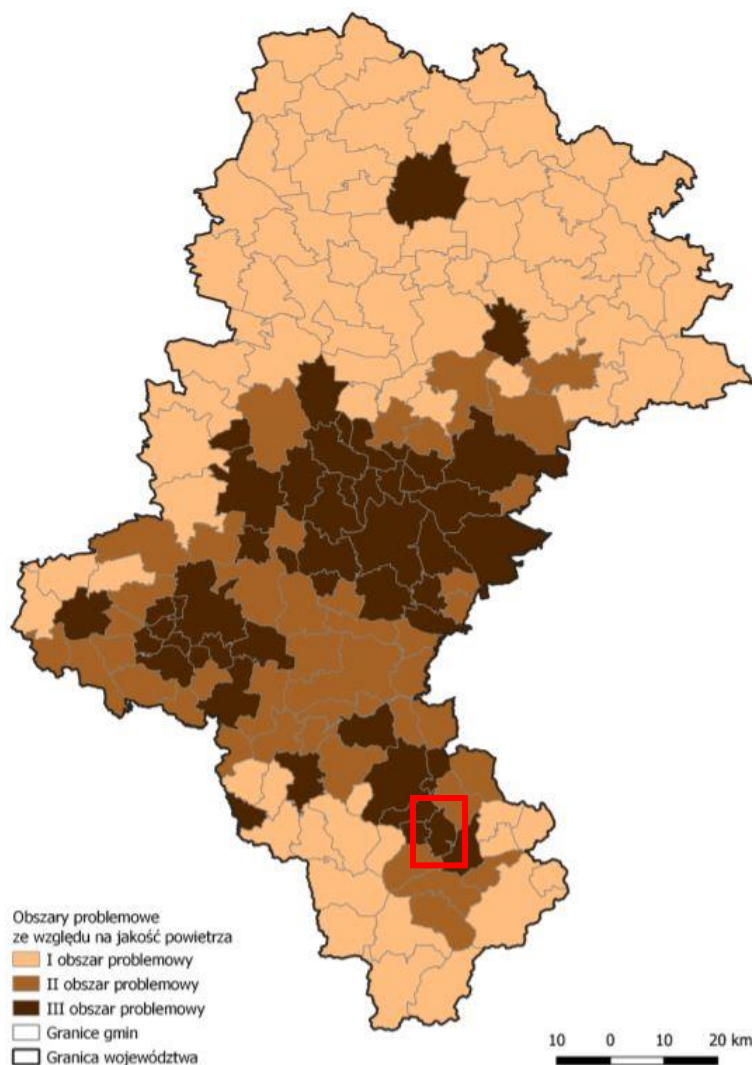
Rysunek 18.1.1 OSI - obszary cenne przyrodniczo

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”

Gmina Łodygowice została przyporządkowana do klasy II – przeciętne walory przyrodnicze. Obszar ten został wyznaczony w oparciu o udział scalonej powierzchni cennej przyrodniczo w powierzchni całej gminy.

Rysunek 18.1.2 OSI - gminy z problemami środowiskowymi w zakresie jakości powietrza

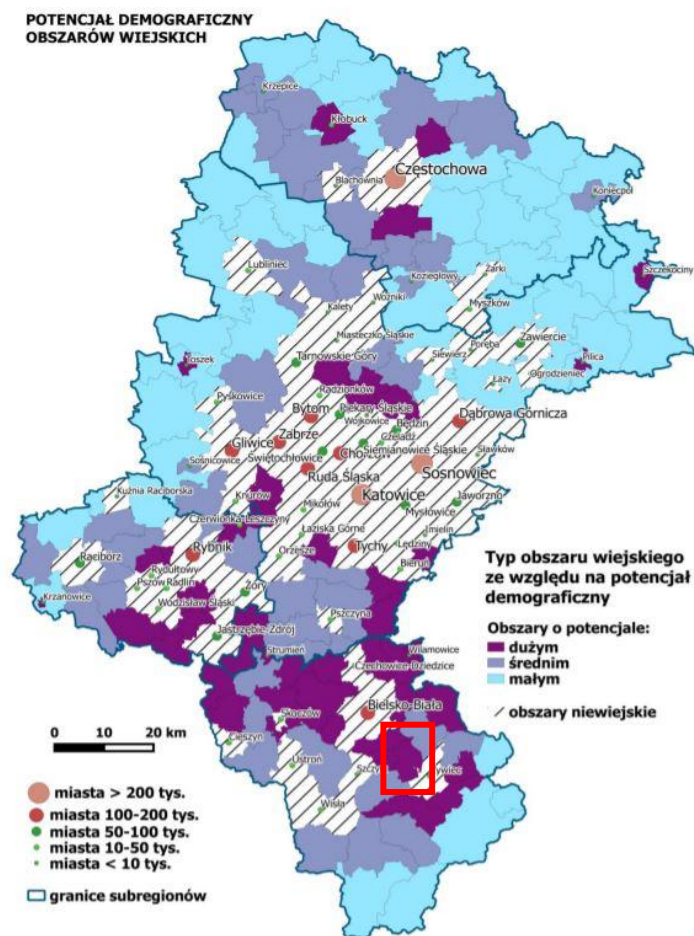
Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”

Gmina Łodygowice została przyporządkowana do III obszaru problemowego (tereny, na których wystąpiło przekroczenie średniorocznych norm powietrza dla wszystkich wskaźników tj. pyłów zawieszonych PM_{2,5}, PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu).

Obszary wiejskie obejmują tereny wiejskie położone w gminach wiejskich (Gmina Łodygowice) oraz miejsko-wiejskich województwa śląskiego. Duża powierzchnia użytków rolnych oraz znaczna liczba ludności utrzymującej się z pracy w rolnictwie to główne elementy, jakie wyróżniają te obszary. Rozwój tych terenów opiera się także w dużym stopniu na agroturystyce, turystyce, rybactwie oraz pozarolniczych usługach dla społeczności lokalnej i turystów. Szczegółowa polityka wobec obszarów wiejskich i ich delimitacji zawarta została w *Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030*.

Poniższy rysunek przedstawia potencjał obszarów wiejskich województwa śląskiego wraz z zaznaczoną Gminą Łodygowice.

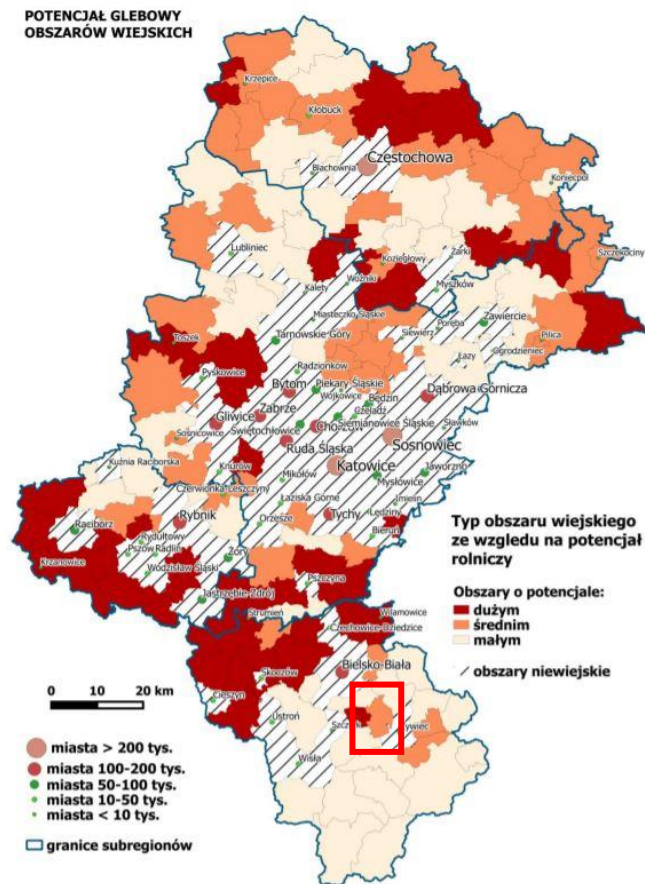
Rysunek 18.1.3 Potencjał demograficzny obszarów wiejskich

Źródło: Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030

Gmina Łodygowice została oznaczona jako obszar o dużym potencjale. Według *Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030*, typy obszarów wiejskich ze względu na potencjał demograficzny wyznaczone na podstawie danych statystycznych dotyczących liczby ludności w gminach, pozyskanych z Banku Danych Lokalnych GUS. Uzyskano dzięki temu informację na temat charakteru obszarów wiejskich pod względem liczby mieszkańców, która je zamieszkuje.

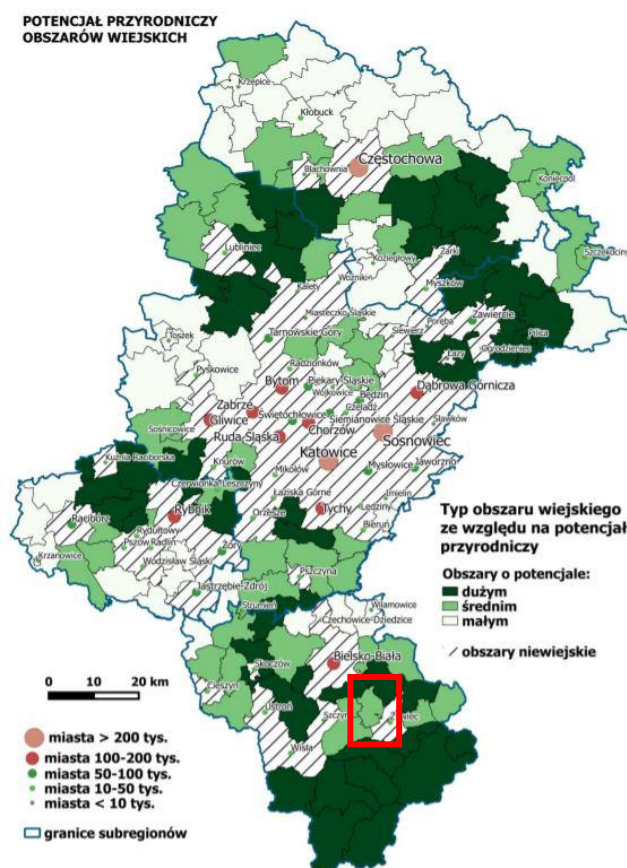
Rysunek 18.1.4 Potencjał glebowy obszarów wiejskich

Źródło: Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030

Gmina Łodygowice została oznaczona jako obszar o średnim potencjale. Według *Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030*, typy obszarów wiejskich ze względu na potencjał glebowy wyznaczono na podstawie ogólnego wskaźnika jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, który opracowany został przez Instytut Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach w 2003 r. na potrzeby Opracowania Ekofizjograficznego do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego. Uzyskano dzięki temu informację na temat charakteru obszarów wiejskich pod względem przydatności pokrywy glebowej do uprawy roślin.

Rysunek 18.1.5 Potencjał przyrodniczy obszarów wiejskich

Źródło: Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030

Gmina Łodygowice została oznaczona jako obszar o średnim potencjale. Według *Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030*, typy obszarów wiejskich ze względu na potencjał przyrodniczy wyznaczono na podstawie danych dotyczących form ochrony przyrody i danych dotyczących ostoi przyrody, pozyskanych z Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska. Uzyskano dzięki temu informację na temat charakteru obszarów wiejskiego pod względem ich wartości przyrodniczej.

W oparciu o pozyskane dane, a także przeprowadzoną analizę stwierdzono, iż największa kumulacja problemów i negatywnych zjawisk, które są najistotniejsze z punktu widzenia mieszkańców, występują w miejscowości Łodygowice. Zgodnie z danymi pochodzącymi z Urzędu Gminy, sołectwo Łodygowice w 2020 roku zamieszkiwało 7 527 mieszkańców, a jego powierzchnia obejmowała 1 876,45 ha. Obszar ten charakteryzuje się funkcjonalnością pod kątem: administracyjnym, mieszkaniowym, edukacyjnym, handlowym i usługowym, a także rekreacyjnym oraz przyrodniczym. Znajduje się tu również siedziba Gminy Łodygowice.

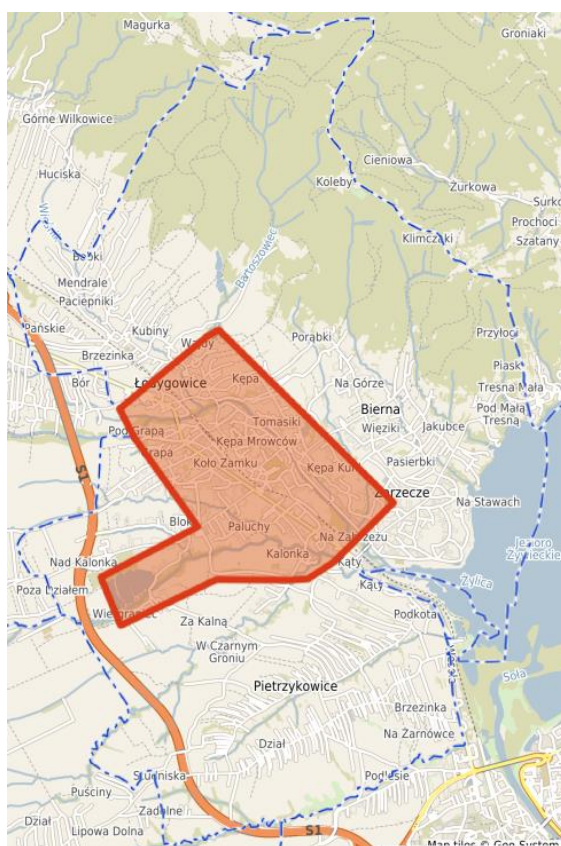
Rozproszona zabudowa Łodygowic skupia się wzdłuż pasa wyznaczonego przez ulicę Żywiecką, linię kolejową, a także ulicę Piłsudskiego i ulicę Piastowską. W granicach tego obszaru znajdują się: Urząd Gminy, obiekty zabytkowe, szkoły, przedszkola, komisariat Policji, Ochotnicza Straż Pożarna, Gminny Ośrodek Kultury i biblioteka gminna oraz infrastruktura sportowa.

Natężenie zjawisk kryzysowych na tym terenie, które dotyczą problemów społecznych, w głównej mierze związane są z ubóstwem, bezrobociem oraz przestępczością. Na obszarze tym zamieszkuje także

najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo. W przypadku bezpieczeństwa publicznego, na obszarze sołectwa Łodygowice odnotowano największą ilość interwencji, przestępstw oraz wypadków drogowych w stosunku do całej Gminy.

Na poniższym rysunku przedstawiony został Obszar Strategicznej Interwencji. Wyznaczony on został na podstawie przeprowadzonej w Gminie ankietyzacji, która wskazała duże nasilenie negatywnych zjawisk pod kątem społecznym jak i wizualnym miejsca takie jak: okolice zamku w Łodygowicach i dworców PKP, budynki po garbarni, budynek starej poczty w Łodygowicach, Dom Handlowy „Elegant”, Dom Strażaka, okolice dawnego WOPR-u, a także tereny nad rzekami Żylica oraz Wieśnik i Jeziora Żywieckiego (tereny, które porasta inwazyjny Barszcz Sosnowskiego). Powszechnym problemem są także pojawiające się dzikie wysypiska śmieci, zły stan (lub brak) dróg i chodników, brak oświetlenia oraz niewystarczająca ilość infrastruktury turystycznej, a także rekreacyjnej.

Rysunek 18.1.6 Wyznaczony Obszar Strategicznej Interwencji w Gminie Łodygowice

Źródło: uglodygowice.bip.org.pl

Niniejsza *Strategia* obejmuje działania, które będą pozwalały na rozwój tegoż terenu pod kątem społecznym, gospodarczym oraz przestrzennym:

- społecznym, m.in. poprzez organizowanie różnego rodzaju zajęć pozalekcyjnych oraz dodatkowych dla dzieci i młodzieży czy imprez i festynów dla każdej grupy wiekowej,
- gospodarczym, m.in. poprzez aktywizację zawodową osób bezrobotnych oraz organizację staży, prac społecznie użytecznych i prac interwencyjnych dla osób najuboższych,
- przestrzennym, m.in. poprzez zagospodarowanie terenów nad brzegami rzek, potoków i wału oraz plaży nad Jeziorem Żywieckim na cele rekreacyjne, a także systematyczne odnawianie budynków użyteczności publicznej.

Zawarte w *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”* cele oraz kierunki działań w zakresie przedsięwzięć oraz terytorialnego wymiaru interwencji zakładają szerokie spektrum zadań, które mają na celu wielopłaszczyznowy rozwój. Zakładają one m.in.:

- usprawnienie procesów zagospodarowywania terenów przemysłowych na cele gospodarcze, społeczne i środowiskowe,
- podniesienie poziomu innowacyjności gospodarki regionu,
- podniesienie atrakcyjności turystycznej województwa, która oparta będzie na lokalnych potencjałach,
- poprawę kondycji zdrowotnej mieszkańców regionu,
- wzmocnienie sektora kultury oraz wzrost uczestnictwa mieszkańców w wydarzeniach oraz imprezach kulturalnych,
- ograniczenie negatywnych skutków występowania niekorzystnych tendencji demograficznych,
- wzrost poziomu kompetencji i wykształcenia mieszkańców,
- zwiększenie społecznej świadomości i tożsamości lokalnej,
- podniesienie atrakcyjności Parku Śląskiego,
- podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę jakości środowiska, w tym przede wszystkim powietrza,
- poprawę jakości środowiska poprzez zachowanie terenów cennych przyrodniczo oraz wzmocnienie odporności miast na zmiany klimatyczne,
- poprawę dostępności i spójności komunikacyjnej regionu,
- poprawę bezpieczeństwa mieszkańców województwa w sytuacjach kryzysowych.

W niniejszej *Strategii* wyszczególniony został Obszar Strategicznej Interwencji, który swoim zasięgiem w głównej mierze obejmuje dwie strefy: strefę I – zabudowa usługowa i mieszkaniowa oraz strefę III – zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa. Dokładny opis poszczególnych stref przedstawiony został w kolejnym rozdziale, natomiast w poniższej tabeli przedstawione zostały zbieżne ze *Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”* kierunki działań dotyczące tegoż obszaru.

Tabela 18.1.1 Zbieżność zapisów Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2030" z zadaniami dla OSI w Gminie Łodygowice

OSI – Gmina Łodygowice	Zbieżność ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”	OSI – Gmina Łodygowice	Zbieżność ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”
Strefa I		Strefa III	
Zadania	Nazwa	Zadania	Nazwa
Porządkowanie i uzupełnianie struktury przestrzennej	<p><i>Reindustrialne Śląskie:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie stanu i potencjału terenów przemysłowych i przemysłowych. 2. Zarządzanie i koordynacja działań związanych z przekształcaniem terenów przemysłowych i nadaniem im nowych funkcji 	Podnoszenie jakości życia oraz zamieszkania	<p><i>Niskoemisyjne Śląskie:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie kompleksowej termomodernizacji oraz budownictwa energooszczędnego i pasywnego. 2. Rozwój OZE, w tym wsparcie prosumentów i klastrów energii. 3. Rozwój transportu przyjaznego środowisku w szczególności zbiorowego. 4. Wpieranie i promowanie podłączania indywidualnych gospodarstw domowych do zbiorowego systemu zaopatrywania w energię, gaz i ciepło.

OSI – Gmina Lodygowice	Zbieżność ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”	OSI – Gmina Lodygowice	Zbieżność ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”
Strefa I		Strefa III	
Zadania	Nazwa	Zadania	Nazwa
Podnoszenie jakości życia mieszkańców Gminy poprzez zapewnienie dostępu do usług	<p><i>Zdrowe Śląskie:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie kompleksowości i wysokiej jakości świadczeń medycznych w regionie, w tym poprawa jakości infrastruktury oraz wyposażenia placówek medycznych. 2. Sieciowanie współpracy podmiotów leczniczych działających w regionie oraz wsparcie dla rozwoju nowoczesnych metod zarządzania w jednostkach 3. Wzrost zasobów i rozwój kompetencji kadr medycznych w szczególności w obszarach deficytowych 	Utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej oraz form zabudowy	<p><i>Kulturalne Śląskie:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inwestycje w zakresie modernizacji i rozwoju regionalnej i ponadlokalnej infrastruktury kultury. 2. Kreowanie markowych produktów i wydarzeń kultury. 3. Wsparcie regionalnych środowisk twórczych. 4. Wsparcie edukacji regionalnej, z uwzględnieniem różnorodności kulturowej województwa.
Rozwój gospodarczy poprzez wzmacnianie jego potencjału, a w tym wzmacnianie już istniejących funkcji usługowych	<p><i>Witalne Śląskie:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój modeli pracy sprzyjających utrzymaniu aktywności zawodowej mieszkańców, w tym elastycznej organizacji czasu pracy. 2. Kreowanie wysokopłatnych miejsc pracy w sektorach wzrostowych. 3. Aktywizacja i integracja seniorów m.in poprzez wolontariat, grupy sąsiedzkie, samopomocowe, kluby seniora, UTW, koła gospodyń wiejskich, grupy parafialne czy „banki czasu”. 	Zapewnienie wysokiego poziomu pod kątem komunikacyjnym – poprzez układ dróg publicznych itp.	<p><i>Mobilne Śląskie:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrożenie spójnego i efektywnego systemu transportu zbiorowego w układzie regionalnym i subregionalnym (zapewnienie spójności z Metropolią i układami subregionalnymi oraz spójności Aglomeracji i bezpośredniego otoczenia Aglomeracji) 2. Wsparcie tworzenia i rozwój regionalnych centrów przeładunkowych.
Zwiększenie powierzchni oraz dostępności terenów zielonych	<p><i>Eko Śląskie:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie i ochrona terenów przyrodniczo cennych, w tym zasobów leśnych. 2. Rozwój turystyki przyrodniczej, w tym powstanie Szlaku Przyrody. 3. Kształtowanie przestrzeni uwzględniające adaptację do zmian klimatu oraz ochronę przed emisją hałasu do środowiska. 4. Kształtowanie świadomości ekologicznej, w tym wsparcie działań na rzecz edukacji ekologicznej. 5. Kształtowanie zielonego wizerunku regionu. 6. Przywrócenie przyrodniczych funkcji terenom zdegradowanym, w tym zalesienia 	Poprawa dostępności infrastruktury społecznej (plac zabaw, skwery itp.)	<p><i>Spoleczne zaangażowane Śląskie:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wzmacnianie życiowej zaradności i postaw proaktywnych wśród mieszkańców. 2. Wsparcie działań promujących włączenie społeczne środowisk i grup marginalizowanych. 3. Wsparcie dla innowacyjnych inicjatyw społecznych. 4. Promocja, wsparcie i rozwój organizacji pozarządowych 5. Promowanie przedsiębiorstw zaangażowanych społecznie.
Zagwarantowanie dobrej dostępności komunikacyjnej (rowerowa, samochodowa, komunikacja zbiorowa i piesza)	<p><i>Mobilne Śląskie:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Włączenie transportu rowerowego do sieci transportowej w tym tworzenie bezpiecznych połączeń pomiędzy miejscowościami regionu. 2. Promowanie zrównoważonej mobilności wśród mieszkańców województwa. 		

OSI – Gmina Łodygowice Strefa I Zadania	Zbieżność ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” Nazwa	OSI – Gmina Łodygowice Strefa III Zadania	Zbieżność ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” Nazwa
Zachowanie oraz tworzenie terenów zieleni, a także obszarów rekreacyjno-wypoczynkowych, sportowych i turystycznych	<i>Turystyczne Śląskie:</i> 1. Tworzenie i rozwój atrakcyjnej oferty turystycznej: Beskidów, Śląska Cieszyńskiego, Jury Krakowsko-Częstochowskiej, Krainy Górnej Odry. 2. Popularyzacja i dalszy rozwój marki Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego i Szlaku Orlich Gniazd		

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”

Dokument ten opiera się nie tylko na danych statystycznych, ale także na analizie społecznej, gospodarczej i środowiskowej. Wyznaczone cele oraz kierunki działań mają więc na celu wspieranie procesu rozwoju Gminy Łodygowice, natomiast wyznaczenie Obszaru Strategicznej Interwencji na jej terenie było ważnym elementem pod kątem zdiagnozowania źródła danego problemu. W poniższej tabeli przedstawione zostały cele strategiczne zawarte w *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”* dla poszczególnych OSI oraz zbieżne cele ujęte w *Strategii rozwoju Gminy Łodygowice do 2030 roku*.

Tabela 18.1.2 Zbieżność zapisów Strategii rozwoju Gminy Łodygowice do 2030 roku z celami strategicznymi dla poszczególnych OSI wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2030".

Cele	
Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”	Strategia rozwoju Gminy Łodygowice do 2030 roku
OSI – OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO	I Cel strategiczny – Gmina Łodygowice Gminą z nowoczesną gospodarką, w oparciu o przedsiębiorczość mieszkańców
Cel strategiczny A Cel strategiczny B Cel strategiczny D	1 Cel operacyjny – Poprawa sytuacji na rynku pracy 2 Cel operacyjny – Aktywizacja rozwoju usług bazujących na głównych zasobach Gminy 3 Cel operacyjny – Stworzenie zachęcających do inwestowania warunków oraz prowadzenia własnych działalności i podwyższenie konkurencyjności przedsiębiorstw 4 Cel operacyjny – Rozwinięta branża turystyczna
OSI – OŚRODKI WZROSTU	
Cel strategiczny A Cel strategiczny B Cel strategiczny D	
OSI – GMINY TRACĄCE FUNKCJE SPOŁECZNO-GOSPODARCZE	II Cel strategiczny – Gmina Łodygowice Gminą dbającą o dobrobyt swoich mieszkańców
Cel strategiczny A	
OSI – GMINY TRACĄCE FUNKCJE SPOŁECZNO-GOSPODARCZE	1 Cel operacyjny – Aktywizacja przestrzeni Gminy dla potrzeb dzieci i młodzieży 2 Cel operacyjny – Poprawa jakości edukacji dzieci i młodzieży 3 Cel operacyjny – Podniesienie bezpieczeństwa w Gminie oraz jakości opieki zdrowotnej 4 Cel operacyjny – Stworzenie przestrzeni atrakcyjnej dla mieszkańców
Cel strategiczny B	
OSI – GMINY Z PROBLEMAMI ŚRODOWISKOWYMI W ZAKRESIE JAKOŚCI POWIETRZA	
Cel strategiczny A Cel strategiczny B	III Cel strategiczny – Gmina Łodygowice Gminą przyjazną środowisku o nowoczesnej infrastrukturze
OSI – OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO	
Cel strategiczny C	
OSI – OŚRODKI WZROSTU	
Cel strategiczny C	1 Cel operacyjny – Wysoka jakość powietrza 2 Cel operacyjny – Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury technicznej 3 Cel operacyjny – Wspieranie efektywności energetycznej oraz pozyskiwanie energii pochodzącej z Odnawialnych Źródeł Energii (OZE) 4 Cel operacyjny – Społeczność gminna posiadająca szerokie spektrum wiedzy w zakresie ekologii
OSI – GMINY Z PROBLEMAMI ŚRODOWISKOWYMI W ZAKRESIE JAKOŚCI POWIETRZA	

Cel strategiczny C	
OSI – GMINY TRACĄCE FUNKCJE SPOŁECZNO-GOSPODARCZE	IV Cel strategiczny – Gmina Łodygowice Gminą niezawodnie i efektywnie kierowaną
Cel strategiczny C	1 Cel operacyjny – Wysoka jakość infrastruktury drogowej 2 Cel operacyjny – Racjonalne planowanie polityki przestrzennej w Gminie 3 Cel operacyjny – Niezwodny transport publiczny o wysokiej jakości usług komunikacyjnych 4 Cel operacyjny – Wysoki poziom ładu przestrzennego
Cel strategiczny D	
OSI – GMINY Z PROBLEMAMI ŚRODOWISKOWYMI W ZAKRESIE JAKOŚCI POWIETRZA	
Cel strategiczny D	

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”

18.1.1. Zarządzanie ryzykiem powodziowym

Zgodnie z art. 166 ust.1 pkt 1 ustawy Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 (Dz. U. 2017 poz. 1566 z późn. zm.), aby zapewnić ochronę ludności oraz mienia przed powodzią, zapisy strategii rozwoju gminy powinny uwzględniać tzw. obszary szczególnego zagrożenia powodzią, przez które według art. 16 pkt 34 ww. ustawy rozumie się:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- c) obszary między linią brzegu, a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w których wbudowany wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
- d) pas techniczny.

Zgodnie z art. 169 ustawy Prawo wodne, dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego sporządza się mapy zagrożenia powodziowego. Mapy te przedstawiają m.in. obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Na terenie Gminy Łodygowice występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią od cieków Żylica, Kalonka, Kalna oraz Bartoszowiec. Na tych terenach prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi ono raz na 100 lat (Q1%). Występują także obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%), a także obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q0,2%). Wzdłuż brzegów ww. potoków występują obszary o szczególnym zagrożeniu powodzią. Nie naruszają one ustaleń związanych z planem zarządzania ryzykiem powodziowym, nie stanowią zagrożenia dla ochrony ludzi oraz nie utrudniają w żaden sposób zarządzania ryzykiem powodziowym. Szczegóły przedstawia poniższy rysunek.

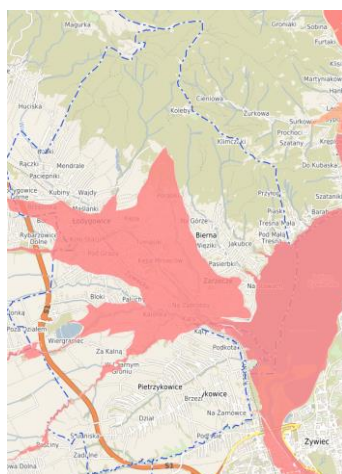
Rysunek 18.1.7 Obszary o szczególnym zagrożeniu powodzią

Źródło: <https://wody.isok.gov.pl>

Kolejnym ważnym dokumentem dotyczącym problematyki powodziowej jest Wstępna ocena ryzyka powodziowego (WORP), która jest pierwszym z czterech dokumentów planistycznych wymaganych Dyrektywą 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dyrektywa Powodziowa). Jej celem jest wyznaczenie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, czyli obszarów, na których istnieje znaczące ryzyko powodziowe lub na których wystąpienie dużego ryzyka jest prawdopodobne. Poniżej mapa ze wstępną oceną ryzyka powodziowego na terenie Gminy Łodygowice.

Rysunek 18.1.8 Wstępna ocena ryzyka powodziowego

Źródło: lodygowice.e-mapa.net

Nadrzędnym celem zarządzania ryzykiem powodziowym jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia oraz zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego, a także

działalności gospodarczej. W Dokumencie *Projekt: Przegląd i aktualizacja planów zarządzania ryzykiem powodziowym* wyznaczone zostały 3 cele główne, które wspierane będą przez 11 celów szczegółowych odnoszących się do zagrożenia od strony rzek:

1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego
 - 1.1. Zapewnienie warunków ograniczających możliwość występowania powodzi;
 - 1.2. Zapewnienie racjonalnego gospodarowania obszarami zagrożenia powodziowego;
2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego
 - 2.1. Zapewnienie warunków redukujących możliwość występowania powodzi;
 - 2.2. Redukcja obszaru zagrożonego powodzią oraz zapewnienie racjonalnego gospodarowania obszarami zagrożenia powodziowego;
 - 2.3. Redukcja wrażliwości społeczności i obiektów na obszarze zagrożenia powodzią;
3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym
 - 3.1. Doskonalenie prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych;
 - 3.2. Doskonalenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych;
 - 3.3. Doskonalenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi;
 - 3.4. Wdrażanie i zwiększanie skuteczności analiz popowodziowych;
 - 3.5. Stymulowanie zachowań zwiększających bezpieczeństwo powodziowe poprzez instrumenty prawne i finansowe;
 - 3.6. Zwiększenie świadomości i wiedzy na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.

Gmina Łodygowice zakwalifikowana została jako obszar problemowy o typie powodzi A11. Jest to powódź rzeczna – związana z wezbraniem wód rzecznych, strumieni, kanałów oraz potoków górskich i jezior. Lokalizację obszarów problemowych obrazuje poniższy rysunek:

Rysunek 18.1.9 Lokalizacja obszarów problemowych

Źródło: Projekt: Przegląd i aktualizacja planów zarządzania ryzykiem powodziowym

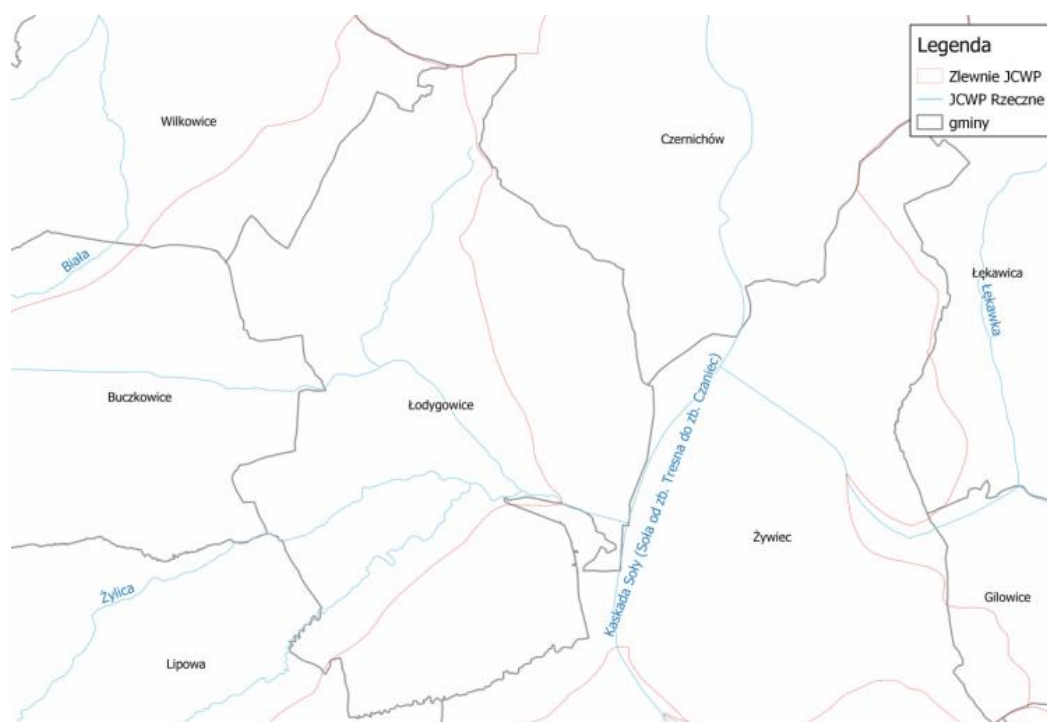
18.1.2. Gospodarowanie wodami

Gmina Łodygowice posiada dobrze rozwiniętą sieć hydrologiczną. Sam obszar Gminy graniczy z Jeziorem Żywieckim, natomiast sieć hydrograficzną tworzą rzeki: Żylica, Kalonka, Kalna i Żarnówka, a także potoki: Kotlina, Wilczy Potok, Bartoszwiec, Wieśnik oraz Glemieniec. Obszar Gminy położony jest na terenie następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- JCWP Żylica (PLRW200062132749),
- JCWP Kaskada Soły (Soła od zb. Tresna do zb. Czaniec) (PLRW2000021329553),

Na poniższym rysunku przedstawiony został obszar JCWP w Gminie Łodygowice.

Rysunek 18.1.10 JCWP na terenie Gminy Łodygowice

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łodygowice na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027

Szczegółowe dane dotyczące stanu wód JCWP, które znajdują się na terenie Gminy Łodygowice zebrane zostały w poniższej tabeli.

Tabela 18.1.3 Stan JCWP zlokalizowanych na terenie Gminy Łodygowice

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód	Status	Zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych
RW2000021329553	Kaskada Soły (Soła od zb. Tresna do zb. Czaniec)	dobry i powyżej dobrego	poniżej dobrego	zły	silnie zmieniona	zagrożona
RW200062132749	Żylica		poniżej dobrego	zły	silnie zmieniona	niezagrożona

Źródło: Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju

- ✓ Wyznaczony cel środowiskowy dla JCWP Żylica: dobry potencjał ekologiczny; dobry stan chemiczny

- ✓ Wyznaczony cel środowiskowy dla JCWP Kaskada Soły: dobry potencjał ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciek istotnego - Soła od Zbiornika Czaniec do zbiornika Tresna (Kaskada Soły); dobry stan chemiczny

W przypadku wód podziemnych, na terenie Gminy znajduje także jednolita część wód podziemnych (JCWPd) nr 158. Na poniższym rysunku przedstawione zostało jej położenie.

Rysunek 18.1.11 JCWPd na terenie Gminy Łodygowice

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łodygowice na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027

Dodatkowo, na terenie Gminy zlokalizowany jest także Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) – GZWP nr 447 – Zbiornik warstw Goduła (Beskid Mały), obecnie klasyfikowany jako lokalny zbiornik wód podziemnych. Jest on zlokalizowany w północnej części Gminy.

Dane dotyczące stanu jakości wód podziemnych JCWPd nr 158 przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 18.1.4 Stan jcwpd zlokalizowanej na terenie Gminy Łodygowice

Kod JCWPd	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Status	Zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych
PLGW2000158	dobry	zły	dobry	niezagrożona

Źródło: Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju

- ✓ Wyznaczony cel środowiskowy dla JCWPd nr 158: dobry potencjał ekologiczny; dobry stan ilościowy

Zgodnie z art. 326 Ustawy Prawo wodne, w strategii rozwoju gminy uwzględnia się zapisy dokumentów planistycznych, które wskazane są w art. 315 pkt 1-3 ww. Ustawy. Dotyczy to m. in. planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, planów zarządzania ryzykiem powodziowym czy też planu przeciwdziałania skutkom suszy.

W odniesieniu do Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, które przyjęte zostało na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (PZRP; Dz. U. z 2016 r. poz. 1841), zachowującym ważność zgodnie z art. 555 ust. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne stwierdzono, iż w kwestii ryzyka powodziowego w regionie wodnym Górnej Wisły, Gmina Łodygowice według zestawienia zakwalifikowana jest jako gmina o podwyższonym poziomie ryzyka powodziowego (3 stopień), natomiast w przypadku ryzyka powodziowego w regionie wodnym Górnej Wisły na podstawie POPGW stwierdzono, iż Gmina Łodygowice według zestawienia zakwalifikowana jest jako gmina o nieakceptowalnym poziomie ryzyka powodziowego. Co więcej, w granicach Gminy wskazano konieczność realizacji zadań, które zestawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 18.1.5 Zestawienie zadań strategicznych dla obszaru dorzecza Wisły

Lp.	Nazwa zadania	Numer ID na liście zadań strategicznych
1.	Budowa prawego muru betonowego na rzece Bartoszewiec w km 0+614 – 0+636	71160
2.	Budowa prawego bulwaru na rzece Wieśnik w km 0+005 – 0+247	71162
3.	Budowa prawego wału na rzece Wieśnik w km 0+187 – 0+247	71163
4.	Zwiększenie rezerwy powodziowej na zbiorniku Tresna	71306
5.	Modernizacja mostu na rzece Wieśnik w km 0+000	71189
6.	Modernizacja mostu na rzece Wieśnik w km 0+167	71190
7.	Budowa prawego muru betonowego na rzece Bartoszewiec w km 0+614 – 0+637	71159
8.	Budowa lewego muru betonowego na rzece Wieśnik w km 0+005 – 0+167	71161

Źródło: Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym

Według Projektu „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Gmina Łodygowice znajduje się w obrębie regionu wodnego Górnej-Zachodniej Wisły. Zajmuje on powierzchnię około 22 438 km² oraz obejmuje zlewnię Wisły od przekroju poniżej ujścia Przemszy po ujście Sanny bez zlewni Sanny oraz bez zlewni prawobrzeżnych dopływów: Wisłoka z Breniem, Trześniówki, Łęgu i Sanu. Do ważniejszych prawobrzeżnych dopływów Wisły w tym regionie należy: Dunajec, Soła, Skawa i Raba (cieki II rzędu), natomiast wśród największych lewobrzeżnych zalicza się rzeki: Szreniawę, Koprzywankę, Nidę i Czarną (cieki II rzędu). Obszar ten charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem pod kątem gospodarczym. W przypadku struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru, większość terenów wykorzystywana w celach rolniczych.

Zgodnie z zestawieniem zawartym w Projekcie, na obszarze dorzecza Górnej-Zachodniej Wisły wyróżnić można 229 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) oraz 7 jednolitych części wód powierzchniowych zbiornikowych (JCWP RWr). Nie występują natomiast jednolite części wód powierzchniowych jeziornych (JCWP LW), jednolite części wód powierzchniowych przejściowych (JCWP TW), a także jednolite części wód powierzchniowych przybrzeżnych (JCWP CW). Wszystkie obszary JCWP w Polsce uznane są za obszary chronione wrażliwe na eutrofizację ze źródeł komunalnych. Dodatkowo, ze względu na zapisy artykułu 5 RDW państwa członkowskie zobowiązane są do określenia części wód powierzchniowych, które wykorzystywane będą do oceny postępów w realizacji oraz osiągnięcia celów środowiskowych RDW. W efekcie dokonanego wyznaczenia JCWP występują z określonym statusem jako: NAT - naturalna część wód, SCW - sztuczna część wód albo SZCW - silnie zmieniona część wód. Zestawienie JCWP z określonym statusem w regionie Górnej-Zachodniej Wisły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 18.1.6 Zestawienie zadań strategicznych dla obszaru dorzecza Wisły¹

Region wodny Górnej-Zachodniej Wisły	Liczba JCWP z określonym statusem							
	RW			RWr	LW		TW	CW
	NAT	SCW	SZCW	SZCW	NAT	SZCW	NAT	NAT
	153	3	73	7	-	-	-	-

Źródło: Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”

W przypadku jednolitych części wód podziemnych, w obrębie dorzecza Wisły znajdują się 94 JCWP d, w tym 23 w regionie Górnej-Zachodniej Wisły. Na tym terenie odnotowany został słaby stan ilościowy, co jest wynikiem przekroczeń wartości progowych dobrego stanu wód podziemnych, a stanu ilościowego przekroczenia zasobów dostępnych przez pobór wód podziemnych.

Dla wód powierzchniowych wyznaczone zostały cele środowiskowe, które m.in. zakładały nie pogarszanie się stanu wód powierzchniowych oraz ochronę i przywrócenie dobrego stanu JCW. Dla regionu wodnego Górnej-Zachodniej Wisły wyznaczono następujące cele środowiskowe dla JCWP RW:

- dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny: 11 JCWP RW,
- dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny: 31 JCWP RW,
- zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na cieku głównym: 3 JCWP RW,
- zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D: 165 JCWP RW,
- zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych: 63 JCWP RW,
- odstępstwo z art. 4 ust. 4 RDW: 167 JCWP RW,
- odstępstwo z art. 4 ust. 5 RDW¹: 149 JCWP RW.

Dla regionu wodnego Górnej-Zachodniej Wisły wyznaczono następujące cele środowiskowe dla JCWP RWr:

- dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny: 1 JCWP RWr
- zapewnienie drożności dla migracji ichtiofauny: 4 JCWP RWr
- odstępstwo z art. 4 ust. 4 RDW: 4 JCWP RWr,
- odstępstwo z art. 4 ust. 5 RDW¹: 3 JCWP RWr.

¹ Wskazane w tabeli jcw p z odstępstwem z art. 4 ust 5 RDW mają cel środowiskowy: w przypadku, gdy wskaźnikiem determinującym wskazanie do odstępstwa jest wskaźnik oceny stanu ekologicznego: umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki wraz z klasą przedstawione w załączniku nr 1 oraz 5.1, pozostałe wskaźniki – II klasa jakości); w przypadku, gdy wskaźnikiem determinującym wskazanie do odstępstwa jest wskaźnik oceny stanu chemicznego: stan chemiczny, dla złagodzonych wskaźników przedstawionych w załączniku nr 1 oraz 5.1- poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

W aktualizacji Programu Wodno-środowiskowego Kraju (aPWŚK) zaplanowanych zostało ponad 20 tys. działań dla JCWP RW. Podzielone zostały na 7 kategorii:

- gospodarka komunalna,
- rolnictwo,
- kształtowanie stosunków wodnych oraz ochrona ekosystemów od wód zależnych (w tym morfologia i zachowanie ciągłości biologicznej cieków),
- monitoring,
- działania kontrolne,
- działania organizacyjno-prawne i edukacyjne,
- rekultywacja.

Średni stopień realizacji działań zgodnie z deklaracjami podmiotów realizujących prace wyniósł 10,2%.

Dla JCWPd zaplanowano natomiast 3 485 działań, które zgrupowane zostały w 7 kategorii:

- działania kontrolne,
- działania organizacyjno-prawne i edukacyjne,
- gospodarka komunalna,
- gospodarka komunalna/przemysł,
- przemysł,
- monitoring,
- rolnictwo.

Kategorie te zostały dodatkowo podzielone na 9 grup działań obejmujących łącznie 31 typów działań. Dla wszystkich 172 JCWPd (układ planistyczny aPGW) oraz zaplanowanych dla nich działań wartość średnia stopnia zaawansowania realizacji działań wynosi 12%. Działania zakończone stanowią 44%, natomiast działania nierozpoczęte 29%.

18.1.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy

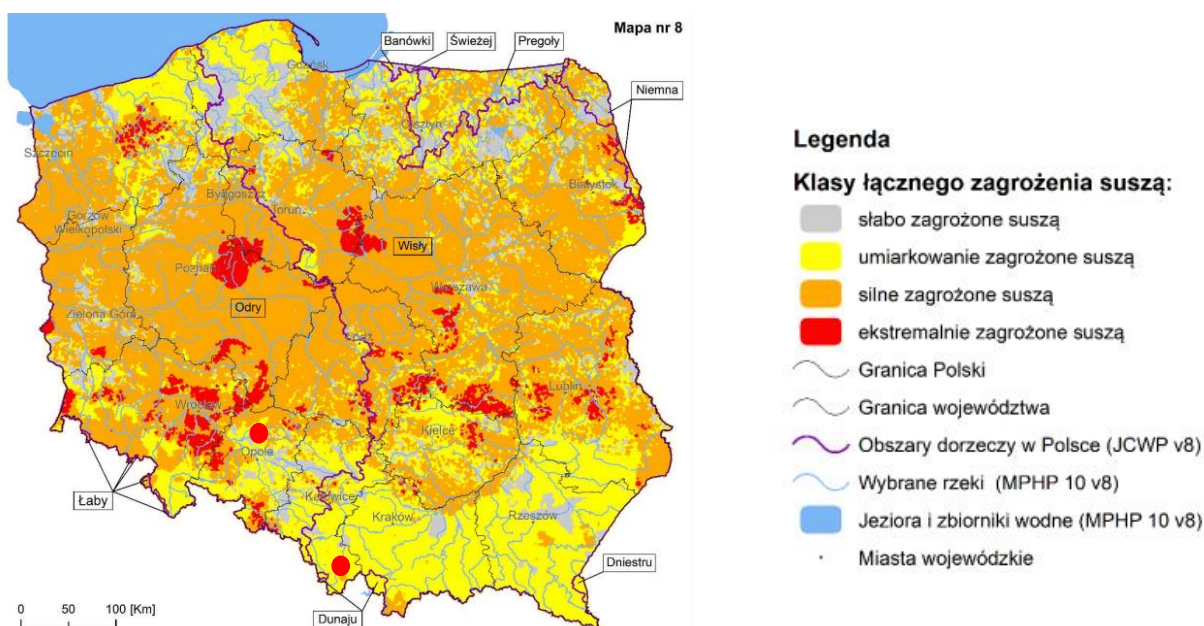
Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy na lata 2021-2027 (PPSS) przyjęty został na mocy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. Głównym jego celem jest przeciwdziałanie skutkom suszy, która obok powodzi jest jednym z najbardziej dotkliwych oraz ekstremalnych zjawisk naturalnych wpływających negatywnie nie tylko na środowisko, ale także na gospodarkę oraz społeczeństwo. Cel ten odwołuje się do procesu kształtowania zasobów wodnych oraz do racjonalnego korzystania z zasobów wodnych zgodnie z obowiązującymi normatywnymi, a wspierany będzie przez cele szczegółowe:

- 1) skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększania dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy,
- 2) zwiększenie retencji na obszarach dorzeczy,
- 3) edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy,
- 4) formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu suszy.

Według danych dotyczących stopnia wykorzystania dyspozycyjnych zasobów wód podziemnych w obszarach bilansowych (ujęcia wraz z odwodnieniami), Gmina znajduje się w przedziale 40,1-50,0% wykorzystania tych zasobów (stan na 31.12.2017).

Pod kątem zagrożenia suszą rolniczą na terenach rolnych i leśnych oraz suszą hydrogeologiczną, Gmina Łodygowice zakwalifikowana została do klasy I (słabo zagrożone), natomiast w przypadku zagrożenia suszą hydrologiczną, zakwalifikowana została już do klasy III jako obszar silnie zagrożony. Poniższy rysunek przedstawia mapę łącznego zagrożenia suszą (rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną). Jak wynika z Mapy, Gmina znajduje się w regionie o umiarkowanym zagrożeniu suszą.

Rysunek 18.1.12 Mapa łącznego zagrożenia suszą (1987-2018) (suma klas zagrożenia suszą rolniczą, hydrologiczną i hydrogeologiczną)

Źródło: Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy (2021-2027)

Według JCWP, Gmina Łodygowice kwalifikuje się jako obszar, gdzie rekomendowane jest wdrożenie działań takich jak:

- zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych,
- retencja i zagospodarowanie wód opadowych oraz roztopionych na terenach zurbanizowanych,
- realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększania lub odtwarzania naturalnej retencji,
- przebudowa urządzeń melioracji wodnych dla zwiększania retencji glebowej,
- budowa lub przebudowa ujęć wód podziemnych do poboru na cele nawodnień rolniczych oraz budowa lub przebudowa wodooszczędnych systemów nawadniania wykorzystujących zasoby wód podziemnych,
- przeprowadzenie weryfikacji zasad gospodarowania wodą w zbiornikach retencyjnych.

19. STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA GMINY ŁODYGOWICE

Ideą modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej jest zobrazowanie strategicznych pomysłów dotyczących rozwoju Gminy pod kątem terytorialnym, będąc jednocześnie efektem zintegrowanego procesu planistycznego. Do głównych zadań modelu należy m.in.:

- zobrazowanie kierunków rozwoju przestrzennego, opis spodziewanych efektów przekształceń przestrzeni wynikających z realizacji celów strategii, a także objaśnienie spójności interwencji, które są dedykowane dla danych obszarów,
- określenie i hierarchizacja obszarów o różnych charakterystykach, jak również powiązaniach między nimi, sformułowanie ogólnych rekomendacji i zasad odnoszących się do gospodarowania przestrzenią,
- ustalenie ram współpracy z interesariuszami na obszarach realizacji wyznaczonych celów rozwoju,
- przedstawienie i wyjaśnienie wartości ważnych w długiej perspektywie czasowej, które wyrażone są w wizji rozwoju i decydują o prowadzonej polityce rozwoju,

- zdefiniowanie interesu publicznego za pomocą ustalenia ram działania dla strategii, polityk oraz użytkowania przestrzeni, a końcowo spełnienie funkcji prewencyjnych przed ewentualnymi konfliktami na tle społecznym, przestrzennym czy też środowiskowym.

Gmina Łodygowice jest niewielkiej wielkości gminą wiejską. Jej dotychczasowy układ przestrzenny jest wynikiem czynników takich jak warunki naturalne środowiska, rozwój historyczny oraz wtórnie rozwinięty układ komunikacyjny, wokół którego powstały ciągi zabudowy. Ważnym elementem w strukturze komunikacji jest droga ekspresowa S1 (planowo łącząca Pyrzowice z granicą ze Słowacją w Zwardoniu), droga wojewódzka DW945 (łącząca miasto Bielsko-Biała z Korbielowem, prowadząca do granicy ze Słowacją) oraz drogi gminne o łącznej długości około 258 km, a także linia kolejowa PKP ze stacjami. Szczegółowe dane dotyczące przeznaczenia terenu według MPZP oraz Studium przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 19.1 Zestawienie struktury funkcjonalno-przestrzennej - tereny zainwestowane

Dominujące przeznaczenie terenu	Stan projektowany w obowiązujących planach miejscowych		Stan projektowany w Studium	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]
Infrastruktura	13,50	0,38	6,26	0,17
Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	980,93	27,37	1072,43	29,92
Zabudowa mieszkaniowo-usługowa	240,92	6,72	302,59	8,44
Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna	1,77	0,05	1,84	0,05
Obiekty produkcyjne, składy, magazyny, eksploatacja	50,13	1,40	62,03	1,73
Obiekty produkcyjne, składy, magazyny, eksploatacja, usługi	6,14	0,17	30,47	0,85
Usługi	77,05	2,15	78,40	2,19
Usługi sportu i rekreacji	8,27	0,23	8,70	0,24
Cmentarz	3,94	0,11	4,16	0,12
Powierzchnia ogółem	3583,98	100,00	3583,98	100,00

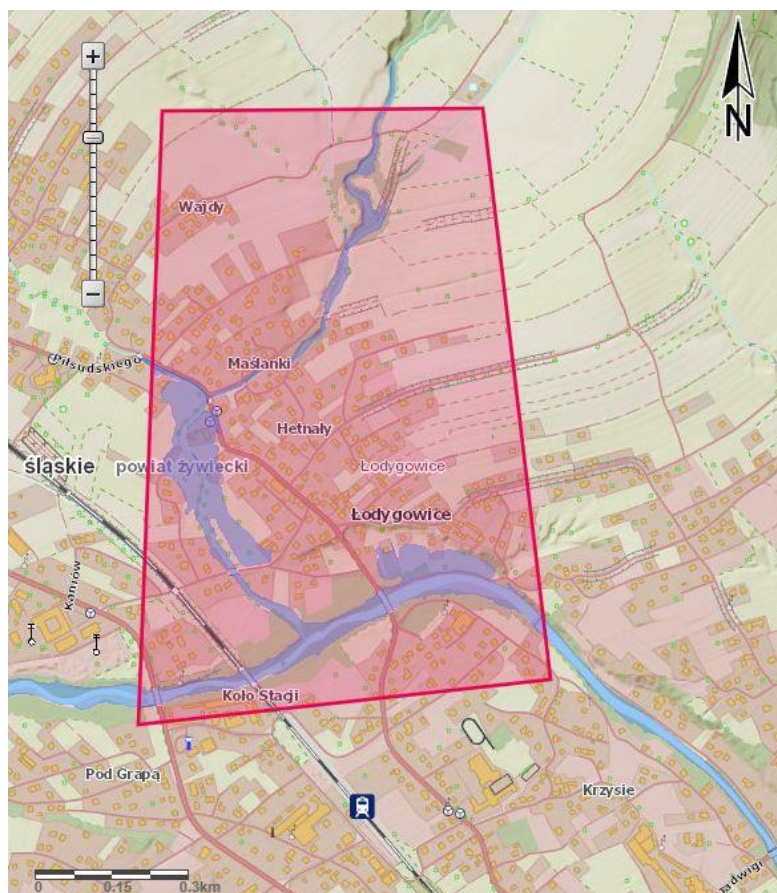
Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łodygowice

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej Gminy Łodygowice wyróżnić można tereny o przeznaczeniu pod kątem:

- mieszkaniowym – tereny te skupione są wzdłuż przelotowych dróg oraz pozostałych stanowiących ich odgałęzienia,
- mieszkaniowo-usługowym – teren ten występuje wzdłuż ulicy Żywickiej oraz linii kolejowej,
- turystycznym – obszar ten położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie Jeziora Żywieckiego (skupiony w północnej i wschodniej części sołectwa Zarzeczce),
- rolniczym – tereny te są głównie skupione wokół obszarów mieszkaniowych, większe obszary rolnicze przeważają w południowej części gminy,
- przyrodniczym – tereny te w głównej mierze obejmują skupione w północnej części Gminy lasy oraz wody śródlądowe tj. Jezioro Żywieckie, które położone jest w części wschodniej.

Poniższy rysunek przedstawia rejon, który zakwalifikowany został jako obszar szczególnego zagrożenia powodzią. Znajduje się on na terenie sołectwa Łodygowice, przy brzegach rzeki Żylicy i obejmuje w głównej mierze dwie wyznaczone strefy – zabudowę usługową i mieszkaniową oraz zabudowę mieszkaniową i zagrodową.

Rysunek 19.1 Obszar szczególnego zagrożenia powodzią

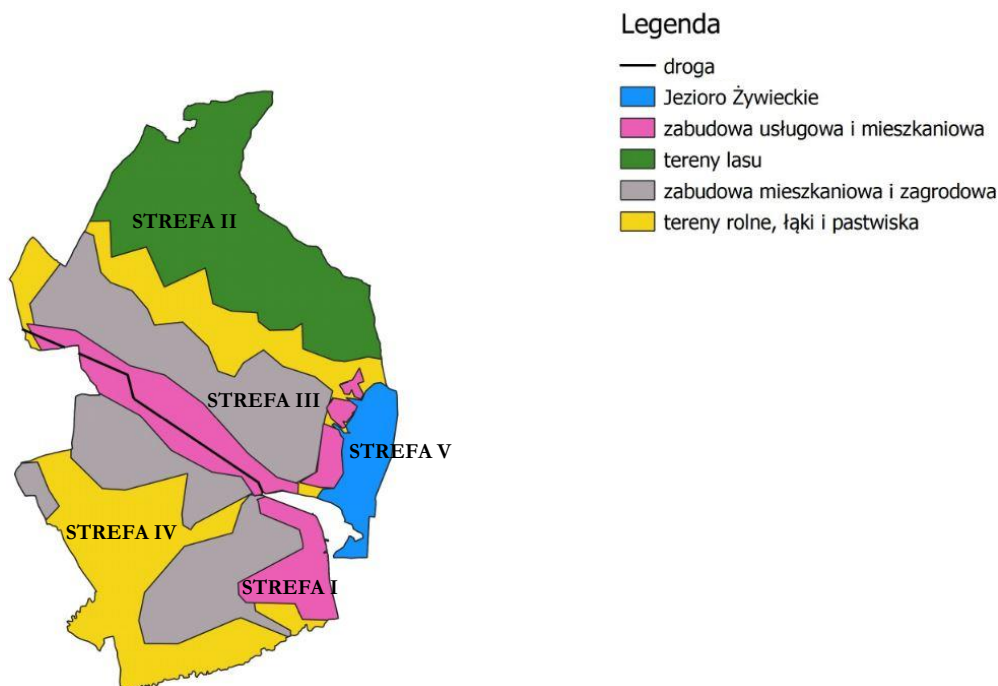

Źródło: wody.isok.gov.pl

19.1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

Model docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Łodygowice jest zobrazowaniem spodziewanych oraz zaplanowanych w Strategii Gminy procesów, które mają wpływ na jej rozwój, a także ich oddziaływania na kształtowanie się struktur przestrzennych. Ze względu na obecne oraz projektowane tempo przekształceń dotyczących struktury przestrzennej, które wynikają natomiast z uwarunkowań przyrodniczych, gospodarczych, a także społecznych, na obszarze Gminy Łodygowice można wyszczególnić 4 wiodące strefy zagospodarowania:

- 1) Strefa I – zabudowa usługowa i mieszkaniowa,
- 2) Strefa II – tereny lasu,
- 3) Strefa III – zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa,
- 4) Strefa IV – tereny rolne, łąki i pastwiska.
- 5) Strefa V – Jezioro Żywieckie

Źródło: opracowanie własne

STREFA I – zabudowa usługowa i mieszkaniowa

Obejmuje sołectwa Łodygowice i Pietrzykowice. W strefie tej przebiega ulica Żywiecka oraz trasa linii kolejowej. Na tym obszarze oprócz zabudowy jednorodzinnej zlokalizowane są także instytucje i obiekty użyteczności publicznej oraz punkty handlowo-usługowe. Jest to strefa o najszybszym rozwoju społeczno-gospodarczym, na którego wpływ ma dynamizacja budownictwa mieszkaniowego oraz rosnące wymogi dotyczące zaspokajania potrzeb publicznych. Strefa ta znajduje się częściowo w wyznaczonym obszarze szczególnego zagrożenia powodzią (wpływ rzeki Żylicy). Graniczy także od wschodniej strony z Jeziorem Żywieckim znajdującym się w Strefie V, co wpływa korzystnie na turystyczno-usługowy rozwój tej strefy.

Najważniejsze założenia:

- porządkowanie i uzupełnianie struktury przestrzennej,
- podnoszenie jakości życia mieszkańców Gminy poprzez zapewnienie dostępu do usług,
- rozwój gospodarczy poprzez wzmacnianie jego potencjału, a w tym wzmacnianie już istniejących funkcji usługowych,
- zwiększenie powierzchni oraz dostępności terenów zielonych,
- zagwarantowanie dobrej dostępności komunikacyjnej (rowerowa, samochodowa, komunikacja zbiorowa i piesza),
- zachowanie oraz tworzenie terenów zieleni, a także obszarów rekreacyjno-wypoczynkowych, sportowych i turystycznych.

STREFA II – tereny lasu

Obejmuje sołectwo Łodygowice i Bierna. Tereny te to w głównej mierze powierzchnia Parku Krajobrazowego Beskidu Małego oraz otuliny, która stanowi jego obszar ochronny. Celem otuliny jest

zabezpieczenie danego terenu przed zagrożeniami zewnętrznymi, które wynikają z działalności człowieka.

Najważniejsze założenia:

- zachowanie, ochrona oraz zrównoważone wykorzystanie istniejącego systemu przyrodniczego,
- poprawa warunków klimatycznych,
- wykorzystanie potencjału obszarów leśnych w celu zrealizowania programów z zakresu rekreacji oraz wypoczynku, co przełoży się na rozwój pod kątem turystycznym,
- zwiększenie dostępności, a także ilości terenów zielonych
- działania mające na celu przeciwdziałanie degradacji środowiska leśnego dla zapewnienia harmonijnego rozwoju życia mieszkańców Gminy Łodygowice.

STREFA III – zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa

Obejmuje sołectwa Łodygowice, Pietrzykowice i Zarzecze. Strefa ta cechuje się największym udziałem zabudowy jednorodzinnej. Podzielona jest na dwie części, które przecina Strefa I. Jej północny fragment znajduje się częściowo w wyznaczonym obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Charakteryzuje się stricte zabudową mieszkaniową.

Najważniejsze założenia:

- podnoszenie jakości życia oraz zamieszkania,
- utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej oraz form zabudowy,
- zapewnienie wysokiego poziomu pod kątem komunikacyjnym – poprzez układ dróg publicznych itp.,
- poprawa dostępności infrastruktury społecznej (plac zabaw, skwery itp.).

STREFA IV – tereny rolne, łąki i pastwiska

Obejmuje wszystkie sołectwa na terenie Gminy Łodygowice, lecz największy udział przypada na sołectwo Pietrzykowice. Zgodnie ze Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego, obszar ten stanowią głównie tereny rolne, łąk i pastwisk oraz tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, a także przepływa rzeka Wieśnik.

Najważniejsze założenia:

- zachowanie wiejskiej tożsamości Gminy,
- zachowanie i ochrona systemu przyrodniczego,
- realizowanie programu zalesień gruntów najsłabszych, nieużytków oraz gruntów rolniczo nieprzydatnych,
- utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych oraz zielonych wraz z zadrzewieniami śródpolnymi i otuliną biologiczną cieków wodnych.

STREFA V – Jezioro Żywieckie

Znajduje się ono we wschodniej części Gminy Łodygowice i graniczy z sołectwem Zarzecze. Największą atrakcją jeziora jest możliwość uprawiania sportów wodnych, co pozytywnie wpływa na rozwój turystyki na terenie Gminy.

Najważniejsze założenia:

- działania mające na celu zagęszczenie towarzyszącej sieci ekologicznej,
- wykorzystanie Jeziora pod kątem turystycznym, przy jednoczesnym zachowaniu ochrony systemu przyrodniczego.

20. ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Cele strategiczne, a także cele operacyjne określone w niniejszej Strategii odnoszą się do sprecyzowanych problemów mieszkańców na obszarze Gminy Łodygowice. Są także integralne z dokumentami strategicznymi w kontekście krajowym, regionalnym oraz lokalnym. W związku z tym, spójność oraz komplementarność celów, jakie zostały wyznaczone w Strategii z innymi działaniami i priorytetami, przyczynia się do efektywności oraz skuteczności realizacji tegoż dokumentu:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030
- Polityka ekologiczna państwa do 2030 roku
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”
- Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności, zgodnie z przepisami ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. (art. 9 ust. 1) jest dokumentem określającym główne trendy, wyzwania oraz scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, obejmującym okres co najmniej 15 lat. Celem głównym dokumentu jest poprawa jakości życia Polaków, która mierzona jest zarówno wskaźnikami jakościowymi jak i wartością, a także tempem wzrostu PKB w Polsce. Cele strategiczne obejmują natomiast:

- Cel 1 – Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji.
- Cel 2 – Zmniejszenie długu publicznego i kontrola deficytu w cyklu koniunkturalnym.
- Cel 3 – Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki.
- Cel 4 – Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki.
- Cel 5 – Stworzenie Polski Cyfrowej.
- Cel 6 – Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”.
- Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa środowiska.
- Cel 8 – Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

- Cel 9 – Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego
- Cel 10 – Stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej.
- Cel 11 – Wzrost społecznego kapitału rozwoju

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) przyjęta została przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. i jest to aktualizacja średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. *Strategii Rozwoju Kraju 2020*. SOR jest obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze obejmującym średnio- i długofalową politykę gospodarczą. Stanowi on rozwinięcie oraz operacjonalizację tzw. Planu Morawieckiego, w którym sformułowana została nowa wizja i model rozwoju kraju będące odpowiedzią na wyzwania stojące przed polską gospodarką. Wyzwania te określono definicją **pięciu pułapek rozwojowych**: średniego dochodu, braku równowagi, przeciętnego produktu, demograficznej oraz słabości instytucjonalnej. Głównym celem SOR jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Cel strategiczny wspierać będą wyszczególnione cele szczegółowe:

- Cel I. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
- Cel II. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
- Cel III. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarstwu

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020) jest dokumentem, który wskazuje cele oraz kierunki działań adaptacyjnych jakie należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020 tj.

w gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej, a także w obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Głównym celem SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki jak również społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Wizja ta wspierana będzie poprzez określone cele oraz kierunki działań, a mianowicie:

- Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska
 - *Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu*
 - *Kierunek działań 1.2 – adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu*
 - *Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu*
 - *Kierunek działań 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu*
 - *Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie*

- *Kierunek działań 1.6 – zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu*
- Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich
 - *Kierunek działań 2.1 – stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami*
 - *Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu*
- Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu
 - *Kierunek działań 3.1 – wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu*
 - *Kierunek działań 3.2 – zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu*
- Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu
 - *Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie)*
 - *Kierunek działań 4.2 – miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu*
- Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu
 - *Kierunek działań 5.1 – promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu*
 - *Kierunek działań 5.2 – budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu*
- Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu
 - *Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu*
 - *Kierunek działań 6.2 – ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych*

Polityka ekologiczna państwa 2030

Polityka ekologiczna państwa 2030 (PEP2030) jest dokumentem przygotowanym zgodnie z postanowieniami ustawy o zasadach prowadzenia polityki ochrony środowiska w Polsce, a także jedną z dziewięciu strategii, stanowiących fundament zarządzania rozwojem kraju. Głównym celem PEP2030 jest rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Cele szczegółowe dotyczą natomiast zdrowia, gospodarki oraz klimatu. Cele środowiskowe będą wspierane przez cele horyzontalne.

- Cel szczegółowy I – Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.
- Cel szczegółowy II – Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.
- Cel szczegółowy III – Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Cele horyzontalne:

- Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa.
- Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

KSRR 2030 jest istotnym ogniwem systemu dokumentów strategiczno-programowych w zakresie polityki rozwoju kraju, wśród których nadrzędną rolę pełni SOR – średniookresowa strategia rozwoju kraju. Ramy prawne KSRR określają przepisy ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Cel główny polityki regionalnej do 2030 realizowany będzie w oparciu o trzy uzupełniające się cele szczegółowe. Należy do nich:

- Cel 1 – Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym.
- Cel 2 – Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.
- Cel 3 – Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” jest aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, uchwalonej przez Sejmik Województwa Śląskiego 1 lipca 2013 roku. Stanowi piątą edycję tego kluczowego dokumentu określającego cele rozwoju regionu, a także instrumenty ich realizacji w perspektywie do 2030 roku. Dokument zakłada realizację czterech celów strategicznych:

- Cel A – Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej.
- Cel B – Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca.
- Cel C – Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni.
- Cel D – Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym.

Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030

Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030 jest dokumentem strategicznym wynikającym bezpośrednio ze *Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego – „Śląskie 2020+”* oraz zgodnym ze *Strategią Zrównoważonego Rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020*. Na podstawie analizy SWOT województwa śląskiego, zostały opracowane cele strategiczne. Zakładają one:

- Cel A – Zdywersyfikowaną strukturę gospodarczą obszarów wiejskich województwa śląskiego, wykorzystującą tradycyjne sektory produkcji, otwartą na innowacje oraz rozwijającą się w zgodzie z zasadami rozwoju zrównoważonego.

- Cel B – Wysoką jakość życia na obszarach wiejskich województwa śląskiego odpowiadającą rosnącym standardom cywilizacyjnym i wykorzystującą specyfikę społeczną i środowiskową wsi.
- Cel C – Wieś województwa śląskiego obszarem pielęgnowania, rozwijania i promowania dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego regionu.
- Cel D – Zintegrowany rozwój obszarów wiejskich i miejskich prowadzący do przyspieszonego rozwoju regionu.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku jest dokumentem planistycznym, który zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295), stanowi integralny element spójnego systemu zarządzania krajowymi dokumentami strategicznymi. Głównym celem krajowej polityki transportowej jest zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego. Ma to nastąpić poprzez utworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego oraz przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. W oparciu o cel główny wyznaczone zostały poszczególne kierunki interwencji:

- Budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce.
- Poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym.
- Zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności.
- Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów.
- Ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko.
- Poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 została przyjęta przez Radę Ministrów

w dniu 15 października 2019 r. Została opracowana na podstawie zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295). Dokument ten zastąpił *Strategię zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020*. Celem głównym SZRWRiR 2030 jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego. Cel główny wspierany będzie przez trzy cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy I – Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej.
- Cel szczegółowy II – Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska.
- Cel szczegółowy III – Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa.

21. SYSTEM REALIZACJI STRATEGII, W TYM WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH

Skuteczność działania władz lokalnych, a także słuszność założeń, które zostały przyjęte w SRG weryfikowana jest poprzez stopień wdrożenia w życie celów oraz działań strategii rozwoju. System realizacji strategii określa organizację procesów ją wdrażających. W głównej mierze wskazuje podmioty, które zaangażowane są w jej realizację, przedstawia podział zadań oraz określa zasady współpracy, wskazuje mechanizmy i narzędzia do wdrażania strategii, a także określa wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych oraz sposób monitorowania i ewaluacji realizacji strategii czy też jej aktualizacji.

Ważnym elementem w trakcie wdrażania Strategii będzie zapoznanie się pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych z niniejszym dokumentem, a także wyznaczenie obszarów, za które będą odpowiadać. Jeżeli wystąpi taka konieczność, rekomendowane jest podjęcie szczegółowych programów oraz strategii, które określać będą szczegółowy zakres czynności wymaganych podczas realizowania działań danego celu strategicznego takich jak Programu Ochrony Środowiska, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, a także innych dokumentów sektorowych.

Podczas wdrażania Strategii, jedynym z zadań Gminy będzie zapewnienie dobrego poziomu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, a mianowicie z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, administracją rządową oraz jednostkami samorządu terytorialnego. Dokument ten w swoich zapisach obejmuje nie tylko zadania należące do kompetencji Gminy. Treść Strategii i zaproponowane w niej zadania powinny bowiem stanowić wyzwanie dla całej społeczności lokalnej oraz wszystkich podmiotów, które działają na jej terenie czy też są z nią w jakikolwiek sposób powiązane. Strategia pełni bardzo ważną rolę w procesie zarządzania Gminą. Jest to swego rodzaju plan postępowania władz samorządowych z innymi samorządami, administracją państwową czy też partnerami społecznymi oraz prywatnymi. Dlatego też wymagane jest określenie głównych zadań i zakresu odpowiedzialności poszczególnych podmiotów, które zaangażowane są w jej realizację.

Zgodnie z zasadą „trójkąta współpracy”, instytucje i podmioty, które zaangażowane są w proces wdrażania Strategii, podzielić można na trzy główne grupy, a mianowicie:

- sektor publiczny – składa się z władz samorządowych Gminy, Urzędu Gminy oraz jednostek gminnych i jednostek samorządu terytorialnego różnych szczebli (w tym gminy sąsiednie),
- sektor biznesowy – składa się z przedsiębiorców, kluczowych pracodawców, organizacji otoczenia biznesu, zrzeszeń gospodarczych itp.,
- sektor społeczny – składa się z mieszkańców, organizacji pozarządowych, grup nieformalnych, liderów społecznych oraz osób publicznych, reprezentantów młodzieży itp.

W poniższej tabeli przedstawiony został plan operacyjny *Strategii rozwoju Gminy Łodygowice do 2030 roku* przygotowany w oparciu o strukturę Urzędu Gminy.

Tabela 21.1 Plan operacyjny Strategii rozwoju Gminy Łodygowice do 2030 roku

I CEL STRATEGICZNY: Gmina Łodygowice Gminą z nowoczesną gospodarką, w oparciu o przedsiębiorczość mieszkańców			
1. Cel operacyjny – Poprawa sytuacji na rynku pracy			
Kierunki działań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych i nabywanie nowych umiejętności			
Doradztwo zawodowe, organizowanie kursów i szkoleń dla dorosłych			
Działania na rzecz wydłużenia aktywności zawodowej mieszkańców Gminy			
Aktywizacja zawodowa osób, które są nieaktywne zawodowo oraz poszukujących pracy	<ul style="list-style-type: none"> Referat finansowy, Referat organizacyjny 	Starostwo powiatowe, pozostałe komórki Urzędu Gminy, radni, instytucje otoczenia biznesu, lokalni przedsiębiorcy, właściciele nieruchomości	Referat organizacyjny, zespół ds. monitoringu
Organizacja robót publicznych, staży, prac społecznie użytecznych, a także prac interwencyjnych dla osób najuboższych			
Zapewnienie kompleksowej pomocy dla osób niezaradnych życiowo			
Wspieranie innowacyjności			

2. Cel operacyjny – Aktywizacja rozwoju usług bazujących na głównych zasobach Gminy

Kierunki działań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
Rozwój handlu oraz usług towarzyszących turystyce (rękodzieło artystyczne, pamiątkarstwo, rzemiosło itp.)			
Wspieranie i rozwój rolnictwa ekologicznego	Referat rozwoju, inwestycji i promocji	NFOŚiGW, WFOŚiGWW, pozostałe komórki Urzędu Gminy, mieszkańcy, lokalni przedsiębiorcy	Referat rozwoju, inwestycji i promocji, zespół ds. monitoringu
Doradztwo oraz organizacja specjalistycznych szkoleń dla rolników			
Promowanie gospodarstw agroturystycznych			
Współpraca z mediami			
Promowanie produktu lokalnego			

3. Cel operacyjny – Stworzenie zachęcających do inwestowania warunków oraz prowadzenia własnych działalności i podwyższenie konkurencyjności przedsiębiorstw

Kierunki działań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
Wspieranie tworzenia nowych przedsiębiorstw		Pozostałe komórki Urzędu Gminy,	Referat organizacyjny,

Wspieranie rozwoju przedsiębiorstw istniejących	<ul style="list-style-type: none"> • Referat finansowy, • Referat organizacyjny 	starostwo powiatowe, lokalni przedsiębiorcy	zespół ds. monitoringu
Stworzenie warunków w celu wykorzystania nowoczesnych technologii w sektorze MŚP			
Zapewnienie doradztwa prawnego oraz szkoleń dla przedsiębiorców, a także dla planujących rozpocząć działalność gospodarczą			
Przygotowanie kompleksowej oferty inwestycyjnej dla potencjalnych inwestorów			
Organizowanie szkoleń dla pracowników z sektora MŚP			
Realizowanie zadań gminnych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego	Referat rozwoju, inwestycji i promocji	pozostałe komórki Urzędu Gminy, lokalni przedsiębiorcy	Referat rozwoju, inwestycji i promocji, zespół ds. monitoringu

4. Cel operacyjny – Rozwinięta branża turystyczna

Kierunki działań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
Wspieranie podmiotów prowadzących działania na rzecz rozwoju turystyki	<ul style="list-style-type: none"> • Referat rozwoju, inwestycji i promocji 	Pozostałe komórki Urzędu Gminy, organizacje pozarządowe i liderzy społeczni, lokalni przedsiębiorcy	Referat rozwoju, inwestycji i promocji, zespół ds. monitoringu
Wspieranie oraz budowa i modernizacja szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych i ścieżek tematycznych na terenie Gminy			
Wykorzystanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych do promocji turystyki w Gminie			
Rozszerzenie oferty Punktu Informacji Turystycznej			
Rozbudowa bazy noclegowej i gastronomicznej			
Promocja turystyczna regionu poprzez wspólne działanie Gminy Łodygowice, powiatu oraz sąsiednich gmin			

Wydawnictwa, publikacje, portale internetowe i imprezy promujące Gminę			
Budowa pól namiotowych, campingów i infrastruktury turystycznej oraz okołoturystycznej			
Budowa infrastruktury aktywnego wypoczynku (np. skatepark, park linowy, place zabaw)			
Promowanie, upowszechnianie i ochrona dziedzictwa kulturowego			
II CEL STRATEGICZNY: Gmina Łodygowice Gminą dbającą o dobrobyt swoich mieszkańców			
1. Cel operacyjny – Aktywizacja społeczna dzieci i młodzieży oraz seniorów			
Kierunki działań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
Ogólnodostępne świetlice wiejskie	Referat rozwoju, inwestycji i promocji	Organizacje pozarządowe i liderzy społeczni, pozostałe komórki Urzędu Gminy, jednostki gminne (biblioteka, szkoły, GOK)	Referat rozwoju, inwestycji i promocji, zespół ds. monitoringu
Zapewnienie pomocy młodzieży zagrożonej społecznie			
Rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych			
Organizowanie imprez sportowych, zawodów, rajdów, turniejów itp.			
Zapewnienie wsparcia oraz aktywizacja osób starszych i niezaradnych życiowo			
Wsparcie przedsięwzięć sportowych i turystycznych			
Wsparcie i współpraca z klubami sportowymi			
Wsparcie dla inicjatyw społecznych organizowanych przez seniorów i dla seniorów			
Kontynuacja aktywizacji ruchowej seniorów			
2. Cel operacyjny – Poprawa jakości edukacji dzieci i młodzieży			
Kierunki działań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
Organizowanie dodatkowych zajęć dla zdolnych uczniów		Jednostki gminne (biblioteka, szkoły),	Referat rozwoju, inwestycji i

Wsparcie edukacyjne dla uczniów wymagających indywidualnej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> • Referat rozwoju, inwestycji i promocji • Pełnomocnik ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych 	pozostałe komórki Urzędu Gminy, GZEASiP,	promocji, zespół ds. monitoringu
Kontynuowanie pomocy w formie stypendiów dla najzdolniejszych			
Doskonalenie kadry pedagogicznej			
Zapewnienie i organizacja wczesnego wsparcia wspomagania rozwoju dziecka			
Organizowanie zajęć wyrównawczych w przedszkolach			
Zapewnienie pomocy psychologicznej oraz pedagogicznej w szkołach			
Lokalna oferta kształcenia ustawicznego			
Zapewnienie zróżnicowanej oferty edukacyjnej w szkołach			

3. Cel operacyjny – Podniesienie bezpieczeństwa w Gminie oraz jakości opieki zdrowotnej

Kierunki działań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
Wzmocnienie nadzoru policji	<ul style="list-style-type: none"> • Referat organizacyjny, • Gminny zespół zarządzania kryzysowego 	Pozostałe komórki Urzędu Gminy, KPP, PSP, OSP,	Referat organizacyjny, zespół ds. monitoringu
Wzmocnienie jednostek OSP poprzez ich wyposażenie w sprzęt, w tym do zapobiegania skutkom klęsk żywiołowych			
Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego (nowe przejścia dla pieszych, lustra, oznakowanie)			
Przeciwdziałanie uzależnieniom			
Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług zdrowotnych			
Bezpłatne badania i konsultacje dla mieszkańców			
Współpracowanie z jednostkami z sektora prywatnego świadczącego usługi medyczne			
Wsparcie działań na rzecz poprawy poczucia bezpieczeństwa mieszkańców			

Organizacja kampanii informacyjnych dotyczących prowadzenia zdrowego trybu życia oraz zapobiegania chorobom cywilizacyjnym			
4. Cel operacyjny – Stworzenie przestrzeni atrakcyjnej dla mieszkańców			
Kierunki działań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
Pomoc dla osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> • Referat rozwoju, inwestycji i promocji, • Referat finansowy, • Referat organizacyjny 	WFOŚiGW, NFOŚiGW, mieszkańcy, pozostałe komórki Urzędu Gminy, GOPS, PCPR	Referat organizacyjny, zespół ds. monitoringu
Organizowanie przedsięwzięć na rzecz integracji społeczności lokalnej			
Organizowanie przedsięwzięć na rzecz integracji międzypokoleniowej			
Wspieranie tworzenia placówek z opieką stacjonarną oraz usług opiekuńczych, sąsiedzkich, asystenckich i opieki wytechnieniowej			
Wspieranie osób samotnych, w szczególności starszych, niepełnosprawnych oraz samotnych rodziców			
Kompleksowa pomoc dla rodzin z małymi dziećmi			
Budowa nowych i modernizacja istniejących obiektów sportowych/rekreacyjnych i placów zabaw			
Zwiększenie nakładów finansowych dotyczących działalności kulturalnej w celu rozszerzenia oferty zajęć stałych, a także imprez plenerowych i okolicznościowych			
Poszerzenie oraz zróżnicowanie oferty kulturalnej dla mieszkańców i turystów			
Organizowanie imprez kulturalnych, wystaw, festynów itp.			
III CEL STRATEGICZNY: Gmina Łodygowice Gminą przyjazną środowisku o nowoczesnej infrastrukturze			
1. Cel operacyjny – Wysoka jakość środowiska			

Kierunki działań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
Wspieranie niskoemisyjnego transportu	Referat rozwoju, inwestycji i promocji	WFOŚiGW, NFOŚiGW, mieszkańcy, pozostałe komórki Urzędu Gminy, ETS Sp. z o.o.	Referat rozwoju, inwestycji i promocji, zespół ds. monitoringu
Wspieranie proekologicznych działań oraz inwestycji związanych ze zmianą klimatu			
Działania mające na celu poprawę jakości środowiska (wód, powietrza, gleby, ekosystemów)			
Rewitalizacja terenów nadbrzeżnych			
Rewitalizacja terenów zdewastowanych/zdegradowanych			
Ochrona terenów wartościowych przyrodniczo i chronionych			
Dofinansowanie usuwania wyrobów azbestowych			
Systematyczna likwidacja barszczu Sosnowskiego			

2. Cel operacyjny – Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury technicznej

Kierunki działań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
Modernizacja starej sieci wodociągowej	Referat rozwoju, inwestycji i promocji	Urząd marszałkowski, WFOŚiGW, NFOŚiGW, pozostałe komórki Urzędu Gminy, ETS Sp. z o.o., Gminna Spółka Wodno-Melioracyjna	Referat rozwoju, inwestycji i promocji, zespół ds. monitoringu
Budowa zbiorników retencyjnych			
Budowa oraz modernizacja ujęć i stacji uzdatniania wody			
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej			
Utrzymanie urządzeń melioracyjnych w dobrym stanie			
Poprawa stanu infrastruktury komunalnej			
Współpracowanie z Wodami Polskimi w zakresie budowy i modernizacji infrastruktury zabezpieczającej przed powodzią			

3. Cel operacyjny – Wspieranie efektywności energetycznej oraz pozyskiwanie energii pochodzącej z Odnawialnych Źródeł Energii (OZE)

Kierunki działań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
Promocja OZE	<ul style="list-style-type: none"> Referat rozwoju, inwestycji i promocji, Referat organizacyjny 	WFOŚiGW, NFOŚiGW, pozostałe komórki Urzędu Gminy	Referat organizacyjny, zespół ds. monitoringu
Produkcja, dystrybucja i magazynowanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych			
Wymiana starych opraw oświetleniowych na energooszczędne			
Zastosowanie OZE w obiektach gminnych i do oświetlenia dróg			
Wspieranie budownictwa pasywnego			
Poprawa efektywności energetycznej budynków w Gminie			
Zmniejszenie zużycia konwencjonalnej energii elektrycznej			

4. Cel operacyjny – Społeczność gminna posiadająca szerokie spektrum wiedzy w zakresie ekologii

Kierunki działań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
Organizowanie kampanii informacyjnych dotyczących tematyki ochrony środowiska oraz ekologii	<ul style="list-style-type: none"> Referat rozwoju, inwestycji i promocji, Referat organizacyjny 	WFOŚiGW, NFOŚiGW, pozostałe komórki Urzędu Gminy, GOK, GBP, ETS Sp. z o.o.	Referat organizacyjny, zespół ds. monitoringu
Organizowanie konkursów i imprez o tematyce proekologicznej			
Działania edukacyjne, szkolenia, w tym utworzenie centrum edukacji ekologicznej			
Propagowanie racjonalnego korzystania z zasobów środowiska			
Wykorzystanie zasobów przyrodniczych Gminy na cele edukacyjne i rekreacyjne			
Propagowanie ograniczenia ilości odpadów, w tym bioodpadów			

Rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów, w tym zakup pojazdów na ten cel			
III CEL STRATEGICZNY: Gmina Łodygowice Gminą niezawodnie i efektywnie kierowaną			
1. Cel operacyjny – Wysoka jakość infrastruktury drogowej			
Kierunki działań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
Budowa nowych dróg gminnych, chodników, parkingów i mostów	<ul style="list-style-type: none"> Referat rozwoju, inwestycji i promocji, Referat organizacyjny, Referat finansowy 	Starostwo powiatowe, pozostałe komórki Urzędu Gminy < ZDW, PZD, GDDKiA	Referat organizacyjny, zespół ds. monitoringu
Modernizacja istniejących dróg gminnych, chodników, parkingów i mostów			
Budowa kanalizacji deszczowej oraz odwodnienie dróg			
Budowa oraz modernizacja oświetlenia dróg i miejsc publicznych			
Regulowanie stanu prawnego działek drogowych, a także nabywanie nowych terenów pod budowę dróg			
Współdziałanie z zarządcami dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych we wspólnej realizacji zadań			
2. Cel operacyjny – Wysoki poziom innowacyjności			
Kierunki działań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
Rozbudowa sieci szerokopasmowej	<ul style="list-style-type: none"> Referat rozwoju, inwestycji i promocji, Referat organizacyjny, Referat finansowy 	Pozostałe komórki Urzędu Gminy, starostwo powiatowe, GZEASiP, GOK, GBP	Referat organizacyjny, zespół ds. monitoringu
Wykorzystywanie nowoczesnych technologii w administracji i oświacie			
Działania na rzecz poprawy jakości komunikacji z mieszkańcami			
Rozwój e-usług publicznych			
Digitalizacja zasobów kultury			
Tworzenie warunków do budowy oraz rozbudowy sieci informatycznych			
Budowa systemu monitoringu wizyjnego na terenie Gminy			
Podniesienie jakości usług społecznych			

Wspieranie rozwoju elektromobilności			
3. Cel operacyjny – Kooperacja z podmiotami wewnętrznymi i zewnętrznymi			
Kierunki działań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
Współpraca z organizacjami pozarządowymi i stowarzyszeniami	<ul style="list-style-type: none"> Referat rozwoju, inwestycji i promocji, Referat organizacyjny 	PKP, Urząd marszałkowski, publiczni i prywatni przewoźnicy, pozostałe komórki Urzędu Gminy, GOK, GBP	Referat organizacyjny, zespół ds. monitoringu
Wspieranie organizacji pozarządowych, stowarzyszeń oraz fundacji			
Współpraca z gminami partnerskimi w kraju			
Współpraca z podmiotami zagranicznymi w ramach Euroregionu Beskidy			
Nawiązanie współpracy z nowymi partnerami w kraju i za granicą			
Współpraca z PKP dotycząca remontów oraz zagospodarowywania dworców i peronów			
4. Cel operacyjny – Wysoki poziom ładunku przestrzennego			
Kierunki działań	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
Zagospodarowanie terenów nad brzegami rzek i potoków oraz wału i plaży nad jeziorem żywieckim na cele rekreacyjne	Referat rozwoju, inwestycji i promocji	Lokalne agencje nieruchomości, deweloperzy, właściciele nieruchomości, pozostałe komórki Urzędu Gminy, PGW Wody Polskie	Referat rozwoju, inwestycji i promocji, zespół ds. monitoringu
Zagospodarowanie terenów przy szkołach			
Rewitalizacja terenów zdegradowanych			
Ochrona dziedzictwa kulturowego i historycznego			
Utrzymywanie infrastruktury kultury w dobrym stanie technicznym			
Poprawa stanu technicznego budynków użyteczności publicznej			
Budowa przystani wodnej, pomostu widokowego, platform widokowych, tężni itp.			

Modernizacja i budowa obiektów sportowych, rekreacyjnych, wypoczynkowych, w tym placów zabaw, siłowni zew., miejsc aktywności ruchowej, skateparków, pumtrucków			
System informacji turystycznej i oznakowania Gminy			

Źródło: opracowanie własne na podstawie struktury Gminy Łodygowice

22. RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA REALIZACJI ZADAŃ

Możliwość skorzystania z zewnętrznych źródeł finansowania jest ważnym elementem wprowadzania działań zawartych w SRG, gdyż z reguły środki własne jednostek zaangażowanych w jego wdrażanie nie są wystarczające do ich przeprowadzenia. Gmina Łodygowice systematycznie przeprowadza analizy mające na celu określenie perspektyw na pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania działalności. Obejmują one m.in.: fundusze unijne, ale także nieunijne fundusze międzynarodowe, programy rządowe, programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli oraz inne zwrotne jak i bezzwrotne źródła finansowania rozdzielane przez podmioty publiczne i prywatne.

Poniżej przedstawione zostały najważniejsze programy krajowe oraz fundusze europejskie pod kątem możliwości uzyskania dofinansowania na realizację zadań w ramach Strategii rozwoju Gminy.

Tabela 22.1 Możliwości finansowania inwestycji wskazanych w SRG

Wyszczególnienie	Program
Międzynarodowe	<ul style="list-style-type: none"> Europejski Zielony Ład ELENA (ang. European Local Energy Assistance) Program LIFE Program Interreg Europa Środkowa 2021-2027 Fundusze norweskie i Europejskiego Obszaru Gospodarczego
Krajowe	<ul style="list-style-type: none"> Program FEnIKS Program FENG Program FERS Program FERC Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich Krajowy Plan Odbudowy Polski Ład Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Wojewódzkie	<ul style="list-style-type: none"> „Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027”. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Źródło: opracowanie własne

Europejski Zielony Ład (ang. European Green Deal)

Europejski Zielony Ład to nowa strategia rozwoju Unii Europejskiej. Najważniejszym celem tej inicjatywy jest głęboka proekologiczna przebudowa gospodarki, która pozwoli do 2050 r. zredukować emisję gazów cieplarnianych w Europie do poziomu zero. Obecnie unijne prawo zobowiązuje państwa Unii do wspólnego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych o 55% w stosunku do roku 1990, zwiększenia udziału odnawialnej energii do 32% i zmniejszenia zapotrzebowania na energię o 32,5% w stosunku do prognoz.

UE zapewni wsparcie finansowe i pomoc techniczną dla ludzi, przedsiębiorstw i regionów najbardziej odczuwających skutki przejścia na gospodarkę ekologiczną. Służyć temu będzie mechanizm sprawiedliwej transformacji, w ramach którego najbardziej dotknięte regiony mają otrzymać 100 mld euro w latach 2021 – 2027. Mechanizm ten będzie opierał się na trzech głównych źródłach finansowania:

1. Fundusz na rzecz sprawiedliwej transformacji – otrzyma środki w wysokości 7,5 mld euro. Fundusz będzie przede wszystkim służył do udzielania dotacji regionom. Będzie on m.in. wspierał inwestycje służące przechodzeniu na czystą energię, na przykład zwiększające efektywność energetyczną.
2. Drugim ma być specjalny system sprawiedliwej transformacji w ramach InvestEU. System ten ma służyć uruchomieniu inwestycji o wartości do 45 mld euro. Głównym celem będzie przyciąganie prywatnych inwestycji m.in. w zrównoważoną infrastrukturę energetyczną i transportową.
3. Trzecim - ma być instrument pożyczkowy Europejskiego Banku Inwestycyjnego dla sektora publicznego. Ma on służyć uruchomieniu inwestycji o wartości 25–30 mld euro. Instrument ten zostanie wykorzystany na pożyczki, np. na inwestycje w sieci ciepłownicze i renowację budynków.

ELENA (ang. European Local Energy Assistance) – Europejska pomoc na rzecz energetyki lokalnej

ELENA – jest europejskim instrumentem pomocy technicznej. Oferuje granty dla regionów w celu przyspieszenia prowadzonych przez nie programów inwestycyjnych w dziedzinie energii i zmian klimatycznych. Celem ELENA jest pomoc władzom lokalnym w przygotowaniu projektów mających na celu poprawę efektywności energetycznej w budynkach lub na ulicach (oświetlenie), wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii w budynkach, renowację lub budowę miejskich/gminnych sieci ciepłowniczych w oparciu o kogenerację (skojarzoną produkcję ciepła i energii) lub odnawialne źródła energii. Fundusze przyznawane przez ELENA mogą zostać wykorzystane na przygotowanie projektów inwestycyjnych, planów biznesowych, a także dodatkowych audytów energetycznych, przygotowanie procedur przetargowych i kontraktów oraz pokrycie kosztów jednostek realizujących projekt.

Organy publiczne zainteresowane złożeniem wniosku powinny kontaktować się bezpośrednio z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym. Wniosek musi zawierać program inwestycyjny oraz wskazywać potrzebę wsparcia technicznego w zakresie kompetencji ELENA. Kontaktując się z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym po raz pierwszy, wnioskujący powinni przedstawić krótki opis planowanej inwestycji, jej szacunkowy koszt oraz harmonogram realizacji programu, a także zakres i główne potrzeby, w spełnieniu których oczekują wsparcia. Poziom finansowania wynosi do 90% kosztów kwalifikowanych. Wielkość dostępnych środków 30 mld euro.

Program LIFE

Program LIFE ustanowiony został Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/783 z dnia 29 kwietnia 2021 r., które jednocześnie uchyliło rozporządzenie (UE) nr 1293/2013. Głównym celem Programu działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE) 2021-2027 jest wspieranie przejścia na zrównoważoną, energooszczędną, opartą na odnawialnych źródłach energii, neutralną dla klimatu oraz odporną na zmianę klimatu gospodarkę o obiegu zamkniętym. Działania te podejmowane będą w celu poprawy jakości, odbudowy oraz ochrony środowiska, a w tym powietrza, wody i gleby. Podejmowane będą także kroki ku zatrzymaniu oraz odwróceniu procesu utraty różnorodności biologicznej, a także przeciwdziałaniu degradacji ekosystemów. Wspierane będzie także wdrażanie sieci Natura 2000 i zarządzanie nią, a tym samym przyczynianie się

do zrównoważonego rozwoju. Zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem działania w ramach programu LIFE winny być zgodne z zasadą „nie szkodzić”.

Budżet Programu LIFE na lata 2021-2027 wynosi 5,4 mld Euro. W perspektywie do lat 2014-2021 kwota ta jest o prawie 2 mld Euro większa. W zamierzeniu 61% ogólnej puli środków finansowych programu LIFE będzie przeznaczona na osiągnięcie celów w zakresie klimatu.

Programowi nadano także nową strukturę:

- obszar „Środowisko”, który obejmuje:
 - podprogram „**Przyroda i różnorodność biologiczna**”,
 - podprogram „**Gospodarka o obiegu zamkniętym i jakość życia**”;
- obszar „Działania na rzecz klimatu”, który obejmuje:
 - podprogram „**Łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej**”,
 - podprogram „**Przejsście na czystą energię**”.

Ważnym obszarem działania pozostaje nadal ochrona przyrody i różnorodności biologicznej. W ramach nowych „strategicznych projektów przyrodniczych”, wspierane będą programy działania w państwach członkowskich na rzecz włączenia celów polityki ochrony przyrody, a także różnorodności biologicznej do innych polityk UE, takich jak rolnictwo oraz rozwój obszarów wiejskich.

W przypadku działań dotyczących przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym, finansowanie z programu LIFE ukierunkowane będzie na projekty związane z najlepszymi technologiami oraz dobrymi praktykami, a także rozwiązaniami opracowanymi na poziomie lokalnym, regionalnym lub krajowym. Dotyczyć to będzie także zintegrowanego podejścia do wdrażania planów gospodarowania odpadami i zapobiegania im oraz postępowania z odpadami morskimi.

Nowy obszar – przejście na czystą energię, został włączony do Programu LIFE w wyniku transferu z Programu Horyzont 2020. W głównej mierze działania koordynacyjne i wspierające mają pomóc w przejściu na czystą energię, zwłaszcza w regionach, które mają trudności z pozyskaniem funduszy na ten cel. Podejmowane w tym podprogramie inicjatywy zachęcać mają do inwestycji i działań skupiających się na efektywności energetycznej oraz OZE na małą skalę.

Program Interreg Europa Środkowa 2021-2027

Program ten realizowany jest na obszarze dziewięciu państw Europy Środkowej tj.: Polski, Czech, Słowacji, Węgier, Austrii, Słowenii, Chorwacji oraz części Niemiec i Włoch, a Instytucją Zarządzającą jest Miasto Wiedeń. Projekty realizowane będą w międzynarodowym konsorcjum, w skład którego musi wchodzić minimum trzech partnerów z różnych krajów, z czego dwóch z siedzibą na obszarze wsparcia. Priorytety oraz cele szczegółowe tegoż Programu zostały określone następująco:

Priorytet 1. Współpraca na rzecz inteligentnej Europy Środkowej

- 1.1. Wzmacnianie zdolności innowacyjnych
- 1.2. Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości

Priorytet 2. Współpraca na rzecz bardziej zielonej Europy Środkowej

- 2.1. Wspieranie transformacji energetycznej dla neutralności klimatycznej
- 2.2. Zwiększenie odporności na zmiany klimatu
- 2.3. Rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym
- 2.4. Ochrona środowiska

2.5. Zielona mobilność miejska

Priorytet 3. Współpraca na rzecz lepiej połączonej Europy Środkowej

3.1. Poprawa połączeń transportowych obszarów wiejskich i peryferyjnych

Priorytet 4. Poprawa systemu zarządzania współpracą w Europie Środkowej

4.1. Wzmocnienie systemu zarządzania na rzecz zintegrowanego rozwoju terytorialnego w Europie Środkowej.

Fundusze norweskie i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG)

Stanowią one jedno z dostępnych źródeł finansowania zadań, które związane są z ochroną środowiska (w tym ochroną powietrza). Fundusze norweskie i EOG są formą bezzwrotnej pomocy zagranicznej przyznanej przez Islandię, Norwegię i Liechtenstein nowym członkom UE, tj. kilkunastu państwom Europy Środkowej oraz Południowej, a także krajom bałtyckim. W zakresie programu dotyczącego środowiska operatorem jest Ministerstwo Środowiska z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, partnerem programu jest natomiast Norweska Dyrekcja ds. Zasobów Wodnych i Energii, Norweska Agencja Środowiska, Agencja ds. Energii Islandii. Programy w ramach II edycji Funduszy norweskich i EOG wdrażane będą do 2024 roku. Wyjątek stanowi Fundusz Współpracy Dwustronnej, który będzie wdrażany do 30 kwietnia 2025 r.

Tabela 22.2 Programy Funduszy norweskich

Program	Operator	Partner Programu (DPP)	Wkład Funduszy norweskich i/lub EOG
Rozwój przedsiębiorczości i innowacje	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	Innovation Norway	85 mln euro
Rozwój Lokalny	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	Norweski Związek Władz Lokalnych i Regionalnych (KS), OECD	100 mln euro
Badania naukowe	Narodowe Centrum Nauki z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju	Narodowa Rada Nauki	110 mln euro
Edukacja	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji	Norweska Agencja Współpracy Międzynarodowej na Rzecz Poprawy Jakości Kształcenia w Szkolnictwie Wyższym (DIKU), Islandzkie Centrum Badań (RANNIS), Agencja ds. Kształcenia Międzynarodowego w Liechtensteinie (AIBA)	20 mln euro
Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu	Ministerstwo Klimatu i Środowiska z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Norweska Dyrekcja ds. Zasobów Wodnych i Energii, Norweska Agencja Środowiska, Krajowa Agencja ds. Energii Islandii	140 mln euro
Kultura	Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu	Norweska Rada Sztuki oraz Norweski Dyrektoriat ds. Dziedzictwa Kulturowego	75 mln euro
Zdrowie	Ministerstwo Zdrowia	Norweski Dyrektoriat ds. Zdrowia	20 mln euro

Program	Operator	Partner Programu (DPP)	Wkład Funduszy norweskich i/lub EOG
Sprawiedliwość	Ministerstwo Sprawiedliwości z Centralnym Zarządem Służby Więziennej	Norweska Służba Więzienna	58,2 mln euro
Sprawy Wewnętrzne	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	Norweskie Ministerstwo Sprawiedliwości i Bezpieczeństwa Publicznego oraz Norweski Dyrektoriat Obrony Cywilnej Planowania Kryzysowego (DSB)	20 mln euro
Fundusz Współpracy Dwustronnej	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	n/d	16,2 mln euro
Pomoc Techniczna	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	n/d	12,1 mln euro
Programy zarządzane przez darczyńców			
Fundusz NGO	Biuro Mechanizmów Finansowych (BMF)	n/d	53 mln euro
Social Dialogue – Decent Work	Innovation Norway	n/d	6,1 mln euro

Źródło: eog.gov.pl

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (Program FEnIKS)

Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS) stanowi kontynuację dwóch wcześniejszych programów Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 oraz 2014-2020. Głównym celem tego Programu jest poprawa warunków rozwoju kraju poprzez budowę infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego, w tym poprzez:

- obniżenie emisyjności gospodarki transformację w kierunku gospodarki przyjaznej środowisku i o obiegu zamkniętym,
- budowę efektywnego i odpornego systemu transportowego o jak najniższym negatywnym wpływie na środowisko naturalne,
- dokończenie realizacji odcinków sieci bazowej TEN-T do roku 2030,
- poprawę bezpieczeństwa transportu,
- zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej oraz poprawę odporności systemu ochrony zdrowia,
- wzmocnienie roli kultury w rozwoju społecznym i gospodarczym.

Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (Program FENG)

Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) stanowi kontynuację dwóch poprzednich programów: Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (POIG) oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020 (POIR). Program FENG wspierać będzie realizację projektów badawczo-rozwojowych innowacyjnych oraz zwiększających konkurencyjność polskiej gospodarki. Z tegoż programu skorzystać będą mogli m.in. przedsiębiorcy, instytucje z sektora nauki, konsorcja przedsiębiorstw oraz instytucje otoczenia biznesu, w szczególności ośrodki innowacji. Planowany budżet to około 7,9 mld euro.

Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (Program FERS)

Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) jest następcą Programu Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Głównymi obszarami, które obejmują działania FERS są: praca, edukacja, zdrowie, a także dostępność. Będzie on wspierać projekty z zakresu: poprawy sytuacji osób na rynku pracy, zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnienia opieki nad

dziećmi, podnoszenia jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracji społecznej, rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.

Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (Program FERC)

Program Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) jest następcą Programu Polska Cyfrowa (POPC), który w latach 2014-2020 wspierał rozwój cyfryzacji w Polsce. Program ten będzie skupiał się głównie na: zwiększeniu dostępu do ultraszybkiego Internetu szerokopasmowego, udostępnieniu zaawansowanych e-usług pozwalających w pełni na elektroniczne załatwienie spraw obywateli i przedsiębiorców, zapewnieniu cyberbezpieczeństwa w ramach nowego dedykowanego obszaru interwencji, rozwoju gospodarki opartej na danych, wykorzystującej najnowsze technologie cyfrowe, rozwoju współpracy międzysektorowej na rzecz tworzenia cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, wsparciu rozwoju zaawansowanych kompetencji cyfrowych, w tym również w obszarze cyberbezpieczeństwa dla jednostek samorządu terytorialnego (jst) i przedsiębiorców. Planowany budżet FERC to ok. 2 mld euro.

Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich

Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich to Program, który w głównej mierze skupia się na trzech obszarach: skuteczne instytucje, skuteczni beneficjenci i skuteczna komunikacja. Środki z Pomocy Technicznej zostaną przeznaczone m.in. na: szkolenia dla beneficjentów wykorzystujących Fundusze Europejskie, rozwój krajowego systemu informatycznego umożliwiającego aplikowanie i rozliczanie projektów unijnych oraz działania informacyjno-promocyjne zwiększające wiedzę o Funduszach w Polsce. Budżet programu wyniesie 0,5 mld euro.

- Program, który dotyczyć będzie sprawiedliwej transformacji zakłada budżet 4,4 mld euro (pomoc w transformacji dla regionów górniczych: śląskiego, małopolskiego, dolnośląskiego, wielkopolskiego, łódzkiego i lubelskiego),
- Program Pomoc Żywnościowa – budżet 0,2 mld euro,
- Program Ryby – budżet 0,5 mld euro,
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej – 0,56 mld euro.

Fundusze podzielone zostały także na programy regionalne. Dla województwa śląskiego budżet wynosi 2,365 mld euro. Pieniądze na programy regionalne podzielono według algorytmu opartego na obiektywnych kryteriach, między innymi na liczbie ludności i PKB na mieszkańca. 75% środków zostało już podzielonych, a 25% przeznaczono na rezerwę programową do podziału na późniejszym etapie programowania w czasie negocjacji kontraktu programowego. Dodatkowo województwo śląskie znalazło się wśród sześciu regionów, które otrzymają 4,4 mld euro z funduszu sprawiedliwej transformacji i polityki spójności (3,8 mld euro z FST + 560 mln euro z polityki spójności).

Krajowy Plan Odbudowy

Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności (Recovery and Resilience Facility – RRF) jest odpowiedzią Komisji Europejskiej na pandemię COVID-19. W ramach RRF, wsparcie ma charakter dodatkowy w stosunku do wsparcia udzielanego w ramach innych funduszy oraz programów unijnych i musi być z nim spójne, a także skoordynowane. Jedynym warunkiem do otrzymania środków finansowych z RRF przez Polskę, jest przygotowanie Krajowego Planu Odbudowy (KPO), a następnie przyjęcie go przez Radę UE. W ramach KPO wsparcie skoncentrowane jest na interwencjach, które przyczynić się będą do pobudzenia gospodarki, inwestycji, wzrostu gospodarczego oraz zatrudnienia. Zaplanowane zostały także realizacje reform inwestycji w tych obszarach, które są najbardziej istotne z punktu widzenia konieczności odbudowy gospodarki po pandemii spowodowanej COVID-19, ale także w tych, które tworzą trwałe podwaliny pod budowę zdrowej gospodarki odpornej na kolejne wstrząsy. W związku z tym środki dostępne dla Polski w formie grantów w kwocie 23,850 mld euro i 12,112 mld euro w formie pożyczek rozdysponowano pomiędzy pięć komponentów KPO:

1. Odporność i konkurencyjność gospodarki.
2. Zielona energia i zmniejszenie energochłonności.
3. Transformacja cyfrowa.
4. Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia.
5. Zielona, inteligentna mobilność.

Całe KPO objęte jest zasadą „do not significant harm” (DNSH) – niewyrządzania znaczącej szkody środowisku. Zgodnie z rozporządzeniem dotyczącym RRF większość środków przeznaczyc należy na działania w obszarze związanym z realizacją celów klimatycznych (minimum 37%) oraz na transformację cyfrową (minimum 20%).

Polski Ład

Polski Ład to plan odbudowy polskiej gospodarki po pandemii COVID-19. Ma on na celu zmniejszyć nierówności społeczne i stworzyć lepsze warunki do życia dla wszystkich obywateli. Plan opiera się na 5 fundamentach: niższe podatki, więcej na zdrowie, własne cztery kąty, wyższa emerytura oraz 500 tys. nowych miejsc pracy. Na realizację wszystkich projektów przewidywane jest przeznaczenie ponad 650 mld zł do 2030 roku, w tym rocznie ponad 72 mld zł. Do obszarów objętych działaniem planu zalicza się także środowisko – łączne nakłady finansowe na lata 2021 – 2039 wynoszą 36,9 mld zł (średnie roczne nakłady wynoszą 4,1 mld zł). Program *Polski Ład* zakłada działania na obszarach:

- Plan na zdrowie, o łącznych nakładach na lata 2021-2030: **122,4 mld zł**
- Uczciwa praca – godna płaca, o łącznych nakładach na lata 2021-2030: **108 mld zł**
- Dekada rozwoju, o łącznych nakładach na lata 2021-2030: **97,2 mld zł**
- Rodzina i dom w centrum życia, o łącznych nakładach na lata 2021-2030: **30,6 mld zł**
- Polska – nasza ziemia, o łącznych nakładach na lata 2021-2030: **45 mld zł**
- Przyjazna szkoła i kultura na nowy wiek, o łącznych nakładach na lata 2021-2030: **64,8 mld zł**
- Dobry klimat dla firm, o łącznych nakładach na lata 2021-2030: **63,9 mld zł**
- Czysta energia, czyste powietrze, o łącznych nakładach na lata 2021-2030: **36,9 mld zł**
- CyberPoland 2025, o łącznych nakładach na lata 2021-2030: **36,9 mld zł**
- Złota jesień życia, o łącznych nakładach na lata 2021-2030: **45,9 mld zł**

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z siedzibą w Warszawie (dalej NFOŚiGW) udziela dofinansowania w formie dopłat, dotacji i pożyczek, na realizację przedsięwzięć proekologicznych, w tym związanych z ochroną powietrza. Budżet przykładowych programów realizowanych przez NFOŚiGW przedstawia

Tabela 22.3.

Tabela 22.3 Budżet wybranych programów realizowanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Program	Budżet
Mój Prąd	Kwota alokacji dla bezzwrotnych form dofinansowania: do 534 000 000 zł
Czyste powietrze	Łącznie 103 mld złotych, z czego finansowanie w formie dotacji to 63,3 mld zł, a w formie pożyczek zwrotnych 39,7 mld zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie nfosigw.gov.pl

Kluczowe cele oraz planowane działania w obszarze ochrony środowiska przedstawia Tabela 22.4. Z uwagi na aktualizacje programów, zaleca się śledzenie informacji zamieszczanych na oficjalnej stronie internetowej NFOŚiGW: www.nfosigw.gov.pl.

Tabela 22.4 Programy priorytetowe Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na 2021 rok

Obszar programu	Program priorytetowy
Adaptacja do zmian klimatu i ochrona wód przed zanieczyszczeniami	Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach
	Inwestycje w gospodarce ściekowej poza granicami kraju
	Ogólnopolski program gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych
	Gospodarka wodno-ściekowa w zakładach przemysłowych
	Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczenie skutków zagrożeń środowiska
	Moja Woda
	Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych
Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi	Racjonalna gospodarka odpadami
	Ochrona powierzchni ziemi
	Gospodarka o obiegu ziemi
	Zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin
	Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie
	Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej
	Usuwanie porzuconych odpadów
	Udostępnianie wód termalnych w Polsce
	Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest
Poznanie budowy geologicznej na rzecz kraju	
Sprawiedliwa transformacja	Lokalny Kompas Klimatyczny
	Wsparcie dla innowacji sprzyjających zasobooszczędnej i niskoemisyjnej gospodarce
	Nowa Energia
Zeroemisyjny system energetyczny	Zero i niskoemisyjny system energetyczny
	Agroenergia
	Mój Prąd
	Energia Plus
	Wodoryzacja gospodarki
Dobra jakość powietrza	Czyste powietrze
	Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż
	Poprawa jakości powietrza w najbardziej zanieczyszczonych Gminach – pilotaż
	Wzrost efektywności energetycznej lokali w budynkach wielorodzinnych
	Ciepłownictwo powiatowe
	Budownictwo Energooszczędne
	SOWA – oświetlenie zewnętrzne
	Renowacja z gwarancją oszczędności EPC (Energy Performance Contract) Plus
	Polska Geotermia Plus
Zeroemisyjny transport	System zielonych inwestycji (GIS – Green Investment Scheme) - Kangur – Bezpieczna i ekologiczna droga do szkoły

Obszar programu	Program priorytetowy
	Mój elektryk
	Wsparcie infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych i infrastruktury tankowania wodoru
Różnorodność biologiczna, edukacja i monitoring środowiska	Wspieranie działalności monitoringu środowiska
	Edukacja ekologiczna
	Ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej
Horyzontalne	Wsparcie Ministra Klimatu i Środowiska w zakresie realizacji polityki klimatycznej i środowiskowej
	Zadania wskazane przez ustawodawcę
	Współfinansowanie programu LIFE
	SYSTEM - Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez partnerów zewnętrznych – REGION
	Polskie Wsparcie na rzecz Klimatu (Polish Climate Support)
	Wsparcie projektów realizowanych w ramach podziałania 1.1.1., działań 1.2, 1.5 i 1.6 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
	Współfinansowanie projektów realizowanych w ramach działań 2.2 i 2.5 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko
	Współfinansowanie projektów realizowanych w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021
Klimatyczne Uzdrawiska	

Źródło: nfosigw.gov.pl

Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

4 sierpnia 2021 Zarząd Województwa Śląskiego przyjął kolejną wersję wstępnego projektu pn. „Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027”, określający główne obszary i kierunki działań na rzecz rozwoju województwa śląskiego. Program realizuje wizję rozwoju regionu zawartą w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2030". Wsparcie realizowane będzie w ramach 8 priorytetów. Szczegółowe dane zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 22.5 Priorytety w ramach wstępnego projektu dokumentu "Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027"

Priorytet	Cel szczegółowy	Powiązane rodzaje działań	Główne grupy docelowe
Priorytet I: Inteligentne Śląskie	Rozwijanie i wzmocnienie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	1.1. B+R - organizacje badawcze	Naukowcy, studenci, przedsiębiorcy.
		1.2. B+R - konsorcja przemysłowo-naukowe, przedsiębiorstwa	Konsumenci, przedsiębiorcy, naukowcy.
	Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych	1.3. E-usługi publiczne	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, administracja publiczna, organizacje pozarządowe.
		1.4. E-zdrowie	Pracownicy ochrony zdrowia oraz pacjenci
		1.5. Digitalizacja zasobów publicznych	Mieszkańcy, przedsiębiorstwa, administracja publiczna.

Priorytet	Cel szczegółowy	Powiązane rodzaje działań	Główne grupy docelowe	
Priorytet II: Ekologiczne Śląskie	Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	1.6. Przedsiębiorczość MŚP	Przedsiębiorcy, inwestorzy.	
		1.7. Innowacje w MŚP	Przedsiębiorcy, konsumenci.	
		1.8. Turystyka MŚP	Przedsiębiorcy, turyści.	
		1.9. Konkurencyjność MŚP	Przedsiębiorcy, konsumenci.	
		1.10. Promocja regionu i internacjonalizacja MŚP	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, konsumenci.	
	Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości	1.11. Ekosystem RIS	Przedsiębiorcy, administracja publiczna, uczelnie wyższe, instytuty badawcze.	
		1.12. Ośrodki innowacji	Przedsiębiorcy, studenci, naukowcy administracja publiczna, koordynatorzy klastrów, uczelnie wyższe, instytuty badawcze	
	Priorytet II: Ekologiczne Śląskie	Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji gazów cieplarnianych	2.1. Efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej	Mieszkańcy – użytkownicy budynków użyteczności publicznej, administracja publiczna, Organizacje pozarządowe
			2.2. Efektywność energetyczna budynków mieszkalnych	Mieszkańcy budynków wielorodzinnych
			2.3. Efektywność energetyczna przedsiębiorstw	Mikro i mali przedsiębiorcy
		Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym z określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju	2.4. Odnawialne źródła energii	Mieszkańcy – prosumenci, członkowie klastrów i spółdzielni energetycznych, administracja publiczna i inni użytkownicy wspartej infrastruktury.
Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego		2.5. Adaptacja do zmian klimatu	Mieszkańcy, jednostki samorządu terytorialnego.	
		2.6. Przeciwdziałanie skutkom suszy	Mieszkańcy, jednostki samorządu terytorialnego.	
		2.7. Wzmocnienie potencjału służb ratowniczych	Mieszkańcy oraz służby ratownicze	
Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej		2.8. Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, użytkownicy sieci wodno-kan.	
Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej		2.9. Gospodarka odpadami komunalnymi	Mieszkańcy, jednostki samorządu terytorialnego.	
		2.10. Gospodarka o obiegu zamkniętym	Mieszkańcy, przedsiębiorcy.	
		2.11. Zagospodarowanie osadów ściekowych	Mieszkańcy, przedsiębiorcy.	

Priorytet	Cel szczegółowy	Powiązane rodzaje działań	Główne grupy docelowe
	Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	2.12. Ochrona i regeneracja obszarów chronionych	Mieszkańcy, jednostki publiczne prowadzące działalność w zakresie ochrony przyrody.
		2.13. Ochrona różnorodności biologicznej	mieszkańcy, jednostki publiczne prowadzące działalność w zakresie ochrony przyrody.
		2.14. Rekultywacja terenów zdegradowanych	Mieszkańcy, jednostki samorządu terytorialnego.
Priorytet III: Mobilne Śląskie	Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	3.1. Zrównoważony transport miejski 3.2. Regionalne Trasy Rowerowe	Użytkownicy komunikacji publicznej oraz alternatywnych form transportu. Odbiorcami wsparcia są także jednostki wykonujące zadania w zakresie publicznego transportu zbiorowego (na zasadzie użyteczności publicznej) – organizatorzy.
Priorytet IV: Lepiej połączone Śląskie	Rozwój i udoskonalenie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	4.1. Drogi wojewódzkie 4.2. Drogi gminne i powiatowe 4.3. Regionalny tabor kolejowy	Mieszkańcy, w tym korzystający z kolejowych, wojewódzkich przewozów pasażerskich, a także administracja publiczna.
Priorytet V: Społeczne Śląskie	Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej	5.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia	Osoby bezrobotne zamieszkałe w województwie śląskim, zwłaszcza te znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, osoby pracujące zarejestrowane jako poszukujące pracy, oraz osoby biernie zawodowo.
		5.2. Samozatrudnienie i zakładanie działalności gospodarczej	Osoby bezrobotne planujące rozpocząć działalność gospodarczą na terenie województwa śląskiego.
		5.3. Realizacja ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej w ramach sieci EURES	Osoby bezrobotne zamieszkałe w województwie śląskim, zwłaszcza te znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, osoby Pracujące zarejestrowane jako poszukujące pracy, oraz osoby biernie zawodowo.
	5.4. Koordynacja współpracy międzyinstytucjonalnej w obszarze rynku pracy	Pracownicy Instytucji Rynku Pracy, w szczególności Publicznych Służb Zatrudnienia.	
	5.5. Przeciwdziałanie spowolnieniu gospodarczemu wywołanemu czynnikami zewnętrznymi	Grupy docelowe wskazane w ramach mechanizmów przeciwdziałających spowolnieniu gospodarczemu wywołanemu w szczególności przez czynniki egzogeniczne	
	Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy		

Priorytet	Cel szczegółowy	Powiązane rodzaje działań	Główne grupy docelowe
	Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia	5.6. Ochrona zdrowia na rzecz rynku pracy	Osoby w wieku aktywności zawodowej.
		5.7. Podmiotowy System Finansowania	Pracownicy przedsiębiorstw; kadra zarządzająca przedsiębiorstwem (z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osób objętych dozorem elektronicznym).
		5.8. Outplacement	Pracownicy zagrożeni zwolnieniem, przewidziani do zwolnienia lub zwolnieni z przyczyn nietyczących pracownika (niezależnie od wielkości firmy).
	Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	5.9. Edukacja przedszkolna	Dzieci w wieku przedszkolnym; rodzice/opiekunowie prawni dzieci w wieku przedszkolnym, nauczyciele, kadra pedagogiczna, niepedagogiczna i zarządzająca.
		5.10. Kształcenie ogólne	Uczniowie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne, rodzice/opiekunowie prawni uczniów, kadra pedagogiczna, niepedagogiczna i zarządzająca, szkoły i placówki prowadzące kształcenie ogólne.
		5.11. Szkolnictwo zawodowe	<ul style="list-style-type: none"> Uczniowie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, młodociani pracownicy, Szkoły i placówki prowadzące kształcenie zawodowe, Pracodawcy/Przedsiębiorcy/Rzemieślnicy oraz ich zrzeczenia i stowarzyszenia, Kadra pedagogiczna, w tym nauczyciele kształcenia zawodowego i instruktorzy praktycznej nauki zawodu, kadra pedagogiczna, niepedagogiczna i zarządzająca, doradcy zawodowi i brokerzy edukacyjni, Jednostki samorządu terytorialnego oraz inne organy prowadzące szkoły zawodowe, Partnerzy społeczno-gospodarczy.
		5.12. Szkolnictwo wyższe	Studenci, w tym studenci studiów doktoranckich, doktoranci, kadra dydaktyczna, naukowa uczelni wyższych, pracodawcy/przedsiębiorcy.
		5.13. Kształcenie osób dorosłych	Osoby dorosłe/mieszkańcy, w tym pracownicy województwa śląskiego.
	5.14. Lokalne punkty wsparcia edukacji		

Priorytet	Cel szczegółowy	Powiązane rodzaje działań	Główne grupy docelowe
	kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej		
	Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji.	5.15. Ekonomia społeczna	Osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
5.16. Aktywizacja osób z niepełnosprawnościami		Osoby z niepełnosprawnościami i ich otoczenie.	
5.17. Aktywizacja społeczna i zawodowa grup w niekorzystnej sytuacji		Osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym, otoczenie tych osób, obejmujące w/w grupy docelowe, osoby bierne zawodowo.	
	Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów	5.18. Aktywizacja zawodowa i społeczna migrantów	Cudzoziemcy, w tym obywatele państw trzecich, migranci, a także społeczności marginalizowane oraz otoczenie wyżej wymienionych.
	Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	5.19. Usługi społeczne	Osoby wykluczone lub zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie, jak również rodziny, w tym dzieci i młodzież potrzebujące wsparcia i osoby usamodzielniane, osoby sprawujące pieczę zastępczą, kandydaci na rodziców/rodziny zastępcze lub adopcyjne, podmioty realizujące usługi wsparcia rodziny i pieczy zastępczej.
5.20. Usługi zdrowotne		Osoby wykluczone lub zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, potrzebujące szczególnego wsparcia wskazane w regionalnej polityce zdrowotnej oraz ich otoczenie	
5.21. Wsparcie psychiczne dzieci i młodzieży		Osoby wykluczone lub zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie, w szczególności dzieci i młodzież dotknięta problemami społecznymi i zdrowotnymi, w szczególności w zakresie zdrowia psychicznego.	
5.22. Oddolne inicjatywy społeczne i zdrowotne		Mieszkańcy	
Priorytet VI: Śląskie dla mieszkańca	Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online	6.1. Infrastruktura szkolnictwa wyższego	<ul style="list-style-type: none"> • Uczelnie i podmioty uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym, • Osoby uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym
	Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności	6.2. Infrastruktura usług społecznych	Osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu wraz ich otoczeniem; osoby pełnoletnie, które ze względu na trudną sytuację

Priorytet	Cel szczegółowy	Powiązane rodzaje działań	Główne grupy docelowe
	marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne		życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki.
	Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej	6.3. Infrastruktura ochrony zdrowia	Mieszkańcy województwa śląskiego
	Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	6.4. Kultura i turystyka szczebla regionalnego	Mieszkańcy województwa śląskiego, korzystający z infrastruktury kultury i dziedzictwa kulturowego, osoby spoza województwa korzystające z obiektów kultury i dziedzictwa kulturowego, a także pracownicy, uczniowie i studenci szkół i uczelni artystycznych.
Priorytet VII: Śląskie bliżej obywateli	Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwojowi społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	7.1. Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionalnym	<ul style="list-style-type: none"> Mieszkańcy subregionów województwa śląskiego, Wspólnoty lokalne oraz interesariusze lokalni i subregionalni, Mieszkańcy miast województwa śląskiego objętych gminnymi programami rewitalizacji, Organizacje pozarządowe i przedsiębiorcy działający w miastach objętych gminnymi programami rewitalizacji.
		7.2. Rozwój ZIT	
		7.3. Rewitalizacja obszarów miejskich	
	Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwojowi społecznego, gospodarczego i środowiskowego, na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie	7.4. Odnowa obszarów wiejskich	Mieszkańcy obszarów wiejskich województwa śląskiego objętych gminnymi programami rewitalizacji, a także organizacje pozarządowe i przedsiębiorcy działający na obszarach wiejskich objętych gminnymi programami rewitalizacji.
Priorytet VIII: Pomoc Techniczna	Priorytet pomocy technicznej zgodnie z art. 36 ust. 4	8.1. Zarządzanie i wdrażanie	Institucje zaangażowane we wdrażanie FE SL 2021-2027, partnerzy społeczno-gospodarczy, instytucje kluczowe z punktu widzenia realizacji Programu
		8.2. Wsparcie zarządzania i wdrażania	Institucje zaangażowane we wdrażanie FE SL 2021-2027.

Priorytet	Cel szczegółowy	Powiązane rodzaje działań	Główne grupy docelowe
		8.3. Wsparcie beneficjentów	Beneficjenci i potencjalni beneficjenci.
		8.4. Komunikacja i promocja	Ogół społeczeństwa, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, JST, partnerzy społeczno-gospodarczy, uczelnie wyższe, instytuty naukowe, stowarzyszenia i partnerstwa JST.

Źródło: rpo.slaskie.pl

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Jest publiczną instytucją finansową, realizującą politykę ekologiczną województwa śląskiego. Głównym celem WFOŚiGW jest dążenie do poprawy stanu środowiska i zrównoważonego gospodarowania jego zasobami przez skuteczne i efektywne wspieranie przedsięwzięć oraz inicjatyw służących środowisku. Pomoc finansowa odbywa się poprzez: udzielanie oprocentowanych pożyczek, udzielanie dotacji, nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej, udzielanie poręczeń. Realizując swoją misję, Fundusz koncentruje się na:

- wspieraniu działań proekologicznych podejmowanych przez administrację publiczną, przedsiębiorców, instytucje i organizacje pozarządowe,
- zarządzaniu środkami europejskimi ukierunkowanymi na ochronę środowiska i gospodarkę wodną.

Interesariusze SRG, poza wyżej wymienionymi mają do dyspozycji również inne źródła finansowania, takie jak:

- **Bank Gospodarstwa Krajowego** – wchodzi w skład Polskiego Funduszu Rozwoju. W ramach działalności BGK utworzono Fundusz Termomodernizacji i Remontów (FTiR), którego celem jest pomoc finansowa dla inwestorów realizujących przedsięwzięcia termomodernizacyjne i remontowe. Pomoc finansowa udzielana jest w formie:
 - premii termomodernizacyjnej (16% kosztów przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, 21% kosztów przedsięwzięcia termomodernizacyjnego wraz z montażem mikroinstalacji OZE, dodatkowe wsparcie w wysokości 50% kosztów wzmocnienia budynku wielkopłytowego przy realizacji termomodernizacji budynków z tzw. „wielkiej płyty” wraz z ich wzmocnieniem),
 - premii remontowej (jeżeli spełnione są warunki art. 9 a ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów premia remontowa wynosi: 50% kosztów przedsięwzięcia remontowego dla budynków komunalnych lub 60% kosztów przedsięwzięcia remontowego dla budynków komunalnych zabytkowych.)
 - premii kompensacyjnej (wypłata rekompensat dla właścicieli budynków mieszkalnych, w których były lokale kwaterunkowe)
- **Bank Ochrony Środowiska** – oferuje kredyty na przedsięwzięcia proekologiczne: m.in. termomodernizację, instalacje gazowe w obiektach użyteczności publicznej, zakup i montaż urządzeń służących ochronie środowiska. Oferuje również pomoc samorządom w uzyskaniu dofinansowania z funduszy pomocowych Unii Europejskiej.

W najbliższych latach mogą pojawić się nowe programy, fundusze umożliwiające realizację zadań przewidzianych w SRG, dlatego warto uzupełnić ten wykaz o nowopowstałe mechanizmy finansowe. Warto również śledzić programy grantowe, takie jak Norweski Mechanizm Finansowy / Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Przedstawione powyżej instrumenty finansowe, jak i środki własne stanowią potencjalne źródła finansowania, które Gmina może wykorzystać w celu realizacji *Strategii rozwoju Gminy Łodygowice do 2030 roku*. W przypadku celów rozwojowych, ich głównym źródłem finansowania będą dochody własne Gminy, a w szczególności udział w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatek od nieruchomości.

23. MONITORING I EWALUACJA

Aby proces realizacji założeń *Strategii rozwoju Gminy Łodygowice do 2030 roku* przebiegał prawidłowo, konieczna jest kontrola, która polegać będzie na jej odpowiednim wdrażaniu, ale także monitoring oraz ewaluacja. W przypadku zaistnienia ewentualnych nieprawidłowości, wprowadzony wcześniej system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń *Strategii* umożliwi ich identyfikację, rozwiązanie problemu oraz przeciwdziałanie negatywnym rezultatom w przyszłości.

Prawidłowe rozpoznanie zmian, a także prognozowanie przyszłości daje możliwość uprzedzenia negatywnych skutków i zagrożeń w otoczeniu, które pojawiają się w trakcie realizacji projektu *Strategii*. Skuteczne wdrażanie SRG bazować będzie głównie na informacji zwrotnej pochodzącej ze sposobu realizacji zapisów strategicznych, którą gwarantuje system monitoringu oraz ewaluacji. Stopień wdrożenia w życie tychże celów oraz działań strategii rozwoju umożliwi weryfikację skuteczności działania władz lokalnych, a także słuszność przyjętych wcześniej założeń. Ważnym elementem w trakcie realizacji *Strategii* będzie także aktualizacja dokumentów takich jak plan gospodarki niskoemisyjnej, program ochrony środowiska, program opieki nad zabytkami, strategia rozwiązywania problemów społecznych czy też program przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zasady ewaluacji strategii

Uzupełnieniem rzeczowej i umiejętnie zaplanowanej, a później konsekwentnie realizowanej *Strategii* rozwoju Gminy Łodygowice do 2030 roku będą także działania ewaluacyjne. Ewaluacja ma bowiem na celu podnoszenie jakości działań poprzez zwiększenie ich skuteczności, adekwatności, użyteczności, efektywności, a także trwałości. Zgodnie z powyższym, planowane jest przeprowadzenie ewaluacji *ex-ante*. Jej celem jest ocena trafności założeń, a także sposób realizacji *Strategii*, ewaluacji *on-going* w cyklach całorocznych podczas wdrażania *Strategii*, której rolą będzie zestawienie efektów działań strategicznych i wyciągnięcie wniosków, a następnie sformułowanie rekomendacji na przyszłość (na kolejną *Strategię*).

Monitoring oraz proces ewaluacji przeprowadzać będzie podmiot zarządzający procesem wdrażania. Do jego zadań należeć będzie także koordynacja działań, harmonizowanie i poszerzanie partnerstw, poszukiwanie nowych źródeł finansowania oraz promocja. Odpowiedzialność za wdrażanie strategii, jak również monitoring, ewaluację i aktualizację, spoczywa na wójcie Gminy Łodygowice (jako organie wykonawczym), radzie Gminy (jako organie uchwałodawczym) wskazanej jednostce zarządzającej wdrażaniem strategii i koordynacją działań, komórkach urzędu i jednostkach gminnych, a także wykonawcach i partnerach realizacyjnych określonych w strategii rozwoju.

Proces wdrażania *Strategii* wspierany będzie przez tabelę ewaluacyjną, która jest Załącznikiem nr 2 do tegoż dokumentu. Tabela ta zawiera miejsce, w którym wprowadzana jest jednostka odpowiedzialna za realizację celów, kolumny z planowaną datą wykonania zadania, a także z datą faktyczną. Ostatnia część tabeli ewaluacyjnej, która zawiera informacje o stanie realizacji działania, zostanie na jej podstawie uzupełniona. Ma to na celu umożliwienie oceny, w jakim stopniu został osiągnięty założony cel operacyjny, a dalej strategiczny.

ZAŁĄCZNIK NR 1: WZÓR ANKIETY

Szanowni Państwo,

Gmina Łodygowice przystąpiła do opracowania Strategii Rozwoju Gminy. Służy ona wytyczeniu jasnej i przejrzystej ścieżki długofalowych, kompleksowych działań dążących do równomiernego rozwoju na całym obszarze Gminy.

Niniejsza ankieta ma na celu zbadanie potrzeb mieszkańców w zakresie polepszenia jakości życia, określenie miejsc cechujących się największym zaniedbaniem oraz wskazanie najważniejszych problemów z jakimi boryka się gmina.

Prosimy o wypełnienie ankiety i złożenie jej w Urzędzie Gminy na dzienniku podawczym lub przesłanie na adres mailowy do dnia

1. W gminie Łodygowice:

☐ mieszkam	☐ jestem zatrudniony/zatrudniona
☐ prowadzę działalność gospodarczą	☐ uczę się

2. Jeżeli mieszka Pan / Pani w gminie Łodygowice proszę wskazać miejscowość i ulicę.

☐ Łodygowice	☐ Pietrzykowice	☐ Bierna	☐ Zarzecze

3. Jak ocenia Pani / Pan poniższe aspekty funkcjonowania gminy Łodygowice, wpływające na warunki życia mieszkańców? Proszę postawić znak „X” w odpowiedniej kolumnie.

Aspekt funkcjonowania gminy	1 – bardzo źle	2 – źle	3 – dostatecznie	4 – dobrze	5 – bardzo dobrze
integracja lokalnej społeczności					
aktywność społeczna mieszkańców					
zaangażowanie mieszkańców w sprawy lokalne					
patologie społeczne (alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie)					
ubóstwo					
oferta placówek kulturalnych					
bezpieczeństwo publiczne					
opieka przedszkolna i żłobkowa					
oferta edukacyjna szkół podstawowych i ponadpodstawowych					
baza sportowa i rekreacyjno-wypoczynkowa					
kompetencje zawodowe mieszkańców					
sytuacja na rynku pracy					
poziom rozwoju sektora usług i handlu					
wsparcie dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw					
poziom inwestycji gospodarczych realizowanych w gminie					
przedsiębiorczość mieszkańców					
dostęp do nowoczesnych technologii					
dostępność terenów inwestycyjnych					
wykorzystanie potencjału turystycznego gminy					
promocja gminy					
stan infrastruktury technicznej (wodociągowa, kanalizacyjna itp.)					
ilość i stan techniczny zasobów mieszkaniowych gminy					
stan infrastruktury komunikacyjnej: drogi, chodniki, parkingi, oświetlenie, połączenia komunikacyjne, ścieżki rowerowe.					
stan techniczny zabytków					

gospodarka komunalna (odpadami i ściekami)					
zanieczyszczenie środowiska naturalnego					
estetyka i funkcjonalność przestrzeni publicznych					
świadomość ekologiczna mieszkańców					

4. Jeżeli w gminie powstałaby nowa organizacja społeczna, czym powinna się zajmować?

.....

5. Które miejsca w gminie są najbardziej zaniedbane? Proszę wskazać maksymalnie trzy miejsca w każdej kategorii i określić co wymaga poprawy.

- budynki:

a)

.....

b)

.....

c)

.....

- obszary naturalne:

a)

.....

b)

.....

c)

.....

- drogi / chodniki:

a)

.....

b)

.....

c)

.....

- inne (jakie?):

a)

.....

b)

.....

c)

.....

6. Które obszary gminy cechują się największą kumulacją negatywnych zjawisk społecznych (duży udział osób dotkniętych patologiami społecznymi, ubóstwem, bezrobociem). Proszę wskazać maksymalnie trzy obszary.

a)

.....

b)

.....

c)

.....

7. Jakie działania powinna prowadzić gmina, by mieszkańcy czuli się lepiej w swoim miejscu zamieszkania? Proszę o wskazanie maksymalnie trzech działań.

a)

.....

b)

.....

c)

.....

8. Czy uczestniczy Pan / Pani w wydarzeniach / działaniach kulturalnych i integracyjnych prowadzonych przez gminę? Jeżeli tak, proszę wskazać w jakich, jeżeli nie to proszę wskazać dlaczego. Tak Nie

.....

9. Czego najbardziej brakuje w okolicy miejsca Pana / Pani zamieszkania? Proszę wybrać maksymalnie pięć punktów stawiając znak „X” w odpowiedniej kolumnie.

Rekreacyjnych terenów zielonych	
Placów zabaw	
Siłowni na wolnym powietrzu	
Obiektów sportowych	
Ścieżek rowerowych	
Nowych dróg	
Chodników	
Oświetlenia ulic	
Połączeń komunikacją publiczną	

Przedszkoli	
Żłobków	
Świetlic dla dzieci i młodzieży	
Zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży	
Zajęć kulturalnych, sportowych i edukacyjnych dla dorosłych	
Możliwości zdobycia nowych kwalifikacji zawodowych	
Miejsc pracy	
Terenów inwestycyjnych	
Infrastruktury i obiektów przyciągających turystów	

10. Inne uwagi / sugestie:

.....

ZAŁĄCZNIK NR 2: TABELA EWALUACYJNA

I Cel strategiczny: Gmina Łodygowice Gminą z nowoczesną gospodarką, w oparciu o przedsiębiorczość mieszkańców

Cel operacyjny	Kierunek działań	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
1. Poprawa sytuacji na rynku pracy	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych i nabywanie nowych umiejętności				
	Doradztwo zawodowe, organizowanie kursów i szkoleń dla dorosłych				
	Działania na rzecz wydłużenia aktywności zawodowej mieszkańców Gminy				
	Aktywizacja zawodowa osób, które są nieaktywne zawodowo oraz poszukujących pracy				
	Organizacja robót publicznych, staży, prac społecznie użytecznych, a także prac interwencyjnych dla osób najuboższych				
	Zapewnienie kompleksowej pomocy dla osób niezaradnych życiowo				
	Wspieranie innowacyjności				
2. Aktywizacja rozwoju usług bazujących na głównych zasobach Gminy	Rozwój handlu oraz usług towarzyszących turystyce (rękodzieło artystyczne, pamiątkarstwo, rzemiosło itp.)				
	Wspieranie i rozwój rolnictwa ekologicznego				
	Doradztwo oraz organizacja specjalistycznych szkoleń dla rolników				
	Promowanie gospodarstw agroturystycznych				
	Współpraca z mediami				
	Promowanie produktu lokalnego				
3. Stworzenie zachęcających do inwestowania warunków oraz prowadzenia własnych działalności i podwyższenie konkurencyjności przedsiębiorstw	Wspieranie tworzenia nowych przedsiębiorstw				
	Wspieranie rozwoju przedsiębiorstw istniejących				
	Stworzenie warunków w celu wykorzystania nowoczesnych technologii w sektorze MŚP				
	Zapewnienie doradztwa prawnego oraz szkoleń dla przedsiębiorców, a także dla planujących rozpocząć działalność gospodarczą				
	Przygotowanie kompleksowej oferty inwestycyjnej dla potencjalnych inwestorów				
	Organizowanie szkoleń dla pracowników z sektora MŚP				
	Realizowanie zadań gminnych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego				
4. Rozwinięta branża turystyczna	Wspieranie podmiotów prowadzących działania na rzecz rozwoju turystyki				
	Wspieranie oraz budowa i modernizacja szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych i ścieżek tematycznych na terenie Gminy				
	Wykorzystanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych do promocji turystyki w Gminie				
	Rozszerzenie oferty Punktu Informacji Turystycznej				
	Rozbudowa bazy noclegowej i gastronomicznej				
	Promocja turystyczna regionu poprzez wspólne działanie Gminy Łodygowice, powiatu oraz sąsiednich gmin				
	Wydawnictwa, publikacje, portale internetowe i imprezy promujące Gminę				
	Budowa pól namiotowych, campingów i infrastruktury turystycznej oraz okółoturystycznej				
	Budowa infrastruktury aktywnego wypoczynku (np. skatepark, park linowy, place zabaw)				
	Promowanie, upowszechnianie i ochrona dziedzictwa kulturowego				

II Cel strategiczny: Gmina Łodygowice Gminą dbającą o dobrobyt swoich mieszkańców

Cel operacyjny	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
1. Aktywizacja społeczna dzieci i młodzieży oraz seniorów	Ogólnodostępne świetlice wiejskie				
	Zapewnienie pomocy młodzieży zagrożonej społecznie				
	Rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych				
	Organizowanie imprez sportowych, zawodów, rajdów, turniejów itp.				
	Zapewnienie wsparcia oraz aktywizacja osób starszych i niezaradnych życiowo				
	Wsparcie przedsięwzięć sportowych i turystycznych				
	Wsparcie i współpraca z klubami sportowymi				
	Wsparcie dla inicjatyw społecznych organizowanych przez seniorów i dla seniorów				
	Kontynuacja aktywizacji ruchowej seniorów				
2. Poprawa jakości edukacji dzieci i młodzieży	Organizowanie dodatkowych zajęć dla zdolnych uczniów				
	Wsparcie edukacyjne dla uczniów wymagających indywidualnej pomocy				
	Kontynuowanie pomocy w formie stypendiów dla najzdolniejszych				
	Doskonalenie kadry pedagogicznej				
	Zapewnienie i organizacja wczesnego wsparcia wspomagania rozwoju dziecka				
	Organizowanie zajęć wyrównawczych w przedszkolach				
	Zapewnienie pomocy psychologicznej oraz pedagogicznej w szkołach				
	Lokalna oferta kształcenia ustawicznego				
	Zapewnienie zróżnicowanej oferty edukacyjnej w szkołach				
3. Podniesienie bezpieczeństwa w Gminie oraz jakości opieki zdrowotnej	Wzmocnienie nadzoru policji				
	Wzmocnienie jednostek OSP poprzez ich wyposażenie w sprzęt, w tym do zapobiegania skutkom klęsk żywiołowych				
	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego (nowe przejścia dla pieszych, lustra, oznakowanie)				
	Przeciwdziałanie uzależnieniom				
	Zwiększenie dostępności i poprawa jakości usług zdrowotnych				
	Bezpłatne badania i konsultacje dla mieszkańców				
	Współpracowanie z jednostkami z sektora prywatnego świadczącego usługi medyczne				
	Wsparcie działań na rzecz poprawy poczucia bezpieczeństwa mieszkańców				
	Organizacja kampanii informacyjnych dotyczących prowadzenia zdrowego trybu życia oraz zapobiegania chorobom cywilizacyjnym				
4. Stworzenie przestrzeni atrakcyjnej dla mieszkańców	Pomoc dla osób niepełnosprawnych				
	Organizowanie przedsięwzięć na rzecz integracji społeczności lokalnej				
	Organizowanie przedsięwzięć na rzecz integracji międzypokoleniowej				
	Wspieranie tworzenia placówek z opieką stacjonarną oraz usług opiekuńczych, sąsiedzkich, asystenckich i opieki wytchnieniowej				
	Wspieranie osób samotnych, w szczególności starszych, niepełnosprawnych oraz samotnych rodziców				
	Kompleksowa pomoc dla rodzin z małymi dziećmi				
	Budowa nowych i modernizacja istniejących obiektów sportowych/rekreacyjnych i placów zabaw				
	Zwiększenie nakładów finansowych dotyczących działalności kulturalnej				

Cel operacyjny	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
	w celu rozszerzenia oferty zajęć stałych, a także imprez plenerowych i okolicznościowych				
	Poszerzenie oraz zróżnicowanie oferty kulturalnej dla mieszkańców i turystów				
	Organizowanie imprez kulturalnych, wystaw, festynów itp.				

III Cel strategiczny: Gmina Łodygowice Gminą przyjazną środowisku o nowoczesnej infrastrukturze

Cel operacyjny	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
1. Wysoka jakość środowiska	Wspieranie niskoemisyjnego transportu				
	Wspieranie proekologicznych działań oraz inwestycji związanych ze zmianą klimatu				
	Działania mające na celu poprawę jakości środowiska (wód, powietrza, gleby, ekosystemów)				
	Rewitalizacja terenów nadbrzeżnych				
	Rewitalizacja terenów zdewastowanych/ zdegradowanych				
	Ochrona terenów wartościowych przyrodniczo i chronionych				
	Dofinansowanie usuwania wyrobów azbestowych				
2. Zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury technicznej	Systematyczna likwidacja barszczu Sosnowskiego				
	Modernizacja starej sieci wodociągowej				
	Budowa zbiorników retencyjnych				
	Budowa oraz modernizacja ujęć i stacji uzdatniania wody				
	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej				
	Utrzymanie urządzeń melioracyjnych w dobrym stanie				
3. Wspieranie efektywności energetycznej oraz pozyskiwanie energii pochodzącej z Odnawialnych Źródeł Energii (OZE)	Poprawa stanu infrastruktury komunalnej				
	Współpracowanie z Wodami Polskimi w zakresie budowy i modernizacji infrastruktury zabezpieczającej przed powodzią				
	Promocja OZE				
	Produkcja, dystrybucja i magazynowanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych				
	Wymiana starych opraw oświetleniowych na energooszczędne				
	Zastosowanie OZE w obiektach gminnych i do oświetlenia dróg				
4. Społeczność gminna posiadająca szerokie spektrum wiedzy w zakresie ekologii	Wspieranie budownictwa pasywnego				
	Poprawa efektywności energetycznej budynków w Gminie				
	Zmniejszenie zużycia konwencjonalnej energii elektrycznej				
	Organizowanie kampanii informacyjnych dotyczących tematyki ochrony środowiska oraz ekologii				
	Organizowanie konkursów i imprez o tematyce proekologicznej				
	Działania edukacyjne, szkolenia, w tym utworzenie centrum edukacji ekologicznej				
	Propagowanie racjonalnego korzystania z zasobów środowiska				
Wykorzystanie zasobów przyrodniczych Gminy na cele edukacyjne i rekreacyjne					
Propagowanie ograniczenia ilości odpadów, w tym bioodpadów					
Rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów, w tym zakup pojazdów na ten cel					

IV Cel strategiczny: Gmina Łodygowice Gminą niezawodnie i efektywnie kierowaną

Cel operacyjny	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
1. Wysoka jakość infrastruktury drogowej	Budowa nowych dróg gminnych, chodników, parkingów i mostów				
	Modernizacja istniejących dróg gminnych, chodników, parkingów i mostów				
	Budowa kanalizacji deszczowej oraz odwodnienie dróg				
	Budowa oraz modernizacja oświetlenia dróg i miejsc publicznych				
	Regulowanie stanu prawnego działek drogowych, a także nabywanie nowych terenów pod budowę dróg				
	Współdziałanie z zarządcami dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych we wspólnej realizacji zadań				
2. Wysoki poziom innowacyjności	Rozbudowa sieci szerokopasmowej				
	Wykorzystywanie nowoczesnych technologii w administracji i oświacie				
	Działania na rzecz poprawy jakości komunikacji z mieszkańcami				
	Rozwój e-usług publicznych				
	Digitalizacja zasobów kultury				
	Tworzenie warunków do budowy oraz rozbudowy sieci informatycznych				
	Budowa systemu monitoringu wizyjnego na terenie Gminy				
	Podniesienie jakości usług społecznych				
3. Kooperacja z podmiotami wewnętrznymi i zewnętrznymi	Współpraca z organizacjami pozarządowymi i stowarzyszeniami				
	Wspieranie organizacji pozarządowych, stowarzyszeń oraz fundacji				
	Współpraca z gminami partnerskimi w kraju				
	Współpraca z podmiotami zagranicznymi w ramach Euroregionu Beskidy				
	Nawiązanie współpracy z nowymi partnerami w kraju i za granicą				
	Współpraca z PKP dotycząca remontów oraz zagospodarowywania dworców i peronów				
4. Wysoki poziom ład przestrzennego	Zagospodarowanie terenów nad brzegami rzek i potoków oraz wału i plaży nad jeziorem żywieckim na cele rekreacyjne				
	Zagospodarowanie terenów przy szkołach				
	Rewitalizacja terenów zdegradowanych				
	Ochrona dziedzictwa kulturowego i historycznego				
	Utrzymywanie infrastruktury kultury w dobrym stanie technicznym				
	Poprawa stanu technicznego budynków użyteczności publicznej				
	Budowa przystani wodnej, pomostu widokowego, platform widokowych, tężni itp.				
	Modernizacja i budowa obiektów sportowych, rekreacyjnych, wypoczynkowych, w tym placów zabaw, siłowni zew., miejsc aktywności ruchowej, skateparków, pumtrucków				

Cel operacyjny	Zadanie	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK/NIE)
	System informacji turystycznej i oznakowania Gminy				